‘નકશબંદી ઔલિયા’ ગ્રંથ : ૧૧
નવસારી જિલ્લાના પોતાના સમયના કુતુબ
મહાન નકશબંદી મુજદ્દિદી બુઝુર્ગ

હઝરત મવલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું

મુબારક જીવનચરિત્ર

લેખક : અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા (વલસાડ)

હુવલ બાકી

'નકશબંદી ઔલિયા' ગ્રંથ : ૧૧
નવસારી જિલ્લાના પોતાના સમયના કુતુબ
મહાન નકશબંદી મુજદ્દિદી બુઝુર્ગ

હઝરત મવલાના
ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નદવી

રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું

મુબારક જીવનચરિત્ર

લેખક

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા (વલસાડ)

પ્રકાશક

અંજુમને ઈબ્રાહીમી,
દસ્તૂરવાડ, ટાટા ગર્લ્સ સ્કૂલની બાજુમાં,
નવસારી (ગુજરાત)

કિતાબ : હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું જીવનચરિત્ર

લેખક : અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા (વલસાડ)

પ્રકાશક : અંજુમને ઈબ્રાહીમી, નવસારી

પ્રકાશન વર્ષ : *જમાદીલ અવ્વલ, ૧૪૪૦ હિજરીસન મુતાબિક જાન્યુઆરી, ૨૦૧૯ ઈસ્વીસન*

ટાઈપ સેટિંગ : મૌલવી મુહમ્મદ યૂનુસ મુન્શી, ફલાહી (વલસાડ)

પ્રિન્ટર : મૌલાના ઝિયાઉર્રહીમ રહીમી
'હિદાયત આર્ટ', સગરામપૂરા, તલાવડી, સુરત.
મોબાઈલ નંબર :+ 91 99740 34310

કિતાબ મળવાનું સરનામું :

અકરમભાઈ પઠાણ

'નાઈસ મેંચિગ સેન્ટર'

એમ. જી. રોડ, પંજાબ બેન્કની બાજુમાં,
જોષી મહોલ્લાની સામે, નવસારી
સમય : સવારે ૧૦ : ૦૦ થી ૧ : ૩૦
બપોરે ૪ : ૦૦ થી ૭ : ૦૦
મોબાઈલ નંબર :+ 91 84017 71684

સંપર્ક : મુહમ્મદ સલીમ કુરેશી નવસારી

મોબાઈલ : 81605 58895,/90333 45005

કેટલીક જગમશહૂર નઅત શરીફ

[૧] મૂળ અરબી અશઆર

વ અહ–સ–ન મિન–ક લમ ત–ર કત્તુ અયની,
વ અજ–મ–લ મિન–ક લમ તલિદિન નિસાઅઉ.

ખુલિક–ત મુબર્ર–અમ્મિન કુલ્લિ અયબિન,
ક અન્ન–ક કદ ખુલિક–ત કમા તશાઉ.

– હઝરત હસ્સાન રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

જોયા નથી કદી મારી આંખે, કોઈ આપ કરતાં હસીનતર;
જન્મયા નથી કદી નારી કૂખે, કોઈ આપ કરતાં જમીલતર.

પૈદા થયા છો આપ સર્વ ઐબોથી પાક અને પવિત્રતર;
પૈદા થયા છો આપ જાણે આપની ખ્વાહિશ પર.

[૨] મૂળ ફારસી અશઆર

બ–લ–ગલ ઉલા બિ કમાલિહી,
ક–શ–ફદ દુજા બિ જમાલિહી;
હસુનત જમીઉ ખિસાલિહી,
સલ્લૂ અલયહિ વ આલિહી.

– હઝરત શૈખ સઅદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

અલ્લાહ અર્પિત કાબિલિયતથી પામ્યા સર્વોચ્ચ મકામ,
રોશન ચહેરાથી આપના થયા દૂર અંધારા તમામ.

પ્યારા–પ્યારા, ન્યારા–ન્યારા, અખ્લાક આપના તમામ;
આપ પર અને આપની ઔલાદ પર અપાર દુરૂદો સલામ.

[૩] મૂળ ફારસી અશઆર

યા સાહિબલ જમાલિ વ યા સય્યિદલ બશર;
મિંવ વજહિકલ મુનીરિ લકદ નુવ્વિરલ કમર.

લા યુમ્કિનુષ્ષનાઉ કમા કા–ન હક્કહૂ,
બઅદ અઝ ખુદા બુઝુર્ગ તૂઈ કિસ્સા મુખ્તસર.

– હઝરત અલ્લામહ અબ્દુર્રહમાન 'જામી' (રહ.)

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

હે સૌંદર્યના શહેનશાહ મખ્લૂકના સરદાર;
ચહેરાથી રોશન આપના થયો ચંદ્ર રોશન અપાર.

શાયાને શાન આપની પ્રશંસા શું થઈ શકે !
અલ્લાહ પછી મહાન છો, બસ વાતનો ટૂંકસાર.

[૪] મૂળ ફારસી અશઆર

મૂસા ઝે હોશ રફ્ત બયક પરતવે સિફાત,
તૂ ઐન ઝાત મી નિગરી વ તબસ્સુમી !

– હઝરત શયખ ફઝલુલ્લાહ સુહરવરદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

મૂસા થયા બેહોશ તજલ્લીની ફકત એક ઝલકથી,
આપ ઝાતે હકને જોતા હતા, છતાં હોઠો પર હતી મુસ્કાન.

– ચારેય નઅત શરીફનું ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર કરનાર
– અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

<u>સમજૂતી</u> :

- ઉપરના શઅેરમાં બે મશહૂર બનાવો તરફ ઈશારા છે.

(૧) તૂર પર અલ્લાહ તઆલાની તજલ્લીની ફકત એક જ ઝલક જોઈને હઝરત મૂસા અલયહિસ્સલામ બેહોશ થઈ ગયા હતા.

(૨) હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે શબે મેઅરાજમાં, અર્શે મુઅલ્લા પર અલ્લાહ તઆલાની નજીક જઈ મુલાકાત કરી, અલ્લાહ તઆલાની અયન ઝાતે પાકના દીદાર કર્યા, અલ્લાહની સાથે વાતચીત કરી અને છતાં આપ સતત મુસ્કુરાતા રહ્યા !

- કુર્આન શરીફમાં સૂરએ 'નજમ'માં આયત નંબર : ૯ અને ૧૭ માં એનો ઉલ્લેખ નીચે પ્રમાણે થયેલો છે :

(૧) **'<u>કા–બ કવસયનિ અવ અદના</u>'** (આયત નંબર : ૯)

તો (અલ્લાહ તઆલા અને એના હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમની વચ્ચે) કમાનના બે છેડાઓ જેટલું અંતર રહ્યું. (બન્ને એટલા નજીક થયા).

(૨) **'<u>મા ઝાગલ બસરુ વ મા તગા</u>'** (આયત નંબર : ૧૭)

(અલ્લાહ તઆલાને જોવામાં એના હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ)ની નઝર આમ–તેમ હટી પણ નહિ, અને ન હદથી આગળ વધી.

સુન્નતની ફઝીલત

[૧]

ખિલાફે પયમ્બર કસે રાહ ગઝીદ,
કે હરગિઝ બ મંઝિલ ન ખ્વાહદ રસીદ.

– હઝરત શયખ સઅદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

પયમ્બરના ખિલાફ જે માર્ગ અપનાવશે;
તે મંઝિલ કદાપિ નહીં પામશે.

– અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

[૨]

[એક હદીષે કુદસીનું ઉર્દૂ કાવ્ય રૂપાંતર]

અલ્લાહ તઆલા બંદાને સંબોધીને ફરમાવે છે :

કી વફા તૂને મુહમ્મદસે તો હમ તેરે હૈ,
યહ જહાં ચીઝ હૈ કયા, લવહો કલમ તેરે હૈ.

[અહીં 'વફા' શબ્દથી સુન્નતની ઈત્તિબાઅ તરફ ઈશારો છે.]

– અલ્લામહ ડોકટર મુહમ્મદ ઈકબાલ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

[૩]

નકશે કદમ નબીકે હૈ જન્નતકે રાસ્તે,
અલ્લાહસે મિલાતે હૈ સુન્નતકે રાસ્તે.

– હઝરત હકીમ મુહમ્મદ અખ્તર રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ઔલિયાની ફઝીલત

[૧]

اَلَآ اِنَّ اَوْلِيَآءَ اللّٰهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُوْنَ ط
(سُوْرَةُ 'يُوْنُس' : ٦٢)

<u>**ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર**</u>

નથી કંઈ ખૌફ કે કંઈ ગમ ઔલિયા માટે;
ફરમાવ્યું છે એ અલ્લાહે ઔલિયા માટે.

[૨]

فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُوْنَ ط ('اَعْرَافْ' : ١٧٦)

<u>**ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર**</u>

ઔલિયાના કિસ્સાઓ લોકો સમક્ષ બયાન કર;
લોકો કંઈ સમજે વિચારે, એવો ઈન્તિઝામ કર.

[૩]

'عِنْدَ ذِكْرِ الذَّاكِرِيْنَ تَنَزَّلُ الرَّحْمَةُ' ('حديث شريف')

<u>**ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર**</u>

ઝિક્ર જયાં ઔલિયાનો થાય છે;
રહમત ત્યાં અલ્લાહની નાઝિલ થાય છે.

[૪]

યક ઝમાના સુહબતે બા ઔલિયા,
બેહતર અઝ સદ સાલહ તાઅત બે રિયા.
ગર તૂ સંગે ખારએ મરમર શવી,
ચૂં બ સાહિબ દિલ રસી ગવહર શવી.

– હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

<u>**ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર**</u>

એક પલ ઔલિયાના સતસંગની;
સો વરસની ખાલિસ ઈબાદતથી છે મહાન.

જો હશે તૂ મામૂલી પથ્થરના સમાન,
થઈ જશે તૂ ઔલિયાના સતસંગથી હીરા સમાન.

[૫]

હર કે ખ્વાહદ હમનશીની બા ખુદા,
ઊ નશીનદ દર હુઝૂરે ઔલિયા.

– હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

જે ઈચ્છે નજીકતા અલ્લાહની;
તે બેસે નજીક ઔલિયા અલ્લાહની.

[૬]

શનીદમ કે દર રોઝે ઉમ્મીદ વ બીમ,
બદાંરા બ નેકાં બ બખ્શદ કરીમ.

– હઝરત શયખ સઅદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

તે પરમ કૃપાળુ જયારે ઈન્સાફ ફરમાવશે;
નેકોની સાથે બદોની પણ બખ્શિશ ફરમાવશે.

[૭]

હુબ્બે દુરવેશાં કલીદે જન્નતસ્ત,
દુશમને ઈશાં સઝાએ લઅનત અસ્ત.

– હઝરત ફરીદુદ્દીન અત્તાર રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

ઔલિયાથી મુહબ્બત જન્નતની કુંજી છે;
ઔલિયાથી દુશમની લઅનતની પૂંજી છે.

[૮]

ચૂં ખુદા ખ્વાહદ કે પરદએ કશ દરદ,
મેલશ અંદર તઅનએ નેકાં બરદ.

– હઝરત જલાલુદ્દીન રૂમી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

અલ્લાહ તઆલા જયારે કોઈનો પરદો ચીરવા ચાહે છે;
નેકોની ગીબતનો વિચાર ત્યારે તેના દિલમાં નાંખે છે.

દિલની ફઝીલત

[૧]

ઊ દર દિલે મનસ્ત, વ દિલે મન બ દસ્તે ઊ,
ચૂં આઈના બ દસ્તે મન, વ મન દર આઈના.

– અજ્ઞાત (નામઅલૂમ)

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

તે છે મારા દિલમાં, ને મારું દિલ છે તેના હાથમાં;
જેમ હું છું આઈનામાં, ને આઈનો છે મારા હાથમાં.

[૨]

દિલ યકે મન્ઝરેસ્ત રબ્બાની,
હુજરએ દેવરા ચે દિલ ખ્વાની.

– હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

દિલ તો તે છે જેમાં દીદાર ખુદાના થાય;
ભૂતોના નિવાસને દિલ કેવી રીતે કહેવાય ?

[૩]

ચૂં ન દારદ નૂરે દિલ, દિલ નેસ્ત આં,
ચૂં ન બાશદ રૂહ, જુઝ વ કુલ નેસ્ત આં.

આં જુજાજા કો ન દારદ નૂરે જાં,
બવલે કારૂરહ અસ્ત કન્દીલ મ ખ્વાં.

– હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

જે દિલમાં નૂરે બાતિન નથી તે દિલ નથી;
જે જિસ્મમાં રૂહ નથી તે જુઝ નથી કે કુલ નથી.

જે દીવામાં દિવેટ નથી, તેલ નથી અને નૂર નથી;
તે પેશાબ ભરવાની બોટલ છે, દીવો નથી.

– તમામ પંક્તિઓનું ગુજરાતી રૂપાંતર કરનાર
અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

પેશ લફ્ઝ

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ
જયપૂરી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી દામત બરકાતુહુમ

અમીરે જામિઅતુલ હિદાયહ, જયપૂર

સાહબઝાદહ, ખલીફા વ જાનશીન :

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ
જયપૂરી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ,
બાનીએ જામિઅહ હિદાયત, જયપૂર

બિસ્મિહી તઆલા

અલ્હમ્દુલિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા સય્યિદિલ મુરસલીન. વ અલા આલિહી વ અસહાબિહી વ મનિત્ત-બ-અહુમ બિ ઈહસાનિન ઈલા યવમિદ્દીન.

મુજદ્દિદી સિલસિલેકે મશાઈખ ઔર ખાનદાને વલીયુલ્લાહકે ફયઝ યાફતહ ઉલમાએ રબ્બાનિય્યિન ઔર મુસ્લિહીનને મુલ્કકે ગોશે ગોશેમેં ફેલ કર ઉલૂમે નુબુવ્વત ઔર મઆરિફે કુરઆનીકી તઅલીમગાહેં ઔર તઝકિયહ વ ઈહસાનકે મરાકઝ ઔર તસવ્વુફ વ સુલૂક ઔર ઈસ્લાહ વ તરબિયતે બાતિનીકે લિએ ખાનકાહેં આબાદ કી. ઈન રૂહાની વ રબ્બાની મરાકઝકી રોશનીસે હિન્દકે શુઅબએ ગુજરાતકો ભી હિસ્સાએ વાફિર હાસિલ હુવા ઔર વારિસીને અમ્બિયા ઔર સુલહા વ અત્કિયા યહાં પયદા હૂએ. ઔર અપને ઉલૂમ વ મઆરિફ ઔર નૂરે બાતિનસે એક ઝમાનેકો સયરાબ કિયા જિનકા ઈલ્મી વિરષા ગિરાંકદર કુતુબ ઔર દીનકે મુખ્લિસ વ બે લવસ

ખુદ્દામકી શકલમેં આજ ભી હિન્દ ઔર બિરૂને હિન્દ ઈસ્લામ ઔર અહલે ઈસ્લામકી ખિદમતમેં સરગર્મ હૈ.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા, નવસારવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ઈબ્તિદાઈ તઅલીમ અપને શહર નવસારીમેં હાસિલ કરનેકે બાદ જામિઅહ હુસૈનિયહ, રાંદેરમેં ૧૦ (દસ) સાલ તક તફસીર, હદીષ ઔર ફિકહકી કુતુબ અપને ઝમાનેકે મશહૂર અસાતિઝહ ઔર માયએ નાઝ ઉલમાસે પઢી. ઔર જામિઅહ હુસૈનિયહ, રાંદેરસે સન ૧૯૬૩ ઈસ્વીમેં આપને સનદે ફરાગત વ દસ્તારે ફઝીલત હાસિલ કી.

ફિર મઝીદ ઈલ્મી સયરાબીકે લિએ દારુલ ઉલૂમ નદવતુલ ઉલમા, લખનવકા સફર કિયા ઔર વહાં તીન સાલ તક તઅલીમ હાસિલ કરનેકે બાદ 'તખસ્સુસ ફિલ અદબ'કી સનદ સન ૧૯૬૬ ઈસ્વીમેં આ'લા દરજામેં હાસિલ કી.

જામિઅહ હુસૈનિયહ, રાંદેરકે તાલિબે ઈલ્મીકે ઝમાનેમેં સન ૧૯૫૮ ઈસ્વીમેં આપને બાનીએ જામિઅહ હિદાયત હઝરત મૌલાના શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ મુજદ્દિદી, જયપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિસે શરફે બયઅત હાસિલ કિયા ઔર સિલસિલએ નકશબંદિય્યહ મુજદ્દિદિય્યહકી નિસબતે ખાસકો હાસિલ કિયા ઔર અપની ઉલ્લુવ ઈસ્તિઅદાદ ઔર સલાહિયત વ તકવાકે બાઈસ હઝરતકે મન્ઝૂરે નઝર બન ગએ.

સન ઈસ્વી ૧૯૯૧ મેં હઝરતને આપકો ખિલાફત વ ઈજાઝતે બયઅતસે સરફરાઝ ફરમાયા.

ઈસ ઈલ્મી વ બાતિની ઈમ્તિયાઝકે બાવજૂદ હઝરત મૌલાના બહુત ઝિયાદહ મુનકસિરુલ મિજાઝ, મુતવાઝિહ, ખલીક ઔર બુલંદ

અખ્લાક વ આલી કિરદારકા નમૂના થે.

ઈસ કદર તવીલ મુદ્દત મેહનત વ મુજાહદહ ઔર ખુદા તલબી ઔર અલ્લાહ તઆલાકી મુહબ્બત વ મઅરિફતકે લિએ જફાકશીકે બાવજૂદ ઈમાન પર ખાતિમહકે લિએ અપને મુરશિદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિસે દુઆકી ઈલ્તિજા કરતે થે ઔર ફિકરમંદ રહતે થે. યેહ ઈનકે કમાલકી દલીલ હૈ.

હઝરત મૌલાનાસે નકશબંદી, મુજદ્દિદી સિલસિલાકી કાફી ઈશાઅત હૂઈ. નવસારી ઔર અતરાફકે બેશુમાર લોગોંને આપસે બયઅત હો કર બાતિની ફયઝ હાસિલ કિયા. અલ્લાહ તઆલા ઈનકી ખિદમાતકો શરફે કુબૂલિયતસે નવાઝે.

ઈં દુઆ અઝ મન વ અઝ જુમ્લહ જહાં આમીન બાદ.

અઝીઝે મુહતરમ મૌલાના અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને હઝરત મૌલાનાકા તઝકિરહ કલમબંદ કરકે એક ઈલ્મી સરમાયાકો ગોયા મહફૂઝ કર લિયા. યેહ બહુત હી અહમ ઔર લાઈકે તહસીન કામ હૈ. અલ્લાહ તઆલા ઈસે કુબૂલ ફરમા કર અઈઝઝહ વ અહબાબકે લિએ ખુસૂસન ઔર આમ્મતન અલ મુસ્લિમીનકે લિએ ભી નફઅ વ ખયરકા ઝરીઅહ બનાએ. આમીન !

૨૦, મુહર્રમ, ૧૪૪૦ હિજરીસન
૦૧, અકટૂબર, ૨૦૧૮ ઈસ્વીસન
પીર (સોમવાર)

ખાદિમ,
મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ મુજદ્દિદી

[મૂળ ઉર્દૂ લખાણનું ગુજરાતી લિપ્યંતર]

લેખકનું નિવેદન

અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

નહમદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ કરીમ.

અમ્મા બાદ !

- મરહૂમ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નદવી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહિમહુલ્લાહુ આ નાચીઝના ખૂબ જ નિકટના ફકત દોસ્ત જ નહિ, પીરભાઈ જ નહિ બલકે સગા ભાઈ જેવા હતા.
- લગભગ ૫૦ (પચાસ) વરસ (અરધી સદી)થી એમના સાથે આ નાચીઝના ગાઢ સંબંધો હતા.
- અમારી બન્નેની ઉંમરમાં ફકત પાંચ વરસનો તફાવત છે. મારો જન્મ ઈસ્વીસન ૧૯૩૭ માં અને એમનો જન્મ ૧૯૪૨ માં થયો હતો.
- અમારા પીરો મુરશિદની તાકીદ પ્રમાણે હું મારી દરેક કિતાબની હસ્તપ્રત પ્રથમ આપને મોકલતો હતો.
- આપ એનું પુનરાવલોકન (નઝરે સાની) કરીને જરૂરી સુધારા–વધારા કરીને મને પરત કરતા તે પછી જ હું એ કિતાબને છાપવા માટે પ્રેસમાં આપતો હતો.
- હઝરત મૌલાનાની બન્ને આંખોમાં ઓપરેશન કરાવ્યા પછી, લખવા–વાંચવાની તકલીફના કારણે એ સિલસિલો મોકૂફ થઈ ગયો.
- અમારા બન્નેની ખિલાફતમાં પણ ફકત પાંચ જ મહિનાનું અંતર છે. આ નાચીઝને હઝરતે ઓકટોબર–૧૯૯૦ માં ખિલાફત આપી હતી. હઝરત મૌલાનાને માર્ચ–૧૯૯૧ માં ખિલાફત આપી હતી.
- ખિલાફત મળવા પછી ચાર વરસ સુધી અમે બન્ને કોઈને બયઅત

કરતા ન હતા. એના કારણો મે આ કિતાબમા એના યોગ્ય સ્થાને હવાલા સાથે લખ્યા છે.

- જાન્યુઆરી–૧૯૯૪ માં અમારા પીરો મુરશિદે બોમ્બે હોસ્પીટલમાં મોતના બિછાનેથી આ નાચીઝને તાકીદ ફરમાવી હતી કે :

  “બેટા ! લોગોંકો અલ્લાહ તઆલાકા નામ બતાયા કરો (બયઅત કરતે રહો) ઈન્શા અલ્લાહ બહુત ફાઈદહ હોગા.”

- એના ફકત ચાર દિવસ પછી પાંચમી જાન્યુઆરી–૧૯૯૪ માં જ બોમ્બે હોસ્પીટલમાં જ અમારા હઝરતનો ઈન્તિકાલ થઈ ગયો હતો.

  ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

- તે પછી એક દિવસ હું નવસારી ગયો અને પીરો મુરશિદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ બયઅત કરવા માટે કરેલી તાકીદની વાત હઝરત મૌલાનાને કરી.
- ચર્ચા–વિચારણા બાદ અમે બન્નેએ લોકોને બયઅત કરવાનું નક્કી કર્યું.
- અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ! હઝારો ઈન્સાનોએ જ નહિ બલકે જિન્નાતોએ પણ હઝરત મૌલાનાથી બયઅત થઈને રૂહાની ફયઝ મેળવ્યો.
- અગર હઝરત મૌલાના બયઅત કરવા માટે સંમત ન થતે તો કેટલી મોટી સંખ્યામાં મખ્લૂક આપના રૂહાની ફયઝથી મહરૂમ રહી જતે !
- આ નાચીઝ પર અલ્લાહ તઆલાનો ઘણો મોટો એહસાન અને કરમ છે કે એ રૂહાની ફયઝાન ચાલુ કરવા માટે આ નાચીઝને ઝરીઓ બનાવ્યો.
- હઝરત મૌલાનાએ ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં ૭ (સાત) શખ્સોને ખિલાફત પણ આ નાચીઝની હાજરીમાં આપી એટલું જ નહિ બલકે ખિલાફતનામામાં પોતાની સહી નીચે આ નાચીઝ પાસે પણ સહી કરાવી. જે આપની આ નાચીઝ તરફની ગાઢ મુહબ્બત દર્શાવે છે.
- અને હવે અલ્લાહનો આ નાચીઝ પર બીજો ઘણો મોટો એહસાન અને

કરમ છે કે હઝરત મૌલાના (રહ.)ના મુબારક જીવનચરિત્રના લેખનની સઆદત પણ આ નાચીઝને અતા ફરમાવી. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ. અલ્લાહ તઆલા આ કિતાબને ફૈઝનો ઝરીઓ અને દરિયો બનાવે. આમીન !

● આ જીવનચરિત્રના લેખન માટે સામગ્રી (મવાદ, મેટર) પૂરું પાડનારા હઝરતના ઘરવાળાઓ, હઝરતના ખલીફાઓ, ખાદિમો અને મુરીદો અને ગેરમુરીદો તમામનો હું ખૂબ જ આભારી છું. અલ્લાહ તઆલા એ તમામને જઝાએ ખૈર અતા ફરમાવે. આમીન.

‘રબ્બના તકબ્બલ મિન્ના ઈન્ન–ક અન્તસ્ સમીઉલ અલીમ. આમીન !

બિ હક્કિ તા–હા વ યા–સીન વ બિ હક્કિ નબિય્યિકલ કરીમ અલયહિસ્સલાતુ વત્તસ્લીમ વ આલિહી વ અસહાબિહી વ અવલિયાએ ઉમ્મતિહી અજમઈન.’

હે અમારા પરવરદિગાર !
‘તા–હા’ અને ‘યા સી–ન’ અને
નબીએ કરીમ અલયહિસ્સલાતુ વત્તસ્લીમ અને આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમની આલ (રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુમ અજમઈન) અને સહાબએ કિરામ (રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુમ અજમઈન) અને ઉમ્મતના તમામ અવલિયાએ કિરામ રહમતુલ્લાહિ અલયહિમ અજમઈનના હકમાં અમારા અમલોને કબૂલ ફરમાવ !
બેશક, તું સાંભળનાર અને જાણનાર છે ! આમીન !

૨૫, મુહર્રમ, ૧૪૪૦ હિજરીસન
૦૫, ઓકટોબર, ૨૦૧૮ ઈસ્વી.,
જુમ્અહના દિવસ પછીની રાતે
૧૧ : ૦૦ કલાકે

અલ્લાહવાળાઓના આસ્તાનાનો,
નાચીઝ ખાદિમ,
અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા
ગુફિરલહૂ

પ્રકાશક સંસ્થા વતી નિવેદન

અલતાફ ફુટવાલા (કેનેડા)

સાહબઝાદહ અને ખલીફા :

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા રહિમહુલ્લાહ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

નહમદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ કરીમ.

અમ્મા બાદ !

- આ કિતાબની પ્રકાશક સંસ્થા તરફથી નિવેદન લખવાની જવાબદારી મને સોંપવા બદલ સંસ્થાનો હું આભારી છું.
- અલ્લાહવાળાઓનો ઝિક્ર કરવો (એટલે કે એમની મુબારક વાતો લખવી, વાંચવી, કરવી, સાંભળવી) વગેરે સર્વ ખૈરનો ઝરીઓ છે.
- એમના મુબારક જીવનના ન જોયેલા કે ન જાણેલા અદભુત બનાવોને અને પાસાંઓને વાંચવાથી અને સાંભળવાથી આપણા કમજોર ઈમાન તાઝહ અને મજબૂત થાય છે.
- મારા મરહૂમ વાલિદ સાહબ અને પીરો મુરશિદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ઝિંદગી ઘણી ગુમનામી અને ખામોશીમાં ગુજરી છે.

  એમના ઉચ્ચ મકામના જાણકાર બુઝુર્ગો ફરમાવે છે કે :

  "હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ ફુટવાલા નદવી, નકશબંદી, મુજદિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સાદગી, ખામોશી, વિનમ્રતા અને ગુમનામીએ એમના અતિ ઉચ્ચ મકામ પર પરદો પાડી દીધો છે ! "
- આ કિતાબ લખવાનો અને પ્રગટ કરવાનો અમારો મુખ્ય મકસદ એ પરદાને ઊંચકવાનો અને એમના અતિ ઉચ્ચ મકામને લોકો સામે

જાહેર કરવાનો છે, કારણ કે એનાથી સિલસિલાના મુરીદોમાં અને બીજા લોકોમાં પણ :

– એમની મુહબ્બતમાં વધારો થશે.
– એમના ફૈઝાનથી, એમના અનવારથી અને એમની બરકતોથી રૂહાની અને બાતિની તરક્કી થશે.

● આ કિતાબ લખવા માટે મહત્ત્વની અને કીમતી માહિતીઓ પૂરી પાડનારા અમારા ઘરવાળાઓ, હઝરત વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ખલીફાઓ, ખાદિમો, મુરીદો તેમજ બીજા તમામના અમે આભારી છીએ, કારણ કે એ માહિતી કિતાબરૂપી ઈમારતના બાંધકામ (લેખન) માટે ઈંટ, રેતી અને સીમેન્ટ સમાન જરૂરી અને અનિવાર્ય છે.

● આ કિતાબના લેખક હઝરત અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા દામત બરકાતુહુમ અમારા હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના પીરભાઈ છે અને છેલ્લા પચાસ વરસથી ગાઢ સંબંધ ધરાવે છે એટલે હઝરતની ઘણી રાઝની વાતો પણ આપે આ કિતાબમાં મોકા પ્રમાણે લખી છે.

● અનેક ઈસ્લામી કિતાબોના અનુવાદો, સંપાદનો અને લેખનથી આપ ગુજરાતી મુસ્લિમોમાં ખૂબ જ પરિચિત છે એટલે આપ પરિચયના મોહતાજ નથી.

● આ કિતાબનું સુંદર અને ઉમદહ લેખન કરી આપવા બદલ અમે એમના ખૂબ જ આભારી છીએ.

● કિતાબનું કોમ્પ્યુટર પર આકર્ષક ટાઈપ સેટિંગ કરી આપનાર મુહતરમ હાફિઝ, કારી, મૌલાના મુહમ્મદ યૂનુસ મુનશી, ફલાહીના પણ અમે આભારી છીએ.

● અમારા દાદા પીર હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ, ખલીફા, જાનશીન, જામિઅહ હિદાયત જયપૂરના

અમીર (ચાન્સેલર) તેમજ ઓલ ઈન્ડિયા મુસ્લિમ પર્સનલ લો બોર્ડના સેક્રેટરી હઝરત અકદસ મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ નકશબંદી, મુજદ્દિદી દામત બરકાતુહુમે પોતાની પુષ્કળ પ્રવૃત્તિઓમાંથી સમય કાઢી, આ કિતાબ માટે પેશ લફઝ લખી આપવા બદલ અમે એમનો જેટલો આભાર માનીએ તે ઓછો છે.

- કિતાબને છપાવવા માટે નાણાં એ પ્રાણવાયુ (ઓકસિજન) જેવો છે. આ કિતાબને છપાવવા માટે ઉદાર દાનો આપીને પ્રાણવાયુ પૂરો પાડનારા સખી દાતાઓના પણ અમે ખૂબ જ આભારી છીએ.
- કિતાબનું સુંદર, આકર્ષક છાપકામ કરનાર મુહતરમ મૌલાના ઝિયાઉર્રહીમ રહીમી, 'હિદાયત આર્ટ' સૂરતના પણ અમે આભારી છીએ.

અમારા મરહૂમ હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને તેમના દીની અને લોકસેવાના કામો માટે માલી મદદ કરનારા સખી સજજનો

જેવી રીતે અમારા હઝરત સાહબ (રહ.)એ પોતાની હયાતીમાં હઝારો ઈન્સાનો અને જિન્નાતોને રૂહાની ફયઝ પહોંચાડયો તેવી જ રીતે આપે દીનના અને લોકસેવાના કામો પણ ઘણાં કર્યા છે. દાખલા તરીકે :

- બંદર રોડ, નવસારીની મસ્જિદ બનાવવામાં આપે ઘણો રસ લીધો હતો.
- એના નિભાવ માટે, આવક મેળવવા માટેની ઈમારત પણ એમની કોશિશોથી બની હતી.
- નકશબંદી ગ્રંથમાળાના કેટલાક ગ્રંથો છપાવવા માટે પણ આપની કોશિશોથી સારી માલી મદદ મળી હતી.
- કેટલાયે ગરીબો, મોહતાજો, યતીમો, બેવાઓ, બીમારોને આપ છૂપી

રીતે નિયમિત માલી મદદ કરતા હતા.

- માલી મદદ મેળવવા માટે આવનાર કોઈને પણ આપ કદી ખાલી હાથે પાછા જવા દેતા ન હતા.

ઉપરના તમામ કામો માટે જરૂરી માલી મદદ કરવા માટે હઝરતના કેટલાક ખાસ ચાહકો, મુરીદો, અકીદતમંદો, સખી સજજનો અને સન્નારીઓ હંમેશા તત્પર રહેતા હતા અને હઝરતને માલી મદદ કરતા રહેતા હતા. હઝરતના બોલને તેઓ કદી ટાળતા ન હતા.

હઝરત પણ એમની માલી મદદોથી ખૂબ ખૂશ હતા અને એ માલી મદદ કરનારા સખી સજજનો માટે બન્ને જહાનમાં બરકતની અને કામિયાબીની દુઆઓ કરતા રહેતા હતા.

હઝરતની શારીરિક ખિદમતો કરનારાઓના જેટલું જ મહત્ત્વ એમને માલી મદદ કરનારાઓનું પણ છે.

પરંતુ એ બધાંના મુબારક નામો અહીં લખવા શકય નથી. અલ્લાહ તઆલા એ તમામની ખિદમતોને પણ કબૂલ ફરમાવી બન્ને જહાનમાં બેહતરીન બદલાથી નવાઝે અને આખિરતમાં નજાત અને મગફિરતનો ઝરીઓ બનાવે. આમીન.

અંતમાં આ કિતાબના લેખન અને પ્રકાશનમાં જાની, માલી કોઈ પણ રીતે મદદ કરનારા તમામ નામી, અનામી સહાયકોનો પ્રકાશન સંસ્થા વતી હું આભાર માનું છું.

અંજુમને ઈબરાહીમી વતી
નાચીઝ ખાદિમ
અલતાફ ફ્રુટવાલા

અંજુમને ઈબરાહીમી
દસ્તૂરવાડ, ટાટા ગર્લ્સ સ્કૂલની બાજુમાં, નવસારી

અનુક્રમણિકા

હઝરતના બુલંદ અખ્લાકના બનાવો 135

<u>હઝરત મૌલાનાના સાહબઝાદાઓ</u> 193

<u>હઝરતના ખલીફાઓ</u> 205

હઝરતના ખાસ મુરીદો અને ખાદિમો 221

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફ્રુટવાલા નવસારવી નદવી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

પૂર્વજોનું મૂળ વતન

આપના પૂર્વજોનું મૂળ વતન ભરૂચ હતું ત્યાંથી ઈસ્વીસન ૧૯૪૦ માં સ્થળાંતર કરીને આપના વાલિદ સાહબ મુહતરમ કાલૂભાઈ અબ્દુલ કાદિર ડભોઈવાલા (ફ્રુટવાલા) સાહબ નવસારી આવીને સ્થાયી થયા અને અહીં ફ્રુટનો હોલસેલ તેમજ રીટેઈલ વેપાર શરૂ કર્યો.

આપનો જન્મ

ભરૂચથી નવસારી આવ્યાના ફકત બે વરસ પછી આપનો જન્મ થયો.

આપનું નામ ઈબરાહીમ રાખવામાં આવ્યું.

આપ આપના વાલિદના બીજા નંબરના પુત્ર હતા.

આપના મોટા ભાઈનું નામ ચાંદભાઈ હતું.

આપના પછી બીજા બે ભાઈઓ :

(૧) મિયાં મુહમ્મદ અને

(૨) ઈસ્માઈલ પૈદા થયા. એટલે કુલ ચાર ભાઈઓ હતા.

આપની બહેનો ત્રણ છે.

આપના વાલિદ સાહબ

- આપના વાલિદ સાહબનું નામ કાલુભાઈ હતું. પરંતુ ઘરવાળા કાલુબાવા તરીકે સંબોધન કરતા હતા.

- આપ ખૂબ જ વિનમ્ર, વિવેકી અને મહેનતુ હતા.
- ફળને ઓળખવામાં અને તેના ભાવતાલમાં આપ નિષ્ણાત હોવાથી ફ્રુટનો ધંધો કરતા હતા. એટલે આપની અટક ફ્રુટવાલા મશહૂર થઈ ગઈ.
- આપ હોલસેલ અને રીટેલ બન્ને પ્રકારનો ફ્રુટનો ધંધો કરતા હતા.
- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ અને આપના મોટા ભાઈ ચાંદભાઈને ફ્રુટની ઓળખ અને ધંધાની આવડત વાલિદ સાહબ પાસેથી લોહીમાં મળી હતી એટલે બન્નેએ યુવાન થયા પછી એ જ ધંધો અપનાવ્યો હતો.
- નાના ભાઈ ઈસ્માઈલભાઈએ હીરા ઘસવાનું કારખાનું ખોલ્યું હતું અને હીરા ઘસવા માટે કારીગરો રાખ્યા હતા.
- મિયાં મુહમ્મદનો બાળપણમાં ઈન્તિકાલ થઈ ગયો હતો.
- મુહતરમ વાલિદ સાહબે પોતાના તમામ દીકરા–દીકરીઓને યોગ્ય તાલીમ અપાવી હતી અને લગ્નના લાયક થતાં તમામની શાદીઓ પણ કરાવી હતી.
- આપનો ઈસ્વીસન ૧૯૮૪ માં મોટી ઉંમરે ઈન્તિકાલ થયો હતો.
- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબે વાલિદ સાહબની આખરી દમ તક તન, મન, ધનથી સંપૂર્ણ સેવા કરી હતી અને દીકરા તરીકેનો સંપૂર્ણ હક અદા કર્યો હતો.

આપની વાલિદહ સાહિબહ

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ જયારે હજુ નાના બાળક હતા ત્યારે જ આપની મુહતરમા વાલિદહ સાહિબહનો દુઃખદ ઈન્તિકાલ થઈ ગયો હતો.
- આપને પોતાની વાલિદહનો ચહેરો કેવો હતો તેની પણ ખબર ન

હતી એટલે એ વાત પર આપ કેટલીક વખત ખૂબ રડતા હતા.

● આપ વાલિદહ મુહતરમહની કોઈ ખિદમત કરી શકયા ન હતા અને એમની દુઆઓ મેળવી શકયા ન હતા, એ વિચારીને પણ કેટલીક વખત ગમગીન થઈ જતા હતા.

પ્રાથમિક દીની અને દુન્યવી તાલીમ

● પ્રાથમિક દીની તાલીમ આપે નવસારીમાં મોઠવાડ અને કાઝીવાડના મકતબોમાં હાસિલ કરી.

● નવસારીની તાલુકા પંચાયતની ગુજરાતી શાળા નંબર–૩ (ત્રણ)માં ધોરણ–૪ (ચાર) સુધી આપે શિક્ષણ મેળવ્યું.

● તે પછી આપે ટાટા બોઈઝ સ્કૂલ, નવસારીમાં ધોરણ ૫ (પાંચ) અને ૬ (છ)નું શિક્ષણ મેળવ્યું.

ઉચ્ચ દીની તાલીમ મેળવી આલિમ થયા

ગુજરાતીનું ધોરણ –૬ (છ) પાસ કર્યા પછી આપ ઈસ્વીસન ૧૯૫૪ માં ઉચ્ચ દીની તાલીમ હાસિલ કરવા માટે ગુજરાતના મશહૂર અને જૂના દારુલ ઉલૂમ 'જામિઅહ હુસૈનિયહ', રાંદેરમાં દાખલ થયા.

ત્યાં સતત ૧૦ (દસ) વરસ સુધી મહેનત, ખંત અને લગનપૂર્વક, ઉચ્ચ કક્ષાના ઉલમાએ કિરામ પાસે ઉચ્ચ દીની તાલીમ મેળવી ઈસ્વીસન ૧૯૬૩ માં આપે આલિમ, ફાઝિલની સનદ અને દસ્તારે ફઝીલત મેળવી.

આપના માનવંત, બાકમાલ ઉસ્તાદોમાંથી કેટલાકના નામો નીચે પ્રમાણે છે :

● હઝરત શયખુલ હદીસ મૌલાના અહમદુલ્લાહ સાહબ રહિમહુલ્લાહ

● મુહતમિમ સાહબ હઝરત મૌલાના સઈદ સાહબ રહિમહુલ્લાહ

- હઝરત મૌલાના ઈસ્માઈલ મોટા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
- હઝરત મૌલાના ઝુહુરૂલ હસન સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ તડકેશ્વરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
- હઝરત મૌલાના ગુલામ રસૂલ બોરસદી સાહબ રહિમહુલ્લાહ
- હઝરત મૌલાના શમ્સુદીન સાહબ સરહદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ઉચ્ચતર દીની તાલીમ માટે લખનૌ ગયા

'જામિઅહ હુસૈનિયહ', રાંદેરમાંથી આલિમ, ફાઝિલ થવા છતાં હજુ વધારે ઉચ્ચતર દીની તાલીમ હાસિલ કરવાની આપની પ્યાસ બુઝાવવા માટે આપ લખનૌ તશરીફ લઈ ગયા અને હઝરત સય્યિદ અબૂલ હસન અલી મિયાં નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના જગમશહૂર 'દારુલ ઉલૂમ નદવતુલ ઉલમા'માં દાખલ થયા.

અહીં આપે 'તખસ્સુસ' (વિશેષ યોગ્યતા અર્થાત SPECIALIZATION) માટે (M.A. ની સમકક્ષ ડીગ્રી મેળવવા માટે) અરબી અદબ (અરબી સાહિત્ય) વિષય પસંદ કર્યો.

ઈસ્વીસન ૧૯૬૩ થી ૧૯૬૬ સુધી સતત ત્રણ વર્ષ સુધી મહેનત અને ખંતપૂર્વક અભ્યાસ કરી આપે 'નદવતુલ ઉલમા', લખનૌમાંથી 'તખસ્સુસ' (M.A.)ની અતિ ઉચ્ચ દીની ડીગ્રી હાસિલ કરી.

'નદવતુલ ઉલમા' લખનૌમાં જે મહાન, કાબિલ ઉસ્તાદો પાસે આપે ઈલ્મ હાસિલ કર્યો હતો તેમાંથી કેટલાક ઉલમાએ કિરામના મુબારક નામો નીચે પ્રમાણે છે :–

- હઝરત મૌલાના અબૂલ ઈરફાન સાહબ દામત બરકાતુહુમ
- હઝરત મૌલાના ઈસહાક સાહબ દામત બરકાતુહુમ
- હઝરત મૌલાના સય્યિદ મુહમ્મદ રાબિઅ સાહબ દામત બરકાતુહુમ
- હઝરત મૌલાના સઈદુર્રહમાન સાહબ આઝમી રહિમહુલ્લાહ

● હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈજતિબા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

ચાર ભાષાઓના આપ પ્રખર જાણકાર હતા

આપે :

● ગુજરાતના મશહૂર દારુલ ઉલૂમ જામિઅહ હુસૈનિયહની આલિમ, ફાઝિલ (B.A. સમકક્ષ)ની સનદ મેળવી હતી.

● નદવતુલ ઉલમા, લખનૌ જેવી વિશ્વ વિખ્યાત સંસ્થામાં 'અરબી અદબ' (અરબી સાહિત્ય)માં તખસ્સુસ (M.A. સમકક્ષ) અભ્યાસ કર્યો હતો.

● ગુજરાતી આપની માતૃભાષા હતી ઉપરાંત ગુજરાતી શાળામાં ધોરણ–૬ સુધી આપે અભ્યાસ કર્યો હતો. તે ઝમાનામાં ગુજરાતી શાળાનું શિક્ષણનું સ્તર એટલું ઊંચું હતું કે ધોરણ–૭ પાસ કરનારને ગુજરાતી શાળામાં શિક્ષક તરીકે નોકરી મળતી હતી.

● એટલે અરબી, ઉર્દૂ, ફારસી અને ગુજરાતી એમ ચાર ભાષાઓ પર આપ ખૂબ સારો કાબૂ ધરાવતા હતા.

● મારા મર્હૂમ હઝરત સાહબ મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખાસ સૂચના પ્રમાણે હું પોતે પણ મારી કિતાબોની હસ્તપ્રતો પ્રથમ આપના પાસે પુનરાવલોકન અને જરૂરી સુધારો, વધારો કરાવીને પછી જ છાપવા માટે આપતો હતો. આપ પોતાની અનેક પ્રવૃત્તિઓમાંથી પણ સમય કાઢીને એ કામ ખૂબ જ ચીવટાઈ અને ખંતપૂર્વક કરી આપતા હતા જે બદલ હું આપનો ખૂબ જ આભારી છું. અલ્લાહ તઆલા આપને જઝાએ ખૈર અતા ફરમાવે. આમીન.

અરબી અને ઉર્દૂ ભાષા પર
આપની કાબિલિયતનો એક બનાવ

આ બનાવ આપના એક મિત્ર પાસે જાણવા મળ્યો છે જેનો ભાવાર્થ નીચે પ્રમાણે છે :

નવસારીમાં અરબોની એક તબ્લીગી જમાઅત આવી હતી પરંતુ અરબીમાંથી ઉર્દૂમાં તત્કાળ ભાષાંતર કરી શકે એવા કોઈ દુભાષિયા તેમાં ન હતા.

મસ્જિદમાં એક અરબ હઝરત બયાન કરવા માટે ઊભા થયા.

પ્રથમ એલાન કરવામાં આવ્યું કે અહીં હાજર મજમામાંથી કોઈ શખ્સ અરબી ભાષામાંથી ઉર્દૂમાં ભાષાંતર કરી શકે તેવા હોય તો અહીં આવી પોતાની ખિદમત આપે એવી ગુઝારિશ છે.

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ (દા.બ.) તરત જ ઉઠયા અને બયાન કરનારની પાસે જઈને બાજુમાં ઊભા રહ્યા.

બયાન શરૂ થયું.

અરબ હઝરત અરબી ભાષામાં પાંચ–દસ મિનિટ બયાન કરીને થોભી જતા હતા.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ (રહ.) તત્કાળ તેનો ઉર્દૂ અનુવાદ ઊંચા અવાજે, આખા મજમાને સંભળાય એ રીતે કરતા હતા.

અરબ હઝરત ફરી પાછા પાંચ–દસ મિનિટ પોતાનું બયાન આગળ કરતા અને થોભી જતા.

હઝરત મૌલાના રહિમહુલ્લાહુ ફરી પાછા ભાષાંતર કરતા.

આ રીતે સંપૂર્ણ બયાનનું આપે અરબીમાંથી ઉર્દૂમાં તત્કાળ ભાષાંતર કર્યું.

માશા અલ્લાહ ! જેની માતૃભાષા અરબી હોય તેના બયાનના અરબી ભાષાના ઉચ્ચાર અને ભાવાર્થને સમજીને તેનું તત્કાળ ઉર્દૂ

ભાષામાં ભાષાંતર કરવું એ અરબી અને ઉર્દૂ બન્ને ભાષાની આપની ઉચ્ચ કક્ષાની મહારત અને કાબિલિયત દર્શાવે છે.

આપના જે મિત્રે મને આ બનાવ કહ્યો છે તેઓ પોતે પણ એ મુબારક મજલિસમાં હાજર હતા.

દાદા પીર સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અને પીર સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિનો ટૂંકો પરિચય

હવે હું અહીં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના અને આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા બન્નેના

[૧] દાદા પીર સાહબ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી સાહબ જયપૂરી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહિમહુલ્લાહનો અને

[૨] પીર સાહબ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનો ખૂબ જ ટૂંકો પરિચય લખું છું.

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી સાહબ જયપૂરી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

આપનો બુલંદ મકામ

- પોતાના સમયના 'ઔલિયાએ ખિદમત', મહાન નકશબંદી, મુજદ્દિદી બુઝુર્ગ હઝરત મુહમ્મદ અલી શેર ખાન સાહબ રહિમહુલ્લાહુના હઝરત મૌલાના હિદાયતઅલી રહિમહુલ્લાહુ ખલીફા હતા.
- ઔલિયાએ ખિદમત તેમને કહે છે જેમને અલ્લાહ તઆલા તરફથી જગતની વ્યવસ્થાનું કામ સોંપવામાં આવે છે.
- હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ 'ઈત્તિસાલે રૂહાની' અને 'ઝિમ્નિય્યતે કુબ્રા'ના અતિ બુલંદ

મકામથી મુશર્રફ હતા.

- ઉપરના તમામ મકામોની વિસ્તૃત સમજૂતી મેઅયારુસ્સુલૂકમાં આપેલી છે.
- આપને સેંકડો વખત હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમની ઝિયારતો થઈ હતી.
- હજના સફરમાં અલ્લાહ તઆલા અને તેના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ તરફથી થયેલી ઈનાયતોની વર્ષાનું વર્ણન આપે 'ફુતૂહુલ હરમૈન' કિતાબમાં કરેલું છે.
- ફરિશતાઓ આપને જાહેરી આંખોથી દેખાતા હતા.
- આપે કલામે હક તઆલા પણ સાંભળ્યો હતો.
- આપને કબરોના હાલાત પણ દેખાતા હતા.
- જેવી રીતે પ્રકાશ કાંચની આરપાર ચાલ્યો જાય છે તેમ આપનું શરીર દરો–દીવાલની આરપાર જઈ શકતું હતું.

આપની દીની અને ઈલ્મી ખિદમતો

- આપે અનેક દીની દર્સગાહો અને ઈલાહી ઈબાદતગાહોનું નિર્માણ કર્યું હતું.
- આપે મેઅયારુસ્સુલૂક, અહસનુત્તકવીમ, દુર્રે લાસાની, ફુતૂહુલ હરમૈન વગેરે અનેક મકબૂલ અને તસવ્વુફની ગાઈડો જેવી કીમતી કિતાબો લખી.

આપનો રૂહાની ફૈઝાન

- લોકોને રૂહાની ફૈઝ પહોંચાડવા માટે આપ પોતે દેશ–વિદેશમાં લાંબા પ્રવાસો કરતા હતા.
- સૂરતમાં પણ આપ તશરીફ લાવતા રહેતા હતા.
- સૂરતમાં સગરામપૂરાની, હિદાયત મસ્જિદમાં આપ રોકાતા હતા.

- દરરોજ તહજજુદથી ઈશરાક સુધી અને રાતે ઈશાની નમાઝ બાદ અરધો કલાક ઝિકરનો હલકો થતો હતો અને તે પછી બયાન ફરમાવતા હતા.
- હઝારો લોકો આપથી બયઅત થયા અને રૂહાની ફૈઝ હાસિલ કર્યો.
- દક્ષિણ ગુજરાતના ત્રણ બુઝુર્ગો આપની ખિલાફતથી મુશર્રફ થયા.

(૧) હઝરત હાફિઝ મૌલવી ગુલામ રસૂલ સાહબ (રહ.) (સૂરત)
(૨) હઝરત મુનશી બયતુલ્લાહ સાહબ રહિમહુલ્લાહ (સૂરત)
(૩) હઝરત મૌલાના રઝા હુસયન સાહબ રહિમહુલ્લાહ (વલસાડ)

મજકૂર ત્રણે બુઝુર્ગોના જીવન ચરિત્રો 'મકામાતે હિદાયત' નકશબંદી ઔલિયા ગ્રંથ : ૯ માં લખેલા છે.

ઈન્તિકાલ

- દાદા હઝરત સાહબનો ઈન્તિકાલ ૧૭, જમાદિલ આખર, હિજરીસન ૧૩૭૦ મુતાબિક ૨૬, જૂન, ઈસ્વીસન ૧૯૫૧ ના રોજ લગભગ ૧૦૦ (એક સો) વરસની ઉંમરે જયપૂરમાં થયો હતો.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

- આપનો મઝારે મુબારક જયપૂરમાં છે.

અમારા મહાન પીરો મુરશિદ
હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ
જયપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

જાનશીની

- દાદા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના આપ પૌત્ર અને પ્રખર આલિમ હતા.

- દાદા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ પોતાની હયાતીમાં લોકોને અનેક વખત વસિયત ફરમાવી હતી કે ‘મારા પછી મારો અબ્દુર્રહીમ છે.’ એટલે આપના ઈન્તિકાલ બાદ
- હઝરત દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ, મહાન આલિમ, લેખક, શાઈર અને પ્રોફેસર અબ્દુલ હય ‘ફાઈઝ’ સાહબે પોતાના વાલિદ સાહબની વસિયત પ્રમાણે હઝરત મૌલાના શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબની જાનશીન તરીકે દસ્તારબંદી કરી.

દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખાસ રૂહાની નિસબત આપને મળ્યાની સાબિતી

- મશાઈખની એક ખાસ રૂહાની નિસબત હોય છે.
- શયખના ઈન્તિકાલ વખતે એ નિસબત આપના જાનશીનમાં ચાલી જાય છે.
- એ ખાસ રૂહાની નિસબત મળવા પછી, એ જાનશીન હૂ–બ–હૂ પોતાના શયખના જેવો થઈ જાય છે.
- જાનશીન થયા પછી હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ કાનપૂર તશરીફ લઈ ગયા અને ત્યાં મસ્જિદમાં બેઠા હતા ત્યારે દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના મહાન ખલીફા હઝરત મૌલાના મુફતી સય્યિદ મુહમ્મદ સોહરાબઅલી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ત્યાં તશરીફ લાવ્યા તો તેમણે જોયું કે મસ્જિદમાં હઝરત મૌલાના શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ બેઠા નથી પરંતુ ખૂદ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પોતે જ બેઠા છે !
- આ મંઝર જોઈને દાદા હઝરત સાહબ રહિમહુલ્લાહુની ખાસ રૂહાની નિસબત આપને મળી હોવાની ખાતરી થઈ ગઈ અને તે દિવસથી

આપ હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના વડીલ અને પીરભાઈ નહિ પરંતુ એક અદના ખાદિમના જેવી ખિદમત કરવા લાગ્યા.

આપ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સૂરતની મુલાકાતો

- હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પોતાના મહાન દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના નકશે કદમ પર ચાલનારા મહાન બુઝુર્ગ હતા.
- ઈસ્વીસન ૧૯૫૧ માં જાનશીન થવા બાદ આપ પણ વખતો વખત સૂરત તશરીફ લાવતા રહેતા હતા.
- આપની સાથે હઝરત મુફતી સય્યિદ મુહમ્મદ સોહરાબઅલી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પણ તશરીફ લાવતા હતા.
- આપનો ઉતારો પણ સગરામપૂરાની હિદાયત મસ્જિદમાં રહેતો હતો.
- ત્યારે આપ સૂરતમાં ૧૦ દિવસ, ૧૫ દિવસ, ૨૦ દિવસ, સંજોગો અનુસાર વધારે–ઓછા દિવસો સુધી અહીં રોકાતા હતા.
- દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની જેમ આપ પણ મળસ્કે તહજ્જુદથી ઈશરાક સુધી અને રાતે ઈશાની નમાઝ બાદ લગભગ અરધો–પોણો કલાક ઝિકરનો હલકો ફરમાવતા હતા અને હાજરજનોને રૂહાની તવજ્જુહ આપતા હતા.
- ઈશાની નમાઝ બાદ ઝિક્રના હલકા પછી આપ બયાન ફરમાવતા હતા.
- સૂરતના આપના ખાસ ખાદિમ અને અકીદતમંદ મુહતરમ ડોકટર ગુલામ અહમદ કાપડીઆ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ આપના બયાનોને દરરોજ ટેપરેકોર્ડર પર ટેપ કરી લેતા હતા.
- ડોકટર ગુલામ અહમદ કાપડીઆ સાહબનો ઈન્તિકાલ આ વરસે જ ૧૬, રમઝાનુલ મુબારક, ૧૪૩૯ હિજરીસન મુતાબિક ૧, જૂન, ૨૦૧૮, જુમ્અહના મુબારક દિવસે થયો હતો.

હઝરત સાહબ રહિમહુલ્લાહુની મજલિસોમાં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુની હાજરી

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ઈસ્વીસન ૧૯૫૩ થી ૧૯૬૩ સુધી ૧૦ (દસ) વરસ રાંદેરના મશહૂર દારુલ ઉલૂમ જામિઅહ હુસૈનિયહમાં ઉચ્ચ દીની તાલીમ મેળવી હતી.
- આપના એ તાલિબે ઈલ્મીના ઝમાનામાં હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સૂરત તશરીફ લાવતા ત્યારે હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ દરરોજ રાંદેરથી સૂરત સગરામપૂરાની હિદાયત મસ્જિદમાં હાજર થઈ હઝરતની મજલિસોમાં શરીક થતા હતા અને આપની મુલાકાતનો અને સુહબતનો શરફ હાસિલ કરતા હતા.

ઈસ્વીસન ૧૯૫૮ માં હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી બયઅત થયા

- ઈસ્વીસન ૧૯૫૩ થી ઈસ્વીસન ૧૯૫૮ સુધી સતત પાંચ વરસ સુધી હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની મજલિસોમાં શરીક થતા રહ્યા અને મુલાકાત તેમજ સુહબતનો શરફ હાસિલ કરતા રહ્યા.
- પાંચ વરસ બાદ ઈસ્વીસન ૧૯૫૮ માં જયારે આપ અરબીના ત્રીજા–ચોથા વરસમાં હતા ત્યારે હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી સૂરતની સગરામપૂરાની હિદાયત મસ્જિદમાં આપ બયઅત થઈ ગયા.

બયઅત થવા બાદ સતત ઝિકરમાં મશગૂલિયત

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના પૌત્ર અઝીઝ હસનયન ફુટવાલા સલ્લમહૂનું લેખિત બયાન છે કે :

● આપ (મારા દાદા સાહબ) રહમતુલ્લાહિ અલયહિ મને ફરમાવતા હતા કે :

"હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી બયઅત થવા બાદ રાતે બે વાગે તો કોઈ વખત ત્રણ વાગે હું ઊઠીને સવારે ઈશરાકની નમાઝ સુધી સતત ઝિક્રમાં એવો મશગૂલ થઈ જતો હતો કે સમય વિતી જવાની ખબર પણ થતી ન હતી !"

● આપ (મારા દાદા સાહબ) રહમતુલ્લાહિ અલયહિ દરરોજ લગભગ ૧૨૦૦૦ (બાર હઝાર) વખત દુરૂદ શરીફ પઢતા હતા.

રૂહાની ફૈઝાન મેળવવા માટે કોશિશો

ઈસ્વીસન ૧૯૫૮ માં બયઅત થયા ત્યારથી ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ સુધી સતત આઠ વરસ વખતો વખત જયારે પણ મોકો મળતો ત્યારે હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સુહબતમાં સુરતમાં હાજર થઈને આપ રૂહાની ફૈઝ હાસિલ કરતા રહેતા હતા.

ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ માં 'નદવતુલ ઉલમા', લખનૌમાંથી 'તખસ્સુસ ફિલ અદબે અરબી'ની ડીગ્રી મેળવીને ફારિગ થયા ત્યારે, જાહેરી ઈલ્મમાં પારંગત થયા બાદ આપે હવે પોતાનું સંપૂર્ણ ધ્યાન રૂહાની ફૈઝાન મેળવવા તરફ કેન્દ્રિત કર્યું.

આખો રમઝાન મહિનો જયપૂરમાં વિતાવ્યો

તે જ વરસે, ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ ના રમઝાનના મુબારક મહિનામાં આપ જયપુર તશરીફ લઈ ગયા અને આખો રમઝાન મહિનો હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સુહબત અને

ખિદમતમાં રહી રૂહાની ફૈઝાન હાસિલ કર્યો. દરરોજ સેહરી બાદ હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સાથે આપ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયત અલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના મઝારે મુબારક ઉપર જઈને મુરાકિબ રહેતા હતા.

"મૌલાના ! તમે તમારી ચિંતા કરો ! "

એ વખતનો હઝરત પીરો મુરશિદના કશ્ફનો એક બનાવ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને પોતે કહ્યો હતો જે નીચે પ્રમાણે છે :

આપે ફરમાવ્યું કે :

- એક દિવસે હું હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સાથે કબરસ્તાનમાં મઝારે મુબારક પર મુરાકબહથી ફારિગ થઈને, હિદાયત મસ્જિદ તરફ ચાલતો પાછો આવી રહ્યો હતો.
- હું હઝરત સાહબની પાછળ ચાલતો હતો.
- અમારી સાથે હઝરત સાહબના એક બીજા જૂના મુરીદ અને ખાદિમ પણ હતા.
- તેઓ ઘણાં વરસોથી હઝરત સાહબની ખિદમતમાં રહી ફયઝ હાસિલ કરતા હતા.
- ચાલતા, ચાલતા, રસ્તામાં એ ખાદિમના માટે મારા દિલમાં અચાનક વિચાર આવ્યો કે :

  "હઝરત સાહબની આટલી લાંબા સમયની ખિદમત બાદ એને જે મકામ હાસિલ થવો જોઈએ તે હજુ સુધી કેમ એને હાસિલ થયો ન હશે ? "
- આ વિચાર મારા દિલમાં આવતાં જ હઝરત સાહબે તત્કાલ, અટકીને, પાછળ ફરીને મને ફરમાવ્યું કે :

"મૌલાના ! એને (એ મુરીદને) એની હાલત પર છોડી દો !
તમે તમારી ચિંતા કરો ! "

આટલું ફરમાવીને, હઝરત ફરી પાછા, આગળ ચાલવા લાગ્યા.

સુલતાનુલ અઝકારની કૈફિયત પૈદા થઈ

હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું પોતાનું બયાન છે કે :

૨૭ (સત્તાવીસ)મી રમઝાન શરીફની રાતે, જયપૂરની હિદાયત મસ્જિદની બાજુમાં, માળ ઉપર મહેમાનખાનામાં હું બેઠો હતો ત્યારે :

મારા હઝરત સાહબના શજરએ તય્યિબહની પંકિત (શએર) :

લબ પે હો વસફે નબી, ઔર દિલમેં હો ઝિકરે ખુદા.

અનુસાર હું મુખ પર દુરૂદ શરીફ પઢવામાં અને દિલમાં ઝિકરે ખુદામાં મશગૂલ હતો ત્યારે અચાનક મારા પર સુલતાનુલ અઝકારની કૈફિયત તારી થઈ ગઈ !

પગના નીચેથી માથાના ઉપર સુધી (આખા શરીરમાંથી) અને આજુ બાજુથી પણ ઝિકરનો અવાજ સંભળાતો હતો !

ઝિકરમાં એટલું જોર અને સખ્તાઈ હતી કે ચગદાઈ જવાની બીક લાગતી હતી !

હઝરત સાહબ દામત બરકાતુહુમની ઈજાઝત લઈ, રમઝાન ઈદ બાદ જયપૂરથી પ્રથમ અજમેર શરીફ જઈને ત્યાંથી નવસારી જવાનો મેં ઈરાદો કર્યો. અજમેર શરીફ જતી વખતે હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પોતે પોતાની જીપ ગાડીમાં મને બેસાડી, પોતે ડ્રાઈવ કરી, બસ સ્ટેન્ડ સુધી મને વિદાય કરવા માટે તશરીફ લાવ્યા. વિદાય વખતે મને આપે કેટલાક રૂપિયા પણ ઈનાયત ફરમાવ્યા. તે વખતે પણ ઝિકરનો અવાજ સંભળાવાનું સતત ચાલુ હતું !

હું અજમેર શરીફ પહોંચ્યો ત્યાં સુધી આ કૈફિયત અને ઝિકરનો અવાજ સંભળાતો રહ્યો. તે પછી અવાજ સંભળાતો બંધ થઈ ગયો.

ઝિકરે કસીર (સુલતાનુલ અઝકાર)ની સમજૂતી

ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને સુલતાનુલ અઝકારની જે કૈફિયત પૈદા થઈ તેને ઝિક્રે કસીર પણ કહે છે. દાદા પીર સાહબ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એની વિસ્તૃત અને સુંદર સમજૂતી પોતાની મશહૂર કિતાબ 'મેઅયારુસ્સુલૂક'માં આપેલી છે.

તસવ્વુફની ઈસ્તિલાહો (પારિભાષિક) શબ્દોથી અજાણ વાચકોના માટે એ સમજૂતી અહીં આપું છું :–

હઝરત ખ્વાજા અલાઉદદવલા સમનાની રહિમહુલ્લાહુએ (હઝરત) ખ્વાજા અઝીઝાનઅલી રામીતની રહિમહુલ્લાહુને પૂછયું કે,

'વઝકુરૂલ્લા–હ ઝિકરન કસીરા.' [સૂરએ 'અહઝાબ' : ૪૧]

[હે મોમિનો ! અલ્લાહનો ઝિકર ખૂબ વધારે પ્રમાણમાં કરો.]

અલ્લાહ તઆલાના આ ઈરશાદથી શું મુરાદ છે ?

તો ખ્વાજા અઝીઝાન અલી રામીતની રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ જવાબમાં ફરમાવ્યું કે:

- "ઝિકર નહિ કરનારા કરતાં ઝબાની ઝિકર કરનારા ઝિકરે કસીરમાં છે; અને
- ઓછો ઝિકર કરનારા કરતાં વધારે ઝિકર કરનારા ઝિકરે કસીરમાં છે; અને
- ઝબાની ઝિકર કરનારા કરતાં ઝિકરે કલ્બી કરનારા ઝિકરે કસીરમાં છે

કારણ કે તેનું (ઝિકરે કલ્બી કરનારનું) દિલ દરેક સમયે સતત ચાલુ હોય છે અને જયારે દિલ ચાલુ થઈ જાય છે ત્યારે (શરીરના) સર્વ અંગો–ઉપાંગો, રગો અને તેની જોડો જાણે ઝિકરમાં લીન તલ્લીન હોય છે. અને આ સમયે સાલિકને ઝિકરે કસીરમાં ગણવામાં આવે છે. પછી એ સાલિકનો ઝિકર બીજાઓના એક વરસના ઝિકર બરાબર છે.''

હું મુહમ્મદ હિદાયતઅલી કહું છું કે, હઝરત ખ્વાજા અઝીઝાનઅલી રામીતની રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એક દિવસ અને એક વરસની જે ઉપમા આપી છે તે વરસથી કદાચ આખિરતનું વરસ મુરાદ છે નહિ તો સુલતાનુલ અઝકારના સાલિકનો એક પળનો ઝિકર બીજાઓના આખી ઉંમરના ઝિકર કરતાં બલ્કે સેંકડો વરસોના ઝિકર કરતાં બહેતર છે કારણ કે ઝિકરે કલ્બી અને ઝિકરે ઝબાનીની સરખામણી તો સેંકડો ગણા, લાખો ગણા, કરોડો ગણા વરસોનાં ગુણોત્તરમાં થઈ શકે.

સુલતાનુલ અઝકારનો સાલિક તમામ મખ્લૂકાતમાંથી, જમીનમાંથી, આસમાનમાંથી, સર્વ ઝાડોમાંથી, પથ્થરોમાંથી અને કણે કણમાંથી અલ્લાહનો ઝિકર સાંભળે છે કે જેની ગણતરી ઈલ્મે હક સિવાય (બીજો) કોઈ કરી શકતો નથી.

આગાહી : ૧

જયારે 'ઝિકરે કસીર' ઊંચામાં ઊંચા સ્થાને પહોંચે છે ત્યારે 'વિલાયતે સુગરા' યાને 'વહદતુલ વુજૂદ'ની શરૂઆત થાય છે.

આગાહી : ૨

જયારે ઝિકરનો અવાજ ઊંચામાં ઊંચા સ્થાને પહોંચે છે ત્યારે છેવટે ઝિકરનો અવાજ ધીમે ધીમે ઓછો થતો જાય છે. અહીં સુધી કે તે પછી ઝિકરનો અવાજ બંધ થઈ જાય છે. પરંતુ એનાથી કંઈ વાંધો આવતો નથી કારણ કે એના માટે હવે ઈશ્કના દરવાજા ખોલવામાં આવે

છે અને એ રસ્તે તે અલ્લાહ સુધી ઝડપથી પહોંચે છે. એના દિલમાં મુહબ્બતનું એક દર્દ પેદા થાય છે કે જે દર્દ મેળવવા માટે હઝરત ફરીદુદ્દીન અત્તાર રહમતુલ્લાહિ અલયહિ દુઆ ફરમાવે છે :

કુફર કાફિર રા વ દીન દીનદાર રા,

હે અલ્લાહ ! કાફિરને કુફર અને દીનદારને દીન આપ (પરંતુ)

[કાફિરકો કુફર ઔર દીન, દીનદારકો મિલે;]

ઝર્રએ દર્દે દિલ અત્તાર રા.

મને તો દિલમાં તારી મુહબ્બતનું દર્દ અતા ફરમાવ.

[મુઝકો તો દર્દ તેરી મુહબ્બતકા બસ મિલે.]

હઝરત ઈમામે રબ્બાની મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિને કોઈએ અર્ઝ કરી કે હવે ઝિકરનો અવાજ આવતો નથી !

એના જવાબમાં આપે ફરમાવ્યું કે,

“કંઈ ફિકર નહિ, જયાં સુધી હોઝ ખાલી હોય છે ત્યાં સુધી તેમાં પાણી પડવાનો અવાજ મોટો હોય છે. જેમ જેમ હોઝ ભરાતો જાય છે તેમ તેમ અવાજ ધીમો થતો જાય છે. અહીં સુધી કે હોઝ પૂરેપૂરો ભરાઈ જાય છે ત્યારે પાણી પડવાનો અવાજ બિલકુલ થતો નથી !”

એ જ હાલત ઝિકરના અવાજની હોય છે. જયાં સુધી સાલિક કસરતે ઝિકરથી મુશર્રફ નથી થતો ત્યાં સુધી તેના દિલરૂપી ઘરમાંથી ધૂળ અને કચરો દૂર થતાં નથી.

અલ્હમ્દુલિલ્લાહ ! આ ઝિકરે કસીર વડે નકશબંદિયહના હઝારો તાલિબો મુશર્રફ થતાં રહે છે.

[**‘મેઅયારુસ્સુલૂક’**૧૯૯૯ ની ગુજરાતી આવૃત્તિ પેજ : ૨૦૫, ૨૦૬, ૨૦૭, ઉર્દૂ : પાનું . ૧૦૮, ૧૦૯]

નોંધ :

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને અજમેર શરીફ પહોંચીને ઝિકરનો અવાજ સંભળાતો બંધ થવાનું કારણ હવે વાચકોની સમજમાં આવી ગયું હશે.

ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ માં આપે વાલિદ સાહબનો ફ્રુટનો ધંધો સંભાળી લીધો

- ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ ના શવ્વાલ મહિનામાં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ જયપૂરથી નવસારી તશરીફ લાવ્યા.
- એ વખતે આપના વાલિદ સાહબ ખૂબ જ ઝઈફ અને કમઝોર થઈ ગયા હતા એટલે એમને આપની ખિદમતની જરૂરત હતી.
- મોટા ભાઈ ચાંદભાઈ અલગ મકાનમાં પોતાની ફેમીલી સાથે અલગ રહેતા હતા અને ફ્રુટનો ધંધો પણ અલગ કરતા હતા.
- નાના ભાઈ ઈસ્માઈલભાઈ વાલિદ સાહબની સાથે રહેતા હતા પરંતુ આપે પોતાનો હીરા ઘસવાનો અલગ ધંધો શરૂ કર્યો હતો.
- હઝરત મૌલાનાના એક ફૂઈ હતા પરંતુ તેમનો થોડાં વરસ પહેલાં ઈન્તિકાલ થઈ ગયો હતો. હઝરત મૌલાનાએ એમની આખરી દમ સુધી ખૂબ ખિદમત કરી હતી.
- વાલિદહનો ઈન્તિકાલ તો આપના બાળપણમાં જ થઈ ગયો હતો એટલે તેમની ખિદમતનો મોકો મળ્યો ન હતો પરંતુ તેમના બદલે અલ્લાહે આપની ફૂઈની ખિદમત કરવાનો મોકો આપ્યો હતો.
- પરિવારના ગુજરાન માટે હલાલ રોઝી કમાવી પણ જરૂરી હતી.
- એટલે ખૂબ લાંબા વિચારના અંતે, કોઈ દારુલ ઉલૂમમાં ખિદમત આપવાના બદલે પોતાના પરિવારજનોની ખિદમતને અગ્રતા આપી અને પોતાના વાલિદ સાહબનો ફ્રુટનો ધંધો આપે સંભાળી લીધો.

<u>મુફતીએ આઝમ હઝરત સય્યિદ અબ્દુર્રહીમ લાજપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ હઝરત મૌલાનાને કરેલી ટકોર</u>

- અમારા દાદા પીર સાહબ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિની મશહૂર અને મકબૂલ કિતાબ 'મેઅયારુસ્સુલૂક'ના ગુજરાતી અનુવાદનું કામ અલ્લાહ તઆલાએ આ નાચીઝના ઝરીઆથી ઈસ્વીસન ૧૯૭૦ માં પૂરું કરાવ્યું હતું અને અમારા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ગુઝારિશથી એનો પેશલફ્ઝ લખવાનું કામ હઝરત મુફતી સય્યિદ અબ્દુર્રહીમ લાજપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ કબૂલ ફરમાવ્યું હતું.
- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુ રાંદેરમાં જામિઅહ હુસૈનિયહમાં પઢતા હતા ત્યારથી જ હઝરત મુફતી સાહબની ખિદમતમાં વારંવાર હાજર થતા રહેતા હતા એટલે હઝરત મુફતી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ હઝરત મૌલાનાની ઈલ્મી કાબિલિયત અને આપે મેળવેલી ઊંચી દીની સનદોથી સારી રીતે વાકિફ હતા.
- ૨૭, મી રમઝાનુલ મુબારક, હિજરીસન ૧૩૯૩ મુતાબિક ઈસ્વીસન ૧૯૭૨ ના મુબારક દિવસે હઝરત મુફતી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ 'મેઅયારુસ્સુલૂક'ના ગુજરાતી અનુવાદનો પેશલફ્ઝ લખ્યો અને અમારા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને તેની જાણ કરી.
- અમારા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સૂચનાથી હું અને હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ 'પેશલફ્ઝ' લેવા માટે રાંદેર હઝરત મુફતી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખિદમતમાં હાજર થયા.
- નદવતુલ ઉલમા, લખનવથી ફારિગ થયાને પણ ત્યારે લગભગ છ વરસ વીતી ગયા હતા પરંતુ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ

રહમતુલ્લાહિ અલયહિ હજુ કોઈ જાહેરી ઈલ્મના શિક્ષણની ખિદમત આપતા ન હતા એટલે હઝરત મુફતી સાહબે એમને ટકોર કરી કે : "મૌલાના ! હવે તમે કોઈ દારુલ ઉલૂમમાં ઈલ્મી ખિદમત આપો ! "

અદબના કારણે કોઈ કારણ કે દલીલ પેશ કરવાના બદલે હઝરત મૌલાના બિલકુલ ખામોશ રહ્યા. કોઈ જવાબ ન આપ્યો.

આપની દુકાન

- આપની દુકાન નવસારી રેલવે લાઈનથી પશ્ચિમ દિશામાં જલાલપૂર રોડ પર, નવસારી સ્ટેશનના રેલવે ફાટકની નજીક હતી.
- ખાટકીવાડના આપના ઘરથી આપની દુકાનનું અંતર આશરે ૩ (ત્રણ) કિલોમીટર થાય.
- તે ઝમાનામાં હોલસેલ ફ્રુટનું મુખ્ય બજાર દૂધિયા તળાવમાં હતું.
- નવસારીની આસપાસના ગામોના વાડીવાળાઓ પોતાનો માલ વાહનોમાં ભરીને મળસ્કે દૂધિયા તળાવ પહોંચી જતા હતા અને મોટા વેપારીઓને વેચતા હતા.
- હઝરત મૌલાના દરરોજ વહેલી સવારે સૌથી પ્રથમ દૂધિયા તળાવે જઈને માલ ખરીદતા અને તે પછી પગપાળા અથવા સાયકલ પર અથવા રીક્ષામાં દુકાને જતા.
- આપની દુકાને રીટેઈલમાં પણ ફ્રુટ વેચતા હતા અને લારીઓમાં ફ્રુટ વેચનારા ફેરીયાઓને હોલસેલમાં પણ ફ્રુટ વેચતા હતા.

આપના નિકાહ

- એક વરસ સુધી ધંધામાં બરાબર સ્થિર થયા પછી, ઈસ્વીસન ૧૯૬૭ માં આપે ખૂબ જ સાદાઈથી નિકાહ કર્યા.
- આપની બીવી સાહિબાનું નામ ફરીદાબાનું છે અને તે આપના

પોતાના ચાચા મુહમ્મદભાઈની દીકરી છે.

- આપની બીવી ખૂબ જ નેક, સાલિહા, નમાઝ, રોઝહ, ઝિકર અઝકારની પાબંદ છે.
- સ્વભાવે ખૂબ જ વિનમ્ર, ખૂશ અખ્લાક, ખિદમતગુઝાર છે.
- આપે હઝરત મૌલાનાની છેલ્લી ઘડી સુધી અથાગ ખિદમત કરી.
- મૌલાનાને બુખાર હોય તો આખી રાત તેમના માથા પર પાણીના પોતા મૂકતા, પગ દબાવતા, જાગતા રહેતા.
- એમની ખિદમતોથી ખૂશ થઈને હઝરત મૌલાનાએ એક દિવસે જન્નતની બશારત આપી હતી.

આપના સાહબઝાદહ અલતાફ ફુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં વાલિદ સાહબની બીમારી વખતે હું કેનેડાથી આપની ખિદમત માટે આવ્યો હતો.
- આપની કુદરતી હાજતની, ગુસલ વગેરેની ખિદમત હું અને વાલિદહ કરતા હતા.
- એક જુમ્અહના દિવસે હું અને મારી વાલિદહ વાલિદ સાહબને ગુસલ કરાવીને બાથરૂમમાંથી બહાર નીકળ્યા ત્યારે વાલિદ સાહબની ઝબાનથી નીકળ્યું કે :

“જન્નત મિલ ગઈ.”

આપના ૬ (છ) પુત્રોની ટૂંકમાં માહિતી

- એક વખતે એક ગુંડાએ, એક યુવતિનું અપહરણ કરીને તેના પર બળાત્કાર કર્યો.
- આ બનાવથી હઝરતને ઘણો આઘાત લાગ્યો.
- આપે અલ્લાહ તઆલાથી દુઆ કરી કે :

“હે અલ્લાહ ! તું મને ઔલાદમાં ફકત પુત્રો જ આપજે, પુત્રી ના

આપતો ! ”

અલ્લાહ તઆલાએ આપની દુઆ કબૂલ ફરમાવીને આપને ૬ (છ) પુત્રો આપ્યા. પુત્રી ન આપી.

● એ ૬ (છ) પુત્રોની ટૂંકી માહિતી અહીં લખી છે. કિતાબના અંતમાં ઔલાદના પ્રકરણમાં દરેક પુત્રની માહિતી ઈન્શા અલ્લાહ વિસ્તારથી લખવામાં આવશે.

(૧) ● આપના પ્રથમ પુત્રનું નામ અબ્દુર્રહીમ છે.
- તેનો જન્મ તા. ૨૨ / ૦૧ / ૧૯૭૦ ના રોજ થયો હતો.
- તેનું નામ હઝરતે પોતાના પીરો મુરશિદના નામ પ્રમાણે રાખ્યું છે.

(૨) ● બીજા પુત્રનું નામ ફઝલુર્રહીમ છે.
- તેનો જન્મ તા. ૨૨ / ૧૦ / ૧૯૭૨ ના રોજ થયો હતો.
- તેનું નામ હઝરતે પોતાના પીરો મુરશિદના સાહબઝાદહના નામ પ્રમાણે રાખ્યું છે.

(૩) ● ત્રીજા પુત્રનું નામ ઈકબાલ છે.
- તેનો જન્મ તા. ૨૨ / ૧૦ / ૧૯૭૫ ના રોજ થયો હતો.
- તેનું નામ હઝરતે ઉર્દૂ–ફારસીના મહા કવિ, અલ્લામહ ડોકટર મુહમ્મદ ઈકબાલના નામ પ્રમાણે રાખ્યું હતું.

(૪) ● ચોથા પુત્રનું નામ અલતાફ છે.
- તેનો જન્મ તા. ૨૦ / ૦૨ / ૧૯૭૭ ના રોજ થયો હતો.
- તેનું નામ હઝરતે પોતાના પીરો–મુરશિદના વાલિદ હકીમ અલતાફઅલી ખાન સાહબના નામ પ્રમાણે રાખ્યું છે.
- દાદા પીર હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયત અલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પોતાના બીવી સાહિબાને હંમેશા ‘અલતાફકી મા ’ શબ્દોથી બોલાવતા હતા.

(૫) • પાંચમાં પુત્રનું નામ ઈલયાસ છે.
• તેમનો જન્મ તા. ૧૭ / ૦૫ / ૧૯૭૮ ના રોજ થયો હતો.
• તેમનું નામ હઝરતે તબ્લીગી જમાઅતના સ્થાપકના નામ પ્રમાણે રાખ્યું હતું.

(૬) • છટ્ઠા પુત્રનું નામ ઈરફાન છે.
• તેનો જન્મ તા. ૧૯ / ૧૦ / ૧૯૭૯ ના રોજ થયો હતો.
• ઈરફાનનો અર્થ અલ્લાહ તઆલાની પહેચાન, ખુદાશનાસી થાય છે.

જિન્નાતની શરારતથી હઝરતની સાયકલને થયેલો અકસ્માત

- એક વખતે હઝરત મૌલાના સાયકલ ઉપર પોતાના સૌથી નાના પુત્ર ઈરફાનને બેસાડીને ઘરથી દુકાન તરફ જતા હતા.
- દાબુ હોસ્પીટલ (ફુવારા) નજીક આપની સાયકલ અચાનક (કોઈએ જોરદાર ધક્કો માર્યો હોય એ રીતે) જોરમાં નીચે પડી ગઈ.
- હઝરત મૌલાના અને એમના પુત્ર ઈરફાન બન્ને પણ નીચે જોરમાં પટકાયા.
- સાયકલને આગળના ભાગે ઘણું નુકસાન થયું.
- પરંતુ અલ્લાહ તઆલાએ બન્ને બાપ–બેટાની હિફાઝત ફરમાવી. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ !
- આ બનાવ બનવાના કેટલાક દિવસો બાદ ઘરમાં એની વાત નીકળી ત્યારે હઝરત મૌલાનાએ કહ્યું કે :

"એ જિન્નાતની શરારત હતી.
શરારત કરનાર એ જિન્નાતને અલ્લાહ તઆલાએ તે જ વખતે ખતમ કરી દીધા હતા."

ઈસ્વીસન ૧૯૭૮ માં સૌથી નાના ભાઈ ઈસ્માઈલભાઈની આઘાતજનક શહાદત

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબના નાના ભાઈ ઈસ્માઈલ ભાઈ, નવસારીમાં જલાલપૂર રોડ પર, હઝરત મૌલાનાની દુકાનની નજીક, અલગ મકાનમાં હીરા ઘસવાનું કારખાનું ચલાવતા હતા.
- ઈસ્વીસન ૧૯૭૮ માં એક દિવસે, લેણ–દેણની નજીવી બાબતમાં એક કોમવાદી માનસ ધરાવતા ગૈર મુસ્લિમ હીરા ઘસુ કારીગરે ઉશ્કેરાઈ જઈને ચપ્પુ વડે આપના ઉપર હુમલો કરી આપને શહીદ કરી દીધા.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

હઝરત મૌલાનાએ હિંમતથી શહીદભાઈના પરિવારને સંભાળી લીધો

- હઝરત મૌલાના અને શહીદભાઈ બન્નેના પરિવારો એક જ નાના મકાનમાં એક સાથે જ રહેતા હતા.
- હઝરત મૌલાનાના ૬ (છ) પુત્રો પૈકી સૌથી મોટા પુત્ર અબ્દુર્રહીમની ઉંમર આ બનાવ વખતે ફકત ૮ (આઠ) વરસની હતી.
- શહીદ ઈસ્માઈલભાઈના ત્રણ પુત્રો અને ૪ (ચાર) પુત્રીઓ મળી સાત બાળકો હતા.
- એમાં સૌથી મોટા ઈનાયતુલ્લાહ પણ હજુ બાળક હતા.
- લગભગ ૧૭–૧૮ વ્યકિતઓના વિશાળ પરિવારની નિભાવની તમામ જવાબદારી હઝરત મૌલાનાના એકલાના માથે આવી પડી.
- પરંતુ હઝરત મૌલાના તો અલ્લાહ તઆલા પર તવક્કુલ અને ભરોસો રાખનારા કામિલ શખ્સ હતા.
- આપે ખૂબ જ હિમ્મતથી, સુંદર રીતે પોતાની આ મોટી અને મુશ્કેલ જવાબદારી અદા કરી.

- આપે પોતાના અને ભાઈના તમામ બાળકોની યોગ્ય રીતે કાળજીથી પરવરિશ કરી.
- તમામની યોગ્ય રીતે દીની અને દુન્યવી તાલીમ અને તરબિયતની વ્યવસ્થા કરી.
- યુવાન થતાં તમામને યોગ્ય ધંધા, રોજગાર અને વ્યવસાયમાં લગાડયા.
- શાદીના લાયક થતાં તમામની યોગ્ય જગાએ યોગ્ય રીતે શાદી કરાવી.
- આ મોટી સામાજિક જવાબદારી પણ હઝરત મૌલાનાને દીની અને જાહેરી ઈલ્મની ખિદમત આપવાથી રોકનારું એક મોટું કારણ હતું.

શહીદ ભાઈના પુત્રને હાફિઝ, આલિમ બનાવી, શાદી કરાવી, કેનેડા મોકલ્યા

- શહીદ થયેલા મર્હૂમ ઈસ્માઈલભાઈના હોનહાર અને તેજસ્વી પુત્ર ઈનાયતુલ્લાહને હઝરત મૌલાનાએ પોતાના પીરો મુરશિદના દારુલ ઉલૂમ 'જામિઅહ હિદાયત' જયપૂરમાં તાલીમ માટે દાખલ કર્યા.
- ઈનાયતુલ્લાહે 'જામિઅહ હિદાયત'માંથી હાફિઝ, કારી અને આલિમની સનદ પ્રથમ વર્ગમાં મેળવીને ફારિગ થયા.
- હઝરત મૌલાનાએ તેમની શાદી કરાવી અને પછી કેનેડા મોકલ્યા.
- હવે આપ કેનેડામાં જ સ્થાયી થઈ ગયા છે અને પ્રખર હાફિઝ, કારી, આલિમ અને ડ્રાઈવીંગ ઈન્સ્ટ્રકટર તરીકે લોકોમાં ખૂબ જ ચાહના મેળવી છે. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ !

હઝરત મૌલાનાએ પોતાના ચોથા નંબરના પુત્ર અલતાફને બી.કોમ. સુધી ભણાવી, શાદી કરાવી, કેનેડા મોકલ્યા

- હઝરત મૌલાનાએ પોતાના ચોથા નંબરના પુત્ર અલતાફને બરોડાની મશહૂર મહારાજા સયાજી રાવ (M.S.) યુનિવર્સિટીમાં ભણવાં માટે

મોકલ્યા.

- અલતાફે ત્યાં અંગ્રેજી માધ્યમમાં, બી.કોમ.ની પરીક્ષા ફર્સ્ટ કલાસમાં પાસ કરી ડિગ્રી મેળવી.
- તે પછી હઝરતે તેની શાદી કરીને કેનેડા મોકલ્યા.
- કેનેડામાં તેઓ સ્થાયી થઈ ગયા છે.
- હઝરત મૌલાનાની બીમારી વખતે નવસારી આવી અઢી મહિના રોકાઈને વાલિદ સાહબની ખિદમત કરી હતી.
- હઝરતે આપને ખિલાફત પણ આપી હતી અને જન્નતની બશારત પણ આપી હતી.

હઝરત મૌલાનાએ પોતાના પાંચમાં નંબરના પુત્ર ઈલ્યાસની શાદી કરાવી આફ્રીકા મોકલ્યા

- હઝરતે પોતાના પાંચમાં નંબરના પુત્ર ઈલયાસની શાદી કરાવી, આફ્રીકા મોકલ્યો હતો.
- તેઓ પોતાના પરિવાર સાથે ત્યાં સ્થાયી થઈ ગયા છે.
- હઝરત મૌલાનાની બીમારી વખતે નવસારી આવ્યા હતા ત્યારે હઝરતે આપને ખિલાફત પણ આપી હતી.

હઝરત મૌલાનાએ પોતાના છટ્ઠા નંબરના પુત્ર ઈરફાનને બી. કોમ. સુધી ભણાવી, શાદી કરાવી, ઈંગ્લેન્ડ મોકલ્યા

- હઝરત મૌલાનાએ પોતાના છટ્ઠા નંબરના પુત્ર ઈરફાનને બી. કોમ. સુધી ભણાવ્યો.
- તે પછી તેની શાદી કરાવી.
- તે પછી તેને ઈંગ્લેન્ડ (યુ.કે.) મોકલ્યો.
- તે પોતાના પરિવાર સાથે ત્યાં સ્થાયી થઈ ગયો છે.

● હઝરતની બીમારી વખતે નવસારી આવ્યો હતો. ત્યારે હઝરતે તેને ખિલાફત આપી હતી.

ખિદમતસે ખુદા મિલતા હૈ

● ઉર્દૂમાં કહેવત છે :

‘ઈબાદતસે જન્નત મિલતી હૈ, લેકિન
ખિદમતસે ખુદા મિલતા હૈ.’’

● હઝરત મૌલાનાએ :

- પોતાના વાલિદ સાહબની,
- પોતાની ફુફીની,
- પોતાની પત્ની અને છ બાળકોની,
- પોતાના મર્હૂમભાઈની બેવા અને સાત બાળકોની ખુલૂસથી ખિદમત કરી અલ્લાહ તઆલાને રાજી કરી લીધા.

● અને અલ્લાહે પણ આપને કેટલા અને કેવા બુલંદ મકામોથી નવાઝયા હતા તેની વિગતો હવે પછી (ઈ.અ.) આગળ લખવામાં આવશે.

નવસારીની બંદર રોડની મસ્જિદ માટે હઝરતની મહત્ત્વની ખિદમતો

હઝરતની પોતાના કુટુંબીજનોની ખિદમતની વિગતો ઉપર આવી ગઈ છે. મસ્જિદના માટે આપની ખિદમતો વિષે આપના ખાસ ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમ કુરેશી (દા.બ.)એ લખ્યું છે કે :

● હઝરતની ફ્રુટની દુકાન નવસારી રેલવે સ્ટેશનના ફાટકથી નજીક, જલાલપૂર રોડ પર હતી ત્યારે નમાઝના સમયે હઝરત પોતાની દુકાનેથી સાઈકલ પર સવાર થઈ, પોતાના કોઈ પણ ફરઝંદને સાથે બેસાડી બંદર રોડ પર મદીનહ મસ્જિદમાં નમાઝ પઢવા આવતા.

- ત્યારે બંદર રોડના મુસ્લિમ મહોલ્લામાં એક ઈબાદતગાહ હતી અને ત્યાં જ નમાઝ થતી હતી.
- ઘણી વખતે ઈમામ સાહબની ગેરહાજરીમાં હઝરતની ઈમામતમાં નમાઝ પઢવાનો અલ્લાહ તઆલાએ મને મોકો આપ્યો હતો. (અલ્હમ્દુલિલ્લાહ).
- અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી અમારા મહોલ્લામાં નવી મસ્જિદ તામીર થઈ.
- થોડાં સમય પછી મસ્જિદના નિભાવની ઝિમ્મેદારી હઝરતના શિરે મૂકવામાં આવી.
- શહેરના સખી દાતાઓના સહકારથી આ ઝિમ્મેદારી હઝરત નિભાવતા રહ્યા.
- તે પછી થોડાં અરસામાં મસ્જિદના નિભાવની આવક માટે એક ઈમારત તામીર કરાવી જેની આવકથી મસ્જિદનો નિભાવ થઈ રહ્યો છે. વસ્તીવાળાઓને ચંદો કરવાની જરૂર નથી. (અલ્હમ્દુલિલ્લાહ).
- અલ્લાહ તઆલા આખિરતમાં હઝરતને એનો બેહતરીન બદલો અતા ફરમાવે. આમીન.

‘ઝિકરે કલ્બી’ અને ‘સુલતાનુલ અઝકાર’ (ઝિકરે કસીર)ની મિસાલ તેમજ તે પછીના ઉચ્ચ મકામો

- નકશબંદી સિલસિલામાં ‘ઝિકરે કલ્બી’ની મિસાલ અલિફ, બા, તા, ષા (મૂળાક્ષરો) શીખવા અને તેની પ્રેકટીસ કરવા સમાન છે.
- ‘સુલતાનુલ અઝકાર’ (‘ઝિકરે કસીર’)ની મિસાલ નાઝિરહ કુર્આન શરીફ ખત્મ કરવા સમાન છે.
- નાઝિરહ કુર્આન શરીફ ખત્મ કરવાથી કોઈ શખ્સ આલિમ બની જતો નથી. નાઝિરહ કુર્આન શરીફ ખત્મ કરવા બાદ,

- કોઈ દારુલ ઉલૂમમાં દાખલ થઈને કોઈ શખ્સ,
દસ–બાર વરસ સુધી સખત મહેનતથી અભ્યાસ કરે છે અને ઉસ્તાદોની ખિદમત કરે છે ત્યારે તે શખ્સ આલિમ થાય છે.
- 'સુલતાનુલ અઝકાર' હાસિલ થયા પછી,
સાલિક સતત ઝિકરમાં, ઈબાદતમાં, રિયાઝતમાં તથા શયખની સુહબત અને તવજજુહ મેળવવામાં મશગૂલ રહે છે ત્યારે :
'ફના અને બકા'ના મકામે પહોંચે છે જે વિલાયતના મકામમાં દાખલ થવાનો દરવાજો છે.
- તે પછી 'વિલાયતે સુગરા' (નાની વિલાયત)ના મકામે પહોંચે છે અને શયખની ખિલાફત મેળવવાના લાયક બને છે.

હઝરત સાહબ રહિમહુલ્લાહુની ખિલાફતથી મુશર્રફ થયા

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ નદવી દામત બરકાતુહુમનો સુલતાનુલ અઝકારનો બનાવ ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ માં બન્યો હતો પરંતુ તે પછી પણ આપ સતત ૨૫ (પચ્ચીસ) વરસ સુધી ઈસ્તિકામતની સાથે પોતાની વધારેમાં વધારે બાતિની તરકકી માટે મંડેલા રહ્યા. હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સુહબત અને બાતિની ફૈઝ હાસિલ કરતાં રહ્યા. આખરે

'બર અહલે ઈસ્તિકામત ફૈઝ નાઝિલ મી શવદ મઝહર'

[હે મઝહર ! ઈસ્તિકામતવાળાઓ પર, અડગ રહેનારાઓ પર, અચલ અને અટલ રહેનારાઓ પર અલ્લાહ તઆલાનો ફૈઝ નાઝિલ થાય છે !]

અનુસાર ૨૩, મી શાબાન, ૧૪૧૧ હિજરીસન મુતાબિક ૧૧ મી માર્ચ, ૧૯૯૧ ના રોજ હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ આપને પોતાની ખિલાફતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા.

આપનું ખિલાફતનામું

બિસ્મિહી તઆલા

મેરે મુહતરમ મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ નદવી
ઝાદ મજદકુમુલ્લાહુ તઆલા
અસ્સલામુ અલયકુમ વ અલા મન્ અલયકુમ

અલ્લાહ તઆલાને આપકો જો અપને ઝિકરમેં ઈસ્તિકામતકી ચાશની અતા ફરમાઈ હૈ ઔર ઈત્તિબાએ શરીઅતકી તૌફીક અતા ફરમાઈ હૈ વોહ કાબિલે સતાઈશ હૈ. ઔર અલ્લાહ તઆલા કી ખૂશનૂદી કા સબબ હૈ. અગર ઝિકરે હક તઆલામેં ઈસ્તિકામતસે મુદાવમત રહી તો યેહી ફૈઝાને ઈલાહીકા ઝરીઆ હોગી. ખલ્કે ખુદા આપસે ઈસ્તિફાદહ કરેગી. આપકો ઈસ સિલસિલએ નકશબંદિય્યહ મુજદ્દિદિય્યહકી ઈજાઝત દી જાતી હૈ. અલ્લાહ તઆલા અપની રઝા ઔર ખૂશનૂદી કા ઝરીયહ બનાએ. આમીન. તહજ્જુદસે ઈશરાક તક ઔર મગરિબસે ઈશા તક ઝિકરે હક તઆલામેં મશગૂલ રહે ઔર ઈસ્તિગરાક પૈદા કરને કી કોશિશ કરેં.

ઈત્તિબાએ શરીઅત કો લાઝિમ કરે ઔર મન્હિય્યાતસે પરહેઝ કરે.

વમા અલયના ઈલ્લલ બલાગ.

ખાદિમે દુઆગો,
(સહી) **મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ મુજદ્દિદી,**
૨૩, શઅબાનુલ મુઅઝઝમ, ૧૪૧૧ હિ. સ.
૧૧, માર્ચ, ૧૯૯૧ ઈ. સ.

હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના દક્ષિણ ગુજરાતના ચાર ખલીફાઓ

	નામ	ખિલાફત	ઈન્તિકાલ
૧	હઝરત હાફિઝ કારી મુહમ્મદ ઈદરીસ સાહબ લખનવી રહિમહુલ્લાહ (વલસાડ)	૨૩, જૂન, ૧૯૯૦	૨૮–૧૦– ૨૦૦૭ ૧૬, શવ્વાલ, ૧૪૨૮ હિ. સ.
૨	અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા (વલસાડ)	૯, નવેમ્બર, ૧૯૯૦	હયાત
૩	હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સા. ફુટવાલા, નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ (નવસારી)	૧૧, માર્ચ, ૧૯૯૧	૧૮–૬– ૨૦૧૭ ૨૨, રમઝાન, ૧૪૩૮ હિ. સ.
૪	હઝરત મૌલાના અબ્દુલ કુદ્દૂસ દીવાન સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ (લાજપૂર)	૧૧, માર્ચ, ૧૯૯૧	૮–૧૧– ૨૦૦૫ ૬, શવ્વાલ, ૧૪૨૬ હિ. સ.

- અમારા પીરો મુરશિદ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ઈસ્વીસન ૧૯૯૦ માં દક્ષિણ ગુજરાતના બે શખ્સોને અને ઈસ્વીસન ૧૯૯૧ માં બે શખ્સોને ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ખિલાફત આપી હતી.
- મજકૂર ચાર બુઝુર્ગોમાંથી ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણે ત્રણ બુઝુર્ગો ઈન્તિકાલ ફરમાવી ગયા છે.
- હઝરત હાફિઝ કારી મુહમ્મદ ઈદરીસ સાહબ લખનવી બાદમાં વલસાડી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના જીવનની મોટા ભાગની વિગતો આ નાચીઝની કિતાબ 'મકામાતે હિદાયત'માં પાના નંબર : ૩૭૫

થી ૩૭૯ માં લખેલી છે તે વાંચવા વાચકોને ગુઝારિશ છે.

- હઝરત મૌલાના અબ્દુલ કુદૂસ દીવાન સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના જીવનચરિત્રની કિતાબ ઉર્દૂમાં 'તઝકિરએ અબ્દુલ કુદૂસ' નામથી ઈસ્વીસન ૨૦૦૭ માં પ્રગટ થયેલી છે.

સંપાદક : મુફ્તી દુબયર આલમ સાહબ કાસમી
ઉસ્તાદે હદીષ 'જામિઅતુલ કિરાઅત, કફલેતા
પ્રકાશક : કારી અબ્દુલ હક દીવાન, લાજપૂર
(હઝરત મૌલાના અબ્દુલ કુદૂસ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ અને જામિઅ મસ્જિદ, લાજપૂરના ખતીબ અને ઈમામ)

- હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું જીવનચરિત્ર અત્યારે આપના હાથોમાં છે.
- કેટલાક લોકો આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાના જીવનચરિત્ર માટે આગ્રહ કરે છે.
- મોગલ શહેનશાહ હઝરત ઔરંગઝયબ આલમગીર રહમતુલ્લાહિ અલયહિની સાહબઝાદી ઝયબુન્નિસા મહા વિદ્વાન અને ફારસી ભાષાની ઉચ્ચ કક્ષાની શાઈરા (કવયિત્રી) હતી.
- તેના જીવનચરિત્ર વિષે પૂછનારને તે પોતાનો આ ફારસી શેર કહેતી :

દર સુખન મખ્ફી મનમ,
ચું બૂએ ગુલ દર બર્ગે ગુલ.
હર કે દીદન મેલ દારદ,
દર સુખન બીનદ મરા.

<u>ભાવાર્થ</u> :

જેવી રીતે ફૂલની ખૂશ્બૂ તેની પાંદડીઓમાં છૂપાયેલી હોય છે,
તેવી રીતે હું મારી કવિતાના શબ્દોમાં છૂપાયેલી છું.

જે મને જોવા (પરિચય) ચાહતો હોય,
તે મને મારી કવિતાઓમાં જોઈ શકે છે.

● આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા પણ એની આશરે ૧૫૦ (એક સો પચાસ) કિતાબોના શબ્દોમાં છૂપાયેલો છે તેમાં એનું વ્યકિતત્વ જોઈ શકાય છે.

શરૂઆતમાં ચાર વરસ સુધી ચારેય ખલીફા કોઈને બયઅત કરતા ન હતા

બયઅત કરવાથી રોકનારું મુખ્ય પરિબળ

● 'મારામાં કંઈ નથી ! ' એ એહસાસ દરેક ખલીફાને બયઅત કરવાથી રોકનારું મુખ્ય કારણ છે.

● અગાઉના બુઝુર્ગોમાં પણ એવું બનતું આવ્યું છે. નમૂના તરીકે કેટલાક બનાવો અહીં લખું છું.

[૧] હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ખલીફાનો એવો જ બનાવ

● હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ખલીફા હઝરત મૌલાના અહમદ ઝહબીએ હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિને પત્ર લખ્યો કે :

"મને મારામાં કંઈ નથી દેખાતું !
પરંતુ (મેં) જેમને યાદે હક બતાવી છે (બયઅત કર્યા છે) તેમનાથી (મુરીદોથી) અજીબો ગરીબ વાતો જાહેર થઈ છે ! "

● એના જવાબમાં હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ મૌલાના અહમદ ઝહબીને લખ્યું કે :

"મારા અઝીઝ !

એ તાલિબો (આપના તે મુરીદો જેમનાથી અજીબો ગરીબ વાતો જાહેર થાય છે)

તેઓ આપની હાલતના (રૂહાની મકામના) આયનાઓ છે. ❶

તેઓને અલ્લાહ તઆલાએ (તેમના) હાલાતની જાણ કરી છે,

આપને આપના (હાલાતની) જાણ કરી નથી.

વિલાયતની જાણ હોવી જરૂરી નથી.

બલકે વિલાયતનો હાલ હોવો જરૂરી છે.

(પોતાની વિલાયતથી) જાણકાર અને અજાણ બન્ને શખ્સો મરતબામાં સરખા છે.

અહવાલ જાહેર નહિ થવાથી દુ:ખી થવું ન જોઈએ.

અહવાલ મેળવવાની કોશિશ કરવી જોઈએ.''

– 'દુર્રે લાસાની', ભાગ : ૩, પત્ર નંબર : ૧૬

ગુજરાતી આવૃત્તિ, પાના નંબર : ૨૩૩, ૨૩૪

[૨] હઝરત સય્યિદ ઈમામ અલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિનો એવો જ બનાવ

- હઝરત સય્યિદ હુસયનઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહિમહુલ્લાહુને ખિલાફત આપ્યા પછી બે વરસ સુધી આપે (હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહિમહુલ્લાહુએ) કોઈને બયઅત કર્યા ન હતા !
- બલકે લોકોને બયઅત કરવાથી બચવા માટે આપે બે વરસ સુધી જંગલમાં જઈને નિવાસ કર્યો હતો.
- બે વરસ પછી, આપના શયખ હઝરત સય્યિદ હુસયનઅલી શાહ સાહબ રહિમહુલ્લાહુએ હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ

❶ ગુજરાતીમાં કહેવત છે કે :

'કૂવામાં ન હોય, તો હોઝ (હવાડા)માં પાણી કયાંથી આવ્યું ? '

(રહ.)ને ખ્વાબમાં સખત તાકીદ ફરમાવી અને ઈરશાદ ફરમાવ્યો કે :
"ખુદાવંદે કરીમે તમને આ (રૂહાની) મહાન દૌલત, મોટી નેઅમત એટલા માટે આપી નથી કે ઝમીનમાં દાટેલા ખઝાનાની જેમ એને સાચવી રાખો બલકે તમારી ફર્ઝ છે કે આ દૌલતથી લોકોને ફાયદો પહોંચાડો !"

- હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ખ્વાબમાંથી ગભરાઈને ઉઠયા અને તત્કાળ જંગલમાંથી પોતાના ગામ મકાન શરીફ (રત્ર—છત્ર) તશરીફ લાવ્યા અને લોકોને બયઅત કરવાની શરૂઆત કરી.

— 'ફયઝાને હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ' (ગુજરાતી) પાના નંબર : ૧૨૯

બેમિસાલ મકબૂલિયત

- હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને અલ્લાહ તઆલાએ એવી બેમિસાલ મકબૂલિયત આપી કે દરરોજ આપના મુલાકાતીઓના માટે ભોજન પકાવવા માટે ૩૦૦ (ત્રણ સો) બકરા ઝબહ કરવામાં આવતા હતા.

['તઝકિરએ બે મિસ્લ' પાનું : ૫૧૭
'તારીખે દઅવત વ અઝીમત' ૪ / ૩૮૮]

- અલ્લાહે આપને 'મુજદ્દિદે સદી'નો મહાન મકામ અતા ફરમાવ્યો.

[3] મોતના બિછાનેથી હઝરત સાહબ રહિમહુલ્લાહુએ આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને કરેલી તાકીદ

- ઈસ્વીસન ૧૯૯૪ ના જાન્યુઆરી મહિનાની શરૂઆતમાં અમારા પીર હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સખત બીમાર હતા. મુંબઈમાં 'બોમ્બે

હોસ્પીટલ'મા દાખલ થયા હતા.

- પાંચમી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ ના રોજ આપનો ઈન્તિકાલ થયો હતો એટલે આપ મોતના બિછાના પર હતા એમ કહી શકાય.
- ગાલિબન પહેલી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ ના રોજ મળસ્કે હું અને મારા ભાણેજ શબ્બીરભાઈ ફાતીવાલા વલસાડથી ટ્રેઈનમાં મુંબઈ જવા રવાના થયા. અમે એની જાણ મુંબઈ કરી ન હતી.
- હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને મુંબઈ હોસ્પીટલમાં કશ્ફથી એની જાણ થઈ ગઈ.
- આપે સાહબઝાદહ હઝરત મૌલાના ફઝલુર્રહીમ સાહબ દામત બરકાતુહુમને તે જ વખતે હોસ્પીટલમાં ફરમાવ્યું કે :

  ''અબ્દુલકાદિરભાઈ અને શબ્બીરભાઈ ફાતીવાલા વલસાડથી મુંબઈ આવવા માટે અત્યારે રવાના થયા છે. એમને બપોરે અહીં હોસ્પીટલમાં જમાડવા માટે માછલીનો ઈન્તિઝામ કરો ! ''
- અમે સવારે ૧૦ (દસ) વાગ્યે હોસ્પીટલ પહોંચ્યા.
- હઝરત સાહબના કમરામાં જઈ બીમારપુરસી બાદ અમને બહાર હોસ્પીટલની લોબીમાં જ થોભવા માટે જણાવ્યું. ત્યાંથી જવાની ઈજાઝત ન આપી.
- બપોરે જમવાના સમયે અમને હોસ્પીટલમાં હઝરત સાહબના કમરામાં બોલાવવામાં આવ્યા.
- હઝરત સાહબ તકિયાના સહારે બેઠા હતા અને એમની સામે માછલી તેમજ બીજી વાનગીઓ મૂકેલી હતી.
- આપે અમને જમવા માટે ખૂબ ભારપૂર્વક અને ભાવપૂર્વક આગ્રહ કર્યો.
- ઘરે હોય તો ઠીક પરંતુ હોસ્પીટલમાં અને તે પણ મોતના બિછાનેથી આવી મેઝબાની જોઈને અમારી આંખોમાંથી આંસૂઓ વહેવા લાગ્યા.
- હઝરત સાહબ (રહ.)નું દિલ રાજી રાખવા માટે અમારે જમવું પડયું

- હું કોઈને બયઅત કરતો નથી એ વાતની હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ખબર હતી.
- ભોજન બાદ, રવાનગી માટે મેં આપથી ઈજાઝત ચાહી ત્યારે આપે ખૂબ જ વહાલ અને પ્યારથી, પોતાના પુત્રને નસીહત કરતા હોય એ રીતે મને આપ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ફરમાવ્યું :
  "બેટા ! લોગોંકો અલ્લાહ તઆલાકા નામ બતાયા કરો (લોકોને બયઅત કરતા રહો) બહુત ફાયદા હોગા !"
- આ બનાવના ચાર દિવસ પછી જ હઝરત સાહબનો બોમ્બે હોસ્પીટલમાં તા. ૫ મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૪ ના રોજ ઈન્તિકાલ થઈ ગયો. **ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.**
- તે પછી એક દિવસ હું નવસારી ગયો અને હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ઉપરનો બનાવ કહ્યો.
- તે પછી અમે બન્નેએ બયઅત કરવાનો સિલસિલો શરૂ કર્યો.
- હઝરત હાફિઝ કારી મુહમ્મદ ઈદરીસ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અને હઝરત મૌલાના અબ્દુલકુદ્દૂસ દીવાન લાજપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિને પણ રૂબરૂ મળી હોસ્પીટલનો બનાવ મેં તેમને કહ્યો અને બયઅત કરવા વિષે ચર્ચા કરી પરંતુ એ બન્ને બુઝુર્ગો પોતાના નિર્ણયમાં મક્કમ રહ્યા અને મોત સુધી કોઈને બયઅત નહિ કર્યા.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુથી નકશબંદી સિલસિલાનો થયેલો વિશાળ ફેલાવો

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ બયઅત કરવાનો સિલસિલો શરૂ કર્યો તો અલ્લાહ તઆલાએ આપને બેહદ મકબૂલિયત અતા ફરમાવી.
- નવસારીના અને આસપાસના દૂર દૂર સુધીના ગામોના બેશુમાર ઈન્સાનો જ નહિ બલકે જિન્નાતો પણ આપથી બઅયત થયા અને

રૂહાની ફયઝ મેળવ્યો.

- હાફિઝો, કારીઓ, આલિમો, તાલિબે ઈલ્મો, વેપારીઓ, મુલાઝિમો, આધુનિક જાહેરી શિક્ષણ મેળવનારાઓ, ગરીબો, અમીરો, અધિકારીઓ, મરદો, ઔરતો, કિશોરો વગેરે તમામ પ્રકારના હઝારો ઈન્સાનો અને જિન્નાતો આપથી બયઅત થયા.
- આપની મુબારક સોહબતની અસરથી અસંખ્ય લોકો બુરા કામો છોડીને રાહે રાસ્ત પર આવી ગયા અને શરીઅત, સુન્નત, ઈબાદત અને ઝિક્ર–ફિક્રના પાબંદ થઈ ગયા. અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ.

જાહેરી ઈલ્મના મુખ્ય કામો

સદીઓથી મહાન ઉલમાએ કિરામ જાહેરી ઈલ્મના નીચેના મુખ્ય કામો કરતા આવ્યા છે :

(૧) દારુલ ઉલૂમમાં અથવા દર્સગાહમાં શિક્ષણ આપવાનું કામ.

(૨) મસ્જિદો, મદ્રસાઓ, ઈજતિમાઓ, મજલિસોમાં, વઅઝ, બયાન અને તકરીર કરીને લોકોને નસીહતો અને દીનની રાહબરી કરવાનું કામ.

(૩) ઈલ્મી લેખો અને કિતાબો લખવાનું કામ.

(૪) અરબી, ફારસી, ઉર્દૂ વગેરે ભાષામાં લખાયેલી કીમતી કિતાબોનો સ્થાનિક ભાષાઓમાં અનુવાદ કરવાનું કામ.

આ ઉપરાંત પણ જાહેરી ઈલ્મના બીજા અનેક કામો ઉલમાએ કિરામ કરતા આવ્યા છે.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ઉપરના તમામ કામોથી અલિપ્ત રહ્યા

હઝરત મૌલાના ઈબ્રાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ :

- દારુલ ઉલૂમ જામિઅહ હુસૈનિયામાંથી ઊંચા ગુણ મેળવી આલિમ થયા હતા.
- તે પછી ત્રણ વરસ નદવતુલ ઉલમા, લખનવમાં અરબી અદબનો અભ્યાસ કરી તખસ્સુસની ડિગ્રી ઊંચા ગુણથી મેળવી હતી.
- અરબી, ફારસી, ઉર્દૂ, હિન્દી, ગુજરાતી એમ પાંચ ભાષાઓના આપ પ્રખર જાણકાર હતા.
- અરબ આલિમે અરબી ભાષામાં કરેલા બયાનનો તત્કાલ ઉર્દૂમાં અનુવાદ કરવાનો બનાવ અગાઉ આવી ગયો છે.
- જાહેરી ઈલ્મના આવા પ્રખર, નિષ્ણાત આલિમ હોવા છતાં હઝરત ઈબ્રાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ઉપર જણાવેલા જાહેરી ઈલ્મના કોઈ પણ કામમાં ભાગ લીધો ન હતો.
- આપે :
  - ન કોઈ દારુલ ઉલૂમમાં જાહેરી ઈલ્મનું શિક્ષણ આપવાનું કામ કર્યું.
  - ન કદી કોઈ વઅઝ કે બયાન કર્યું.
  - ન કોઈ લેખ અથવા કિતાબ લખી કે અનુવાદ કર્યો.

જાહેરી ઈલ્મી ખિદમત ન આપવાના કારણો

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ જાહેરી ઈલ્મની કોઈ ખિદમત નહી આપી હોવાનું કારણ અને રહસ્ય એમના નીચેના કેટલાક મલફૂઝાતમાંથી સાફ જાણવા મળે છે.

[૧]

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ કારી મુહમ્મદ સઅદ સાહબ મેમને લખ્યું છે કે :

હઝરતની ખિદમતમાં જયારે તલબાએ કિરામ (માનવંત વિદ્યાર્થીઓ) આવતા અને હઝરતને પંદ અને નસીહત માટે ફરમાઈશ

કરતા, ત્યારે હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ હંમેશા એ જ કહેતા હતા કે :

- મને તો કંઈ યાદ નથી !
- મને તો કંઈ આવડતું નથી !
- હું તો બધું જ ભૂલી ગયો છું.
- હદીષ શરીફ અને તફસીર બધું જ ભૂલી ગયો છું.

તે પછી નીચેનો શેર (ફારસી કાવ્યની પંકિત) પઢતા, ત્યારે આપની આંખોમાં આંસૂ આવી જતા અને આપનો અવાજ ગળગળો થઈ જતો. આપનો કંઠ રુંધાઈ જતો.

હરચે ખ્વાન્દહએમ ફરામોશ કરદહએમ,
ગર હદીષે યાર તકરાર મી કુનમ.

ભાવાર્થ :

હું જે કંઈ શીખ્યો છું તે બધું જ ભુલી ગયો છું.
ફકત મારા પીરે બતાવેલો ઝિકર હંમેશા સતત કરતો રહું છું.

[૨]

મુહતરમ કારી મુહમ્મદ સઅદ મેમન સાહબે જ લખ્યું છે કે :

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ફરમાવતા હતા કે :

મેં જે કંઈ ઈલ્મ હાસિલ કર્યો, તે મેં બધો ભૂલાવી દીધો. મારા હઝરતના સબક સિવાય. (અર્થાત મારા હઝરતે આપેલો સબક મને યાદ રહ્યો, બાકી બધું ભૂલી ગયો.)

[૩]

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈન ફુટવાલા લખે છે કે :

આપને (દાદા સાહબને) કોઈએ પૂછયું

“હઝરત આપ તો વધુ સમય ખામોશીમાં જ વીતાવો છો !

થોડી વાત તો કરો ! ''

આપે ફરમાવ્યું :

''મારું મુખ ખામોશ છે. મારું દિલ ખામોશ નથી.''

ઉપરના મલફૂઝાતમાંથી જાહેર થતાં કારણો

ઉપરના મલફૂઝાતથી આ વાત સાફ જાહેર થાય છે કે :

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના જાહેરી ઈલ્મ પર આપનો બાતિની ઈલ્મ ગાલિબ થઈ ગયો હતો અને છવાઈ ગયો હતો એટલે જાહેરી ઈલ્મ પર પરદો પડી ગયો હતો.
- નકશબંદી સિલસિલામાં ખામોશી પર પણ ખાસ ભાર મૂકવામાં આવેલો છે. હઝરત મૌલાના પર એ ખામોશી પણ ગાલિબ થઈ ગઈ હતી. જાહેરી ઈલ્મના શિક્ષણના કામોમાં બોલવા વગર કોઈ કામ થઈ શકતું નથી. વઅઝ અને બયાન પણ બોલવા વગર થઈ શકતા નથી.
- હઝરત મૌલાના પોતાના મકામ અને અહેવાલને પણ જાહેર કરવા ચાહતા ન હતા. જાહેરી ઈલ્મના કામોમાં એ પણ શકય નથી.

એ સિવાય પણ બીજા અનેક કારણો હોઈ શકે છે. જેના કારણે આપે જાહેરી ઈલ્મના કામોમાં ભાગ ન લીધો.

હું તો દીની તાલીમ આપનારાઓને તાલીમ આપું છું

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈન ફ઼ુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

એક વખતે એક શખ્સે આપને (દાદા સાહબ રહ.)ને) પૂછયું કે :

''હઝરત ! આપ દીની તાલીમ કેમ આપતા નથી ? ''

જવાબમાં આપે ફરમાવ્યું કે :

''હું તો દીની તાલીમ આપનારાઓ (હાફિઝો, કારીઓ, આલિમો, મુદર્રિસો)ને તાલીમ આપું છું.''

હઝરતની પહેલી હજ

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સૌથી પ્રથમ વખત ઈસ્વીસન ૧૯૯૭ માં મુહતરમા બીવી સાહિબા સાથે હજ માટે તશરીફ લઈ ગયા હતા.

આપનો મુબારક પત્ર

હજમાં તશરીફ લઈ જવા પહેલાં, વલસાડ તશરીફ લાવવા માટે અને આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને મેઝબાનીનો મોકો આપવા માટે મેં આપને દાવત આપી હતી. એના જવાબમાં આપે આ નાચીઝને જે પત્ર લખ્યો હતો તે અહીં નકલ કરું છું.

૭૮૬

બુધવાર તા. ૧૨ / ૦૩ / ૧૯૯૭

અઝ તરફ : ઈબરાહીમ નવસારી

મોહતરમી જનાબ અબ્દુલકાદિરભાઈ સાહબ તેમજ ઘરના સરવે નાના મોટા.

અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહ

જનાબ ઈસ્માઈલભાઈ રાજા અત્તરવાલા સાહબ મારફત આપની ફરમાઈશની જાણ થઈ.

આપ સરવેની દુઆઓનો તોહફો એ જ મુઝ નાચીઝ માટે દાવત બરાબર છે.

તા. ૦૮ / ૦૪ / ૧૯૯૭ ના મુંબઈથી પ્લેન (ફલાઈટ) છે. અને ૬ અથવા ૭ એપ્રિલ, રવીવારે અથવા સોમવારે નવસારીથી મુંબઈ જવા માટે નીકળવાનો વિચાર છે. નક્કી કર્યું નથી.

હરમૈન શરીફૈન (મક્કા મુઅઝઝમા અને મદીનહ

મુનવ્વરહ)ના મુકદ્દસ મકામાત અને હજ–ઉમરહના અરકાન અદા કરવાનો જે હક છે, અલ્લાહ તઆલા એનાથી નવાઝે. તંદુરસ્તી સાથે તમામ ઈબાદતો કરવાની તૌફીક નસીબ કરે.

જનાબ અબ્દુલહમીદભાઈ ગેરેજવાલા,
મોહતરમ આપના નાના ભાઈ (શૌકત હુસૈન ફાતીવાલા),
અને સરવે યાદ કરનારને મારા સલામ અને
મારા હકમાં ખુસૂસી દુઆની અર્ઝ કરશો.
મોહતરમ કારી ઈદરીસ સાહબને પણ ખાસ ઈલ્તિજા કરશો.

મારી જન્મ સાલ ૧૯૪૨ ઈસ્વીસન છે.

અલ્લાહ તઆલા આપની તમામ ખિદમતો કબૂલ મુસ્તજાબ કરે અને વધુથી વધુ ખલકે ખુદાને આપની તહરીર (લખાણ)થી ફૈઝયાબ કરે અને દારૈનની ખૂશનૂદી તેમજ મકામાતે આલીથી નવાઝે. આમીન.

બિ હક્કિ સય્યિદુલ મુરસલીન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ

મોહતાજે દુઆ

નાચીઝ ઈબરાહીમ

હઝરત પર કોમવાદીઓનો ખૂની હુમલો

- તારીખ ૨૫ (પચ્ચીસ)મી જૂલાઈ, ૧૯૯૮, શનિવારના દિવસે સાંજે મગરિબની નમાઝ બાદ, રાતે આઠ વાગે જલાલપૂર રોડની દુકાન બંધ કરવાનો સમય હતો.
- એ વખતે ૨૫ થી ૩૦ ઝનૂની, કટ્ટર કોમવાદી ગુંડાઓનું એક ટોળું ઘાતક હથિયારો સાથે આવ્યું અને હઝરતને શહીદ કરવા માટે ચપ્પૂ વડે ખૂની હુમલો કર્યો.
- હઝરતના શરીરમાં ચપ્પૂ વડે ચારથી પાંચ ઘા કર્યા અને તે પછી

ચપ્પૂ પણ હઝરતના શરીરમાં જ છોડીને ભાગી ગયા.

- ત્યાં હાજર હઝરતના બીજા નંબરના પુત્ર ફઝલુર્રહીમે હઝરતના શરીરમાંથી ચપ્પૂ ખેંચી કાઢયું અને તત્કાલ રીક્ષામાં બેસાડી હઝરતને હોસ્પીટલમાં દાખલ કર્યા.
- હોસ્પીટલમાં ઓપરેશન કરીને આપના શરીરમાંથી ચપ્પૂના ઝખમ (ઘા)ની સારવાર કરવામાં આવી.
- ઘા ઘણાં ઊંડા હતા પરંતુ :

ફાનુસ બન કે જિસકી હિફાઝત ખુદા કરે,
વોહ શમ્અહ કયા બુઝે જિસે રોશન ખુદા કરે.

- અલ્લાહ તઆલાએ આપને શિફા અતા ફરમાવી.
- કેટલાક લોકો હઝરતને પૂછતા કે :

"હઝરત ! જયારે આપને ખંજર મારવામાં આવ્યું ત્યારે આપે શું મેહસૂસ કર્યું હતું ? "

આપ ફરમાવતા હતા કે :

"મેં અલ્લાહ તઆલાથી કહ્યું કે :

"હે અલ્લાહ તઆલા ! જો હું મરી જઈશ તો પણ તારા માટે અને જીવી જઈશ તો પણ તારા માટે જ છું."

અને ખરેખર ! આપ જીવનના અંત સુધી ખુદાના જ થઈને રહ્યા.

- આ બનાવ પછી આપના અકીદતમંદો અને ચાહકોએ કહ્યું કે :

"હઝરત ! આપ કહો તો અમે પણ બદલો લઈએ ? "

હઝરતે ફરમાવ્યું :

"મેં મારો મામલો અલ્લાહ તઆલાને સોંપી દીધો છે. તે જ મારો બદલો લેશે."

- આ હુમલાના કેટલાક અરસા બાદ હઝરત ફરમાવતા હતા કે :

"મારા પર હુમલો કરનારાઓની બુરી હાલત થઈ અને તેઓ ઘણી ખરાબ રીતે મરણ પામ્યા."

હઝરતે જલાલપૂરની દુકાન વેચીને વીરાવળમાં મોરારજી દેસાઈ મારકેટમાં દુકાન ખરીદી

- કોમવાદીઓના ખૂની હુમલા પછી હઝરતે જલાલપૂર રોડની દુકાન વેચી નાંખી અને વીરાવળમાં નવી બનેલી મોરારજી દેસાઈ મારકેટમાં દુકાન ખરીદી.
- એ દુકાનમાં હઝરતે હોલસેલ વેચાણનો ફ્રુટનો ધંધો શરૂ કર્યો.
- હાલમાં એ દુકાનની મુખ્ય જવાબદારી હઝરતના બીજા નંબરના પુત્ર મુહતરમ ફઝલુર્રહીમ સંભાળે છે.
- ખાટકીવાડમાં હુંદરાજ ચણાવાળાની સામે, પોતાના રહેવાના મકાનમાં હઝરતે ફ્રુટની રીટેઈલની દુકાન શરૂ કરી.
- હઝરત તંદુરસ્ત અને ચાલતા, ફરતા હતા ત્યારે પોતે એ દુકાનમાં જ બેસતા હતા અને મુલાકાતીઓને ત્યાં જ મુલાકાત આપતા હતા.

હઝરત દસ્તૂરવાડમાં મકાન ખરીદીને ત્યાં રહેવા આવ્યા

- હઝરત ખાટકીવાડમાં હુંદરાજ ચણાવાળાની સામે જે મકાનમાં રહેતા હતા તે આપના સસરાનું હતું.
- એ મકાન બે માળનું હતું જેમાં :
  - નીચે હઝરતની ફ્રુટની રીટેઈલ દુકાન હતી.
  - પહેલાં માળે હઝરત પોતાના પરિવાર સાથે રહેતા હતા.
  - બીજા માળે આપના સસરાનો પરિવાર રહેતો હતો.
- એટલે હઝરતે દસ્તૂરવાડમાં, ટાટા ગર્લ્સ સ્કૂલની બાજુમાં પોતે એક માળવાળું ખૂબ વિશાળ મકાન ખરીદી લીધું.

● એ મકાન જૂનૂં હોવાથી હઝરતે એનું રીપેરીંગ અને રીનોવેશન કરાવ્યું અને પછી ઈસ્વીસન ૧૯૯૯ માં તેમાં રહેવા માટે પરિવાર સાથે આવી ગયા.

● ફ્રુટની રીટેઈલ દુકાન, ખાટકીવાડના મકાનમાં ચાલુ રાખી જેમાં હઝરત મૌલાના દરરોજ જઈને બેસતા હતા અને મુલાકાતીઓને મળતા હતા.

પીરો મુરશિદે હઝરતને લખેલા કીમતી પત્રો ચોમાસામાં મોટી રેલના પાણીમાં નાશ પામ્યા

● હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબને એમના પીરો મુરશિદે લખેલા મુબારક, નૂરાની, માર્ગદર્શક, કીમતી પત્રોનો એક ખઝાનો આપની પાસે હતો.

● પરંતુ અફસોસ ! ઈસ્વીસન ૨૦૦૪ માં ચોમાસામાં એક ઘણી મોટી રેલ આવી હતી.

● દસ્તૂરવાડ અને એના બાજુનો રંગૂનવાલા નગરનો જમીનનો વિસ્તાર ઘણો નીચાણવાળો છે.

● એટલે આ રેલના પાણી આ વિસ્તારના મકાનોના બે માળ જેટલા ઊંચા ચઢી ગયા હતા !

● હઝરત મૌલાનાના મકાનમાં પણ પાંચ ફૂટ ઊંચા પાણી ચઢી ગયા હતા.

● રેલના પાણી ઉતરી ગયા બાદ, મકાનની દીવાલો પર એ પાણીની ઊંચાઈની સ્પષ્ટ નિશાની દેખાતી હતી.

● એ પાણીના કારણે પીરો મુરશિદના કીમતી પત્રોનો એ ખઝાનો પણ નાશ પામ્યો.

● એનો હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ઘણો સદમો અને અફસોસ થયો હતો.

હઝરત મૌલાનાની બીજી હજ્જ

પહેલી હજના ૧૦ (દસ) વરસ પછી ઈસ્વીસન ૨૦૦૭ માં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુ બીજી વખત હજની મહાન નેઅમતથી મુશર્રફ થયા હતા અને હરમૈન શરીફૈનની ઝિયારતનો શરફ હાસિલ કર્યો અને રૂહાની ફૈઝ અને બરકતો હાસિલ કરી.

હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ આપની સલામનો જવાબ આપતા તે આપ સાંભળતા હતા

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ખૂબ જ ઓછા બોલા અને ખામોશ સ્વભાવના હતા.

આપને કોઈએ પૂછયું :

“હઝરત આપ તો વધુ સમય ખામોશીમાં જ વિતાવો છો !
થોડી વાત તો કરો ! ”

આપે ફરમાવ્યું :

“મેરા મુંહ ખામોશ હૈ, મેરા દિલ ખામોશ નહીં.”

ઉપરાંત પોતાના હાલાત અને મકામને આપ ખૂબ જ છુપાવતા હતા. એટલે મજકૂર બે હજમાં આપના પર અલ્લાહ તઆલા અને રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમના તરફથી થયેલી ઈનાયતો અને નવાઝિશોની વિગતો જાણવા મળી નથી.

પરંતુ આપના પૌત્ર હસનૈન ફુટવાલાએ મને લખી મોકલાવેલા એક બનાવમાં એનો કંઈક ઈશારો મળે છે.

એમણે લખ્યું છે કે :

આપને (દાદા સાહબ રહિમહુલ્લાહુને) પૂછવામાં આવ્યું કે :

"હઝરત ! તમે જયારે મદીનહ મુનવ્વરહમાં રોઝએ રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર હાજર થઈને સલામ પેશ કર્યા ત્યારે તમને સલામના જવાબનો અવાજ સંભળાયો હતો ? "

પોતાની ઝાતને છુપાવવા માટે આપે ખૂબ જ વિનમ્રતા, ખૂબી અને સિફતથી જવાબ આપ્યો :

"અલ્લાહ તઆલા પોતાના બંદાઓને એ નેઅમત આપે છે."

ઉમરહ

ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ માં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુ ઉમરહની સઆદતથી પણ મુશર્રફ થયા હતા અને હરમૈન શરીફૈનની ઝિયારત અને બરકતો તથા ઈનાયતોથી ફૈઝયાબ થયા હતા.

એક ઔરતે હઝરત મૌલાના પર કરેલો જાદૂ

આ બનાવ ખૂદ હઝરતે આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને લખીને મોકલ્યો હતો.

એનો ટૂંકસાર નીચે પ્રમાણે છે :

- એક ઔરતે હઝરત પર જાદૂ કર્યો.
- જાદૂ કરનાર ઔરત કોણ છે તેની હઝરતને કશ્ફથી જાણ થઈ ગઈ.
- તે ઔરત વારંવાર ચેક (તપાસ) કરતી હતી કે, તેના જાદૂની અસર થઈ છે કે નહિ ?
- તે ઔરતનો જાદૂનો ઈલ્મ સલ્બ કરી લેવા માટે (છીનવી લેવા માટે) હઝરતે અલ્લાહ તઆલાથી દુઆ કરી.
- અલ્લાહ તઆલાએ હઝરતની દુઆ કબૂલ ફરમાવી અને તે ઔરતનો જાદૂનો ઈલ્મ છીનવી લીધો.
- એ ઔરતના જાદૂની પણ હઝરતની તંદુરસ્તી પર અસર થઈ હતી.

- હસદ (ઈર્ષા) કરનારા લોકોએ બુઝુર્ગો પર જાદૂ કરવાના બનાવો ભૂતકાળમાં પણ અનેક બુઝુર્ગો સાથે બન્યાના બનાવો કિતાબોમાં વાંચવા મળે છે.

હઝરતને પરેશાન કરનાર જિન્ન બળીને ખાક થઈ ગયો

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ (રહ.)ના સાહબઝાદહ અને ખલીફા મુહતરમ અલતાફભાઈ ફુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

- એક દિવસે ઝોહરની નમાઝ પછી વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને નાફ (ડૂંટી)ની નીચે સખત અને અસહ્ય દુઃખાવો શરૂ થયો.
- અસર બાદ વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ફરમાવ્યું કે :
  - મારી સામે એક જિન્ન ઊભો છે.
  - એનું માથું છત સાથે લાગી રહ્યું છે.
  - એ મને પરેશાન કરી રહ્યો છે.
- કિતાબમાંથી જોઈને જિન્નાતની અસર દૂર કરવાના બે–ત્રણ અમલ કરી અમે વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પર દમ કર્યો.
- એનાથી થોડી રાહત થઈ. સંપૂર્ણ રાહત ન થઈ.
- ત્યાર બાદ બીજા દિવસે સવારે હઝરત અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા સંપાદિત કિતાબ : ‘આપની સમસ્યાનો ઉકેલ કુર્આન શરીફમાં’ જોઈ. તેમાં હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ મુહદ્દિષે દહેલવી (રહ.)ની મશહૂર કિતાબ ‘કવલુલ જમીલ’ના હવાલાથી અમલ નં. : ૪૮૦ લખેલો છે.
- અમે એના પર અમલ કર્યો.
- એનાથી વાલિદ સાહબને સંપૂર્ણ શિફા નસીબ થઈ.
- ત્યાર બાદ બીજા દિવસે ઝોહરની નમાઝ બાદ વાલિદ સાહબે ફરમાવ્યું કે :

"ઝોહરની નમાઝ દરમિયાન મજકૂર જિન્નના છોકરાઓ મારી સામે આવ્યા. તેઓએ કપડાં પહેરેલાં ન હતા અને રડી રહ્યા હતા, કારણ કે કાલે જે અમલ કર્યો હતો તેની બરકતથી અલ્લાહ તઆલાએ મને પરેશાન કરનાર જિન્નને બાળીને ખાક કરી દીધો. એટલે એના બાળકો આવ્યા હતા."

- જિન્ને હઝરતને કરેલી પરેશાનીની અસર પણ હઝરતની તંદુરસ્તી પર થઈ હતી.

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિને પણ જિન્ને પરેશાન કર્યાનો આવો જ બનાવ

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ પોતાની કિતાબ 'ફુતૂહુલ હરમૈન'માં લખ્યું છે કે :

- એક વખતે હું સરહિંદ શરીફમાં હાજર હતો.
- એક જિન્ને મને ઘણો જ પરેશાન કર્યો.
- હેરાન થઈને હું હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અને હુઝૂર નબીએ કરીમ અલયહિસ્સલાતુ વત્તસ્લીમની તરફ મુખાતિબ થયો.
- તે વખતે ઊંઘનું જોર પણ ભારે હતું અને પરેશાન પણ ઘણો હતો.

મેં જોયું કે :

હુઝૂર અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામ આગળ, આગળ તશરીફ લાવી રહ્યા છે અને હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની (રહ.) કંઈક પાછળ છે.

જે જિન્નાત મને પરેશાન કરતા હતા તેમને હુઝૂર અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામે ખૂબ જ સખ્તીની સાથે ધમકાવ્યા.

તેઓ મને છોડીને ભાગી ગયા.

એ પછી હું આરામથી સૂતો.

કોઈ જિન્ને તે પછી મને પાછો સતાવ્યો નહિ.

['ફુતૂહુલ હરમૈન' (ગુજરાતી) પાનું : ૬૫]

હઝરત મૌલાનાની શારીરિક તકલીફો

અલ્લાહ તઆલા જયારે બંદાને તકલીફો આપે છે, અને બંદો તેને સબ્ર સાથે, શિકાયત વગર, સહન કરે છે તો અલ્લાહ તઆલા એ બંદાના દરજજાઓ અને મર્તબાઓને ખૂબ ખૂબ બુલંદ ફરમાવે છે.

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ (રહ.)ને પણ નીચે પ્રમાણે અનેક શારીરિક તકલીફો અને બીમારીઓ હતી :

- આપની બન્ને આંખોના ઓપરેશનો કરાવેલા હતા.
- આપના તમામ દાંતો કઢાવેલા હતા અને ખાવા માટે બનાવટી દાંતના ચોકઠાનો ઉપયોગ કરવો પડતો હતો.
- આપને ડાયાબિટીશ (સુગર)ની શિકાયત પણ હતી એટલે ખોરાકમાં ખૂબ પરેજી રાખવી પડતી અને દરરોજ નિયમિત દવા લેવી પડતી.
- આપને બ્લડ પ્રેશર(B.P.)ની શિકાયત પણ હતી. એની પણ દરરોજ નિયમિત દવા લેવી પડતી.
- સુગર અને બ્લડ પ્રેશરની શિકાયતના કારણે આપના હાથ અને પગની આંગળીઓ યોગ્ય રીતે કામ કરી શકતી ન હતી. એટલે ખાવા માટે ચમચીનો ઉપયોગ કરવો પડતો હતો.
- આપના બન્ને પગના ઘુંટણોમાં સખત દુઃખાવો અને તકલીફ થતી હતી એટલે આપને ચાલવાની મુશકેલીના કારણે હંમેશા વ્હીલ ચેરનો ઉપયોગ કરવો પડતો હતો.
- કુદરતી હાજતથી ફારિગ થવા માટે, ગુસલ માટે, વુઝૂ માટે વગેરે નાના મોટા દરેક કામ માટે આપને બીજાના સહારાની જરૂર પડતી હતી.

હઝરત મૌલાનાના સબર અને ઈસ્તિકામત

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સબર અને ઈસ્તિકામતના નમૂના સમાન હતા.

આટલી બધી તકલીફો હોવા છતાં :

- આપે કદી એની શિકાયત કરી નથી.
- આપ સબરની સાથે એને સહન કરતા હતા.
- આવી સખત તકલીફ છતાં આપ દરરોજ પાંચ વખતની નમાઝો મસ્જિદમાં જઈને બાજમાઅત પઢતા હતા.
- ઝિકર માટે નક્કી કરેલા સમયોની આપ પાબંદી કરતા હતા.
- આપ મુરીદોને તવજ્જુહ અને હિદાયત કરતા હતા.
- વિદેશમાં રહેતા સાહબઝાદાઓમાંથી કોઈ આવે અથવા જાય તો તેમને લેવા માટે અને મૂકવા માટે જાતે મુંબઈ એરપોર્ટ સુધી જતા હતા.
- જયપૂરમાં કોઈ પણ મહત્ત્વનો પ્રોગ્રામ હોય તો આપ લાંબો પ્રવાસ કરીને પણ જરૂર હાજરી આપતા હતા.
- આવી શારીરિક તકલીફો છતાં ઈસ્વીસન ૨૦૧૩ માં આપે દિલ્હી અને સરહિંદ શરીફ (પંજાબ) સુધી અતિ લાંબો પ્રવાસ કરીને હઝરત મુજદ્દિદે અલ્ફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અને અન્ય મહાન મુજદ્દિદી બુઝુર્ગોના મઝારે મુબારક પર હાજર થઈ બાતિની ફૈઝાન અને બરકતો હાસિલ કરી હતી.

હઝરતના દરરોજના મઅમૂલાત

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈને હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના દરરોજના મઅમૂલાત નીચે પ્રમાણે લખી મોકલ્યા છે; જે આવી શારીરિક તકલીફોમાં પણ હઝરતની ઈસ્તિકામત દર્શાવે છે.

- આપ મળસ્કે સાડા ચાર વાગે અને કયારેક પાંચ વાગે ઉઠતા હતા.
- તે પછી કુદરતી હાજતથી ફારિગ થઈ, વુઝૂ કરી, તહજજુદની નમાઝ પઢી, ઝિકરે કલ્બીમાં ફજરની નમાઝ સુધી ડૂબેલા રહેતા.
- ફજરની નમાઝ બાદ ફરીથી ઈશરાક સુધી એ જ પ્રમાણે ઝિકરે કલ્બીમાં મશગૂલ રહેતા.
- ઈશરાકની નમાઝ બાદ આપ નવ વાગ્યા સુધી દુરૂદ શરીફ પઢવામાં મશગૂલ થઈ જતા.
- તે પછી આપ ગુસલ કરતા.
- તે પછી આપ ફરી પાછા દુરૂદ શરીફ પઢવામાં મશગૂલ થઈ જતા અને ઝોહરની નમાઝ સુધી એ અમલ ચાલુ રહેતો.
- ઝોહરની નમાઝ પછી આપ બપોરનું ભોજન કરતા.
- તે પછી આપ થોડો સમય અખબાર વાંચતા.
- તે પછી આપ આરામ ફરમાવતા (કયલૂલહ કરતા).
- અસરની નમાઝથી ૩૦ (ત્રીસ) મિનિટ (અરધાં કલાક) પહેલાં ઉઠીને ફરી પાછા દુરૂદ શરીફ પઢવામાં મશગૂલ થઈ જતા.
- અસરની નમાઝ પછી પણ દુરૂદ શરીફ પઢવામાં જ મશગૂલ રહેતા.
- દરરોજ આપ આશરે બાર હઝાર વખત દુરૂદ શરીફ પઢતા હતા.
- મગરિબની નમાઝ બાદ આપ મુરાકબહમાં મશગૂલ થઈ જતા અને ઈશાની નમાઝ સુધી મુરાકિબ રહેતા.
- તે પછી ઈશાની નમાઝ અદા કરતા.
- ઈશાની નમાઝ બાદ રાતનું ભોજન કરતા.
- તે પછી આપ સૂઈ જતા.
- હઝરતના સાહબઝાદહ અને ખલીફા મુહતરમ ઈલ્યાસભાઈના લખવા પ્રમાણે શબે કદરની જાણ હઝરતને થઈ જતી અને આપ તે આખી રાત જાગીને ઝિકર તેમજ ઈબાદતમાં ગુઝારતા હતા.

હઝરત મિરઝા મઝહરે જાનેજાનાં શહીદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ સરસ ફરમાવ્યું છે કે :

''બર અહલે ઈસ્તિકામત ફૈઝ નાઝિલ મી શવદ મઝહર''

[હે મઝહર ! ઈસ્તિકામત, મક્કમતાવાળા લોકો પર જ અલ્લાહ તઆલાનો ફૈઝ નાઝિલ થાય છે.]

હઝરતની ગંભીર બીમારી

- હિજરીસન ૧૪૩૬ નો રમઝાન મુબારકનો મહિનો વીત્યા બાદ, શવ્વાલ મહિનામાં ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ ના ઓગષ્ટ મહિનાની શરૂઆતમાં આપ એકાએક ગંભીર માંદગીમાં સપડાયા.
- આપને નવસારીની યશફીન હોસ્પીટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા. ત્યાં I.C.U. વિભાગમાં આપને સારવાર આપવામાં આવી. આપની હાલત ખૂબ જ ચિંતાજનક હતી.
- ૨૪, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૦, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫, સોમવારના રોજ સાંજે પાંચ કલાકે જયપૂરથી હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ મુજદ્દિદી દામત બરકાતુહુમ પણ આપની બીમારપુરસી માટે તશરીફ લાવ્યા.
- આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા પણ મુહતરમ શૌકત હુસૈન ભાઈ સલ્લમહૂ સાથે એ જ સમયે હોસ્પીટલમાં પહોંચ્યા.
- બીમારપુરસી બાદ, હઝરતે આપની સિહત માટે ખૂબ લાંબી દુઆ ફરમાવી. દુઆમાં પુષ્કળ લોકો શામિલ હતા.
- હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબ્રાહીમ સાહબ દામત બરકાતુહુમના વિદેશમાં રહેતા ત્રણ પુત્રો પણ વાલિદ સાહબની બીમારીની ખબર મળતાં જ તત્કાળ નવસારી આવી ગયા હતા. તેઓ પણ દુઆમાં શામિલ હતા.

હોસ્પીટલમાંથી ઘરે

હોસ્પીટલની સારવારથી કંઈ ખાસ સુધારો જણાતો ન હતો. બલકે I.C.U. માં આપને વેન્ટીલેટર પર રાખેલા હોવાથી :

કોઈના સાથે મળી શકતા ન હતા,

વાત કરી શકતા ન હતા,

પોતાના દિલની વાત કોઈને કહી શકતા ન હતા.

એટલે હઝરત મૌલાના દિલમાં ખૂબ ગુંગળામણ અને બેચેની અનુભવતા હોવાનું આપના ચહેરાથી સ્પષ્ટ જણાતું હતું.

આખરે આપના પુત્રો, પરિવારજનો, મુરીદોએ મશવરો કરી ૧૨, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસન, બુધવારે હોસ્પીટલમાંથી રજા લઈ આપના ઘરે લઈ ગયા.

ઘરે ઓકસિજન પર મૂકવામાં આવ્યા.

હોસ્પીટલના ડોકટરો અને સ્ટાફ કહેતા હતા કે :

ઘરે લઈ જવા પછી આ દર્દી દોઢથી બે કલાકના મહેમાન છે.

પરંતુ અલ્લાહના ફઝલો કરમથી અને બુઝુર્ગોની તથા અન્ય તમામની દુઆઓથી ઘરે આપની તબીયતમાં નવાઈજનક સુધારો થયો.

- થોડાં જ સમય પછી ઓકસિજન કાઢી લેવામાં આવ્યો.
- આપ બોલતા થઈ ગયા,
- પથારીમાં બેસતા થઈ ગયા,
- પથારીમાં બેસીને નમાઝ પઢતા થઈ ગયા.
- બીજા દિવસે ૧૩, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ના જુમેરાતના દિવસે તો આપે આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાની સાથે ફોન પર પણ વાત કરી અને મુહતરમ શૌકત હુસૈન ભાઈ સાથે જલદી નવસારી આવવા માટે મને ખાસ આગ્રહ કર્યો.

હઝરતની ખુસૂસિયતો

હઝરતના ખાસ ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશીએ પોતે અનુભવેલી હઝરતની કેટલીક ખાસ ખુસૂસિયતો નીચે પ્રમાણે લખી મોકલી છે.

[૧] આપનું શરીર ખૂબ મુલાયમ અને સુંવાળું હતું !

આપે લખ્યું છે કે :

- તા. ૧૨–૮–૨૦૧૫ ના રોજ હઝરતને હોસ્પીટલમાંથી ઘરે લાવ્યા પછી આપને જિસ્માની (શારીરિક) કમજોરી ઘણી વધી ગઈ હતી.
- શરૂઆતના થોડાં દિવસો ગુસલ પણ કરી ન શકયા.
- અમે ખાદિમો સ્પંજ વડે હઝરતના શરીરને સાફ કરતા.
- હઝરતને બેસાડવા માટે અથવા સૂતેલા હોય તો પડખું ફેરવવા માટે હઝરતના શરીરનો સ્પર્શ થતો ત્યારે આપનું શરીર ખૂબ મુલાયમ અને સુંવાળુ લાગતું હતું !

[૨] હઝરત પેશાબ–પાખાના વખતે પણ પાકીનો અને સ્વચ્છતાનો અને બદબૂ ન આવે તેનો ખાસ આગ્રહ રાખતા હતા !

આપે આગળ લખ્યું છે કે :

- કમજોરીના લીધે હઝરત ટોઈલેટમાં જઈ શકતા ન હતા.
- ટોઈલેટવાળી વ્હીલ ચેર પર બેસીને આપ કુદરતી હાજતથી ફારિગ થતા હતા ત્યારે પણ પાકીનો, સ્વચ્છતાનો અને બદબૂ ન આવે તેનો ખાસ આગ્રહ રાખતા હતા.

[૩] કમજોરીમાં પણ કોઈ નમાઝ કઝા ન થઈ !

આપે લખ્યું છે કે :

આટલી ભારે કમજોરી હોવા છતાં,

હઝરત દરેક ફર્ઝ નમાઝ એના વખત પર બરાબર નિયમિત અદા કરતા હતા.

આવી કમજોરીની હાલતમાં પણ આપની એક પણ નમાઝ કઝા ન થઈ !

[૪] આટલી કમજોરીમાં પણ હઝરત લોકોની સાથે મુલાકાત અને મુસાફહ કરતા તેમજ દુઆ ફરમાવતા

મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશીએ આગળ લખ્યું છે કે :

- નવસારી શહેરમાંથી, આસપાસના ગામોમાંથી અને દૂર દૂરથી પણ ઉલમાએ કિરામ, બુઝુર્ગાને ઈઝામ, આમ લોકો અને સિલસિલાના મુરીદો હઝરતની મુલાકાત માટે સતત આવતા જ રહેતા હતા.
- આવી ભારે કમજોરી હોવા છતાં હઝરત દરેકને સમય આપતા, વાતો સાંભળતા, મુલાકાત અને મુસાફહ કરતા અને દુઆઓ ફરમાવતા. કદી કોઈને ના પાડતા ન હતા.

[૫] લોહી લેવા માટે હઝરતની આંગળીમાં સોય ભોંકવા છતાં જરા પણ વેદના કે દર્દ અનુભવતા ન હતા

આપે આગળ લખ્યું છે કે :

- ડોકટરની સલાહ પ્રમાણે દરરોજ બે વખત હઝરતનું બ્લડ સુગર ચેક કરવામાં આવતું હતું.
- હઝરતના કેનેડા નિવાસી સાહબઝાદહ અને ખલીફા મુહતરમ અલતાફભાઈ આ ખિદમત કરતા હતા.
- તેમના કેનેડા જવા પછી આ ખિદમત મારા ઝિમ્મે આવી.
- બ્લડ સુગર ચેક કરવાનું પોર્ટેબલ મશીન ઘરે જ હતું.

- સુગર ચેક કરવા માટે, બ્લડ (લોહી) લેવા માટે હું જયારે નાનકડી સોય હઝરતની આંગળીના ટેરવા પર મારતો ત્યારે મેં જોયું છે કે હઝરતને જરા સરખું પણ દર્દ થતું ન હતું. આંગળીને જરા પણ હરકત આપતા ન હતા. આપ ખામોશ, સ્થિર બેસી રહેતા.
- ઘણાં લાંબા સમય સુધી મને એનો ભેદ સમજાયો નહિ.
- તે પછી પીર ભાઈઓ સાથેની ચર્ચામાં ખબર પડી કે એ 'ઈસ્તિગરાક'ની કેફિયત છે. એમાં કોઈ પણ જાતનું દર્દ મેહસૂસ થતું નથી.
- સહાબએ કિરામ રિદવાનુલ્લાહિ અન્હુમને લડાઈમાં લાગેલા તીરો નમાઝની હાલતમાં કાઢવામાં આવતા તો તેમને ખબર પણ ન થતી !

હઝરત મૌલાનાએ સાત શખ્સોને ખિલાફત આપી

હઝરતે ફોન પર મને નવસારી આવવા ખાસ કરેલા આગ્રહમાં જરૂર કંઈ મસ્લિહત છે એવું સાફ લાગતું હતું, એટલે બીજા જ દિવસે તા. ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫, જુમ્અહના દિવસે સાંજે પાંચ કલાકે અમે નીચે પ્રમાણે પાંચ જણા આપની બીમારપુરસી માટે, નવસારી આપના મકાને પહોંચ્યા :

(૧) આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા
(૨) મારા ભાઈ મુહતરમ શૌકત હુસૈન ભાઈ ફાતીવાલા સલ્લમહૂ
(૩) મારા ભાઈ મુહતરમ અબ્દુર્રહીમ ભાઈ ફાતીવાલા
(૪) મારા ભત્રીજા અઝીઝ આમિર શૌકત હુસૈન ફાતીવાલા
(૫) મારી અહલિયા કમરુન્નિસા ફાતીવાલા

- હઝરત મૌલાના ઘણાં ખૂશ થઈ ગયા.
- મુસાફહ કરી ગળે લાગ્યા.
- પથારીમાં બેસી ઘણી વાતો કરી.

- આપનો બાતિની, રૂહાની ફૈઝ જારી રહે તે માટે આપે સાત શખ્સોને ખિલાફત આપવાનું નક્કી કર્યાની વાત પણ કરી અને તેમના નામો પણ જણાવ્યા.
- બીમારી અને કમજોરીના કારણે એ દિવસોમાં હઝરત પોતાના ઘરે જ હાજરજનો સાથે બાજમાઅત નમાઝ પઢતા હતા.
- આપ ફકત જુમ્અહ, તરાવીહ અને ઈદની નમાઝના માટે મસ્જિદમાં જતા હતા.
- અસરની નમાઝનો સમય થતાં, ત્યાં આપના મકાનમાં જ નમાઝ અદા કરવા માટે, ત્યાં હાજર હતા તે તમામ શખ્સોએ સફબંદી કરી.
- તે પછી ખૂદ હઝરત મૌલાનાએ પોતે મોટા અવાજે ઈકામત કહી.
- અસરની નમાઝથી ફારિગ થવા બાદ આપે નીચે જણાવેલા સાત મુરીદોના નામે એક જ સામુહિક ખિલાફતનામું લખાવ્યું.
- તે પછી મગરિબ અને ઈશાની નમાઝો પણ અમે ત્યાં આપના મકાનમાં જ બાજમાઅત પઢી અને એ બન્ને નમાઝોની ઈકામત પણ હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ જ મોટા અવાજે કહી.

હઝરતે લખાવેલું ખિલાફતનામું

- અમારા હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર, 'મકામાતે રહીમી' જે હજુ પ્રગટ થયું નથી તેમાં એમના ખલીફાઓના જીવનચરિત્રો પણ લખ્યા છે.
- એમાં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું જીવનચરિત્ર પણ ખૂદ એમના પાસેથી મળેલી માહિતીના આધારે લખીને ટાઈપ કરેલું છે.
- એની એક નકલ મેં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને પેશ કરી.
- એ હાલાત મોટા અવાજે વાંચીને, બધાં હાજરજનોને સંભળાવવા હઝરતે મને ફરમાવ્યું.

- મેં એ તમામ હાલાત મોટા અવાજે વાંચીને સંભળાવ્યા.
- હઝરતે એ તમામ હાલાતની પોતે તસદીક ફરમાવી.
- તે પછી રાતે ૮ : ૧૦ કલાકે આપે ખિલાફતનામા પર સહી કરી અને તેની નીચે આ નાચીઝ પાસે પણ સહી કરાવી.
- એ ખિલાફતનામું નીચે પ્રમાણે છે.

બિસ્મિહી તઆલા

નહમદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ કરીમ.

અમ્મા બાદ !

બુઝુર્ગોની દુઆઓની બરકતથી અલ્લાહ તઆલાએ આ હઝરાતને ઝિક્રે કલ્બીની નેઅમત અતા ફરમાવી છે તેના કારણે હું ઈબરાહીમ ફુટવાલા નીચેના હઝરાતને નકશબંદી, મુજદ્દિદી સિલસિલામાં બયઅત કરવાની ઈજાઝત આપું છું.

(૧) મૌલાના કારી રિઝવાન ગુલામ મુહમ્મદ ઘડિયાલી
(૨) મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી
(૩) અલતાફ ઈબરાહીમ ફુટવાલા
(૪) મુનીસ અબ્દુલ હબીબ ફુટવાલા
(૫) મુહમ્મદ સલીમ નઝીર અહમદ કુરેશી
(૬) ઈલ્યાસ ઈબરાહીમ ફુટવાલા
(૭) ઈરફાન ઈબરાહીમ ફુટવાલા

સહી : આઈ. કે. ફુટવાલા

શનિવાર તા. ૨૯, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક
૧૪, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસન, જુમ્અહ
સમય : સાંજે ૮ : ૧૦ કલાકે
મારી રૂબરૂ : અબ્દુલકાદિર મુહમ્મદ ફાતીવાલા ગુફિરલહૂ

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી દામત બરકાતુહુમની દુઆથી અલ્લાહ તઆલાએ હઝરતની ઉંમરમાં વધારો ફરમાવ્યો

હઝરતના ખાસ ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમ કુરેશી સાહબ દામત બરકાતુહુમએ લખ્યું છે કે :

- તા. ૧૨–૮–૨૦૧૫, બુધવારના રોજ હઝરતને હોસ્પીટલમાંથી ઘરે લઈ આવ્યા.
- એના બે દિવસ પછી તા. ૧૪–૮–૨૦૧૫, જુમ્અહના દિવસે સાંજે અસરની નમાઝ બાદ હઝરતના પીર ભાઈ અને હઝરતના પીરના ખલીફા મુહતરમ અબ્દુલકાદિરભાઈ ફાતીવાલાની હાજરીમાં હઝરતે ૭ (સાત) શખ્સોને લેખિત ખિલાફત આપી.
- એના ફકત ૧૬ (સોળ) જ દિવસો વીત્યા પછી તા. ૧૬–૮–૨૦૧૫, રવિવારના દિવસનો આ બનાવ છે.
- એ દિવસે હું અને હઝરતના ખાસ મુરીદો, હઝરતના ઘરે હઝરતની સાથે ઝોહરની નમાઝ બાજમાઅત પઢીને ફારિગ થઈને હઝરતના ઘરમાં નીચે આગળના હોલમાં બેઠા હતા.
- બપોરે આશરે ૨ : ૩૦ વાગે હઝરતના સાહબઝાદહ મુહતરમ ફઝલુર્રહીમભાઈ હઝરતના પાસેથી માળ ઉપરથી નીચે અમારી પાસે આવ્યા અને કહ્યું કે :
  ‘અબ્બા (હઝરત) એમ કહે છે કે હવે મારી મોતનો સમય નજીક છે !’
- અમે બધાં સાથીઓ તત્કાળ ઉપર હઝરતના હોલમાં ગયા.
- જે સોફા પર બેસીને હઝરત નમાઝ પઢતા હતા તેના પર આપ બેઠા હતા.
- અમે સાથીઓ નીચે જમીન પર એમની ફરતે ગમગીન થઈને બેસી ગયા અને ઝિક્રમાં મશગૂલ થઈ ગયા.

● થોડાં સમય પછી હઝરતે કહ્યું કે :

"મને નીચે સૂવડાવી દો !"

● અમે નીચે ગાદલો પાથરીને તેના પર હઝરતને સૂવડાવ્યા.

● અમે કલિમહ તલકીન કરવો શરૂ કરી દીધો.

● થોડાં સમય પછી હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

"મારું દિલ અલ્હમ્દુલિલ્લાહ જારી છે."

(એટલે કે મારું દિલ અલ્લાહ તઆલાના ઝિક્રમાં મશગૂલ છે.)

● અમને એવું લાગ્યું કે હવે હઝરત પોતાના માલિકે હકીકી પાસે હંમેશા માટે જઈ રહ્યા છે.

● એ મંઝર પણ અજીબ મંઝર હતો !

● બધાંની આંખોમાં આંસૂ હતા.

● તા. ૧૨–૮–૨૦૧૫ ના દિવસે હઝરતને હોસ્પીટલમાંથી ઘરે લાવ્યા હતા ત્યારે આપે મને ફરમાવ્યું હતું કે :

"તમે હંમેશા મારી જમણી તરફ રહેજો !"

એટલે હઝરતની નસીહત પ્રમાણે હું હઝરતના સિરહાને જમણી તરફ બેઠો હતો.

● હઝરતે પોતાના સાહબઝાદહ મુહતરમ ફઝલુર્રહીમને પોતાની પાસે બોલાવ્યા અને કહ્યું કે :

"હઝરત (મૌલાના ફઝલુર્રહીમ) સાહબ દામત બરકાતુહુમને જયપૂર ફોન કરીને કહો કે :

"(અબ્બા ફરમાવે છે કે) મારા જનાઝહની નમાઝ આપે પઢાવવાની છે."

● આપના હુકમ પ્રમાણે જયપૂર ફોન કરીને આપનો પયગામ કહ્યો.

● હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી (દા.બ.)એ હઝરત મૌલાનાની સાથે ફોન પર વાત કરીને ફરમાવ્યું કે :

"ઈન્શાઅલ્લાહ, આપને કંઈ નહિ થશે.
હજુ તો અલ્લાહ તઆલાએ આપથી ઘણાં કામો લેવાના છે. અને અમને પણ અને ઉમ્મતને પણ આપની ઘણી જરૂરત છે."

- આ દુઆની અસર મેં પોતે જોઈ બાકી અલ્લાહ તઆલાના રાઝ તો અલ્લાહ તઆલા જ જાણે.
- મારા હઝરત સીધા સૂતા હતા.
હું જમણી તરફ સિરહાને બેઠો હતો.
બાકી બીજા લોકો હઝરતની ફરતે બેઠા હતા.
મારી નઝર હઝરતના મુબારક ચહેરા પર હતી.
હઝરત બિલકુલ ખામોશ સૂતા હતા.
એ જ વખતે એક બેહતરીન ખૂશબૂ મને મેહસૂસ થઈ.
મેં (નાકના) ઈશારાથી એ ખૂશબૂ વિષે બીજા સાથીઓને પૂછયું.
પરંતુ હઝરતના ખાસ ખાદિમ અને પડોસી (અકરમભાઈ) સિવાય બીજા કોઈને એ ખૂશબૂ મેહસૂસ નહિ થઈ !
- મેં જોયું કે એ જ વખતે હઝરતની ગરદન કિબ્લહ તરફ ઝુકી ગઈ અને હઝરતનું શરીર પણ જાણે શાંત થઈ ગયું !
- મને એવું મેહસૂસ થયું કે હઝરતની રૂહ પરવાઝ કરી ગઈ.
- મારું હૃદય પણ ધબકારો ચુકી ગયું અને જોરથી ધડકવા લાગ્યું !
- તે પછી અચાનક હઝરતે પોતાની ગરદન સીધી કરી અને આપના શરીરમાં પણ હલન–ચલન થવા લાગ્યું.
- મને એવું મેહસૂસ થયું કે હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી (દા.બ.)ની દુઆ અલ્લાહે કબૂલ કરી લીધી.
- આ આખો બનાવ લગભગ એક કલાકના અરસામાં બની ગયો.
- અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી આ બનાવ બનવા પછી ૧ (એક) વરસ અને સાડા નવ મહિના (પોણા બે વરસ) સુધી હઝરત

હયાત રહ્યા અને આપનો રૂહાની ફયઝ ચાલુ રહ્યો.

- મને અને બીજા અસંખ્ય લોકોને હઝરતની મુલાકાત, સોહબત અને રૂહાની ફયઝનો લાભ અને મોકો મળ્યો. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

હઝરત મૌલાનાએ પોતાના ઈન્તિકાલ વિષે પોતે કરેલી પેશીનગોઈ (ભવિષ્યવાણી)

હઝરતના ખાસ ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબ મુંબઈવાળાએ લખ્યું છે કે :

- છેલ્લા કેટલાક વરસોથી રમઝાનુલ મુબારકના છેલ્લા અશરહનો એઅતિકાફ હું નવસારીની ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં કરું છું.
- મારા હઝરત એ મસ્જિદમાં નમાઝો પઢતા હોવાથી આપની મુલાકાત, સોહબત, તવજ્જુહ અને બાતિની ફયઝનો લાભ મળે છે.
- ૨૦, રમઝાનુલ મુબારક, ૧૪૩૮ હિજરીસન મુતાબિક ૧૬ મી જૂન, ૨૦૧૭, જુમ્અહના દિવસે અસરની નમાઝ ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં અદા કરીને હું હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની મુલાકાતના માટે આપના ઘરે ગયો.
- દર વરસની જેમ આ વરસે પણ ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં રમઝાનુલ મુબારકના છેલ્લા અશરહનો એઅતિકાફ કરવાની મેં હઝરતથી ઈજાઝત ચાહી, કારણ કે આજે મગરિબની નમાઝથી એઅતિકાફ શરૂ કરવાનો હતો.
- એ વખતે હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની તબીઅત ઠીક ન હતી.
- આપ પલંગ પર સૂતેલા હતા.
- હું આપની બાજુમાં પલંગ પર બેસી ગયો.
- થોડાં સમય પછી હઝરતે મને કહ્યું કે :

  “હવે (આપણી બન્નેની) મુલાકાત નહિ થશે.”

● એના પછી હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પર થોડી વાર કેફિયત તારી રહી અને થોડાં સમય પછી એકદમ જોશમાં આવીને ફરમાવ્યું :
"મારી તબીઅત ઘણી સારી છે. ફિકર કરવાની જરૂર નથી."
એમ કહીને મને રુખ્સતી આપી, કારણ કે એઅતિકાફ માટે મગરિબ પહેલાં મસ્જિદમાં પહોંચવાનું હતું.

આઘાતજનક ઈન્તિકાલ

ઉપરના બનાવમાં હઝરતે પોતાના ઈન્તિકાલની કરેલી આગાહી અને ઈશારાના ફકત બે જ દિવસ પછી :

૨૨, રમઝાનુલ મુબારક, ૧૪૩૮ હિજરીસન મુતાબિક ૧૮, જૂન, ૨૦૧૭ ઈસ્વીસન, રવિવારના રોજ સાંજે અસરના સમયે હઝરતે હાજરજનોને ફરમાવ્યું કે :

'સલામુન ક્વલમ મિર રબ્બિર રહીમ'
પઢતા રહો. હું પણ પઢું છું અને તમે પણ પઢો ! "

તેના થોડાં સમય પછી આપ આ ફાની દુનિયા છોડીને આખિરત તરફ, પોતાના રફીકે આલાની મુલાકાત માટે હંમેશાના માટે અહીંથી રવાના થઈ ગયા.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

'અલ મવતુ જસરુન, યૂસિલુલ હબી-બ ઈલા હબીબ'
[મોત એક પુલ છે જે એક દોસ્ત (બંદાને) બીજા દોસ્ત (અલ્લાહ તઆલા) સાથે મુલાકાત કરાવે છે.]

બસ્તી, બસ્તી ઉનકા માતમ;
મવતુલ આલિમિ, મવતુલ આલમ.

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના આખરી દીદાર

- હઝરતના ઈન્તિકાલની ખબર વાયુ વેગે ચારેય દિશામાં ફેલાઈ ગઈ !
- દેશ અને વિદેશમાં પણ મોબાઈલ મારફતે જાણ થઈ ગઈ.
- રમઝાનુલ મુબારકનો મહિનો હોવાથી રાતે ઈશાની નમાઝ અને તરાવીહની નમાઝ બાદ હઝરતનો જનાઝહ હઝરતના ઘર આગળથી ઉઠાવવાનું જાહેર કરવામાં આવ્યું.
- ઈશા અને તરાવીહની નમાઝ બાદ, લોકો હઝરતનો આખરી દીદાર કરી શકે તે માટે હઝરતનો મુબારક જનાઝહ એમના ઘરની બહાર ચોગાનમાં મૂકવામાં આવ્યો.
- હઝરતનો મહોલ્લો અને આજુબાજુનો તમામ વિસ્તાર લોકોની મેદનીથી ખીચોખીચ હતો. પગ મૂકવાની પણ જગા ન હતી.
- આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા,
  મારા નાના ભાઈ મુહતરમ શવકતભાઈ ફાતીવાલા,
  મારા બીજા નાના ભાઈ મુહતરમ અબ્દુર્રહીમ ફાતીવાલા,
  મારા ભત્રીજા અઝીઝ આમિર ફાતીવાલા... વગેરે
  કાર મારફતે વલસાડથી સમયસર હઝરતના ઘરે પહોંચી ગયા.
- હઝરતના ખાસ ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશી દામત બરકાતુહુમ સિફતપૂર્વક, લોકોને ખસેડી, જગા કરતા કરતા અમને હઝરતના જનાઝહ પાસે લઈ ગયા.
- અમે હઝરતના આખરી દીદાર કર્યા.
  હઝરતના મુબારક ચહેરા અને જિસ્મમાંથી નૂર રેલાઈ રહ્યું હતું !
  હઝરત હજુ હયાત છે અને હમણાં આપણી સાથે વાત કરશે એવો આભાસ થતો હતો. જાણે આપ અલ્લાહથી દુઆ ન કરતા હોય કે :

મેરે ખુદા મુઝે થોડી સી ઝિંદગી દે દે,
ઉદાસ મેરે જનાઝેસે જા રહે હૈં સભી !

આશિકકા જનાઝહ હે જરા ધૂમસે નિકલે

- થોડાં સમય પછી હઝરતનો જનાઝહ ઉઠાવવામાં આવ્યો.
- ખૂબ ભારે માનવ મેદની હોવાના કારણે દરેકને હઝરતના જનાઝહને કાંધ મારવાનો મોકો મળે તે માટે જનાઝહના ચારેય હાથાઓ સાથે લાંબા બાંબૂઓ બાંધવામાં આવ્યા હતા.
- જનાઝહ ખૂબ ધીમી ગતિથી આગળ વધતો હતો.
- હઝરતના ઘરથી મખ્દૂમપૂરાની મસ્જિદે પહોંચતા, એક કલાક કરતાં પણ વધારે સમય થઈ ગયો.
- મખ્દૂમપૂરાની મસ્જિદમાં બીજા પણ અસંખ્ય લોકો હાજર હતા.
- લોકો કહેતા હતા કે નવસારીમાં આથી પહેલાં ભાગ્યે જ કોઈના જનાઝહમાં આટલી મોટી સંખ્યામાં લોકો ભેગાં થયા હશે !

જનાઝહની નમાઝ

- મસ્જિદના જમાઅતખાનાના બહારના ભાગથી જનાઝહની નમાઝના માટે સફોની શરૂઆત કરવામાં આવી જે મસ્જિદના સહનમાં દાખલ થવાના ઠેઠ દરવાજા સુધી સફો લાગી ગઈ.
- જનાઝહની નમાઝ હઝરત મૌલાના, મુફતી રશીદ અહમદ લાજપૂરી સાહબ દામત બરકાતુહુમ (ઉસ્તાદે હદીષ, જામિઅતુલ કિરાઅત, કફલેતા અને મહાન બુઝુર્ગ હઝરત મુફતી મરગૂબ અહમદ લાજપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના પૌત્ર)એ પઢાવી.

દફન

જનાઝહની નમાઝ બાદ ફરી પાછો આપનો જનાઝહ ઉઠાવીને દશેરા ટેકરીના મશહૂર અને વિશાળ કબ્રસ્તાનમાં લઈ જવામાં આવ્યો અને ત્યાં દફન કરવામાં આવ્યા.

સબકે દિલકી હૈ દુઆએં, યહ ખુદાએ પાકસે;
જન્નતુલ ફિરદવસમેં, મરહૂમકો મસ્નદ મિલે.
(આમીન !)

હઝરતના ઈન્તિકાલ પછી ખ્વાબમાં આપ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ઝિયારતના બનાવો

[૧]

દફનની રાતે અઝીઝ આમિરે જોયેલો મુબારક ખ્વાબ

અઝીઝ આમિર ફાતીવાલા (મુહતરમ શૌકત હુસૈન ફાતીવાલાના ફરઝંદ)નું બયાન છે કે :

- દફન બાદ મારા ત્રણ વડીલ બુઝુર્ગો સાથે ફોરવીલમાં રાતે ૧ : ૩૦ વાગે હું વલસાડ ઘરે પહોંચ્યો.
- ઊંઘનો ગલબો હોવાથી હું તરત જ સૂઈ ગયો.

  મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :
- હું અને મારા ત્રણ બુઝુર્ગ વડીલો

  મુહતરમ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા (ચાચા),
  મુહતરમ વાલિદ સાહબ અને
  મુહતરમ અબ્દુર્રહીમ ફાતીવાલા (ચાચા)

  અમે ચાર જણા નવસારીની મખ્દૂમપૂરાની મસ્જિદના સહનમાં જનાઝો આવવાની રાહ જોઈને બેઠા છીએ.
- થોડીવારમાં (હઝરત મૌલાના રહિમહુલ્લાહુ)નો જનાઝો ત્યાં આવ્યો.
- જનાઝાની સાથે પાંચથી સાત નૂરાની શખ્સો હતા.
- તેમના ચહેરાઓ પર નકાબ હતા.
- ફકત ખૂબસૂરત આંખો દેખાતી હતી.

- લિબાસ સંપૂર્ણ સફેદ અને નૂરાની હતો.
  - સફેદ અરબી ઝભ્ભો,
  - સફેદ અમામો

  દરેકે ધારણ કર્યો હતો.
- તેઓ પોતાના ખભાઓ પર મૂકીને હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિનો જનાઝો લઈને આવ્યા.
- તે પછી જનાઝાની નમાઝ પઢવામાં આવી.
- જનાઝાની નમાઝ બાદ એ નૂરાની શખ્સો મસ્જિદના જમાઅતખાનાની અંદર જઈને એક સફમાં બેસી ગયા.
- અમે ચાર શખ્સો પણ જમાઅતખાનામાં ગયા અને તેમની બાજુમાં તેમની સફમાં બેસી ગયા.
- તેઓમાંથી એક–બે શખ્સોએ પોતાના ચહેરાઓ ઉપરથી નકાબ કાઢી નાંખ્યો.
- તેમના ચહેરાઓ અત્યંત નૂરાની હતા.
- હું તેમને ઓળખી શકયો નહિ.
- તે પછી મારી આંખો ખૂલી ગઈ ત્યારે સહેરીનો સમય લગભગ થવા આવ્યો હતો.

[૨]

હઝરતના ખાસ ખાદિમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાનો પહેલો ખ્વાબ

હઝરતના પડોશી અને ખાસ ખાદિમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- હઝરતની વફાત બાદ મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

  હઝરતને ત્રીજી વખત દફનાવવામાં આવી રહ્યા છે.

- તે પછી મેં જોયું કે આપની કબરની લંબાઈ અને પહોળાઈ ઘણી વધારે છે.
- હઝરતનું શરીર પણ ખૂબ જાડું અને મોટું છે !
- લોકો આપથી દુઆ કરાવવા માટે કબરની અંદર જઈ રહ્યા છે !
- હું પણ કબરમાં હઝરતની પાસે ગયો અને દુઆ માટે કહ્યું.

આપે ઈશારાથી માટી નાંખવા માટે મને કહ્યું.

<u>તાબીર</u>

આ ખ્વાબની તાબીર મેં એક આલિમે દીનને પૂછી તો તેમણે બતાવ્યું કે :

- હઝરત ખૂબ વધારે ખૂશ છે.
- એમનું શરીર ખૂબ મોટું એટલા માટે છે કે :

હઝરત એટલા ઊંચા મકામ પર છે કે આપણે ત્યાં જઈ નથી શકતા.

[૩]

મુહતરમ અકરમભાઈનો જ બીજો ખ્વાબ

આપે લખ્યું છે કે :

- મેં ખ્વાબમાં જોયું કે, હઝરત ત્રણ–ચાર વરસના બાળક છે !
- એમનો ઈન્તિકાલ થઈ ગયો.
- હું એમની પાસે બેસીને રડી રહ્યો છું.
- રડતા રડતા મારા દિલમાં વિચાર આવ્યો કે બીજા ધર્મના લોકો વિચારશે કે આટલો નાનો છોકરો એમનો એટલો મોટો ધર્મગુરુ છે !

<u>તાબીર</u>

આ ખ્વાબ મેં હઝરતના એક ખલીફાને કહ્યો તો તેમણે ખ્વાબની તાબીર આ બતાવી કે :

"હઝરત બાળપણથી જ વલી હતા."

[૪]

<u>મુહતરમ અકરમભાઈનો જ ત્રીજો ખ્વાબ</u>

આપે લખ્યું છે કે :

- મને ખ્વાબમાં હઝરતની ફરી પાછી ઝિયારત થઈ.
- ખ્વાબમાં જ મેં હઝરતને તેમનો બાળપણનો ખ્વાબ મેં જોયો હોવાની વાત કરી.
- ખ્વાબમાં જ મેં હઝરતને કહ્યું કે :

  મને ખ્વાબમાં આપની નવ વખત ઝિયારત થઈ છે અને મેં આપના બચપનનો ખ્વાબ પણ જોયો છે !
- મારી વાત સાંભળીને હઝરત મુસ્કુરાયા અને **<u>'અલ્હમ્દુલિલ્લાહ'</u>** કહ્યું.
- તે પછી મારી સાથે હાથ મેળવ્યા અને જોર જોરથી મારા હાથોને હલાવ્યા !

[૫]

<u>હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખ્વાબમાં ઝિયારતનો પાંચમો ખ્વાબ</u>

મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- હઝરતના ઈન્તિકાલ બાદ હઝરતના એક ચાહકે ખ્વાબમાં જોયું કે :

  મોટી મોટી ટ્રકો છે અને તેમાં :
  - ઘણાં તોહફાઓ,
  - મિઠાઈના ડબ્બાઓ,

  ભરીને લઈ જવામાં આવે છે !

  ખ્વાબ જોનારે ખ્વાબમાં જ પૂછયું કે :

"આ શું છે ? "

તો ખ્વાબમાં જ તેમને જવાબ આપવામાં આવ્યો કે :

- આ બધું મૌલાના ઈબરાહીમ ફુટવાલાના માટે લઈ જવામાં આવે છે.
- એ એમના આમાલના તોહફા છે જે તેમની આગળ પેશ (રજૂ) કરવા માટે લઈ જવામાં આવે છે.

હઝરતના મઝારે મુબારકની તખ્તી

- હઝરતના મઝારે મુબારક પર ઉર્દૂ અને ગુજરાતી બન્ને ભાષામાં તખ્તી મૂકેલી છે.
- ઉર્દૂ ભાષાની તખ્તીનું ગુજરાતી લિપ્યંતર નીચે પ્રમાણે છે :

મઝારે મુબારકની ઉર્દૂ તખ્તી

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

સલામુન કવલમ મિર રબ્બિર રહીમ

મિસ્‌લ અયવાને સહર,
મરકદ ફરોઝાં હો તેરા.
નૂરસે મઅમૂર યહ,
ખાકી શબિસ્તાં હો તેરા.

અમલસે ઝિંદગી બનતી હૈ,
જન્નત ભી જહન્નમ ભી.
યહ ખાકી અપની ફિતરતમેં,
ન નૂરી હૈ ન નારી હૈ.

હઝરત મવલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નદવી, નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

તારીખે વફાત

૨૨, રમઝાનુલ મુબારક, ૧૪૩૮ હિજરીસન / ૧૮, જૂન, ૨૦૧૭ ઈસ્વીસન, રવિવાર, અસરનો સમય

કિત્તએ તારીખ

કાલ : ફ કદ ફા–ઝ ફવઝન અઝીમા.

વહી બઝમ હૈ, વહી ધૂમ હૈ, વહી આશિકોકા હુજૂમ હૈ,
હૈ કમી તો બસ ઈસી ચાંદકી, જો તહે મઝાર ચલા ગયા !

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુનો બુલંદ મકામ અને મરતબો દર્શાવતા બનાવો

અવલિયાએ ખિદમતની સમજૂતી

- જે હયાત અવલિયાને અલ્લાહ તઆલા તરફથી આલમના ઈન્તિઝામની ખિદમતનું કામ સોંપવામાં આવે છે તેને અવલિયાએ ખિદમત કહે છે.
- કુતુબે મદાર, અવતાદ, નકીબ, નજીબ ... વગેરે મકામો અવલિયાએ ખિદમતના મકામો છે.
- એ મકામો ફકત હયાત અવલિયાને જ આપવામાં આવે છે.
- એ મકામ ધરાવનાર કોઈ વલીનો ઈન્તિકાલ થતાં જ તત્કાલ તેની જગાએ કોઈ બીજા હયાત વલીને નીમવામાં આવે છે.
- આ વાતથી સાબિત થાય છે કે કોઈ પણ ઝમાનો અવલિયાથી ખાલી નથી હોતો પરંતુ આપણે ઓળખી શકતા નથી.
- અવલિયાએ ખિદમત અલ્લાહ તઆલાના હુકમની હરેક વખતે રાહ જોતા હોય છે. અલ્લાહ તઆલા તરફથી તેમને જે હુકમ થાય તેનું પાલન તેઓ હઝરત ખિઝર અલયહિસ્સલામની અને ફરિશ્તાઓની જેમ તત્કાલ કરે છે.
- હઝરત નબીએ કરીમ અલયહિસ્સલાતુ વત્તસ્લીમની ઉમ્મતના માટે તેઓ દુઆ કરતા રહે છે.
- ઉમ્મત માટેની એ દુઆ એ બુઝુર્ગોના દરજજાઓની તરક્કીનું કારણ છે.

['મેઅયારુસ્સુલૂક' વિભાગ : ૭, પ્રકરણ : ૭ માંથી ટૂંકાવીને]

[૧]

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ નવસારી જિલ્લાના કુતુબ હતા

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ અને ખલીફા મુહતરમ અલતાફ ફુટવાલા (દા.બ.)એ મને જે બનાવો લખીને મોકલ્યા છે તેમાં એક બનાવ નીચે પ્રમાણે છે.

આપે લખ્યું છે કે :

‘મેઅયારુસ્સુલૂક’ કિતાબમાં છે કે :

- ‘ફના અને બકા’નો મકામ તય કર્યા પછી જ સિલસિલાની ખિલાફત આપવામાં આવે છે.
- ત્યાર બાદ જ કોઈની કુતુબ, અબ્દાલ, નકીબ, નજીબ વગેરે માટે અલ્લાહ તઆલા તરફથી પસંદગી કરવામાં આવે છે.

બુધવાર, તારીખ : ૧૬ મી સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસનના રોજ સવારે ૭ : ૪૫ (પોણા આઠ) કલાકે, ‘મેઅયારુસ્સુલૂક’ની ઉપર નકલ કરેલી ઈબારત વિષે મેં વાલિદ સાહબને પૂછયું ત્યારે વાલિદ સાહબે ફરમાવ્યું કે :

- “સારે નવસારી જિલ્લેકે હાલાત મેરે હવાલે હૈ.
  મેં નવસારી જિલ્લેકે લિએ અલ્લાહ તઆલાસે દુઆએ ખૈર કરતા રહેતા હૂં.

જબ હમ નમાઝમે ઈમામ સાહબકે સાથ ‘અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહ’ કહતે હૈં તબ સારે નવસારી જિલ્લેકી સલામતી ઔર રહમતકા ખ્યાલ કરનેકો (મુઝે) કહા ગયા હૈ.”

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ઉપર નકલ કરેલા શબ્દોથી સાફ જાહેર થાય છે કે આપ અવલિયાએ ખિદમત હતા અને નવસારી જિલ્લાના આપ કુતુબ હતા.

[૨]

બુઝુર્ગોની પવિત્ર રૂહોની ઝિયારત હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને જાહેરી આંખોથી થતી હતી

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના પ્રિય પૌત્ર અઝીઝે મુહતરમ હસનૈન ફુટવાલા સલ્લમહૂએ એક બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે.

આપ (હઝરત દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ) તવાઝુઅ (વિનમ્રતા)ના પહાડ હતા. આપે પોતાની કૈફિયતો જાહેર નથી કરી પરંતુ કેટલીક વાતો આપથી જાહેર થઈ ગઈ છે જેમાંથી એક આ છે કે :

આપ ફરમાવતા હતા કે :

"નવસારીની ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં અરવાહે તય્યિબાત (બુઝુર્ગોની પવિત્ર રૂહો)ની હાજરી થાય છે. તેઓ અવાર-નવાર અહીં (મસ્જિદમાં) હાજર થતા રહે છે."

ઉપરની ઈબારતમાંથી નીચેની બે વાતો સાફ જાહેર થાય છે :

(૧) હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને બુઝુર્ગોની પવિત્ર રૂહોની ઝિયારત જાહેરી આંખે થતી હતી.

(૨) બુઝુર્ગોની આપ પર ખાસ તવજ્જુહ અને નિગાહે કરમ હતી અને તેમની પવિત્ર રૂહો આપને રૂહાની ફયઝ પહોંચાડવા માટે તશરીફ લાવતી રહેતી હતી.

[૩]

જિન્નાતની જમાઅત પણ પોતાની ઈસ્લાહ માટે હઝરતના ઘરે આવતી હતી

હઝરતના ઘરવાળાઓએ લખ્યું છે કે, હઝરતે પોતે તેમને બતાવ્યું હતું કે :

- હઝરત પોતે જોતા હતા કે આપના ઘરમાં જિન્નાતની જમાઅત આવે છે.
- તેઓ કયાં બેસે છે તે પણ હઝરતે પોતાના ઘરવાળાઓને બતાવ્યું હતું.
- તેઓ પોતાની ઈસ્લાહના માટે હઝરતની ખિદમતમાં આવતા હતા.
- જયારે નમાઝનો સમય થતો ત્યારે તેઓ હઝરતની પાસે આવીને બેસી જતા હતા.
- દર રવિવારે ઝોહરની નમાઝ બાદ નકશબંદી અવલિયા કિતાબની તઅલીમ થતી હતી (કિતાબ વાંચવામાં આવતી હતી) તેમાં પણ જિન્નાતની જમાઅત શરીક થતી હતી.
- એક વખતે એક જિન્ને કંઈક શરારત કરી.
- હઝરતે નારાઝ થઈને કંઈક અમલ કર્યો.
- એ અમલના કારણે જિન્નાતનું આવવાનું બંધ થઈ ગયું.
- હઝરતે ઘરવાળાઓને ફરમાવ્યું હતું કે :

  "એક શરારતી જિન્નના કારણે બીજા સારા જિન્નાતના માટે પણ અહીં આવવાનું બંધ થઈ ગયું."

જિન્નાતના બાળકો પણ હઝરતથી મુહબ્બત કરતા હતા

હઝરતના ખાસ ખાદિમ અને મુરીદ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

જયારે હઝરતને દાબુ હોસ્પીટલમાં દાખલ કરવામાં આવ્યા હતા ત્યારે એક વખતે હું હઝરતની ખિદમતમાં હાજર હતો.

હઝરતે મારી તરફ જોઈને કોઈને પૂછયું કે :

“તમે કોણ છો ? તમારું નામ શું છે ? ”

મને એવું લાગ્યું કે હઝરત મને પૂછે છે. પરંતુ આપે મને કહ્યું કે :

“હું તમને પૂછતો નથી. આ જિન્નાતના બાળકો છે. સવારથી મારી પાસે છે. નામ બતાવતા નથી.”

હઝરતની વાત સાંભળીને હું ગભરાયો.

હઝરતે મને ફરમાવ્યું કે :

“ગભરાવાની જરૂર નથી. એ તમને કંઈ પણ નહિ કરશે. મારા મુરીદ જિન્નાતોના બાળકો છે. મારાથી ઘણી મુહબ્બત કરે છે. હું જયારથી અહીં આવ્યો છું ત્યારથી મુહબ્બતથી મારી પાસે આવે છે અને રમે છે.”

મુહરતમ અકરમભાઈએ લખ્યું છે કે :

જયાં સુધી હઝરત દાબુ હોસ્પીટલમાં હતા ત્યાં સુધી જિન્નાતના એ બાળકો હઝરતની પાસે આવતા હતા.

હઝરતને જયારે હોસ્પીટલમાંથી રજા આપવામાં આવી ત્યારે એ બાળકો હઝરતને ઘર સુધી છોડવા માટે આવ્યા હતા.

જિન્નાતની પૂરી કૌમ હઝરતથી બયઅત થઈ હતી

મુહતરમ અકરમભાઈએ આગળ લખ્યું છે કે :

હઝરતે મને કહ્યું કે :

“મારી પાસે (જિન્નાતની) પૂરી કૌમ છે.”

ઉપરાંત એ પણ કહ્યું કે :

“જયારે બયઅતની મજલિસ થાય છે ત્યારે જિન્નાત મજલિસમાં આવીને બેસી જાય છે અને મારાથી બયઅત થઈ જાય છે.”

તેઓ (જિન્નાત) કહે છે કે :

“બાજુમાં જે (ટાટા ગર્લ્સ) સ્કૂલ છે તેની દીવાલ કૂદીને અમે (જિન્નાત) આવીએ છીએ.”

જિન્નાતની શરારત અને તેનો અંજામ

મુહતરમ અકરમભાઈએ લખ્યું છે કે :

હઝરતે એ પણ બતાવ્યું કે :

“જિન્નાતની ઝાત શરારતી છે.
પરંતુ કોઈ પણ જિન્નની આ તાકાત નથી કે મારી સાથે શરારત કરે. કારણ કે જેણે પણ મારી સાથે શરારત કરી તેને અલ્લાહ તઆલાએ સઝા આપી છે.”

હઝરતે એક બનાવ મને કહ્યો કે :

“એક વખતે ખાટકીવાડની મસ્જિદની સીડી (પગથિયા) પરથી એક જિન્ને મને ફેંકી દીધો. હું ઘરે આવ્યો અને મારા કમરામાં ગયો તો અલ્લાહ તઆલાએ શરારત કરનાર તે જિન્નને મારી સામે સળગાવી દીધો.”

હઝરતે મને એક બીજો બનાવ કહ્યો કે :

“એક વખતે એક જિન્ન મોટી ગદા લઈને મને મારવા માટે મારી તરફ ધસી રહ્યો હતો.

હું ઊભો થઈ ગયો અને તેનો સામનો કરવા માટે તેની તરફ સામેથી ગયો તો તે ભાગી ગયો.”

[૪]

હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના મુબારક દીદાર પણ આપને થતા રહેતા હતા

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ (રહ.)ના ખલીફા મુહતરમ મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ સાજી સાહબ (દા.બ.) (મુંબઈ)એ લખ્યું છે :

ઈસ્વીસન ૨૦૧૪ માં હઝરત સાહબ રહિમહુલ્લાહુ સાથે જયપૂરના સફરમાં જવાની સઆદત આ નાચીઝને નસીબ થઈ હતી.

એ સફર વખતે હઝરત સાહબ રહિમહુલ્લાહુએ ફરમાવ્યું :

"જયારે પણ (મારી) આંખોમાં આંસૂ આવે છે, ત્યારે રુખે અનવર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ (મારી) સામે હોય છે."

[આ શબ્દોથી સાફ જાણવા મળે છે કે હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુને હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના દીદાર અનેક વખત થતા રહેતા હતા.]

[૫]

નૂરે નુબુવ્વત પણ આપને દેખાતું હતું

આપના મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ હાશિમ મેમને લખ્યું છે કે :

- તબ્લીગી જમાઅતનો નવસારી જિલ્લાનો ઈજતિમાઅ નવસારીમાં યશફીન હોસ્પીટલની પાછળ કાશીવાડીમાં થયો હતો.
- ઈજતિમાના પહેલાં દિવસે અસરની નમાઝ બાદ હઝરત (મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ) ત્યાં તશરીફ લાવ્યા.
- હું ઈજતિમાઅની કેન્ટીનમાં ખિદમતમાં હાજર હતો.
- હઝરતની સાથે આપના સાહબઝાદહ અને ખલીફા હઝરત

ઈરફાનભાઈ ફુટવાલા પણ આવ્યા હતા.

- મેં હઝરતને કુરસી ઉપર બેસાડયા અને પોતે આપની નજીક ઊભો રહ્યો.
- હઝરતે ઈજતિમાગાહ તરફ નિગાહ કરી ત્યારે આપ પર એક અજીબ કૈફિયત તારી થઈ ગઈ !

હઝરતે આ આજિઝ (મુહમ્મદ સાજિદ)ને ફરમાવ્યું :

"ઈજતિમાગાહમેં નૂરે નુબુવ્વત નઝર આ રહા હૈ ! "

માશા અલ્લાહ ! જેમને નૂરે નુબુવ્વત નઝર આવતું હોય તેમના બુલંદ મકામનો અંદાઝો શું થઈ શકે !

એક હદીષ શરીફનો ભાવાર્થ છે કે :

"ડરો મુઅમિનની ફિરાસતથી, કારણ કે તે જુએ છે અલ્લાહ તઆલાના નૂરથી."

[૬]

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના હુકમથી મકાનની દિવાલ બની ગઈ !

એક બનાવ આપ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ પોતે હયાતીમાં મને (અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને) આ પ્રમાણે લખી મોકલ્યો હતો :

કેટલાક વર્ષ પહેલાં ગુજરાતમાં ઘણો ભારી ધરતીકંપ થયો હતો. આખા ગુજરાતમાં જાની અને માલી નુકસાન મોટા પ્રમાણમાં થયું હતું.

અમારી બાજુના મકાનમાં ઈસ્માઈલભાઈના હીરાના કારખાનાની દીવાલ જે અમારા મકાન સાથે લાગેલી હતી તેમાં પણ નુકસાન થયું હતું.

મારા એક અઝીઝે ખ્વાબમાં જોયું કે, તેઓ ઊભા રહીને તે

દીવાલનું બાંધકામ કરી રહ્યા છે. તેમની બહેન ત્યાં આવી અને કહેવા લાગી કે :

“ભાઈ ! આ શું કરી રહ્યા છો ? ”

તેમણે કહ્યું કે :

“અલ્લાહ તઆલાના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમે મને આ કામ કરવા માટે ફરમાવ્યું છે.”

આ ખ્વાબ જોયાના થોડાં દિવસમાં જ આ દીવાલનું બાંધકામ થઈ ગયું !

[૭]

હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિની મુલાકાત માટે આવી રહેલા હઝરત ‘બાજી’ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સાથે હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમે હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબને સલામ પાઠવ્યા અને તેઓ જે ખવડાવે તે ખાવા ફરમાવ્યું

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ હાશિમ મેમણ (નવસારી)એ લખ્યું છે કે :

- એક વખતે સવારે ૧૦ (દસ) વાગે પીરામણથી જાણિતા બુઝુર્ગ હઝરત હાફિઝ મુહમ્મદ યહ્યા ઉર્ફે ‘બાજી’ નવસારી તશરીફ લાવ્યા હતા અને જુમ્અહ મસ્જિદ નજીક ‘મહમૂદ કિતાબ ઘર’માં બેઠા હતા.
- હું ત્યાંથી પસાર થયો ત્યારે ‘મહમૂદ કિતાબ ઘર’ના માલિક મૌલાના મહમૂદ વાડીએ મને બોલાવ્યો અને કહ્યું કે :

“હઝરત બાજી આપના શયખ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ

ફુટવાલાની મુલાકાત માટે આવ્યા છે. એમની મુલાકાત માટે તમે હઝરત પાસે ઈજાઝત લઈ લો.''

- હું હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખિદમતમાં ગયો.
- આપ ઝાઈકા હોટલની સામે દુકાનમાં બેઠા હતા.

આપે ફરમાવ્યું કે :

''બિલકુલ લઈને આવી જાઓ.''

- હું 'મહમૂદ કિતાબ ઘર' ગયો તો જાણવા મળ્યું કે હઝરત બાજી કુદરતી હાજતથી ફારિગ થવા માટે બાજુમાં જુમ્અહ મસ્જિદમાં ગયા છે.
- હું ત્યાં ગયો અને હઝરત બાજીને લઈને હઝરતની દુકાને આવ્યો.
- બન્ને બુઝુર્ગોની મુલાકાત થઈ.
- બન્ને વચ્ચે કંઈક વાતો થતી રહી.

તે પછી હઝરત બાજીએ મારા હઝરત સાહબને ફરમાવ્યું કે :

''જયારે હું જુમ્અહ મસ્જિદમાંથી અહીં આવવા માટે પગથિયા ઉતરતો હતો ત્યારે અલ્લાહ તઆલાના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમની મને ઝિયારત થઈ.

આપે મને ફરમાવ્યું કે :

''મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબની પાસે જઈ રહ્યા છો તો તેમને મારા સલામ કહેજો અને તેઓ ખાવા માટે જે આપે તે ખાય લેજો.''

- હઝરત (રહ.)એ મને અને આપના નાના સાહબઝાદહ ઈરફાનભાઈ જે ત્યાં હાજર હતા, તેને નાશ્તાનો ઈન્તિઝામ કરવા માટે હુકમ આપ્યો.
- અમે ફળ–ફ્રુટ અને આઈસ્ક્રીમ વગેરેની વ્યવસ્થા કરી, જેને હઝરત બાજી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ઘણાં શોખથી ખાધા.

હઝરત બાજી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનો ટૂંકો પરિચય

- આપનું મૂળ નામ મુહમ્મદ યહ્યા હતું પરંતુ લોકોમાં 'બાજી' નામથી

જાણિતા હતા. આપ અંકલેશ્વર નજીક પીરામણ ગામના વતની હતા.

- આપ દારુલ ઉલૂમ અશરફિયા, રાંદેરથી હાફિઝ, કારી થયા હતા.
- આપને અનેક બુઝુર્ગોથી ચિશ્તિયા સિલસિલાની ખિલાફત મળી હતી.
- આપ કશ્ફ અને કરામતવાળા બુઝુર્ગ હતા.
- કશ્ફે કુબૂર (કબરના હાલાત જોવા–જાણવા)ની અલ્લાહ તઆલાએ આપને ખાસ સિફત અતા ફરમાવી હતી.
- આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાના વલસાડના ખાસ દોસ્ત મરહૂમ ગુલામ બશીરભાઈ કદમને હઝરત બાજી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સાથે ઘર જેવો સંબંધ હતો.
- અમે બન્ને અનેક વખત પીરામણ બાજીના ઘરે ગયા હતા.
- બાજી પણ અનેક વખત સહકુટુંબ વલસાડ એમને ત્યાં મહેમાન તરીકે તશરીફ લાવતા રહેતા હતા.
- એટલે આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને આપની સાથે બાજુમાં બેસીને અનેક વખત ભોજન કરવાનો અને કલાકો સુધી આપની સુહબતમાં બેસી વાતો કરવાનો મોકો મળ્યો હતો. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.
- આપ આ નાચીઝના ઘરે પણ તશરીફ લાવતા હતા.
- તા. ૨૧ – ૧૧ – ૨૦૧૫ ના રોજ આપનો પણ ઈન્તિકાલ થઈ ગયો.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

- આપના અસંખ્ય મુરીદો અને અનેક ખલીફાઓ હયાત છે.
- આપના ઈન્તિકાલ બાદ આપના જલીલુલ કદર ખલીફા અને દારુલ ઉલૂમ, આલીપૂર (જિ. નવસારી)ના શયખુલ હદીષ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ મુજતબા સાહબ દામત બરકાતુહુમે ઉર્દૂમાં આપનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર લખ્યું છે. તેનાથી હઝરત બાજી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના મહાન વ્યકિતત્વનો ખ્યાલ આવશે. ઈન્શા અલ્લાહ.
- આપ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના મલફૂઝાતનો સુંદર સંગ્રહ ‘જવાહિરે

મઅરિફત' નામથી ગુજરાતીમાં પ્રગટ થઈ ગયો છે.

[૮]

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ખાવાની દાવતમાં આપના ઘરે તશરીફ લાવ્યા

બીજો બનાવ આપ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ પોતે મને (અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને) આ પ્રમાણે લખી મોકલ્યો હતો :

એક શખ્સે મને કહ્યું કે :

"મેં એક ખ્વાબ જોયો છે કે તમારું જે કામ છે તે નહીં થશે."

બીજા દિવસે તેણે ફરી પાછું મને એ જ પ્રમાણે કહ્યું.

મેં તેને કહ્યું કે :

"તમે જે કહી રહ્યા છો તે ગલત છે."

તેણે મને એનું કારણ પૂછયું.

મેં તેને કહ્યું કે :

"મારા એક નેક અને વિશ્વાસુ માણસે મને કહ્યું કે, ફલાણાં શખ્સે તેને કહ્યું કે :

હું ખ્વાબમાં જોઈ રહ્યો છું કે મેં (એટલે કે હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ) અલ્લાહ તઆલાના રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અને બીજા એક આદમીને ખાવાની દાવત આપી છે. અને અમે બધાં અમારા ઘર તરફ આવી રહ્યા છે. જયારે અમારા ઘરની તરફ જવાનો રસ્તો આવ્યો તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ બીજી તરફ ન જતા સીધા અમારા ઘરે તશરીફ લાવ્યા અને અમારી દાવત કબૂલ ફરમાવી."

ઝાલિ-ક ફઝલુલ્લાહિ યુઅતીહી મંયયશાઅ.

[એ અલ્લાહ તઆલાનો ફઝલ છે, તે જેને ચાહે તેને આપે છે.]

[૯]

<u>હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ, હઝરત અબૂબકર સિદ્દીક રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ અને હઝરત ઉમર ફારૂક રદિયલ્લાહુ અન્હુની નઝરે કરમ</u>

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ નદવી (રહ.)એ પોતાનો એક ખ્વાબ પોતે મને (લેખકને) આ પ્રમાણે લખી મોકલ્યો હતો :

હું (મૌલાના ઈબરાહીમ) ખ્વાબમાં જોઉં છું કે :

□ એક ઘણો મોટો મહાસાગર છે.

□ એક રસ્સી (દોરડી) વડે એ મહાસાગરને પાર કરીને હું (હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના) મઝારે મુકદ્દસની પાસે પહોંચ્યો.

□ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અને હઝરત ઉમર ફારૂક રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ મારી કબર ખોદી રહ્યા છે.

□ બન્ને હઝરાત એટલે કે :

– આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અને

– હઝરત ઉમર ફારૂક રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ

બન્ને કબર ખોદનારાઓની વઝઅ-કતઅ (સ્વરૂપ)માં ઊભા છે. પરંતુ હઝરત સિદ્દીકે અકબર રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ હાજર દેખાતા નથી.

□ એકાએક હઝરત ઉમર ફારૂક રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ જોરશોરથી પોકારવા લાગ્યા :

“જુઓ, પેલા સિદ્દીકે અકબર આવી ગયા !

જુઓ, પેલા સિદ્દીકે અકબર આવી ગયા !

આ ખ્વાબથી મારા દિલમાં ખટકો પૈદા થયો કે હઝરત સિદ્દીકે અકબર રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ મારાથી નારાઝ છે.

તે પછી કેટલાક દિવસો બાદ એક શખ્સે મને કહ્યું કે :

“મેં એક ખ્વાબ જોયો છે કે :

- ☐ આપ (મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ) અને બીજા એક આલિમ ફોરવીલમાં બેઠા છે અને ફોરવીલ એક ખૂબ જ સુનસાન જગાએ જઈ રહી છે.
- ☐ ત્યાં એક બાગ (વાડી)માં ઘર છે.
- ☐ ગાડી ત્યાં થોભી.
- ☐ આપ અને પેલા આલિમ તે ઘરમાં ગયા.
- ☐ થોડાં સમય પછી ઘરમાંથી બહાર આવ્યા.

મેં (ખ્વાબ જોનારે) પૂછયું :

“આપ બન્ને કયાં ગયા હતા ? ”

પેલા આલિમે ફરમાવ્યું કે :

“એ ઘરમાં સય્યિદના સિદ્દીકે અકબર રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ હતા. હું મૌલાના (મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ)ને આપ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ સાથે મુલાકાત કરાવવા માટે લઈ ગયો હતો.”

મેં (ખ્વાબ જોનારે) કહ્યું કે :

“મને લઈ જવું હતું ને.”

પેલા આલિમે ફરમાવ્યું કે :

“આપના માટે ઈજાઝત ન હતી.”

હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ લખ્યું છે કે :

“આ ખ્વાબ (ની વાત) જાણીને મને ઈત્મીનાન (સંતોષ) થયો કે આપ (હઝરત અબૂબકર સિદ્દીક) રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ મારાથી નારાઝ નથી. મારા (દિલનો) ખટકો દૂર થઈ ગયો.”

[૧૦]

હઝરત ખિઝર (અલયહિસ્સલામ)ની ઝિયારત

આ બનાવ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુએ પોતે આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને જણાવ્યો હતો.

આપે ફરમાવ્યું કે,

મારા ભત્રીજા મૌલાના ઈનાયતુલ્લાહ રહીમી અને મારા પુત્રો વચ્ચે એક દિવસ હઝરત ખિઝર અલયહિસ્સલામ વિષે ચર્ચા થઈ.

તેમાંથી એકે કહ્યું કે, હઝરત ખિઝર અલયહિસ્સલામ હવે દુનિયામાં મોજૂદ નથી.

મારા પુત્રોએ મને વાત કરી.

મેં કહ્યું કે, આપ (હઝરત ખિઝર અલયહિસ્સલામ) હયાત છે. આપને અલ્લાહ તઆલાએ આબે હયાત (અમૃત) પીવાડયું હતું.

આ વાતચીતના કેટલાક સમય પછી, બપોર પછી, હું ઘરથી સ્ટેશન મારી દુકાન તરફ પગપાળા જઈ રહ્યો હતો. ગુજરાત ઈલેકટ્રીક સ્ટોર્સ પાસે પહોંચ્યો ત્યારે મારી નઝર એક પરહેઝગાર, મુત્તકી આદમી પર પડી. તેમની નઝર મારા પર પડી. દેખાવે તેઓ મુજસ્સમ ઝાકિર દેખાતા હતા.

તેઓ જયારે મારાથી આગળ નીકળી ગયા ત્યારે મારા પર મુનકશિફ (જાહેર) થયું કે તેઓ તો હઝરત ખિઝર (અલયહિસ્સલામ) હતા પરંતુ આપ જઈ ચુકયા હતા !

[૧૧]

ખાવામાંથી અલ્લાહ તઆલાનો ઝિક્ર સંભળાવો

આ બનાવ પણ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ (રહ.)એ આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને પોતે જણાવ્યો હતો.

આપે ફરમાવ્યું કે :

એક દિવસે ('જામિઅહ હિદાયત', જયપૂરમાં આલિમ થયેલા) મારા ભત્રીજા મૌલાના ઈનાયતુલ્લાહ રહીમીએ મને કહ્યું કે :

"આપ ખાવાનું ખાઓ છો ત્યારે ખાવામાંથી અલ્લાહ તઆલાના ઝિકરનો અવાજ આવે છે !"

મેં તેમને પૂછયું કે :

"તમને કોણે કહ્યું ? !"

તેમણે જવાબ આપ્યો કે :

"હઝરત સાહબ (હઝરત મૌલાના શાહ અબ્દુર્રહીમ સાહબ)એ મને કહ્યું છે."

મેં કહ્યું :

"સહીહ (સાચું) છે. એ અલ્લાહ તઆલાનો ફઝલ છે."

[૧૨]

મહાન નકશબંદી બુઝુર્ગ હઝરત ખ્વાજા દાના સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ આપને સલામ કહેવડાવ્યા

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુના પૌત્ર મુહતરમ હસનૈન ફુટવાલાએ એક બનાવ નીચે પ્રમાણે લખી મોકલ્યો છે.

એક વખતે આપના (દાદા સાહબ રહિમહુલ્લાહુના) એક મુરીદ આપની ઈજાઝત લઈ સૂરત હઝરત ખ્વાજા દાના સાહબ રહિમહુલ્લાહુના મઝાર પર ગયા અને ત્યાં મુરાકબહમાં મશગૂલ થઈ ગયા.

મુરાકબહના દૌરાન તે મુરીદને હઝરત ખ્વાજા દાના સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ઝિયારત થઈ.

હઝરત ખ્વાજા દાના સાહબ (રહ.)એ તે મુરીદને ફરમાવ્યું :

"નવસારીમાં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબને મારા સલામ કહેજો !"

[૧૩]

સાદગી અને ખામોશીએ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના બુલંદ મકામ પર પરદો નાંખી દીધો હતો

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના એક ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ કારી મુહમ્મદ સઅદ બિન બિલાલ મેમન દામત બરકાતુહુમએ લખ્યું છે કે :

નવસારીના એક શખ્સ, ગુજરાતના એક મશહૂર દારુલ ઉલૂમના મુફતી સાહબ પાસે કોઈ ફતવો પૂછવા ગયા હતા.

હઝરત મુફતી સાહેબે તે શખ્સને પૂછયું કે :

"આપનો ઈસ્લાહી તઅલ્લુક કોની સાથે છે ?"
(એટલે કે આપ કોના મુરીદ છો ?)

તેણે કહ્યું કે :

"હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફૂટવાલા (દા.બ.) સાથે."

હઝરત મુફતી સાહેબે તે શખ્સને ફરમાવ્યું :

“આપે તો ઘણાં મોટા અલ્લાહવાલાના હાથમાં હાથ આપ્યો છે. મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબની સાદી ઝિંદગી અને ખામોશીએ તેમની બુઝુર્ગી પર પરદો નાંખી દીધો છે !”

[૧૪]

આપના શયખની નઝરે કરમ અને ગૈબી મદદ

આ બનાવ પણ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને પોતે જણાવ્યો હતો.

આપે ફરમાવ્યું કે :

સ્ટેશનની અમારી દુકાન કાચી હતી. તેને અમે આર. સી. સી. (સીમેન્ટ કોન્ક્રીટ)ની પાકી બનાવી રહ્યા હતા.

અમારી દુકાનની પાછળ રહેનારાઓ તરફથી અમારા કામમાં હદથી વધારે પરેશાની પેદા થઈ રહી હતી.

એ દૌરાન હઝરત સાહબને મેં ખ્વાબમાં જોયા. આપ લશ્કરી ડ્રેસ (યુનિફોર્મ)માં, હથિયાર લઈને, અમારી દુકાન આગળ ઊભા હતા.

તે દિવસથી અમારી દુકાનની પાછળ રહેનારાઓએ અમને પરેશાન કરવાનું બંધ કરી દીધું !

[૧૫]

વરસો પહેલાં મોટેથી સાંભળેલો ‘અલ્લાહો’નો અવાજ આજ સુધી સતત કાનમાં ગુંજે છે !

હઝરતના એક ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ કારી

મુહમ્મદ સઅદ બિન બિલાલ મેમને લખ્યું છે કે :

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એક વખતે ફરમાવ્યું કે :

- “એક વખતે હિદાયત મસ્જિદ, સગરામપૂરા, સૂરતમાં અમે યાદે ઈલાહીમાં મશગૂલ હતા.
- એ મજલિસમાં :

(૧) મારા પીર હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ,
(૨) અબ્દુલકાદિરભાઈ ફાતીવાલા સાહબ અને
(૩) મૌલાના અબ્દુલકુદ્દૂસ દીવાન, લાજપૂરી સાહબ અને

બીજા અનેક અલ્લાહ તઆલાના આશિકો મોજૂદ હતા.

- તે વખતે ‘અલ્લાહો’નો અવાજ મેં ખૂબ જ જોરથી સાંભળ્યો હતો.
- તે દિવસથી લઈ આજ સુધી એ અવાજ મારા કાનોમાં ગુંજી રહ્યો છે. અને અત્યારે પણ હું મેહસૂસ કરું છું.
- અલ્લાહ તઆલાની દરેક મખલૂક યાદે ઈલાહીમાં મશગૂલ છે.

[૧૬]

ચોવીસ વરસથી એક સેકન્ડ પણ દિલ અલ્લાહ તઆલાની યાદથી ગાફિલ નથી થયું !

મુહતરમ કારી મુહમ્મદ સઅદ સાહબે જ બીજો બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે :

હઝરતે એક મોકા પર ફરમાવ્યું કે :

“૨૪ (ચોવીસ) વરસથી મારી એક સેકન્ડ પણ એવી નથી વીતી, જેમાં મારું દિલ અલ્લાહ તઆલાની યાદથી ગાફિલ થયું હોય. [જેમાં મારા કાને ઝિકરે ઝાત ‘અલ્લાહો’નો અવાજ સાંભળ્યો ન હોય.]

હરેક સમયે મારા કાનમાં 'અલ્લાહો'નો અવાજ આવતો રહે છે. બલકે એ અવાજ અત્યારે પણ મારા કાનમાં ગુંજી રહ્યો છે.''

[૧૭]

આપના બુલંદ મકામ અને મરતબા વિષે એક શયખે તરીકતનો અભિપ્રાય

(૧) હઝરત સય્યિદ અબૂલ હસનઅલી નદવી સાહબ (ન. મ.)
(૨) હઝરત મવલાના હાશિમ હસન પટેલ જોગવાડી દામત બરકાતુહુમ
(૩) હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ અય્યૂબ બંદે ઈલાહી મદ ઝિલ્લુહુલ આલી
(૪) હઝરત મવલાના શયખુલ હદીષ યાકૂબ રાંદેરી અફરીકી (રહ.)
(૫) હઝરત મવલાના આરિફ બિલ્લાહ મુહમ્મદ કમરુઝઝમાં સાહબ ઈલાહાબાદી મદ ઝિલ્લુહુલ આલી.

એ પાંચ મહાન મશાઈખની જેમને ખિલાફત મળેલી છે તે લેસ્ટર (યુ.કે.) નિવાસી બુઝુર્ગ હઝરત મવલાના વલી આદમ સીતપોણી દામત બરકાતુહુમએ જાન્યુઆરી–૨૦૧૮ માં નીચેના ચાર શખ્સોને લેખિત ખિલાફત આપી છે :

(૧) મુહતરમ અલતાફભાઈ ફુટવાલા (કેનેડા)
(૨) મુહતરમ ઈલયાસભાઈ ફુટવાલા (આફરીકા)
(૩) મુહતરમ ઈરફાનભાઈ ફુટવાલા (લેસ્ટર, યુ.કે.)
(૪) મુહતરમ મવલાના ઈલયાસ સાજી સાહબ (મુંબઈ)

એ ઉર્દૂ ખિલાફતનામાનું ગુજરાતી લિપ્યંતર (ઈ.અ.) આગળ મુહતરમ અલતાફભાઈ ફુટવાલાના પરિચયમાં લખવામાં આવશે.

એ ખિલાફતનામાના અંતમાં 'નોટ' તરીકે આપે લખ્યું છે કે :

'આપકે વાલિદ સાહબસે આપકો જો ખિલાફત હૈ વહી અસલ હૈ. મેરી ખિલાફત તો બરકતકે તૌર પર હૈ.

(આપકે) હઝરત વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિકે મકામ વ મરતબાકો હમ કહાં પહોંચ સકતે હૈં !"

નોંધ :

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના બુલંદ મકામ વિષે બીજા પણ બનાવો ઈન્શાઅલ્લાહ આપના ખાદિમોના અહેવાલમાં આવશે.

ગમે તેવા મુશ્કેલ સંજોગોમાં પણ શરીઅત અને સુન્નતની પાબંદીના હઝરતના બનાવો

[૧]

ઘરની ઔરતોને ખુલ્લા માથે જોઈને આપ ગુસ્સે થઈ જતાં

હઝરતના મુહતરમા બીવી સાહિબા અને ઘરવાળાઓએ લખ્યું છે કે :

- ઘરની ઔરતો માથું ખુલ્લું રાખે એ આપને જરા પણ પસંદ ન હતું.
- ઘરની ઔરતોને ખુલ્લા માથે જોઈને આપ તુર્તજ ગુસ્સે થઈ જતા અને એ ગુસ્સો ઘણાં લાંબા સમય સુધી રહેતો હતો.

[૨]

ગીત–સંગીતથી પણ આપને ભારે નફરત હતી

હઝરતના મુહતરમા બીવી સાહિબા અને ઘરવાળાઓએ લખ્યું છે કે :

- ગીત–સંગીતથી પણ હઝરતને ભારે નફરત હતી.
- એક વખતે ઘરની ઔરતો ખાવાનું પકાવતા પકાવતા મ્યુઝિકવાળી કવ્વાલી સાંભળતી હતી.

- અચાનક તે જ વખતે હઝરતનું ત્યાં આવવાનું થયું.
- ઘરની ઔરતોને સંગીત અને કવ્વાલી સાંભળતી જોઈને આપે ફકત એટલું જ ફરમાવ્યું કે :

  “આ બધું શું છે ? ”
- તે પછી હઝરતે ૮ (આઠ) દિવસ સુધી ઘરનું ખાવાનું નહિ ખાધું ! દોસ્તના ઘરથી ખાવાનું આવતું હતું તે આપ ખાતા હતા.

[૩]

ગીત–સંગીતથી નફરતનો બીજો બનાવ

- હઝરતના એક રિશ્તેદારની બેટીની શાદી હતી.
- એમના ઘરે ગીત–સંગીતની રેકોર્ડ વાગતી હતી.
- હઝરત તત્કાલ તેમના ઘરેથી પોતાના ઘરે પાછા ચાલી આવ્યા અને પોતાના ઘરની ઔરતોને અને ઘરના બીજા સભ્યોને પણ ત્યાંથી પોતાના ઘરે પાછા બોલાવી લીધા.
- આપના રિશ્તેદારે તત્કાલ ગીત–સંગીત વગાડવાનું બંધ કરાવી દીધું અને હઝરતના ઘરે જઈને તેમનાથી માફી માંગી.
- તે પછી હઝરત રિશ્તેદારના ત્યાં પાછા આવ્યા.

[૪]

સખત બુખાર અને કમજોરીમાં પણ વુઝૂ અને નમાઝની પાબંદી

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- હઝરતને ગમે એવો તેઝ બુખાર (તાવ) હોય, પરંતુ જયારે ખાદિમો આપને આરામ માટે કહેતા, ત્યારે જો આપનું વુઝૂ ન હોય તો આપ

કહેતા કે પહેલાં મને વુઝૂ કરાવી લો, તે પછી આરામ કરીશ.

- આપને બુખાર હોય કે ગમે તેવી ઠંડી લાગતી હોય તો પણ આપ કદી વુઝૂ વગર રહેતા ન હતા.
- હઝરતના ઈન્તિકાલના બે દિવસ પહેલાં હું તહજ્જુદના વખતે હઝરતની ખિદમતમાં ગયો.
- હઝરતને ખૂબ જ તેઝ બુખાર આવ્યો હતો એટલે આપ સૂતા હતા અને પીરાની અમ્મા આપના માથા ઉપર પાણીના પોતા મૂકતા હતા.
- ઠંડીના કારણે હઝરત ધ્રૂજતા હતા.
- દવા પીવડાવવા માટે બેસાડવાની કોશિશ કરી તો આપ બેસી પણ ન શકયા.
- મેં પીરાની અમ્માને પૂછયું કે :

“અબ્બાએ (હઝરતે) તહજ્જુદની નમાઝ પઢી ? ”

પીરાની અમ્માએ ફરમાવ્યું કે :

“રાતે ૩ (ત્રણ) વાગે ઊઠીને આપે તહજ્જુદની નમાઝ પઢી લીધી.”

- હું હઝરતની પાસે બેસી ગયો.
- ફજરની અઝાનનો સમય (અવ્વલ વખત) થતાં જ આપે મને ફરમાવ્યું કે :

“ઘરમાં નમાઝ પઢવા માટે અઝાન આપી દો ! ”

મેં કહ્યું કે :

“હઝરત ! આપ થોડો સમય આરામ કરી લો તે પછી નમાઝ પઢીશું.”

આપે ફરમાવ્યું કે :

“ના, અત્યારે મને સારું લાગે છે, અઝાન આપી દો ! ”

- આટલા સખત બુખાર અને કમજોરી છતાં આપે નમાઝ વખત પર અદા કરી.

[૫]

હોસ્પીટલમાં પણ વુઝૂ અને નમાઝની પાબંદી

મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ જ લખ્યું છે કે :

● હઝરતને નવસારીની દાબુ હોસ્પીટલમાં દાખલ કર્યા ત્યારે રમઝાન મહિનો હતો.

● હઝરત ખૂબ જ કમજોર થઈ ગયા હતા. છતાં નમાઝનો સમય થતાં જ આપ ખાદિમોને ફરમાવતા કે :

"ચાલો વુઝૂ કરી લો, નમાઝ પઢી લઈએ."

● હઝરતને કમજોરી વધારે હોવાથી અમે હઝરતને ગુઝારિશ કરી કે :

"હઝરત ! આપ તરાવીહ ના પઢશો, કારણ કે આપ એટલું લાંબુ બેસી નહિ શકશો."

હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

"ના, હું તરાવીહની બરકત કેવી રીતે જવા દઉં ! "

● હઝરતના ઈન્તિકાલના દિવસે, ઝોહરની નમાઝ બાદ જયારે અમે હઝરતને ફારિગ કરાવવા માટે બેસાડયા તો હઝરતમાં એટલી વધારે કમજોરી હતી કે તેમને પાછળથી પકડવા છતાં તેઓ પડી જતા હતા એટલે અમે આપને ફારિગ કરાવીને વુઝૂ વગર સૂવડાવી રહ્યા હતા, કારણ કે હઝરતથી ઉઠી કે બેસી શકાતું ન હતું.

પરંતુ લથડતી ઝબાનમાં હઝરત કંઈક કહી રહ્યા હતા. તેમની વાત સમજમાં આવતી ન હતી, એટલે મેં તેમના એકદમ નજીક જઈને સાંભળ્યું તો :

"વુઝૂ ! વુઝૂ ! કહી રહ્યા હતા.

અમે હઝરતને ફરીથી બેઠા કર્યા અને વુઝૂ કરાવ્યું.

અલ્લાહ તઆલા આપણને પણ એવી તૌફીક આપે. આમીન.

[૬]

બાલિગ થયા ત્યારથી હઝરતની કોઈ નમાઝ કઝા ન થઈ !

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈન ફુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

આપ (દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ) ફરમાવતા હતા કે :

“હું જયારથી બાલિગ થયો ત્યારથી અત્યાર સુધી (આ વાત આપે ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં ફરમાવી હતી ત્યાં સુધી) મારી એક પણ નમાઝ કઝા થઈ નથી.”

[૭]

હઝરતને હોસ્પીટલમાં ત્રણ દિવસ વેન્ટીલેટર પર રાખ્યા ત્યારની નમાઝો આપે કઝા કરી લીધી

અઝીઝ હસનૈન ફુટવાલાએ આગળ લખ્યું છે કે :

જયારે હઝરતની હાલત ઘણી ગંભીર થઈ ગઈ અને આપને હોશ પણ ન રહ્યો ત્યારે આપને ત્રણ દિવસ વેન્ટીલેટર પર મૂકવામાં આવ્યા હતા એટલે એ ત્રણ દિવસની હઝરતની નમાઝો મજબૂરીની હાલતમાં કઝા થઈ હતી પરંતુ હોસ્પીટલમાંથી ઘરે આવતાં જ એ ત્રણ દિવસની તમામ નમાઝો આપે કઝા પઢી લીધી હતી ! હઝરતની તહજજુદની નમાઝ પણ કદી છૂટી ન હતી !

જો બીમારીની હાલતમાં વુઝૂ અને નમાઝની આટલી પાબંદી હોય તો તંદુરસ્તીની હાલતનું શું કહેવું !

[૮]

ઈન્તિકાલ બાદ હઝરતે એક મુરીદને પોતાની નમાઝની હકીકત જણાવી

અઝીઝ હસનૈન ફુટવાલાએ આગળ લખ્યું છે કે :

ઈન્તિકાલ બાદ આપ (દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ) કોઈના ખ્વાબમાં આવ્યા.

આપે તેને ફરમાવ્યું કે :

“હું તને બાઈઝઝત કરવા આવ્યો છું.

બે વાતો યાદ રાખ :

(૧) મારી કોઈ પણ દિવસની નમાઝ કઝા ન થઈ.

(૨) મને નમાઝમાં ગૈરુલ્લાહ (અલ્લાહ તઆલા સિવાય બીજા કોઈ)નો ખ્યાલ કદી નથી આવ્યો.”

[૯]

અસર અને ઈશાની ફર્ઝ પહેલાંની સુન્નતે ગૈર મુઅક્કદહની હઝરતની ચુસ્ત પાબંદી

હઝરતના પડોશી અને ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- હઝરતને નમાઝ માટે ઘરથી મસ્જિદ લઈ જવા માટે હું અઝાનથી પહેલાં આપના ઘરે પહોંચી જતો.
- હઝરત અઝાનથી પહેલાં જ ઘરમાંથી બહાર આવીને ઓટલા પર બેસી જતા હતા.
- જો મને પહોંચવામાં થોડું મોડું થતું, તો હઝરતના પગોમાં દુઃખાવો થતો હોવા છતાં, મારી રાહ જોવા વગર ચાલતાં જ મસ્જિદની તરફ રવાના થઈ જતા.

- હું જયારે આપની પાસે પહોંચતો ત્યારે ફરમાવતા કે :

  "જો તમારી રાહ જોવામાં મોડું કરું તો સુન્નતે મુઅક્કદહ ચાલી જાય."
- વરસાદની મોસમમાં અઝાન વખતે વરસાદ વરસતો હોય તો પણ હઝરત ફરમાવતા કે :

  "ચાલો ! "

  હું કહેતો કે :

  "અબ્બા ! ભીનાઈ જશો ! "

  તો હઝરત ફરમાવતા કે :

  "વરસાદ તો અલ્લાહ તઆલાની રહમત છે. થોડું ભીનાઉં પણ જોઈએ. વરસાદની મોસમ છે એટલે વરસાદ પડે તેથી ઘરમાં થોડું જ બેસવાનું છે. નમાઝનો સમય થઈ જશે, ચાલો ! "

[૧૦]

ભૂલથી સુન્નતના ખિલાફ અમલ થઈ જાય તો તત્કાળ તેને સુધારી લેતા

મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ જ લખ્યું છે કે :

- એક દિવસે ઈશાની નમાઝ પઢીને હું અને હઝરત ઘરે આવ્યા ત્યારે રસ્તામાં વરસાદના કારણે અમે બન્ને સંપૂર્ણ ભીનાઈ ગયા.
- હઝરત ઠંડીથી ધ્રૂજતા હતા.
- હઝરત ઘરમાં દાખલ થયા અને તરત પાછા બહાર આવ્યા.
- મેં જોયું કે હઝરતે ભૂલથી ઘરમાં દાખલ થતી વખતે ડાબો પગ પ્રથમ અંદર મૂકયો હતો એટલે ફરી પાછા બહાર આવીને સુન્નત તરીકા પ્રમાણે જમણો પગ ઘરમાં મૂકીને દાખલ થયા.
- એ જ પ્રમાણે એક વખતે હઝરતને ખૂબ જ કમજોરી હતી અને

સંડાસમાં દાખલ થતી વખતે ભૂલથી જમણો પગ અંદર મૂકાઈ ગયો. આપ તત્કાળ પાછા બહાર નીકળી આવ્યા અને સુન્નત તરીકા પ્રમાણે ડાબો પગ પ્રથમ સંડાસમાં મૂકીને દાખલ થયા.

- હઝરતની તબીઅત ગમે એટલી નાદુરુસ્ત હોય અને ખૂબ જ કમજોરી હોય તો પણ આપ સુન્નતના ખિલાફ કદી કામ કરતા ન હતા અને જો ભૂલ થઈ જાય તો ગમે તેવી મુશ્કેલી બરદાશ્ત કરીને પણ તેને સુધારી લેતા હતા.

[૧૧]

આપની નીચી નઝરનો એક બનાવ

- હઝરતનું મકાન દસ્તૂરવાડમાં ટાટા ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલની બાજુમાં જ છે.
- એ હાઈસ્કૂલની ગેર મુસ્લિમ પ્રિન્સીપાલ આપની અકીદતમંદ હતી.
- એક દિવસે જુમ્અહની નમાઝ બાદ હઝરત વ્હીલ ચેરમાં ઘરે આવતા હતા.
- આપને જોઈને પેલી ગેર મુસ્લિમ પ્રિન્સીપાલ આપની ઝિયારત (દર્શન કરવા) માટે સ્કૂલમાંથી ઝડપથી બહાર આવી હઝરતની સામે આવીને ઊભી રહી ગઈ.
- હઝરતની નઝર નીચે હતી.
- તેણી ઘણો સમય સુધી ઊભી રહી, પરંતુ હઝરતે પોતાની નઝર ઊંચી ન કરી.
- થોડીવાર પછી તેણી સ્કૂલમાં પાછી ચાલી ગઈ !

હઝરતના બુલંદ અખ્લાકના બનાવો

[૧]

વાલિદ સાહબની કરેલી ખિદમત

- ઈસ્વીસન ૧૯૬૬ માં હઝરત મૌલાના જાહેરી ઈલ્મથી ફારિગ થઈ, 'તખસ્સુસ ફિલ અદબ'ની ઉચ્ચ સનદ પ્રથમ વર્ગમાં મેળવીને, લખનવથી નવસારી આવ્યા ત્યારે આપના વાલિદ સાહબ ઘણાં ઝઈફ થઈ ગયા હતા.
- આટલી ઉંમરે પણ ફ્રુટના કારોબારની સંપૂર્ણ જવાબદારી અદા કરીને બહોળા કુટુંબનો નિભાવ કરતા હતા.
- પરિસ્થિતિ અને સંજોગોના તકાઝાના કારણે હઝરત મૌલાનાએ કોઈ દારુલ ઉલૂમમાં ખિદમત આપવાના બદલે પોતાના કુટુંબની ખિદમતને પસંદ કરી.
- વાલિદ સાહબ પાસે ધંધાની અને કુટુંબના નિભાવની તમામ જવાબદારી પોતે લઈ લીધી અને વાલિદ સાહબના બોજને અને ચિંતાને દૂર કરી દીધા.
- ઈસ્વીસન ૧૯૮૪ માં આપના વાલિદ સાહબના ઈન્તિકાલ સુધી તેમની પોતાનાથી શકય એટલી ખિદમત કરી, તેમને આખરી ઉંમરમાં આરામ પહોંચાડયો.
- વાલિદ સાહબ પણ એમની ખિદમતથી ઘણાં ખૂશ હતા અને એમને ઘણી દુઆઓ આપતા હતા.

[૨]

પોતાની ઝઈફા ફૂઈની પોતાની વાલિદહની જેમ ખિદમત કરી

- હઝરત નાના બાળક હતા ત્યારે આપની વાલિદહનો ઈન્તિકાલ થઈ ગયો હતો.
- આપને વાલિદહનો ચહેરો પણ ખબર ન હતો.
- વાલિદહની ખિદમતનો મોકો નહિ મળવાનો આપને ઘણો અફસોસ

હતો.

- પરંતુ અલ્લાહે વાલિદહના બદલે ફૂઈની ખિદમતનો મોકો આપ્યો.
- આપના ફૂઈ મોટી ઉંમરના અને ઝઈફ થઈ ગયા હતા.
- સામાન્ય રીતે મોટી ઉંમરમાં શરીરના સ્નાયુઓ કમજોર થઈ જવાના કારણે મોટી ઉંમરના લોકો કુદરતી હાજત પર કાબૂ રાખી શકતા નથી એટલે કપડાંમાં કે બિસ્તરમાં પણ કુદરતી હાજત કરી દે છે. હઝરતના ફૂઈથી પણ કોઈક વખત એવું થઈ જતું.
- પરંતુ દરેક હાલતમાં ફૂઈના ઈન્તિકાલ સુધી હઝરતે તેમની દિલપૂર્વક, ખુલૂસથી ખિદમત કરી અને તેમની દુઆઓ મેળવી.

[૩]

પોતાના ગરીબ રિશ્તેદારોની સતત માલી ખિદમત કરતા હતા

- કમજોર માલી હાલતવાળા રિશ્તેદારોને તેમના માંગવા વગર હઝરત હંમેશા માલી મદદ કરતા હતા.
- કોઈ દિવસ એવું થયું નથી કે ગરીબ રિશ્તેદારોએ હઝરતના પાસે નાણાં માંગવા પડે. અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ.
- આપ એટલી કાફી મદદ કરતા કે રિશ્તેદારોએ કદી બીજા વધારે નાણાં માંગવા પડતા ન હતા.

[૪]

આપે સુંદર અખ્લાક અને મધુરવાણીથી પતિ-પત્ની વચ્ચે સમાધાન કરાવ્યું

આપે પોતે લખીને મને મોકલાવેલા આપના કેટલાક બનાવો પૈકી એક બનાવ આ પ્રમાણે છે :

તૂટેલા રિશ્તહ—નાતા જોડવામાં કેટલો સવાબ છે અને અલ્લાહને આ કામ કેટલું પ્યારું છે તેની મિષાલ મને આ જાણવા મળી કે :

એક બીવી પોતાના શોહરથી ત્રણ—ચાર વર્ષથી વિખૂટી પડેલી હતી અને તે ચાહતી હતી કે તેના શોહર સાથે તેનો મેળ થઈ જાય.

મહોલ્લા અને શહેરના લોકો મારફતે કોશિશ કરાવવામાં આવી. પરંતુ કામિયાબી ન થઈ. તે પછી મને કહેવામાં આવ્યું. મેં તેના શોહરને અલ્લાહ તઆલા અને રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમની વાતો બતાવીને સમજાવ્યો. અને બન્ને વચ્ચે મેળ થઈ ગયો.

મને અલ્લાહ તઆલા તરફથી બતાવવામાં આવ્યું કે :

- ઘોડાઓની કતારો લાગેલી છે અને તેઓ (ખૂશીથી) ઝુમી રહ્યા છે !
- અલ્લાહ તઆલાની મખ્લૂકના હુઝૂમને જોયા કે તે ખૂશીઓ મનાવી રહ્યા છે ! અને આસમાનો સુધી ઉછળી રહ્યા છે !

મને બતાવવામાં આવ્યું કે મિયાઁ—બીવી વચ્ચે મેળ—મિલાપ કરાવ્યો છે તેની ખૂશીમાં આ ઘોડાઓ અને અલ્લાહની મખ્લૂક ખૂશીઓ મનાવી રહી છે.

[૫]

મુલાકાત માટે આવનાર સાથે આપની ઉમદહ વર્તણુંક

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- હઝરત કોઈનું દિલ દુઃખાવતા ન હતા.
- મુલાકાતે આવનાર સાથે આપ હસતામુખે મળતા હતા.
- જયારે હઝરતની તબીઅત ઠીક ન હોય ત્યારે જો કોઈ આપને મળવા આવતું તો આપ તરત જ બેઠા થઈ જતા.

- મુલાકાતી જયાં સુધી પોતે રવાના ન થાય ત્યાં સુધી હઝરત તેને જવા કહેતા ન હતા.
- હઝરતને બુખાર (તાવ) હોય અને કમજોરી વધારે હોય તો પણ કોઈને મુલાકાત માટે મના કરતા ન હતા અને આવનારાને ઉપકાર જતાવતા ન હતા કે હું બીમાર છું અને કમજોર છું છતાં તમને મુલાકાત આપી છે.

[૬]

હઝરત પોતાની રાહત માટે બીજાને તકલીફ આપતા ન હતા

- ચોમાસામાં, ચાલુ વરસાદમાં ઘરથી મસ્જિદે આવતા હઝરતના કપડાં પલળી જતાં.
- આપ ઠંડીથી ધ્રૂજવા લાગતા.
- અમે મસ્જિદના પંખા બંધ કરી દેતા પરંતુ આપ તેને ફરીથી ચાલુ કરાવતા, કારણ કે પંખાઓ બંધ કરવાથી બીજા નમાઝીઓને તકલીફ થાય છે.
- હઝરત પોતાની રાહત માટે બીજાને તકલીફ આપવાનું પસંદ કરતા ન હતા.

[૭]

હઝરત હાફિઝોનો ઘણો ઈહતિરામ (આદર) કરતા હતા

હઝરતના ખાસ મુરીદ, ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબ (મુંબઈ)એ લખ્યું છે કે :

ઘણી વાર મેં જોયું છે કે :

હઝરત મસ્જિદની સીડીઓ પર ચઢતા હોય ત્યારે, હઝરતના અદબ અને ઈહતિરામના માટે હાફિઝો પણ પોતે થોભી જતા અને હઝરતને આગળ જવા માટે, બાજુએ ખસીને જવા માટે જગા કરી આપતા.

પરંતુ હઝરત હાફિઝોને કહેતા કે :

“ના, પહેલાં તમે આગળ જાઓ, કારણ કે તમે હાફિઝ છો. હું તમારા પાછળ આવીશ.”

[૮]

હઝરત બાળકોને શફકત (વહાલ) કરતા હતા

હઝરતના ખાસ મુરીદ, ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમ કુરેશી (નવસારી) દામત બરકાતુહુમએ લખ્યું છે કે :

હાલમાં મારી ઉંમર ૫૦ (પચાસ) વરસ છે.

હું પંદર વરસનો હતો ત્યારથી, હઝરતની દુકાને ફ્રુટ લેવા માટે જતો હતો.

ત્યારે હઝરતની ફ્રુટની દુકાન, નવસારી રેલ્વે સ્ટેશનના ફાટક નજીક, જલાલપૂર રોડ પર હતી.

મને યાદ છે કે ફ્રુટ ખરીદવા પછી બીજા એક–બે ફળ, વધારાના હઝરત મારી થેલીમાં નાંખી દેતા અને શફકત (વહાલ) ફરમાવતા.

હઝરતની એ શફકત (વહાલ) અને મુહબ્બત હું આજે પણ મેહસૂસ કરું છું.

[૯]

બાળકોને મારવાથી આપને ઘણું દુઃખ થતું હતું

- હઝરત મૌલાના બાળકોને ખૂબ ચાહતા હતા.
- ઘરના બાળકો ઉપરાંત જયારે બહારથી કોઈ બાળકો આવતા તો તેમની સાથે પણ ખૂબ જ પ્યારથી વર્તન કરતા હતા.
- ઘરમાં બાળકો જયારે એમની અમ્મીઓને ખૂબ પરેશાન કરતાં તો કોઈક વાર કંટાળીને તેમની મમ્મીઓ બાળકોને મારતી તો હઝરત મૌલાનાને ઘણું દુઃખ થતું હતું. ઘણું ખરાબ લાગતું હતું.

તો આપ કહેતા કે :

“બાળકોને મારો નહિ બલકે તેમને પ્યારથી સમજાવો. મેં મારા બાળકો પર કદી હાથ ઉઠાવ્યો નથી.”

[૧૦]

આપ સાદગીને પસંદ કરતા હતા

- હઝરત મૌલાના ખૂબ જ સાદું જીવન જીવતા હતા.
- ઈસ્ત્રી કરવા વગરનો સાદો, સુતરાવ, સફેદ પોશાક આપ પહેરતા હતા.
- મોટા આલિમ હોવાની કે અલ્લાહવાળા હોવાની કોઈ નિશાની આપના પોશાકમાં કે વાણી અને વર્તનમાં દેખાતી ન હતી.
- ગામમાં કયાંય જવું હોય તો પગે ચાલીને અથવા સાયકલ પર જતા હતા.
- ગ્રાહકો આપને ‘ચાચા’ શબ્દથી સંબોધન કરતા હતા.
- બધાં સાથે હસતા મોઢે વાતો કરતા હતા.

[૧૧]

હઝરત પોતાના ખાદિમોને પણ બને ત્યાં સુધી તકલીફ આપતા ન હતા

મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમ કુરેશી દામત બરકાતુહુમએ જ લખ્યું છે કે :

પોતાના ખાદિમો હાજર હોવા છતાં જે કામ પોતે કરી શકતાં તેના માટે હઝરત ખાદિમને બોલાવતા કે કહેતા ન હતા. બલકે હઝરત તે કામ પોતે જાતે જ કરી લેતા હતા. જેમ કે :

- ટોઈલેટનો દરવાજો પોતે બંધ કરતા.
- પોતે જ ટુવાલ લઈ હાથ–મોં લૂંછી લેતા.
- પલંગ પર બેઠા બેઠા હાથ લાંબો કરીને ખીંટી પરથી પોતે જ કફની ઉતારી લેતા.
- જરૂરતની વસ્તુ હાથ લંબાવીને ટીપોઈ પરથી જાતે જ લઈ લેતા.
- લાઈટ અને પંખાની સ્વીચ જાતે જ ચાલુ–બંધ કરતા.
- જાતે જ બારી બંધ કરતા.
- હાથ લાંબો કરીને જાતે જ વોકર લઈ લેતા.

[૧૨]

આપ બુઝુર્ગોનો ઘણો ઈહતિરામ (આદર) કરતા હતા

મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશી દામત બરકાતુહુમએ જ લખ્યું છે કે :

- કોઈ બુઝુર્ગ હઝરતને મળવા આવતા, તો હઝરત પોતાની ખુરશી પરથી ઊભા થઈને તેમને આવકાર આપતા હતા અને પોતાની ખુરશી પર બેસાડતા હતા.
- સફરમાં કારમાં હઝરતની સાથે કોઈ બીજા બુઝુર્ગ હોય, તો હઝરત હંમેશા પોતે પાછળની સીટ પર બેસતા અને બુઝુર્ગને આગળની સીટ પર બેસાડતા.

[૧૩]

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ દામત બરકાતુહુમનો હઝરત ખૂબ ઈહતિરામ (આદર) કરતા હતા

મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમ કુરેશી (દા.બ.)એ જ લખ્યું છે કે :

- હઝરતના પીરો મુરશિદના સાહબઝાદહ અને જાનશીન હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ (દા.બ.) હઝરતના ઘરે તશરીફ લાવતા તો હઝરત આ વાતનો ખાસ ખ્યાલ રાખતા હતા કે તેમના બેસવાની કુરસી પોતાના બેસવાની કુરસી કરતાં ઊંચી હોય.
- પોતાના પીરના સાહબઝાદહ અને જાનશીનના આવવાની ખૂશી હઝરતના ચહેરા પર સાફ જાહેર થતી હતી.
- તેમને કોઈ વાતની તકલીફ ન થાય,
  તેમના આરામમાં ખલલ ન પડે,
  વગેરે નાની મોટી દરેક વાતનું ધ્યાન હઝરત પોતે રાખતા અને ખાદિમોને પણ તાકીદ ફરમાવતા.

[૧૪]

હઝરત મૌલાના ખૂબ જ નરમ દિલના અને સખી સ્વભાવના હતા

આપના ઘરવાળાઓનું લેખિત બયાન છે કે :

- હઝરત મૌલાના ખૂબ જ નરમ દિલના હતા.
- કોઈ પણ દુઃખી વ્યકિત આપની પાસે આવીને પોતાના દુઃખની વાત કરતી તો તત્કાલ આપની આંખોમાંથી આંસૂઓ વહેવા લાગતા હતા.
- આપ દુઃખી લોકોના તરફ હમદર્દી બતાવતા, તેમને સબરની તલકીન

ફરમાવતા, તેમના દુઃખો દૂર થવા માટે દુઆ ફરમાવતા અને શકય હોય એટલી પોતે તેમની મદદ કરતા.

- ફકીરોને, માંગનારાઓને ધુતકારતા ન હતા.
- બને એટલી તેમની મદદ અને સખાવત કરતા હતા.
- એક ફકીરે આપને કહ્યું કે, હું અજમેર શરીફથી આવ્યો છું અને મને રોટલી શેકવા માટે તવાની જરૂર છે.
- આપે તેને એક–બે દિવસ પછી આવવા કહ્યું અને તે દરમિયાન તેના માટે નવો તવો ખરીદીને તેને આપ્યો.

એક હદીષ શરીફનો ભાવાર્થ આ છે કે :

“દુનિયામાં સૌથી સારા લોકો તે છે જેમના અખ્લાક સૌથી સારા છે.”

હઝરત મૌલાનાનું જીવન એનો સાક્ષાત નમૂનો હતું.

[૧૫]

હઝરતના બુલંદ અખ્લાકથી પ્રભાવિત થઈને આપનો હિન્દુ નોકર મુસલમાન થઈ ગયો

- હઝરતની જલાલપૂર રોડ પર દુકાન હતી ત્યારે આપની દુકાનમાં એક હિન્દુ યુવાન નોકર હતો.
- હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના બુલંદ અખ્લાકથી પ્રભાવિત થઈને તે મુસલમાન થઈ ગયો.
- મુસલમાન થવા બાદ તેણે પોતાના લિબાસ અને વાણી–વર્તન, રહેણી–કરણી બધું જ ઈસ્લામી કરી દીધું.
- હઝરતે તેનું નામ પણ મુહમ્મદ સઈદ રાખ્યું હતું.
- કોઈ અંદાજો કરી શકતું ન હતું કે એ નવ મુસ્લિમ છે.
- હઝરત પણ એને પોતાના એક દીકરાની જેમ જ ગણતા હતા.

- હઝરતે એક મુસ્લિમ કન્યા સાથે તેના નિકાહ પણ કરાવ્યા હતા અને મુસ્લિમ વસ્તીમાં ઘર પણ ભાડેથી અપાવ્યું હતું. જેમાં તે પોતાની પત્ની સાથે રહેતો હતો. હાલમાં પણ કાશીવાડી, નવસારીમાં રહે છે.
- તેની પત્નીને બાળકો પણ થયા હતા.
- હું જયારે હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની મુલાકાત માટે જલાલપૂર રોડની દુકાને જતો ત્યારે તે સલામ કરતો, મુસાફહ કરતો, આવકાર આપતો અને તરત પાણી લઈ આવતો.
- હઝરતની સૂચનાથી ઝડપથી નજીકની હોટલમાંથી ચા–નાશ્તો લઈ આવતો.
- કેટલાક વરસો પછી હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ઈજાઝત અને મશ્વરાથી, બીલીમોરામાં દુકાન ભાડે લઈ ત્યાં પોતાની ફ્રુટની દુકાન ચાલુ કરી પણ પોતાના પરિવાર સાથે નવસારીમાં જ રહેતો હતો. અને આજે પણ નવસારી કાશીવાડીમાં પરિવાર સાથે રહે છે અને બીલીમોરા ધંધા માટે આવ–જા કરે છે.
- સાજિદ નામનો તેનો યુવાન પુત્ર છે.
- તેના પણ નિકાહ થયા છે અને બાળકો પણ છે.
- હઝરતના નવસારીના ખલીફા મુહતરમ સલીમભાઈ કુરેશીના જણાવ્યા પ્રમાણે આજે પણ મુહમ્મદ સઈદ અને તેનો પરિવાર હઝરતના ઘરવાળાથી અને હઝરતના ખલીફા મુહતરમ સલીમભાઈ કુરેશીથી અને હઝરતના સિલસિલાથી ખૂબ અકીદત ધરાવે છે અને અવાર–નવાર મુલાકાત માટે પણ આવતા રહે છે.

[૧૬]

હઝરત બધાં લોકોને પોતાની ઔલાદની જેમ ચાહતા હતા એટલે લોકો પણ આપને 'અબ્બા'ના પ્યારા લકબથી સંબોધન કરતા હતા

- નવસારી શહેરના મોટા ભાગના લોકો હઝરત રહિમહુલ્લાહુને પોતાના પિતા જેવા સમજતા હતા અને હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પણ લોકો સાથે પિતા જેવો જ વર્તાવ કરતા હતા.
- કેટલાક લોકો તો આપને હઝરતના બદલે 'અબ્બા' કહીને જ બોલાવતા હતા.
- લોકોના દિલોમાં આપની એટલી મુહબ્બત હતી કે આપ બીમાર થયા અને યશફીન હોસ્પીટલ, નવસારીમાં દાખલ થયા ત્યારે :
  - કેટલાક લોકોએ આપની શિફા માટે રોઝહ રાખ્યા અને
  - કેટલાક લોકોએ આપની શિફા માટે નફલ એઅતિકાફ કર્યા.

હઝરતની તવજ્જુહ અને નિગાહે કરમના બનાવો

[૧]

હઝરતે નવસારીથી મુંબઈ કરેલી તવજ્જુહથી દિલ જારી (ઝિક્ર કરતું) થઈ ગયું

હઝરતના ખાસ ખલીફા અને ખાદિમ મુહતરમ મૌલાના મુહમ્મદ ઈલ્યાસ સાજી સાહબ દામત બરકાતુહુમ (મુંબઈવાળા)એ લખ્યું છે કે :

- એક દિવસે મારા ભાઈ હઝરતથી બયઅત થવાની ગરજથી સવારે ૫ : ૪૫ વાગ્યાની ટ્રેઈન મારફતે મુંબઈથી નવસારી ગયા.
- પાંચ વાગ્યાના સમયગાળામાં મુંબઈમાં મારા દિલમાં એક ઝબરદસ્ત હરકત થઈ !
- મને એમ લાગતું હતું કે મને હાર્ટએટેક આવી રહ્યો છે.
- આ હરકત સાંજે અસર સુધી રહી.

- સાંજે અસર પછી મેં હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિને ફોન કર્યો અને મારી વિગત જણાવી.
- હઝરતે મને ફોન પર ફરમાવ્યું કે :

  "અલ્લાહ તઆલાએ ચાહ્યું તો ઈન્શા અલ્લાહ સારું થઈ જશે."
- હઝરતે ફોન મૂકતાની સાથે જ મારા દિલના ધબકારા ધીમે ધીમે નોરમલ થવા લાગ્યા.
- મારા ભાઈ હઝરતથી બયઅત થઈને રાતે મુંબઈ આવ્યા.
- વાતચીત દરમિયાન મારા ભાઈએ મને કહ્યું કે :

  "હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ એમ કહેતા હતા કે આજે ઈલ્યાસભાઈનું દિલ જારી (ઝિકરથી ચાલુ) થઈ ગયું !"

[૨]

હરમ શરીફમાં તવાફ કરતાં મુરીદ તરફ નવસારીથી હઝરતની તવજ્જુહનો બનાવ

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ તેમજ મદ્રસહ દઅવતુલ ઈમાન, માણેકપુર ટંકોલી (જિલ્લા : નવસારી)ના ઉસ્તાદ મુહતરમ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ મેમન (નવસારી)એ લખ્યું છે કે :

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૬ માં મને મારા ઘરવાળાઓની સાથે હજની સઆદત નસીબ થઈ.
- ત્યારે પણ હું મદ્રસહ દઅવતુલ ઈમાન, માણેકપુર ટંકોલીમાં ખિદમત આપતો હતો.
- હજ માટે રવાનગી વખતે મારા મદ્રસહના તમામ માનવંત ઉસ્તાદો મારા ઘરે તશરીફ લાવ્યા હતા.
- મદ્રસહના મોટા ઉસ્તાદોમાં હઝરત મૌલાના ઈરફાન સાહબ દામત બરકાતુહુમ (ખેડા) પણ મારા ઘરે તશરીફ લાવ્યા હતા.

- એમને હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સાથે ઘણો ગહરો સંબંધ હતો.
- જો કે હઝરત મૌલાના ઈરફાન સાહબ દામત બરકાતુહુમ ચિશ્તિયા સિલસિલાના ખલીફા છે પરંતુ હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી ઘણી મુહબ્બત ફરમાવતા હતા.
- હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પણ એમનાથી ઘણી મુહબ્બત ફરમાવતા હતા.
- હજમાંથી હું ફરી પાછો વતન આવી ગયો ત્યારે હઝરત મૌલાના ઈફરાન સાહબ દામત બરકાતુહુમએ મને ફરમાવ્યું કે :

એક અજીબ બનાવ બન્યો.

આપ હજ માટે પહોંચ્યા ત્યારે મેં વિચાર કર્યો કે :

હું આપની હજના માટે કંઈ કરી નથી શકયો.

ચાલો, કમથી કમ રાતે ઉઠીને આપના માટે (દુઆ) માંગું અને કંઈક તવજ્જુહ વગેરે પણ કરું.

જેવો હું આપની તરફ મુતવજ્જિહ થઈને બેઠો કે :

તરત મેં જોયું કે આપ એહરામ બાંધીને તવાફ કરી રહ્યા છો, અને આપના હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ દામત બરકાતુહુમ કિનારા પર બેસીને આપની તરફ મુતવજ્જિહ છે.

મેં હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ દામત બરકાતુહુમને જોયા તો મને ઘણી શરમિંદગી થઈ.

હું તરત હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબની પાસે ગયો.

આપે મને ફરમાવ્યું કે :

“હું અહીં મોજૂદ છું. આપ બિલકુલ બેફિકર રહો ! ”

હઝરત મૌલાના ઈરફાન સાહબ (દા.બ.)એ મને ફરમાવ્યું કે :

"હું હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબથી મઅઝિરત કરીને તરત ઊભો થઈ ગયો !"

[૩]

હઝરતની નિગાહે કરમ અને તવજજુહથી અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાના જીવનમાં પરિવર્તન થઈ ગયું

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ પોતાના જીવન પરિવર્તનનો બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે કે :

પહેલાં હું મારી વાત બતાવી દઉં.

મારા ચહેરા પર દાઢી ન હતી.

હું પેન્ટ અને શર્ટ પહેરતો હતો.

ઘણાં લોકોએ મને કહ્યું કે :

"તમે હઝરતની ખિદમતમાં રહો છો અને એમનાથી મુહબ્બત કરો છો તો સુન્નત તરીકો અપનાવી લો !"

મને વિચાર આવતો કે :

"હઝરતે કદી મને દાઢી અને કફની–પાયજામા માટે નથી કહ્યું. હઝરત કહેશે ત્યારે અપનાવી લઈશ. પરંતુ હઝરતે મને કદી નહિ કહ્યું."

હઝરતના ઈન્તિકાલના દિવસે, અસરથી પહેલાં હું હઝરતની પાસે પહોંચ્યો ત્યારે એમનો પૌત્ર હસનૈન એમને દવા પીવડાવતો હતો. તે પછી હઝરતને તેણે પાણી પીવડાવ્યું અને ત્યાંથી ચાલી ગયો.

હઝરતે મને જોયો, મારા પર એક નિગાહ કરી અને મારા પર

ઢળી પડયા.

હઝરતની એ આખરી નિગાહ મારા પર પડતાં જ મારા દિલની દુનિયા બદલાઈ ગઈ. મારા વિચારો બદલાઈ ગયા.

મેં દિલમાં નક્કી કર્યું કે હવે હું દાઢી રાખીશ અને કપડાં પણ સુન્નત પ્રમાણે પહેરીશ. હઝરતની તવજજુહથી મારું દિલ બદલાઈ ગયું. મારી આંખોમાં આંસૂઓ આવી ગયા.

મેં હઝરતને સૂવડાવીને અવાજ આપ્યો :

“અબ્બા ! અબ્બા ! ”

પરંતુ હઝરતની રૂહ પોતાના પરવરદિગારની પાસે પહોંચી ગઈ હતી.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

હઝરતની એ આખરી નઝરમાં અજીબ તાસીર હતી !

કોઈએ સાચું કહ્યું છે કે :

‘નિગાહેં મરદે મુઅમિનસે, બદલ જાતી હૈં તકદીરેં’

હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિની દુઆની કુબૂલિયતના બનાવો

[૧]

અવલાદમાં પુત્રી નહિ આપવાની આપની દુઆ કબૂલ થઈ !

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ જામિઅહ હુસૈનિયહ,

રાંદેરમાં પઢતા હતા ત્યારે એક માથા ભારે સીમ રખાએ એક યુવતીનું અપહરણ કરીને તેના પર બળાત્કાર કર્યો.

આ બનાવથી આપને ખૂબ આઘાત લાગ્યો.

આપે અલ્લાહ તઆલાથી દુઆ માંગી કે :

“હે અલ્લાહ ! મને (અવલાદમાં) પુત્રી આપીશ નહિ ! ”

અલ્લાહ તઆલાએ આપની દુઆ કબૂલ ફરમાવીને આપને ૬ (છ) પુત્રો જ આપ્યા. પુત્રી ન આપી. આપના પુત્રોનો પરિચય ઈન્શા અલ્લાહ ‘આપની ઔલાદ’ શીર્ષક હેઠળ લખવામાં આવશે.

[૨]

આપની દુઆથી જાદૂ કરનાર ઔરતનો જાદૂનો ઈલ્મ અલ્લાહ તઆલાએ છીનવી લીધાનો બનાવ અગાઉ આવી ગયો છે.

[૩]

નિર્દોષ મુસલમાનો જેલમાંથી મુક્ત થયા

ઈમરજન્સીના સમયમાં નવસારી શહેરના કેટલાક પ્રતિષ્ઠિત મુસ્લિમ વેપારીઓને કેદ કરવામાં આવ્યા.

આપે દરબારે ઈલાહીમાં રડી, કરગરીને તેમની મુકિત માટે દુઆ કરી.

અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી તેઓ નિર્દોષ સાબિત થયા અને જેલમાંથી મુકિત પામ્યા.

[૪]

આપની દુઆથી બરાત ભરૂચથી નવસારી સમયસર પાછી આવી ગઈ

હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ખાસ ખાદિમ અને મુરીદ મુહતરમ અકરમભાઈ (નાઈસ મેચીંગવાળા)એ પોતાનો એક બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે :

- મારી શાદીની બારાત નવસારીથી ભરૂચ જનાર હતી.
- ભરૂચ નજીક ગોલ્ડન બ્રીજમાં રીપેરીંગનું કામ ચાલું હતું એટલે જો ટ્રાફીક જામ થઈ જાય તો ત્યાં જ કલાકો નીકળી જાય અને ન જાણે ભરૂચ કયારે પહોંચાય !

  ભરૂચથી નવસારી પાછા આવતી વખતે પણ ટ્રાફીકની એ જ સમસ્યા થાય !
- અબ્બા (હઝરત મૌલાના રહ.) પણ બારાતમાં તશરીફ લાવનાર હતા.
- મેં એમને ટ્રાફીકની સમસ્યાની વાત કરી.

  આપે મને ફરમાવ્યું :

  “ઈન્શા અલ્લાહ, બધું આસાન થશે.”
- અને ખરેખર મારી બારાત સમયસર ભરૂચ પહોંચી ગઈ અને ત્યાંથી નિકાહ અને ભોજન બાદ બપોરે પાછા આવવા માટે રવાના થયા અને સાંજે પાંચ વાગે તો અમે નવસારી પહોંચી ગયા !
- ભરૂચ મારા સાસરે ફોન કરીને નવસારી પહોંચી જવાની જાણ કરી તો તેઓને યકીન થતું ન હતું !

  મેં દિલમાં કહ્યું કે :

  “આ મારા પીરની દુઆ છે ! ”

[૫]

ઉમરહથી પરત આવ્યા ત્યારે કરેલી દુઆની અસર

હઝરતના ખાસ ખલીફા અને ખાદિમ, મુંબઈવાળા મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબ દામત બરકાતુહુમએ લખ્યું છે કે :

ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ ની સાલમાં હઝરત મૌલાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ઉમરહ કરીને મુંબઈ એરપોર્ટ પર ઉતરીને બહાર આવી રહ્યા હતા. હું અને મારા સાથી મોનીશભાઈ ફુટવાલા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને આવકારવા માટે એરપોર્ટ ગયા હતા.

એ વખતે હઝરતે અમારા બન્નેની વચ્ચે રહીને અમારા બન્નેના ખભા ઉપર હાથ મૂકીને અમારા માટે દુઆ ફરમાવી હતી કે :

"અલ્લાહ પાક આપ લોકોને અલ્લાહ તઆલાની મુહબ્બત જરૂર આપશે. ઈન્શા અલ્લાહ."

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની એ દુઆ કબૂલ થઈ અને આ બનાવના ત્રણ જ વરસ પછી ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં આપે આપની ખિલાફતની મહાન નેઅમતથી અમને બન્ને સાથીઓને સરફરાઝ ફરમાવ્યા.

એ અલ્લાહ તઆલાનો ફઝલ છે. તે જેને ચાહે તેને આપે છે.

[૬]

હઝરતની દુઆ અને આપે બતાવેલા અમલથી ફક્ત સાત દિવસમાં જ મનપસંદ રિશ્તો નક્કી થઈ ગયો

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- મારી શાદીનો રિશ્તો નક્કી કરવા માટે ઘણાં લાંબા સમય સુધી, ઘણી છોકરીઓ જોઈ અને કેટલીક જગાએ રિશ્તા માટે પૂછાવ્યું પરંતુ

છોકરીવાળાઓએ ઈન્કાર કર્યો.

- મેં હઝરતને વાત કરી તો આપે મને આ દુઆ બતાવી :

وَقُلْ رَّبِّ اَدْخِلْنِیْ مُدْخَلَ صِدْقٍ وَّاَخْرِجْنِیْ مُخْرَجَ صِدْقٍ وَّاجْعَلْ لِّیْ مِنْ لَّدُنْکَ سُلْطٰناً نَّصِیْراً ط

(سورۂ بنی اسرائیل:۸۰)

[અને એમ દુઆ માંગો કે હે મારા પરવરદિગાર ! મને (જયાં લઈ જાય ત્યાં) ખૂબીની સાથે દાખલ કરજે તેમ મને ખૂબીની સાથે લઈ જજે અને પોતાની પાસેથી મને સત્તાની મદદ આપજે.]

તે પછી હઝરતે મને ફરમાવ્યું કે :

- આ દુઆ રાતે સૂવા પહેલાં ૧૦ (દસ) વખત પઢતા રહો અને પઢતી વખતે (સારો, મનપસંદ રિશ્તો મળે તે માટે) દિલમાં ખ્યાલ કરો.
- ઈન્શાઅલ્લાહ, ખૂબ જલદી, ૧૦ (દસ) દિવસમાં આપનો મનપસંદ રિશ્તો નક્કી થઈ જશે.
- મેં આ અમલ શરૂ કર્યો તો ૬ (છ) કે ૭ (સાત) દિવસમાં જ હઝરતે જેવું કહ્યું હતું તેવું થયું. મારો રિશ્તો નક્કી થઈ ગયો !
- આ છે હઝરતની દુઆની કુબૂલિયત.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના કશ્ફના બનાવો

કશ્ફનો અર્થ અને પ્રકારો

કશ્ફનો અર્થ : શબ્દકોષ (ડીક્ષનરી)માં જણાવ્યા પ્રમાણે કશ્ફનો અર્થ : ખોલવું, પ્રગટ કરવું, જાહેર કરવું, પરદો ઊઠાવવો, ગયબની વાતો જાહેર થવી... વગેરે થાય છે.

કશ્ફના પ્રકારો :

(૧) કશ્ફે કુલૂબ : કલ્બ (દિલ)ની વાત જાણી લેવી, જાહેર થવી.
(૨) કશ્ફે કુબૂર : કબરની વાત જાણી લેવી, જાહેર થવી.

કશ્ફના એવા જ બીજા અનેક પ્રકારો છે.

સાહિબે કશ્ફ : અલ્લાહ તઆલાએ પોતાના જે નેક બંદાને કશ્ફની નેઅમત આપી હોય તેને સાહિબે કશ્ફ કહે છે.
હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પણ સાહિબે કશ્ફ બુઝુર્ગ હતા.
એમના કશ્ફના બનાવો નમૂના તરીકે અહીં લખવામાં આવે છે.

[૧]

મુરીદના મોડા પહોંચવાનો કશ્ફ આપને થઈ જતો

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ (નાઈસ મેચીંગવાળા)એ લખ્યું છે કે :

- મળસ્કે તહજજુદના વખતે, નક્કી કરેલા એક ચોક્કસ સમયે, હું દરરોજ હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખિદમતમાં હાજર થઈ જતો હતો.
- હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ મારા પહોંચવા પહેલાં ઊઠીને ઝિક્રમાં મશગૂલ થઈ જતા હતા.
- હું તેમની પાસે બેસી જતો.

હઝરત તરત આંખો ખોલીને મને કેટલીકવાર ફરમાવતા કે :
"આજે મોડા કેમ આવ્યા ? "

હું ઘડીયાળમાં જોતો તો ખરેખર, મારા પહોંચવામાં પાંચ–દસ

મિનિટ મોડું થયાની મને જાણ થતી.

મને વિચાર આવતો કે હઝરતને મારા મોડા આવવાની જાણ કેવી રીતે થઈ જતી હશે ? !

[૨]

ખાદિમ ચા–નાશ્તો કરવા વગર આવ્યાની જાણ હઝરતને થઈ ગઈ

મુહતરમ અકરમભાઈએ જ પોતાનો બીજો એક બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે :

- હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના એક કામ માટે એક દિવસે વહેલી સવારે ચોક્કસ સમયે હઝરત સાહબની ખિદમતમાં હાજર થવાનું નક્કી થયું.
- તે દિવસે સવારે જે સમયે હાજર થવાનું હતું તે જ સમયે ઊંઘમાંથી મારી આંખો ખૂલી એટલે હું ઉઠીને તત્કાળ ચા–નાશ્તો કરવા વગર જ ઝડપથી હઝરતના ઘરે પહોંચી ગયો.
- હઝરતે એમના દીકરાની વહુને ફરમાવ્યું કે :

  “એ ઊંઘમાંથી ઊઠીને, ચા–નાશ્તો કરવા વગર જ સીધો અહીં આવ્યો છે માટે પ્રથમ એને ચા–નાશ્તો આપો ! ”
- હઝરતના દીકરાની વહુએ ધીમેથી મને કહ્યું કે :

  “જોયું ? ! મુરીદના હાલની પીરને તરત જાણ થઈ જાય છે.”

[૩]

મુલાકાત માટે આવેલા મૌલાના સાહબનો બાતિની મકામ હઝરતે જાણી લીધો

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના પ્રિય પૌત્ર અઝીઝે મુહતરમ હસનૈન ફુટવાલા સલ્લમહૂએ લખ્યું છે કે :

એક દિવસે એક મૌલાના સાહબ આપની (દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની) મુલાકાત માટે અમારા ઘરે તશરીફ લાવ્યા અને આપની મુલાકાત કરી.

તે મૌલાના સાહબને જોતાં જ આપે તેમના બાતિની મકામને જાણી લીધો કે તેઓ અત્યારે કયા મકામ પર છે.

[૪]

ગયર શરઈ ચહેરા અને લિબાસવાળા ખાસ ખાદિમનો બાતિની મકામ આપે બતાવ્યો

હઝરતના પ્રિય પૌત્રએ જ બીજો બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે :

- શરૂઆતમાં હઝરતના એક ખાસ મુરીદ અને ખાદિમની દાઢી અને લિબાસ શરીઅત અને સુન્નતના ખિલાફ હતા. પરંતુ તેઓ ખૂબ જ દિલથી અને લગનથી હઝરતની ખૂબ ખિદમત કરતા હતા.
- એક દિવસે એક મુરીદે હઝરતને પૂછયું કે :

  "હઝરત ! આપના આ મુરીદની દાઢી અને લિબાસ તો શરીઅત અને સુન્નત અનુસાર નથી તો એને આપની ખિદમતથી શું ફાયદો થશે ? "

  હઝરતે પ્રશ્ન પૂછનાર મુરીદને ફરમાવ્યું કે :

  "આ ખાદિમના દિલમાં અલ્લાહ તઆલા તરફથી શું શું નેઅમતો નાંખવામાં આવી છે તે તમે જાણો છો ? આ ખાદિમને અલ્લાહ તઆલા તરફથી એવી મહાન નેઅમતો મળી છે જે આજના મોટા મોટા આલિમોમાં પણ મોજૂદ નથી ! "
- હઝરત દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની મુબારક સુહબત,

ખિદમત અને નઝરે કરમ તેમજ દુઆથી એ મુરીદ થોડાં જ દિવસોમાં શરીઅત અને સુન્નતનો ચુસ્ત પાબંદ થઈ ગયો !

અગર કુછ મરતબા ચાહે તો ખિદમત કર ફકીરોંકી,
બદલ દેતી હૈ કિસ્મતકો, દુઆ રોશન ઝમીરોંકી.

નોંધ :

[આ બનાવમાં હઝરતના ખાસ ખાદિમ અકરમભાઈ (નાઈસ મેચીંગવાળા) તરફ ઈશારો છે. હઝરતે ઈન્તિકાલની છેલ્લી પળે તેમના પર કરેલી નિગાહથી તેમનું જીવન પરિવર્તન થઈ ગયાનો બનાવ અગાઉ આવી ગયો છે.]

[૫]

‘ચાંદની’ ફેમીલીની કારને, મુંબઈ જતાં, મોડી રાતે મનોર નજીક થયેલા ગંભીર અકસ્માતની જાણ હઝરતને તે જ વખતે નવસારીમાં થઈ ગઈ !

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની પૌત્રી સના બિન્તે ફઝલુર્રહીમ ફુટવાલાએ એક બનાવ ખૂબ જ ટૂંકમાં લખી મોકલ્યો છે. તેનો ભાવાર્થ નીચે પ્રમાણે છે :

- નવસારીના પ્રખ્યાત કાપડના વેપારી ચાંદની ફેમીલીના હાફિઝ સુહેલભાઈ ચાંદનીના ભાઈ એક રાતે કોઈને એરપોર્ટ પર મૂકવા માટે પોતાની કારમાં મુંબઈ જઈ રહ્યા હતા.
- રસ્તામાં મનોરના પહાડી અને ખીણવાળા પ્રદેશમાં એમની કારને ગંભીર અકસ્માત થયો.
- એ વખતે દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સૂતેલા હતા. આપ એકદમ જાગીને બેસી ગયા અને મોટેથી ફરમાવ્યું કે :

“યે ટક્કર મારી, યે દૂસરી ટક્કર મારી.”

- મારા દાદી અમ્મા પણ જાગી ગયા હતા. તેમણે આ શબ્દો સાંભળ્યા.
- સવારે હાફિઝ સુહેલભાઈ પાસે આ અકસ્માતની જાણ થઈ.

મજકૂર બનાવની વિગતવાર માહિતી હઝરતના ખાસ મુરીદ, ખાદિમ અને ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ નઝીર અહમદ કુરેશીએ લખી મોકલી છે. એનો ભાવાર્થ નીચે પ્રમાણે છે :

- એ રાતે હાઈ–વે પર ભારે વરસાદ હતો.
- ચાંદની ફેમીલીની કાર જયારે મનોરના ઘાટવાળા અને ખીણવાળા વિસ્તારમાં પહોંચી ત્યારે ભારે વરસાદના કારણે કારના ડ્રાઈવર ધ્યાન ચુકી ગયા. બાજુમાં ખાઈ હતી. કાર તે તરફ ધસી રહી હતી.
- બાજુમાં બેસેલા શખ્સે ડ્રાઈવરને એલર્ટ કર્યો. એટલે તેણે સ્ટીયરીંગ ફેરવ્યું તો કાર રોડની વચ્ચે આવી ગઈ.
- એ જ વખતે પાછળથી ધસી આવનારી લકઝરી બસે, કારને આગળના ભાગે એક ટક્કર મારી ! એટલે કાર રોડની વચ્ચે ફરી ગઈ ! અને બીજી ટક્કર બસે કારના પાછળના ભાગે મારી એટલે કાર રોડની વચ્ચે ગોળ–ગોળ ફરી ગઈ.
- સારા નસીબે પાછળ બીજું કોઈ વાહન ન હતું. એટલે ડ્રાઈવરે કાર સાઈડમાં લઈ લીધી.
- બધાં ખૂબ જ ગભરાઈ ગયા હતા પરંતુ અલ્લાહ તઆલાનો શુક્ર કે કોઈને ઈજા ન થઈ. જો કે ગાડીને ઘણું નુકસાન થયું.
- આ બનાવ રાતે જયારે બન્યો ત્યારે હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સૂતેલા હતા. તેઓ અચાનક જાગીને બેસી ગયા અને મોટેથી ફરમાવ્યું :

  “યે ટક્કર લગી, યે દૂસરી ટક્કર લગી.”

● પીરાની અમ્મા પણ જાગી ગયા હતા. તેમણે આ શબ્દો સાંભળ્યા.

● મુહતરમ હાફિઝ સુહેલ ચાંદની હઝરત રહિમહુલ્લાહુના ખાસ ખાદિમ, મુરીદ અને મુહસિન છે. હઝરત પોતાના ઘરે જમાઅત બનાવીને નમાઝ પઢતા હોવાથી તેઓ ફજરની નમાઝમાં હઝરતના ઘરે આવ્યા.

● ઈશરાકની નમાઝ પછી તેમણે આ બનાવ હઝરત રહિમહુલ્લાહુને સંભળાવ્યો. ત્યારે અમને બધાંને પણ આ બનાવની જાણ થઈ.

● હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ ફરમાવ્યું કે :

“રાતથી જ મારા દિલમાં બેચેની અને ગભરાહટ હતો.”

મારા પીરો મુરશિદ હઝરત મૌલાના અબ્દુર્રહીમ સાહબ નકશબંદી, મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ફરમાવ્યા કરતા હતા કે :

“બાવજૂદ અલ્લાહ તઆલાકે ઝિક્રકે, દિલમેં બેચેની ઔર ખૌફ હો તો સમઝો કિ કોઈ ખતરેકી બાત હૈ, ઈસ લિએ કે અલ્લાહ તઆલાકે ઝિક્રસે તો દિલમેં ઈત્મીનાન ઔર સુકૂન પૈદા હોતા હૈ.”

● આટલો ગંભીર અકસ્માત હોવા છતાં, ગાડીને પણ ભારે નુકસાન થવા છતાં, ગાડીમાં સવાર થયેલી કોઈ પણ વ્યકિતને ઈજા ન થઈ, એ હઝરતની બાતિની તવજ્જુહ અને દુઆનું જ પરિણામ હોવાનું સાફ સમજી શકાય છે.

[૬]

ફકીરની ચાલાકી કશ્ફથી જાણી લીધી

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ અને ખલીફા મુહતરમ અલતાફ ફુટવાલા સાહબ (દા.બ.)એ લખીને મોકલાવેલા એક બનાવનો ભાવાર્થ નીચે પ્રમાણે છે :

તેમણે લખ્યું છે કે :

એક દિવસે બપોરે જમીને, અમારા નવસારીના ઘરની બહાર, હું ઓટલા ઉપર બેઠો હતો. વાલિદ સાહબ રસોડામાં જમવા બેઠા હતા.

એક ફકીર મારી પાસે આવ્યો અને મદદ માંગી. મેં પાંચ રૂપિયાની નોટ આપી. તેણે વધારે આપવા માટે આગ્રહ કર્યો.

તેણે મને એક પથ્થર આપ્યો અને કહ્યું કે :

“પથ્થર હાથમાં મૂકીને મુઠ્ઠીવાળીને તમને જે ખૂશબૂ પસંદ હોય તેનો મનમાં ખ્યાલ કરો ! ”

મેં એ પ્રમાણે મુઠ્ઠીવાળીને મોગરાની ખૂશબૂનો ખ્યાલ કર્યો.

તે પછી મુઠ્ઠી ખોલીને પથ્થરને સૂંઘયો તો ખરેખર તેમાંથી મોગરાની ખૂશબૂ આવતી હતી.

મને થયું કે આ કોઈ કરામતવાળા, અલ્લાહવાળા ફકીર છે. એમની મદદ કરીશ તો મારી દુનિયા અને આખિરત સુધરી જશે. એટલે પચાસ રૂપિયા લેવા માટે હું ઘરમાં ગયો.

પચાસ રૂપિયા લઈને બહાર આવ્યો ત્યારે વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ફકીરની પાસે ઊભા હતા.

તેમણે મને ફરમાવ્યું કે :

“ફકીરને ઘરમાંથી એક લુંગી લાવીને આપી દો !
બીજી કોઈ વસ્તુ આપવાની જરૂર નથી.”

આટલું ફરમાવીને આપ ઘરમાં ચાલ્યા ગયા.

ઘરમાંથી લુંગી લાવીને મેં ફકીરને આપી.

તેણે મને પૂછયું કે :

“આ ચાચા કોણ છે ? ”

મેં કહ્યું કે એ મારા વાલિદ સાહબ છે.

તે પછી એ ફકીર ચાલ્યો ગયો.

હું ઘરમાં ગયો. વાલિદ સાહબને મેં પથ્થરની અને ખૂશબૂની વાત કરી ન હતી પરંતુ તેઓ કશ્ફથી જાણી ગયા હતા.

તેમણે મને ફરમાવ્યું કે :

‘‘જો એ ફકીર પાછો બીજી વખતે આવે તો તું મને બોલાવજો. એનો બધો જ જાદૂ ખલાસ થઈ જશે.’’

[૭]

કશ્ફથી આપના ફરઝંદના દિલની હાલત જાણી લીધી

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુના સાહબઝાદા અને ખલીફા મુહતરમ ઈલ્યાસભાઈ ફ્રુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ માં હું આફ્રિકાથી ઈન્ડિયા આવ્યો હતો. નવસારીમાં ઝાઈકહ હોટલની સામે સબઝી (ફ્રુટ)ની દુકાનમાં એક દિવસ વાલિદ સાહબ રહિમહુલ્લાહુ બેઠા હતા ત્યારે હું તેમની પાસે જઈને બેઠો.

આપે કશ્ફથી મારા દિલની ઝિક્રની હાલત જાણી લીધી અને પછી મને એ હાલત જણાવી !

એક હદીષ શરીફનો ભાવાર્થ છે :

‘‘ડરો, મુઅમિનની ફિરાસતથી, કારણ કે તે જુએ છે અલ્લાહ તઆલાના નૂરથી.’’

[૮]

કશ્ફથી મુહતમિમ સાહબના દિલની વાત જાણી લીધી

જામિઅહ હુસૈનિયહમાં પઢતા હતા ત્યારે મુહતમિમ સાહબ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ સઈદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એક દિવસ આપને પોતાની ઓફિસમાં બોલાવ્યા.

આપને શા માટે બોલાવ્યા છે તેનો કશ્ફ આપને થઈ ગયો. ઓફિસમાં પહોંચીને મુહતમિમ સાહબ કંઈ કહે તે પહેલાં જ આપે કહી દીધું :

"શું સઈદ ઈંગારનું કામ છે ? "

મુહતમિમ સાહબે ફરમાવ્યું કે :

"હાં, તેને બોલાવો."

[૯]

મુહતરમ ચાચાના દિલની વાત જાણી લીધી

આપના મુહતરમ ચાચાને નમાઝના એક મસઅલા વિષે મુંઝવણ હતી. તેઓ આપથી એ વિષે પૂછવા માંગતા હતા.

આપને એનો કશ્ફ થઈ ગયો.

ચાચા આપને કંઈ કહે અને પૂછે તે પહેલાં જ આપે તેમનો મસઅલો અને તેનો જવાબ તેમને બતાવી દીધો.

[૧૦]

મુંબઈમાં ઝિકરમાં બેઠેલા મૌલાના ઈલ્યાસ સાજીને હઝરત નવસારીમાં બેઠાં બેઠાં જોતા હતા

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- એક વખતે ઝાઈકા હોટલવાળા મુહતરમ મૌલાના મહમૂદના

સાહબઝાદહ અને મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી મુંબઈવાળાના સાળા અલતાફભાઈ ઝાઈકાવાળા હઝરતની પાસે આવીને બેઠા હતા.

- એ વખતે હઝરતે અલતાફભાઈને કહ્યું કે :

"મૌલાના ઈલ્યાસ (સાજી) અહીં પાછળ ઝિકરમાં બેઠાં છે !"

- અલતાફભાઈને એવું લાગ્યું કે બીમારીના કારણે (માનસિક ભ્રમ થવાથી) હઝરત આ ફરમાવી રહ્યા છે.
- તે પછી અલતાફભાઈએ હઝરતના ઘરની બહાર નીકળીને મુંબઈ આપના બનેવી મૌલાના ઈલ્યાસ સાજીને ફોન કરીને પૂછયું કે :

"તમે અત્યારે શું કરો છો ?"

મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબે કહ્યું કે :

"અત્યારે આપનો ફોન આવ્યો ત્યાં સુધી હું ઝિકરમાં બેઠો હ'તો.

અલતાફભાઈએ મૌલાના ઈલ્યાસને કહ્યું કે :

હું અત્યારે હઝરતની પાસેથી જ એમના ઘરની બહાર આવ્યો છું.

હઝરતે મને ફરમાવ્યું કે :

"મૌલાના ઈલ્યાસ અહીં જ પાછળ ઝિકરમાં બેઠાં છે !"

મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબે જણાવ્યું કે :

"હઝરતે જે ફરમાવ્યું તે સહીહ છે.
હું હઝરતનો તસવ્વુર કરીને હઝરતને મારી સામે બેઠાં હોવાની કલ્પના કરીને ઝિકર કરતો હતો એટલે એમને એનો કશ્ફ થઈ ગયો. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ."

મકામ અને દરજજાની બુલંદી (ઉચ્ચતા)નો આધાર કરામતો પર નથી

[૧]

બુલંદ મરતબાને કરામત સાથે સંબંધ નથી

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈન ફુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

આપને (દાદા સાહબ રહિમહુલ્લાહુને) કોઈએ પૂછ્યું કે :

"હઝરત આપથી કોઈ કરામત જાહેર થતી નથી !"

આપે ફરમાવ્યું કે :

કેટલાક બુઝુર્ગોથી કરામત જાહેર થાય છે.
કેટલાક બુઝુર્ગોથી કરામત જાહેર થતી નથી.

પરંતુ :

જેમનાથી કરામત જાહેર થતી નથી તેમાંના કેટલાક બુઝુર્ગો, જેમનાથી કરામત જાહેર થાય છે તેવા બુઝુર્ગોથી મરતબામાં મોટા (ચઢિયાતા) હોય છે.

(મતલબ કે બુલંદ મરતબાને કરામત સાથે સંબંધ નથી.)

[૨]

સહાબી રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુમ અજમઈનના મકામે ગૈર સહાબી પહોંચી જ શકતો નથી

સહાબએ કિરામ રિદવાનુલ્લાહિ તઆલા અલયહિમ અજમઈનથી કરામતો ઘણી ઓછી જાહેર થયેલી છે છતાં કોઈ મોટામાં મોટો ગયર સહાબી બુઝુર્ગ, કોઈ પણ સહાબી રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુના મરતબાએ પહોંચી શકતો નથી.

[૩]

હઝરત અસવદ રાઈ રદિયલ્લાહુ અન્હુનો બનાવ

અમારા દાદા પીર હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ 'ફુતૂહુલ હરમૈન' કિતાબમાં લખ્યું છે કે :

ખયબરના ઘેરા વખતે,
હઝરત અસવદ રાઈ (નામના શખ્સ)
હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર ઈમાન લાવ્યા.
(ઈમાન લાવ્યા પછી થોડી જ વારમાં)
ખયબરના કિલ્લામાંથી (દુશમને) ગોફણ મારફતે ફેંકેલો પથ્થર આવ્યો અને હઝરત અસવદ રાઈ રદિયલ્લાહુ અન્હુને લાગ્યો.
તે જ વખતે તેઓ શહીદ થઈ ગયા.
(ઈમાન લાવ્યા પછી તેમણે)
નમાઝ, રોઝહ, હજજ, ઝકાત ... વગેરે કોઈ અમલ નહિ કર્યો.
છતાં ગયર સહાબી કોઈ મોટામાં મોટો મરતબો ધરાવનારો બુઝુર્ગ પણ હઝરત અસવદ રાઈ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુના મરતબાને પહોંચી શકતો નથી !
['ફુતૂહુલ હરમૈન' ૧૯૯૪ ની ગુજરાતી આવૃત્તિ, પાનું : ૪૨]

નોંધ :

(૧) આધુનિક ઝમાનામાં જેમ તોપમાંથી દુશમન પર ગોળા ફેંકવામાં આવે છે અને વિમાનમાંથી બોમ્બ ફેંકવામાં આવે છે તેમ જૂના ઝમાનામાં ગોફણમાંથી દુશમન પર પથ્થરો ફેંકવામાં આવતા હતા.

(૨) હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી પણ કરામતો વધારે જાહેર થઈ નથી છતાં આપ નવસારી જિલ્લાના કુતુબનો ખૂબ જ બુલંદ મકામ અને દરજજો ધરાવતા હતા. એ બનાવ અગાઉ આવી ગયો છે.

[૪]

હઝરત બાયઝીદ બુસ્તામી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અને આપના એક મુરીદનો બનાવ

હઝરત બાયઝીદ બુસ્તામી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનો એક મુરીદ આપની ખિદમતમાં ઘણાં વરસ સુધી રહ્યો છતાં બદદિલ થઈને પાછો જવા લાગ્યો.

હઝરતે તેને કારણ પૂછયું તો તેણે કહ્યું કે :

“હઝરત ! મારું આટલા વરસ આપની ખિદમતમાં રહેવું નકામું ગયું, કારણ કે એ દરમિયાન આપે કોઈ કરામત બતાવી નથી !”

હઝરત બાયઝીદ બુસ્તામી રહિમહુલ્લાહુએ તેને ફરમાવ્યું કે :

“તું આટલા વરસ મારી પાસે રહ્યો તે દરમિયાન મને કદી સુન્નતના ખિલાફ કોઈ કામ કરતાં તમે જોયો છે ?”

મુરીદે જવાબ આપ્યો કે :

“ના, આપને સુન્નતના ખિલાફ કોઈ કામ કરતાં મેં જોયા નથી. આપ શરીઅત અને સુન્નતના સંપૂર્ણ પાબંદ છો !”

હઝરતે તે મુરીદને ફરમાવ્યું કે :

“તો એના કરતાં વધારે ચઢિયાતી બીજી કઈ કરામત તમને જોઈએ છે ? !”

[૫]

ઝિન્દગીનો અસલ મકસદ

(૧) હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહિમહુલ્લાહુની નઝરમાં

હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ પોતાના એક મકતૂબ શરીફ (પવિત્ર પત્ર)માં લખ્યું છે કે :

ઈન્સાનની ઝિન્દગીનો મકસદ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમની ઈત્તિબાઅ સિવાય (અર્થાત ઝિન્દગીનું દરેક કામ સુન્નત તરીકા પ્રમાણે કરવા સિવાય) બીજો કોઈ નથી.

(૨) હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી (રહ.)ની નઝરમાં

હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી (રહ.)એ ફરમાવ્યું છે કે :

મા બરાએ ઈસ્તિકામત આમદીમ,
ને બરાએ કશ્ફો કરામત આમદીમ.

ભાવાર્થ :

આપણે શરીઅત અને સુન્નતનું મક્કમતા અને અડગતાપૂર્વક ચુસ્ત પાલન કરવા માટે આવ્યા છીએ.
આપણે લોકોને કશ્ફો અને કરામતો બતાવવા માટે આવ્યા નથી.

(૩) મહાકવિ અલ્લામહ ડોક્ટર મુહમ્મદ ઈકબાલ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની નઝરમાં

કી વફા તૂને મુહમ્મદસે તો હમ તેરે હય,
યહ જહાં ચીઝ હૈ કયા, લવહો કલમ તેરે હય.

ભાવાર્થ :

અલ્લાહ તઆલા બંદાને ફરમાવે છે કે :

હે મારા બંદા ! જો તૂ મારા રસૂલ હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમની સુન્નતો પર અમલ કરશે તો આ દુનિયા તો શી વિસાતમાં છે, હું તને ખૂદ તારો પોતાનો ભાગ્ય વિધાતા બનાવી દઈશ. તારી ઈચ્છા પ્રમાણે તું તારું ભાગ્ય લખી લેજે.

(૪) એક અજ્ઞાત શાઈરની નઝરમાં

દોનોં જહાંકી કામિયાબી ગર તુઝે દરકાર હૈ,
થામ લે દામન તૂ ઉનકા, જિનકા મુહમ્મદ (સલ.) નામ હૈ.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની કરામતોના બનાવો

આપની સાચી કરામતો

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુની શરીઅત અને સુન્નતની ચુસ્ત પાબંદીના અનેક બનાવો આ જ કિતાબમાં એક અલગ વિભાગમાં લખવામાં આવ્યા છે તે જ આપની સાચી કરામતો છે.
- આપની જાહેરી કરામતો ઘણી ઓછી જાણવા મળી છે, છતાં નમૂના તરીકે કેટલીક કરામતો અહીં લખી છે, જે આપના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખી છે.

[૧]

ઘરથી નીકળી મસ્જિદ પહોંચતા સુધી વરસાદ બંધ થઈ જતો

મુહતરમ અકરમભાઈ લખે છે કે :

કેટલીક વખતે જોરદાર વરસાદ વરસતો હોય ત્યારે હઝરતની સાથે અમે મસ્જિદ જવા માટે ઘરેથી નીકળતા તો વરસાદ ઘણો ધીમો થઈ જતો અથવા તદ્દન થંભી જતો અને મસ્જિદે પહોંચતા જ ફરી પાછો જોરદાર વરસાદ શરૂ થઈ જતો !

[૨]

હઝરતનો સખત બુખાર નમાઝ દરમિયાન મોકૂફ થઈ જતો

મુહતરમ અકરમભાઈ લખે છે કે :

ઘણી વખત સખત બુખાર અને કમજોરીની હાલતમાં હઝરત નમાઝ પઢવા માટે ઊભા થતા તો એકાએક બુખાર કમ થઈ જતો અથવા ઉતરી જતો, પરંતુ નમાઝથી ફારિગ થતાં જ બુખાર ફરી પાછો તેઝ થઈ જતો !

[૩]

બાઈકના જોરદાર અકસ્માતમાં ખાદિમની હિફાઝત

મુહતરમ અકરમભાઈ લખે છે કે :

- એક વખતે હું બાઈક પર, પાછળ મારા દોસ્તને બેસાડીને, ખૂબ વધારે ઝડપથી જઈ રહ્યો હતો.
- રસ્તામાં અચાનક એક ગાય આવી ગઈ.
- મારી બાઈક જોરથી ગાયના સાથે ટકરાઈ ગઈ.

પરંતુ અમારી બાઈક ગાય સાથે ટકરાઈને ઊભી રહી ગઈ !

અમે નીચે પડયા નહિ !

ગાયને પણ કંઈ ઈજા ન થઈ !

ગાય ઊભી થઈને ચાલી ગઈ.

અમે બન્ને ફરી પાછા બાઈક પર બેસીને રવાના થઈ ગયા !

મારા દોસ્ત નવાઈ પામ્યા કે આ હિફાઝત કેવી રીતે થઈ !

મારા દિલમાં તરત જ ખ્યાલ આવ્યો કે આ અલ્લાહ તઆલાનો કરમ અને મારા હઝરતની તવજજુહ અને કરામત છે.

[૪]

બાઈકના બીજા ગંભીર અકસ્માતમાં ખાદિમનો અદભૂત બચાવ

મુહતરમ અકરમભાઈએ જ પોતાનો બીજો અકસ્માતનો બનાવ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે :

- હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિને નવસારીની યશફીન હોસ્પીટલમાં દાખલ કરેલા હતા.
- હઝરત મૌલાના ફઝલુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી (દા.બ.) હઝરતની બીમારપુરસી કરીને હોસ્પીટલથી હઝરતના ઘરે જવા નીકળ્યા.
- હું તેમની પાછળ બાઈક પર નીકળ્યો.
- ચાલુ બાઈક પર મેં હઝરતના ઘરે ફોન કરીને આ સમાચાર આપ્યા. ફોન પર વાત કરતા કરતા અચાનક હું એક બીજી બાઈક સાથે ખૂબ જ જોરથી ટકરાયો !
- મારી બાઈક દૂર જઈને પડી, હું પણ નીચે પડી ગયો, મારો ફોન પણ નીચે જોરથી પટકાયો.
- મને થયું કે મારી બાઈકને ઘણું નુકસાન થયું હશે અને ફોન પણ તૂટી–ફૂટી ગયો હશે !
- હું ઊભો થયો તો મને કોઈ ઈજા થઈ ન હતી. મારા હાથની ચામડી ઘસરકાથી થોડી છોલાઈ ગઈ હતી. મારો ફોન પણ સહી સલામત હતો ! એનાથી વિરુદ્ધ સામેની બાઈકને અને ચાલકને ઘણું નુકસાન થયું હતું ! મારા દિલમાં તરત આ વાત આવી કે, આ સર્વ અલ્લાહ તઆલાનો ફઝલ અને મારા પીરની દુઆ, તવજ્જુહ અને કરામત છે !

[૫]

ચાંદની ફેમીલીનો ગંભીર કાર અકસ્માતમાં થયેલો અદભૂત બચાવ

નવસારીના પ્રખ્યાત કાપડના વેપારી ચાંદની ફેમીલીનો, મુંબઈ જતાં રસ્તામાં થયેલા અતિગંભીર અકસ્માતનો બનાવ, હઝરતને તે જ વખતે નવસારીમાં થયેલો કશ્ફ અને હઝરતની દુઆ અને તવજજુહથી તેમના થયેલા અદભૂત બચાવનો વિગતવાર બનાવ, 'હઝરતના કશ્ફના બનાવો' વિભાગમાં આવી ગયો છે.

બીમારોને બીમારીથી શિફા મળવાના બનાવો

[૧]

ખાદિમનો ગળાનો દુ:ખાવો મટી ગયો

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ (નાઈસ મેચીંગવાળા)એ લખી મોકલાવેલો તેમનો એક બનાવ નીચે પ્રમાણે છે.

તેઓ લખે છે કે :

- એક વખતે મને ગળામાં ઘણો સખત દુ:ખાવો શરૂ થયો. પાણી પણ ગળામાંથી ઉતરતું ન હતું.
- એ અરસામાં એક કામ માટે હું હઝરત રહિમહુલ્લાહુની પાસે ગયો.
- હઝરત ખાવાનું ખાતા હતા. તેમણે મને એક મોટો વાટકો ભરીને દૂધ અને ખીચડી ખાવા માટે આપી.
- મેં હઝરતને મારા ગળાના દુ:ખાવાની વાત નહિ કરી.
- મેં હઝરતને કહ્યું :

  "હઝરત ! પહેલાં આપ ખાય લો, તે પછી હું ખાઈશ."

  હઝરતે ફરમાવ્યું :

  "ના, આ બધું જ તારા માટે છે. તું ખાય લે ! "

હું ના પાડી ન શકયો. મેં દૂધ અને ખીચડી ખાધી.

● તે પછી જયારે હું સૂતો તો મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

હું ગળામાંથી કંઈક કાઢવાની કોશિશ કરું છું અને કોઈ એમાં મને મદદ કરે છે. તે પછી મેં ઊઠીને મોઢામાંથી કંઈક ચીકણી વસ્તુ થૂંકીને કાઢી નાંખી.

● તે પછી ફરી પાછો હું સૂતો તો ફરી પાછું એ જ પ્રમાણે જોયું. ફરી પાછા ઊઠીને મેં કંઈક ચીકણી વસ્તુ થૂંકીને કાઢી નાંખી.

● તે પછી મારા ગળાનો દુઃખાવો બિલકુલ મટી ગયો.

● હવે મારું ગળું કદી દુઃખતું નથી.

● હઝરતે આપેલા દૂધ અને ખીચડીની એ તાસીર અને બરકત છે.

[૨]

હઝરતની દુઆથી ખાદિમનું ખૂની બવાસીર મટી ગયું

મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ જ લખી મોકલાવેલો બીજો એક બનાવ નીચે પ્રમાણે છે :

● એક વખતે મને ખૂની બવાસીર (હરસPiles)ની બીમારી થઈ અને જૂલાબની જગાએથી ઘણું લોહી નીકળવા લાગ્યું.

● મેં ડોકટરની દવા લીધી પરંતુ ફાયદો ન થયો.

● હઝરતને આ વાત કરતા મને શરમ લાગતી હતી એટલે મેં વાત ન કરી.

પરંતુ હઝરતે મને સામેથી પૂછયું કે :

“બેટા ! તબીઅત અચ્છી હૈ ? ”

એટલે મેં ખૂની બવાસીર થવાની અને લોહી નીકળવાની વાત કરી.

આપે ફરમાવ્યું કે :

“મને પણ એક વખતે એવું થયું હતું. ઠીક થઈ જશે. દવા લઈ લેશો.”

હું ફરી પાછો ડોકટરની પાસે ગયો. તેણે કહ્યું કે, તમારે કોઈ મોટા ડોકટર (આ રોગના સ્પેશિયાલીસ્ટ)ને બતાવવું પડશે.

હઝરત પાસે આવીને મેં આ વાત કરી.

હઝરતે ફરમાવ્યું :

“મોટા ડોકટરને બતાવવાની કંઈ જરૂરત નથી. ઈન્શા અલ્લાહ લોહી બંધ થઈ જશે.”

મેં હઝરતને દુઆ કરવા માટે અરજ કરી.

તે જ દિવસે સાંજથી મને લોહી નીકળવાનું પણ ઓછું થઈ ગયું અને બીજા દિવસે તો લોહી તદ્દન બંધ થઈ ગયું !

[3]

હઝરતે મોકલેલા તરોપા (નારિયેલ)થી ખાદિમનો તાવ ઉતરી ગયો

મુહરતમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાનો ત્રીજો બનાવ નીચે પ્રમાણે છે.

આપે લખ્યું છે કે :

- એક વખતે ઈશાની નમાઝ પઢીને ઘરે આવ્યો ત્યારે મને ધ્રૂજાવીને ભારે તાવ આવ્યો.
- સવારે હું ફજરની નમાઝ પઢવા માટે હઝરતને ત્યાં જઈ શકયો નહિ.
- હઝરતને મારા તાવની જાણ થઈ તો આપે મારા માટે લીલા નારિયેલ (તરોપા) મોકલ્યા.

- મને ખૂબ જ કમજોરી અને તાવ હતો. પથારીમાંથી ઉઠવાનું મન થતું ન હતું.
- હઝરતે મોકલેલા નારિયેલનું પાણી મેં પીધું.
- થોડાં જ સમયમાં મારા બદનમાં ઝરી જેવી છૂટી અને મને ગરમી લાગવા લાગી અને તાવ ઉતરી ગયો તેમજ કમજોરી પણ દૂર થઈ ગઈ ! મને દવાની જરૂર ન પડી !
- મેં ઝોહરની નમાઝ ઘરે પઢી અને અસરની નમાઝ હઝરતના ઘરે, આપની સાથે, બાજમાઅત પઢી !
- તે પછી દુકાને ગયો.

[૪]

હઝરતના દમ કરેલા પાણીથી ખાદિમનો તાવ ઉતરી ગયો

મુહતરમ અકરમભાઈએ જ પોતાની શિફાનો ચોથો બનાવ નીચે પ્રમાણે લખી મોકલ્યો છે.

આપે લખ્યું છે કે :

- એક દિવસે અચાનક દુકાન પર હાથ–પગ દુઃખવા લાગ્યા.
- હું ઘરે આવીને સૂઈ ગયો. મગરિબની નમાઝ પણ નહિ પઢી.
- મને ઠંડી અને ધ્રૂજારીથી તાવ ચઢયો.
- મેં મારી અમ્મીને કહ્યું કે, હઝરતની પાસે પાણી પઢાવી લાવો.
- અમ્મી હઝરતની પાસે પાણી દમ કરાવીને લાવ્યા.
- મેં એ પાણી પીધું.
- થોડાં જ સમયમાં મને બદનમાંથી ઝરી ફૂટી અને ગરમી લાગવા માંડી અને તાવ ઉતરી ગયો !
- મને દવા લેવાની જરૂર ન પડી.

[૫]

ત્રીજા માળથી પટકાયેલા બાળકને મળેલી શિફા

આ પાંચમો બનાવ પણ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ નીચે પ્રમાણે લખી મોકલ્યો છે :

- મારા એક દોસ્તનો છોકરો ત્રીજા માળથી નીચે પટકાયો.
- તેને ગંભીર હાલતમાં સૂરતની હોસ્પીટલમાં I.C.U.માં દાખલ કર્યો.
- ડોકટરોએ કહ્યું કે, છોકરો જીવશે કે નહિ એ અત્યારે કંઈ કહી ન શકાય.
- મેં હઝરતની પાસે જઈને દુઆ માટે અરજ કરી.
- હઝરતે નીચેની દુઆ મારી પાસે મોબાઈલમાં રેકોર્ડ કરાવી

  'રબ્બી યસ્સિર, વ લા તુઅસ્સિર, વ તમ્મિમ બિલ ખયર'

  તે પછીફરમાવ્યું કે :

  ''આ દુઆ અત્યારે જ સૂરત હોસ્પીટલમાં, અકસ્માતવાળા છોકરાની સાથે હોસ્પીટલમાં જે લોકો હોય તેમને મોકલો અને કહો કે, આ દુઆ પુષ્કળ પ્રમાણમાં સતત પઢતા રહો.''
- મેં તત્કાળ એ દુઆ ત્યાં મોકલી અને કહ્યું કે :

  ''આ દુઆ પઢતા રહો અને હઝરતનો અવાજ પણ સાંભળતા રહો ! ''
- રાતે એક વાગે મેં દોસ્તને સૂરત હોસ્પીટલમાં ફોન કર્યો.
- તેણે કહ્યું કે, અત્યારે જ ડોકટર આવીને ગયા છે, અને કહ્યું છે કે, હવે ખતરો નથી. ગભરાવાની જરૂર નથી.
- તે છોકરો ત્રણ દિવસમાં સારો થઈને ઘરે આવી ગયો !

[૬]

હઝરતે બતાવેલા અમલ અને આપની દુઆથી એક શખ્સને લાઈલાજ (અસાધ્ય) બીમારીમાંથી શિફા મળી

હઝરતના સાહબઝાદહ અને ખલીફા મુહતરમ ઈલ્યાસભાઈ ફુટવાલાએ લખેલો એક બનાવ નીચે પ્રમાણે છે :

આપે લખ્યું છે કે :

નવસારીમાં અમારા મહોલ્લાના એક શખ્સને કેનેડાની વીઝા મળી ગઈ. તેઓ ટૂંક સમયમાં કેનેડા જવાની તૈયારી કરતા હતા ત્યારે તેમને ચામડીનો એક લાઈલાજ (અસાધ્ય) રોગ એકાએક લાગુ થઈ ગયો. તેમણે ચામડીના મોટા મોટા નિષ્ણાત ડોકટરોને બતાવ્યું અને તેમની દવા કરી પરંતુ રોગ સારો થયો નહિ.

તે શખ્સે મારા વાલિદ સાહબ રહિમહુલ્લાહુને વાત કરી.

વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ તેને કહ્યું કે :

“મારા બતાવ્યા પ્રમાણે તમે અમલ કરો તો ઈન્શાઅલ્લાહ, અલ્લાહ આપને જરૂર શિફા આપશે એવી મને ખાતરી છે.”

તે શખ્સે વાલિદ સાહબના બતાવ્યા પ્રમાણે અમલ કરવાનું વચન આપ્યું.

વાલિદ સાહબે તેને કહ્યું કે :

“આપે અને આપના ઘરવાળાઓએ, અડોશ–પડોશમાં, મહોલ્લામાં, રિશ્તેદારોમાં, જે લોકોને પણ સતાવ્યા હોય, દિલ દુઃખાવ્યા હોય, તે તમામને મળીને માફી માંગો અને હવે પછી એવી હરકત ના કરશો, કારણ કે એ જ આપની મુસીબતનો સબબ છે.

તે પછી વાલિદ સાહબે કંઈક પઢીને તેને ઝમઝમ અને ખજૂર પર દમ કરીને આપ્યા.”

તે શખ્સે વાલિદ સાહબની નસીહત પર અમલ કર્યો તો થોડાં

જ દિવસમાં અલ્લાહ તઆલાએ તેને બીમારીથી શિફા આપી. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

મુરીદોના ખ્વાબોની હઝરતે બતાવેલી તાબીરો

- ખ્વાબની સાચી હકીકત અને તાબીર સમજવાની સિફત દરેક શખ્સમાં હોતી નથી.
- એ સિફત અલ્લાહ તઆલા પોતાના સાલિહ અને મકબૂલ બંદાઓને આપે છે.
- અલ્લાહ તઆલાએ એ સિફત હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબ્રાહીમ સાહબ ફુટવાલા રહમતુલ્લાહિ અલયહિને પણ ઈનાયત ફરમાવી હતી.
- નમૂના તરીકે ફકત થોડાં ખ્વાબોની આપે બતાવેલી તાબીરો અહીં લખું છું.

[૧]

સૂરજ હઝરતની પાસે આવીને ઝુકી ગયો

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈન ફુટવાલાએ લખ્યું છે કે :

એક શખ્સે ખ્વાબમાં જોયું કે :

- રાતનો સમય છે.
- હઝરત પોતાના રૂમમાં બેઠા છે.
- અચાનક સૂરજ તેજ વગરનો થઈને હઝરતની પાસે આવીને આપના કદમોમાં ઝુકી ગયો !
- હઝરતે સૂરજની તરફ નિગાહ કરી.
- થોડાં સમય પછી સૂરજ પાછો પોતાના સ્થાને ચાલી ગયો !

આ ખ્વાબની તાબીર હઝરતથી પૂછવામાં આવી તો હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

આવશે, આવશે !
અલ્લાહ તઆલાના ફઝલથી મોટા મોટા લોકો મારી પાસે આવશે !"

અને ખરેખર દીન અને દુનિયા બન્ને પ્રકારના મોટા મોટા લોકો હઝરતની મુલાકાત માટે, હઝરતની ઝિયારત માટે, હઝરતની સોહબત માટે, હઝરતની બીમારપુરસી માટે સતત આવતા રહ્યા !

[૨]

મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાનો એક ખ્વાબ અને તેની હઝરતે બતાવેલી તાબીર

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

એક દિવસે મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

- હઝરતના ઘરમાં સફેદ લિબાસમાં અલ્લાહવાળાઓ બેઠા છે.
- એવું લાગતું હતું કે જાણે હઝરતના ઘરમાં બયઅતની મજલિસ છે.

મેં હઝરતને આ ખ્વાબની તાબીર પૂછી.

હઝરતે મુસ્કુરાઈને ફરમાવ્યું કે :

"ખૂબ જ મુબારક ખ્વાબ છે.
એનો અર્થ આ છે કે, આપના પર બુઝુર્ગોની તવજ્જુહ ઘણી વધારે છે."

તે પછી મને તાકીદ ફરમાવી કે :

"આ ખ્વાબ કોઈને બતાવશો નહિ.
કોઈના સમજમાં નહિ આવશે."

[૩]

મુહતરમ અકરમભાઈનો બીજો ખ્વાબ અને તેની હઝરતે બતાવેલી તાબીર

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

- એક દિવસે મેં ખ્વાબમાં જોયું કે, એક શખ્સ ન મર્દ છે, ન ઔરત છે, તે મને પોતાની તરફ ખેંચે છે.
- તે પછી અચાનક તે મારા ઉપર ચઢી ગયો.
- હું તેને મારા હાથ, પગ વડે રોકી રહ્યો હતો પરંતુ તેની તાકાત એટલી હતી કે જાણે મારા ઉપર કોઈ પહાડ મૂકી દીધો છે.
- અચાનક મારા મોઢામાંથી, 'અલહમ્દુ શરીફ' અને 'આયતુલ કુરસી' પઢવાનું શરૂ થઈ ગયું !
- મેં પઢીને તેના પર ફૂંક મારી તો તે ગાયબ થઈ ગયો !
- મારા શરીર પરથી પહાડ જેવું વજન હલકું થઈ ગયું અને હું સુકૂનથી સૂઈ ગયો !

આ ખ્વાબ મેં હઝરતને બતાવ્યો.

હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

"કોઈ મોટી મુસીબતથી બચી ગયા છો !"

તે પછી હઝરતે આગળ ફરમાવ્યું કે :

"આ ખ્વાબ મારા માટે હતો.

અત્યારે જયપૂરવાલા હઝરત સાહબ (હઝરત મૌલાના ફઝલુર્રહીમ સાહબ દામત બરકાતુહુમ) પર કોઈએ કેસ કર્યો છે. આ વાતનો મને ઘણો સદમો છે.

તમે ખ્વાબમાં સીના પર જે પહાડ જેવું વજન મેહસૂસ કરતા હતા તેવું જ વજન મારા સીના પર છે પરંતુ અલ્લાહ તઆલાએ બતાવ્યું કે, અલ્લાહ તઆલાના કલામમાં ઘણી તાકાત છે આ મુસીબત દૂર થઈ ગઈ છે !

હવે મને પણ રાહત લાગી રહી છે !"

[૪]

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબનો એક ખ્વાબ અને તેની તાબીર

હઝરતના ખલીફા મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબે પોતાનો એક ખ્વાબ અને હઝરતે બતાવેલી એની તાબીર નીચે પ્રમાણે લખી છે :

હઝરતથી બયઅત થવા બાદ ત્રણ–ચાર મહિના પછી મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

મને કોઈ કહી રહ્યું છે કે :

"ચાલો જન્નતુલ મુઅલ્લાની તરફ, તમારા વાલિદનો જનાઝો ત્યાં છે."

- હું જયારે જન્નતુલ મુઅલ્લામાં દાખલ થયો ત્યારે મેં દરવાજાની ડાબી તરફ એક ખુલ્લો મઝાર જોયો. તેના ઉપર ગુંબજ ન હતો.
- આશરે ૧૨ ફુટ x ૧૨ ફુટનો જમીનનો ટુકડો હતો. તેમાં ઘણી જાતના રંગબેરંગી ફૂલો એવા હતા જે જિંદગીમાં મેં કદી જોયા ન હતા. એના જેવી ખૂશબૂ પણ કોઈ વખત મેં સૂંઘી ન હતી.
- મેં મારા સાથીઓમાંથી એકને પૂછયું કે, આ કોનો મઝાર છે ?
- મને ગયબથી અવાજ સંભળાયો કે :

"આ અબ્દુલકાદિર જીલાની ગૌષે આઝમ દસ્તગીરનો મઝાર છે."

આ સાંભળીને હું ત્યાં જ ઊભો રહી ગયો.

થોડાં સમય પછી મને અંદર બોલાવવામાં આવ્યો કે :

તમારા વાલિદ સાહબનો જનાઝો તૈયાર છે. દફન માટે જલદી આવો ! "

હઝરતે બતાવેલી ખ્વાબની તાબીર

આ ખ્વાબ મેં મારા હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુને કહ્યો, તો તેમણે આ ખ્વાબની તાબીર આ બતાવી કે :

"મોટા પીર સાહબ (હઝરત ગૌષ પાક રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)ને ઈસાલે સવાબ કરો. એમની રૂહાનિયત તમારા તરફ મુતવજ્જિહ (ધ્યાનિત) છે."

[૫]

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબનો બીજો ખ્વાબ અને તેની તાબીર

હઝરતના ખલીફા મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબે પોતાનો બીજો ખ્વાબ અને હઝરતે બતાવેલી એની તાબીર નીચે પ્રમાણે લખી છે.

એક વખતે રાતે મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

ઊંચા ઊંચા દાદરો (નિસરણીઓ)ના પગથિયાની જેમ કાઈનાત (વિશ્વ) છે. એના છેલ્લા પગથિયાના પણ ઘણાં ઉપરથી મેં નીચેની તરફ જોયું, તો નીચે અંધારું હતું ! પણ ઘણાં દૂર નીચેની તરફ એક જગાએ થોડી રોશની હતી જે નાના બોલના જેટલી હતી.

હઝરતે બતાવેલી ખ્વાબની તાબીર

આ ખ્વાબ મેં મારા હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિને કહ્યો.

આપે ખ્વાબની આ તાબીર બતાવી કે :

અલ્લાહ તઆલાની કાઈનાતની સામે દુનિયાની હેસિયત (ઔકાત) તમને બતાવવામાં આવી.

[૬]

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબનો ત્રીજો ખ્વાબ અને તેની તાબીર

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબે લખ્યું છે કે :

એક વખત મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

મારા હઝરત રહિમહુલ્લાહુ પાણીની અંદર ચાલી રહ્યા છે.
પાણી આપની છાતી સુધી આવી ગયું છે.
હું બહાર ઊભો હતો.
હઝરતે મને પણ અંદર બોલાવ્યો.
હું પાણીમાં ગયો તો પાણી મારા ગુંઠણ સુધી હતું.
એ પાણી હઝરતના નાક સુધી આવી ગયું હતું.
હઝરત રહિમહુલ્લાહુ મને સતત પાણીમાં બોલાવી રહ્યા હતા.
મેં જોયું કે, પાણી ઘણું સાફ છે.
બધું આરપાર દેખાતું હતું.
ઘણાં લોકોને મોટી પાઘડી પહેરેલા મેં જોયા જેમાંથી :

- કોઈ નમાઝની હાલતમાં છે,
- કોઈ મુરાકબહની હાલતમાં છે.

એકાએક મને ખ્યાલ આવ્યો કે :

"વરસાદમાં અને પાણીમાં હું પલળતો (ભીનાતો) કેમ નથી ? "

ખ્વાબમાં જ હઝરતે બતાવેલી તાબીર

મેં ખ્વાબમાં જ હઝરતને પૂછયું કે :

"હઝરત ! આટલો વરસાદ હોવા છતાં આપણે ભીનાતા, પલળતા કેમ નથી ? "

હઝરતે મને ફરમાવ્યું કે :

"તને ખબર નથી આ રહમતનો વરસાદ છે."

હઝરતનો જવાબ સાંભળીને મારું ધ્યાન ઉપર તરફ ગયું તો મને એવું મહેસૂસ થયું કે ઉપર અલ્લાહ તઆલાના અર્શની છત છે !

નોંધ :

હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ પર થયેલી રહમતની વર્ષાનો એક બનાવ 'ફુતૂહુલ હરમૈન' કિતાબમાં દાદા પીર હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ હિદાયતઅલી સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ નીચે પ્રમાણે લખ્યો છે :

- હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ એક વખતે જન્નતુલ બકીઅ તરફ તશરીફ લઈ જતા હતા ત્યારે ઉમ્મુલ મુઅમિનીન હઝરત બીબી આઈશહ સિદીકહ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હાએ જોયું કે, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમના ઉપર વરસાદ વરસી રહ્યો છે.
- જયારે હુઝૂરે અકદસ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ જન્નતુલ બકીઅથી પાછા તશરીફ લાવ્યા ત્યારે હઝરત આઈશહ સિદીકહ રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હાએ આપને અરજ કરી કે :

"યા રસૂલલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ !

આપની ચાદરે મુબારક મને આપો જેથી હું તેમાંથી પાણી નીચોવીને સૂકાવી દઉં ! ''

ઈરશાદ થયો :

''કેમ ? ''

અરજ કરી કે :

''હુઝૂર જયારે જન્નતુલ બકીઅમાં તશરીફ લઈ જઈ રહ્યા હતા ત્યારે હુઝૂર પર વરસાદ વરસતો હતો ! ''

ઈરશાદ થયો :

''હે આઈશહ ! એ પાણીનો વરસાદ ન હતો બલકે રહમતનો વરસાદ હતો ! ''

[૭]

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબનો ચોથો ખ્વાબ

હઝરતના ખલીફા મુહતરમ ઈલ્યાસ સાજી સાહબે લખ્યું છે કે :

- હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી બયઅત થયા પછી મેં સાંભળ્યું હતું કે, દરરોજ ૧૦૦૦ (એક હજાર) વખત દુરૂદ શરીફ પઢવાથી અલ્લાહ તઆલા દુનિયામાં જ મોત પછીનું ઠેકાણું બતાવી દે છે.
- આ વાત સાંભળીને મારા દિલમાં પણ ૧૦૦૦ (એક હજાર) વખત દુરૂદ શરીફ પઢવાની તમન્ના થઈ.
- હું ૧૦૦૦ (એક હજાર) વખત દુરૂદ શરીફ પઢીને મુસલ્લા પર સૂઈ ગયો તો મેં ખ્વાબમાં જોયું કે, એલાન થઈ રહ્યું છે કે :

''ચાલો જન્નતે અદનની તરફ ! ''

- બધાં ઊઠીને જવા લાગ્યા એટલે હું પણ ચાલવા લાગ્યો અને (જન્નતના) દરવાજા પાસે આવીને ઊભો રહી ગયો.

મેં કહ્યું કે :

“હું મારા શયખના વગર અંદર જઈ શકું નહિ.”

અંદરથી અવાજ આવ્યો :

“અહી (જન્નતમાં) આવવા માટે હજુ એમને પણ વાર છે અને એમના શયખને પણ વાર છે.”

તે પછી મારી આંખ ખૂલી ગઈ.

તે વખતે ફજરની નમાઝની અઝાન થઈ રહી હતી અને ‘**હય્ય અલલ ફલાહ**’નો અવાજ આવી રહ્યો હતો.

[આ ખ્વાબનો ભાવાર્થ સ્પષ્ટ હોવાથી તાબીરની જરૂર નથી.]

હઝરતના મલફૂઝાત (વાણી અને વચનો)

[૧]

અલ્લાહ તઆલા પર યકીન રાખો, તે જરૂર આપશે

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

એક વખતે એક શખ્સ હઝરતની પાસે પોતાના કારોબારનો મસઅલો લઈને આવ્યો અને હઝરતને દુઆ માટે અરજ કરી.

હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

“અલ્લાહ તઆલા જયારે ગૈરોને (ગૈર મુસ્લિમોને) આપે છે તો આપણને કેમ નહી આપશે ? આપણે તો ઈમાનવાળા છે. બસ, અલ્લાહ તઆલા પર યકીન હોવો જોઈએ, તે જરૂર આપશે.”

[૨]

અલ્લાહવાળાઓની સોહબતની ફઝીલત

મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ લખ્યું છે કે :

મેં હઝરતની ઝબાનથી આ વાત પણ સાંભળી છે કે :

“૧૦૦ (એક સો) વરસની ખાલિસ ઈબાદતના કરતાં અલ્લાહવાળાઓની એક પળ (સેકન્ડ)ની સોહબતમાં ગુઝારવું બેહતર છે.

અને જો અલ્લાહવાળાઓનો આ મરતબો હોય તો મારા નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમનો મરતબો શું હશે ? ! ”

હઝરતનો ઈશારો હઝરત મૌલાના જલાલુદ્દીન રૂમી રહમતુલ્લાહિ અલયહિની નીચે લખેલી ફારસી પંકિતઓ તરફ છે :

યક ઝમાના સુહબતે બા અવલિયા,
બેહતર અઝ સદ સાલા તાઅત બે રિયા,
ગર તૂ સંગે ખારએ મરમર શવી,
ચું બ સાહબદિલ રસી ગવહર શવી.

ગુજરાતી કાવ્ય રૂપાંતર

એક પળ અવલિયાના સત્સંગની,
સો વરસની ખાલિસ ઈબાદતથી છે મહાન.
જો હશે તૂ મામૂલી પથ્થરના સમાન,
અવલિયાના સંગથી તૂ થઈ જશે હીરા સમાન.

– અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા

[૩]

ફુર્આન શરીફની તિલાવત ઉપરાંત તેના પર અમલ કરવો જરૂરી છે

હઝરતના પ્રિય પૌત્ર હસનૈન ફુટવાલાએ હઝરતનો બીજો એક મલફૂઝ આ પ્રમાણે લખ્યો છે કે :

આપને (હઝરત દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને) કોઈએ પૂછયું કે :

“હઝરત ! મેં લાંબા સમયથી આપને કુર્આન શરીફની તિલાવત કરતા જોયા નથી ! એનું શું કારણ છે ? ”

આપે ફરમાવ્યું :

“ભાઈ ! તમે લોકો ફકત કુર્આન શરીફની તિલાવત કરો છો અને હું કુર્આન મજીદ પર અમલ કરું છું.”

[૪]

હઝરતની ચાર કીમતી હિકમત ભરેલી વાતો

હઝરતના ખાસ ખલીફા અને ખાદિમ મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશીએ હઝરતની નીચે પ્રમાણે ચાર હિકમતની કીમતી વાતો લખી મોકલી છે :

(૧) થોડાં સબર તો કર, જલ્દ હી મહસૂસ હોગા તુઝે !
(૨) મેરા હોના કયા થા, મેરા ન હોના કયા હૈ !
(૩) જો લોગ હમે છોડ જાતે હૈં,
વોહ અસલમેં હમેં હમારે અલ્લાહ તઆલાસે કરીબ કર દેતે હૈં !
(૪) મેરે હઝરતકે હાલાતે ઝિન્દગી પર યહ જુમ્લહ ફીટ બૈઠતા હૈં :

“કુછ લોગ કિતને અજીબ હોતે હૈં !
ઉપરસે ખામોશ, અંદરસે પૂરી કિતાબ (હોતે હૈં.) !
ઔર બહોત કમ લોગ ઐસે હોતે હૈં,
જો ઈસ કિતાબકો પઢ સકતે હૈં ! ”

[૫]

કુર્આન શરીફની કિરાઅતના લહઝહ વિષે હઝરતનો અભિપ્રાય

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ કારી મુહમ્મદ સઅદ મેમન સાહબે લખ્યું છે કે :

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એક મોકા પર ફરમાવ્યું કે :

- મૈંને કિરાઅતે સબ્અહમેં કુર્આન સુના.
  મુઝે ઉસમેં વોહ નૂર નઝર નહીં આયા જો નૂર હિજાઝી લહઝેમેં નઝર આયા.
- ઝિયાદહતર ઈસીકો પઢના ચાહિએ.
- અગરચે અલ્લાહ તઆલાકે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમકો યહ કિરાઅત (સબ્અહ) પસંદ થી, લેકિન હિજાઝી લહઝહ ઈસસે ઝિયાદહ પસંદ થા.
- હાં, અગર જહાં, ઉસ કિરાઅતકે (સબ્અહકે) શોખ રખનેવાલે, જાનનેવાલે ઝિયાદહ હો, વહાં ઉસકો પઢના ચાહિએ.

[૬]

હઝરતની ત્રણ જામિઅ (અર્થસભર) નસીહતો

હઝરતના ખાસ મુરીદ અને ખાદિમ મુહતરમ કારી મુહમ્મદ સઅદ મેમન સાહબે લખ્યું છે કે :

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અકસર (ઘણી વખત) નીચેની ત્રણ જામિઅ (અર્થથી ભરપૂર) નસીહતો ફરમાવતા હતા :

(મુઅમિનકો લાઝિમ હૈ કે વોહ તીન ચીઝોં પર પાબંદીસે અમલ કરે :)

(૧) ગુનાહોંસે પરહેઝ કરેં.
(૨) ઝિકરમેં ઈસ્તિકામત કરેં ઔર
(૩) હર એકસે હુસ્ને સુલૂક કરેં.

[૭]

હઝરતની એક બીજી મહત્ત્વની નસીહત

મુહતરમ કારી મુહમ્મદ સઅદ સાહબે જ લખ્યું છે કે :
હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એક મોકા પર ફરમાવ્યું કે :
'મન જદ્દ વ જ–દ'

● મહેનત કરો,
● દિલને (નૂરાની) બનાવો,
● હંમેશા અલ્લાહ તઆલાની યાદમાં લાગેલા રહો.

[૮]

અમલ ભલે ટૂંકો કરો પરંતુ હંમેશા કરો

● હઝરત મૌલાના હંમેશા ફરમાવતા હતા કે :
"અમલ ભલે ટૂંકો કરો, પરંતુ હંમેશા કરો !"
● હઝરતને ઘણાં લોકો દુઆ માટે લઈ જતા હતા, પરંતુ આપ હંમેશા ટૂંકી દુઆ કરતા હતા. લાંબી દુઆ આપ કદી કરતા ન હતા.

[૯]

હઝરતે સૂરએ 'અલમ નશરહ' (ઈન્શિરાહ)નો બતાવેલો અમલ અને તેનો અજીબ અનુભવ

હઝરતના મુરીદ અને ખાદિમ તથા માણેકપૂર ટકોલીના મદ્રસહ દઅવતુલ ઈમાનમાં દરજએ અરબી ચહારુમના તાલિબે ઈલ્મ (વિદ્યાર્થી)

મુહમ્મદ આમિર બિન સલીમ ઝવેરી (નવસારી) એ લખ્યુ છે કે :

એક દિવસે હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

એક દિવસે મેં પોતાનું મગજ કમઝોર હોવાની શિકાયત મારા મુરશિદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિને કરી તો આપે ફજર અને મગરિબ બાદ આગળ–પાછળ દુરૂદ શરીફ પઢીને 'અલમ નશરહ' સૂરહ પઢીને સીના અને માથા પર દમ કરવાનું જણાવ્યું અને ફરમાવ્યું કે :

"જયારે હું (મારા હઝરત સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ પોતે) બુખારી પઢતા હતા ત્યારે ઈમ્તિહાન આપતી વખતે તે સફહાત (પાનાઓ) જેના પરથી મારી નઝર ન ગુઝરી હોતી (જે પૃષ્ઠો મેં વાંચ્યા ન હોય) તે આ અમલની બરકતથી સામે આવી જતાં'!

[૧૦]

'ઝિકરે કલ્બી'ની હઝરતે બયાન કરેલી ફઝીલત

હઝરતના ખલીફા મુહતરમ હાફિઝ, કારી, મૌલાના રિઝવાન ગુલામ મુહમ્મદ ઘડિયાલી દામત બરકાતુહુમ (ભરૂચ)એ લખ્યું છે કે :

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ફરમાવતા હતા કે :

"આ ઈસ્મે ઝાત 'અલ્લાહો, ઝિકરે કલ્બી કરતાં કરતાં જયારે દિલના અંદર જામી જાય છે. તો મોત સુધી ઝિકરે કલ્બીમાં રહે છે. એટલે ઘણી મજબૂત ઉમ્મીદ છે કે, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતની ઝાતથી કે ખાતિમહ (મોત) ઈમાનની સાથે થાય, જો કે ખાતિમહ બિલ ખયર વિષે કોઈ શખ્સ નથી કહી શકતો. જો અલ્લાહ તઆલાથી દિલમાં ઉમ્મીદ સહીહ અર્થમાં આવી જાય તો સમજી લો કે ઘણી મોટી અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતની નેઅમત મળી ગઈ અને બુઝુર્ગોનો ફયઝ જારી (ચાલુ) થઈ ગયો.'

હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ એ પણ ફરમાવતા હતા કે :

હદીષ શરીફમાં આવ્યું છે, નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ ફરમાવતા હતા કે :

“બની આદમ (ઈન્સાન)ના શરીરમાં ગોશ્ત (માંસ)નો એક લોચો (લચકો, લોંદો) છે, જયારે તે બગડી જાય છે (ત્યારે) સંપૂર્ણ શરીરના આમાલ બગડી જાય છે અને જયારે તે સુધરી જાય છે ત્યારે સંપૂર્ણ શરીરના આમાલ સુધરી જાય છે અને કસરતથી (પુષ્કળ પ્રમાણમાં) ઝિકરે કલ્બીમાં રહેવું એના માટે આસાન થઈ જાય છે. અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ.”

[૧૧]

લોકો ઓળખે એ મહત્ત્વનું નથી, અલ્લાહ તઆલા ઓળખે એ મહત્ત્વનું છે

એક દિવસે એક મુરીદે હઝરતને કહ્યું કે :

“હઝરત ! અત્યારના આલિમો પણ આપને ઓળખે છે ! ”

હઝરતે અજીબ અંદાઝમાં એના જવાબમાં ફરમાવ્યું કે :

“ઉલમા (મને) ઓળખે એ મોટી વાત નથી પરંતુ આ વાત જરૂર મોટી છે કે અલ્લાહ તબારક વ તઆલા (મને) ઓળખે છે.”

[૧૨]

આપણા માથે કોઈના બે રૂપિયા પણ બાકી હોવા ન જોઈએ

એક દિવસ હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

“કોઈને બે રૂપિયા વધારે આપી દીધાં હોય તો વાંધો નથી. પરંતુ કોઈના બે રૂપિયા આપણા માથે બાકી હોવા ન જોઈએ.”

હઝરત મૌલાનાના સાહબઝાદાઓ

[૧]

મુહતરમ અબ્દુર્રહીમ ફ્રુટવાલા સલ્લમહૂ (નવસારી)

- આપનો જન્મ તા. ૨૨ – ૧ – ૧૯૭૦ ના દિવસે થયો હતો.
- આપનું નામ હઝરતે પોતાના પીરો મુરશિદના નામ પ્રમાણે રાખ્યું હતું.
- આઠમાં ધોરણ સુધી હાઈસ્કૂલમાં અભ્યાસ કરીને વાલિદ સાહબ સાથે ફ્રુટના ધંધામાં શામિલ થઈ ગયા હતા.
- આપની શાદી તા. ૨૭ – ૧૦ – ૧૯૯૪ ના દિવસે સૂરત થઈ હતી.
- આપની બીવી ફરજાના ખૂબ નેક અને સાલિહા છે.
- આપના બે પુત્રો અને એક પુત્રી છે.

તેમના નામો નીચે પ્રમાણે છે :

(૧) હારૂન (હાઈસ્કૂલ સુધી ભણીને હવે એમના ચાચા ફઝલુર્રહીમ સાથે ફ્રુટના ધંધામાં લાગી ગયા છે.)

(૨) મુહમ્મદ ફયઝ (હાઈસ્કૂલમાં અભ્યાસ કરે છે અને મદ્રસહમાં કુર્આન શરીફ હિફઝ પણ કરે છે જે હવે મુકમ્મલ થવા આવ્યું છે. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ).

(૩) અમ્મારહ (હાઈસ્કૂલ સુધી શિક્ષણ મેળવ્યું છે.)

[૨]

મુહતરમ ફઝલુર્રહીમ ફ્રુટવાલા સલ્લમહૂ (નવસારી)

- આપનો જન્મ તા. ૨૨ – ૧૦ – ૧૯૭૨ ના દિવસે થયો હતો.
- આપનું નામ હઝરતે પોતાના પીરો મુરશિદના સાહબઝાદહના નામ પ્રમાણે રાખ્યું હતું.

- નવમાં ધોરણ સુધી હાઈસ્કૂલમાં અભ્યાસ કરીને વાલિદ સાહબ સાથે ફ્રુટના ધંધામાં શામિલ થઈ ગયા હતા.
- એમની શાદી તા. ૧૬ – ૧૧ – ૧૯૯૯ ના દિવસે ભરૂચ હઝરત મૌલાનાની બહેનની પૌત્રી સાથે થઈ છે.
- આપની બીવી શહેનાઝ ખૂબ નેક અને સાલિહા છે.
- આપનો પુત્ર હસનૈન S.S.C. પણ પાસ થયો છે અને સાથે જ હાફિઝ પણ થયો છે. હવે આલિમ બનવા માટે ડાભેલમાં દારુલ ઉલૂમમાં અરબી દૌમમાં અભ્યાસ કરે છે.
- હઝરત મૌલાના પૌત્ર હસનૈનને ખૂબ ચાહતા હતા.
- હસનૈને દાદા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ઘણાં બનાવો મને લખીને મોકલ્યા છે જે મને આ કિતાબના લેખનમાં ઘણાં ઉપયોગી થયા છે.
- મુહતરમ ફઝલુર્રહીમ સાહબની પુત્રીઓના નામો નીચે પ્રમાણે છે :

(૧) સના અને (૨) બુશરા

- વીરાવળની મોરારજી દેસાઈ મારકેટમાં હઝરતની ફ્રુટની હોલસેલની દુકાનનો કારોબાર હવે મુહતરમ ફઝલુર્રહીમ સલ્લમહૂ કુશળતાથી સંભાળે છે.

[૩]

મુહતરમ ઈકબાલભાઈ ફ્રુટવાલા સલ્લમહૂ (નવસારી)

- આપ હઝરતના ત્રીજા નંબરના પુત્ર છે.
- આપનો જન્મ તા. ૨૨ – ૧૦ – ૧૯૭૫ ના રોજ થયો હતો.
- હાઈસ્કૂલમાં આઠમાં ધોરણ સુધી અભ્યાસ કરીને ધંધામાં લાગી ગયા હતા.

[૪]

મુહતરમ અલતાફ ફ્રુટવાલા સલ્લમહૂ (કેનેડા)

જન્મ અને શિક્ષણ

- આપનો જન્મ તા. ૨૦ – ૨ – ૧૯૭૭ ના રોજ થયો હતો.
- પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શિક્ષણ નવસારીમાં મેળવ્યું.
- તે પછી બરોડાની વિશ્વ વિખ્યાત મહારાજા સયાજીરાવ ગાયકવાડ (M.S.) યુનિવર્સિટીમાં ઈંગ્લિશ મીડીયમમાં અભ્યાસ કરીને ઈસ્વીસન ૧૯૯૭ માં B.Com. પરીક્ષા ફર્સ્ટ કલાસમાં પાસ કરી ગ્રેજયુએટ થયા.
- તે પછી ઘરે ટયૂશન આપવાની શરૂઆત કરી.

વાલિદ સાહબથી બયઅત થયા

- ઈસ્વીસન ૧૯૯૮ માં વાલિદ સાહબના હાથ પર બયઅત થયા.
- બયઅત થયાના પહેલાં દિવસથી જ અલ્લાહ તઆલાએ આપને તસ્બીહાતની અને ઈશરાકની પાબંદીની તૌફીક આપી.

આપે લખ્યું છે કે :

"વાલિદ સાહબની બયઅતની પહેલી મજલિસ અને તવજજુહની બરકતથી ઝિન્દગીનું રુખ બદલાઈ ગયું ! મને એવું મહેસૂસ થતું હતું કે, બયઅત થવા પહેલાંનો બધો સમય મેં બરબાદ કરી દીધો. ઘણાં સમય પહેલાં મારે બયઅત થઈ જવું હતું."

શાદી અને તે બાદ કેનેડામાં નિવાસ

- ઈસ્વીસન ૨૦૦૪ માં, મૂળ હાજીપૂરાના પરંતુ વરસોથી કેનેડામાં સ્થાયી થયેલા મોસમ ખાનદાનમાં આપની શાદી થઈ.
- આપના પત્ની મરિયમ ખૂબ જ વિનમ્ર, સુશીલ, ખિદમતગુઝાર, મિલનસાર, નેક, નમાઝી, શરીઅતની પાબંદ છે.

- શાદીના બે વરસ બાદ જૂન, ઈસ્વીસન ૨૦૦૬ માં મુહતરમ અલતાફભાઈ પણ કેનેડા જઈને ત્યાં સ્થાયી થઈ ગયા છે.

બે વખત હજની સઆદત નસીબ થઈ

- ઈસ્વીસન ૨૦૦૮ માં આપ પત્ની સાથે પહેલી હજની સઆદતથી મુશર્રફ થયા હતા.
- તેના ચાર વરસ પછી ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ માં અલ્લાહ તઆલાએ આપને પત્ની સાથે બીજી હજની ખૂશનસીબી અતા ફરમાવી.
- સંજોગવશાત એ જ વરસે અલ્લાહે આ નાચીઝ લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલાને પત્ની સાથે ત્રીજી હજની અને મારા નાના ભાઈ મુહતરમ શૌકત હુસૈનભાઈ ફાતીવાલાને બીજી હજની સઆદત આપી હતી.
- અમારી અને મુહતરમ અલતાફભાઈની હજની ટૂરના સંચાલકો અલગ હતા એટલે અમારી હોટલો અલગ હતી પરંતુ તેઓ દરરોજ પત્ની સાથે અમારી હોટલ પર અમને મળવા આવતા હતા.
- હરમ શરીફમાં દરેક નમાઝમાં પણ મુલાકાતો થતી હતી.
- ખુદા જાણે, એવા સોનેરી દિવસો પાછા કયારે મળશે !

બીમારીમાં વાલિદ સાહબની ખિદમત અને ખિલાફત અને જન્નતની બશારત

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં હઝરતની સખત બીમારી વખતે આપ તત્કાલ કેનેડાથી નવસારી આવ્યા અને અઢી મહિના સુધી અહીં રહી વાલિદ સાહબની રાત–દિવસ ખિદમત કરી હતી જેનાથી ખૂશ થઈને હઝરતે આપને જન્નતની બશારત આપી હતી.
- ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ના જુમ્અહના દિવસે હઝરતે મુહતરમ અલતાફભાઈને અને બીજા ૬ (છ) પોતાના ખાસ મુરીદોને ખિલાફતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા હતા.

- જે તસ્બીહ પર હઝરત દુરૂદ શરીફ અને ઈસ્તિગ્ફાર પઢતા હતા તે તસ્બીહ પણ આપે મુહતરમ અલતાફભાઈને આપી હતી અને ફરમાવ્યું હતું કે :

"ખિલાફત આપવામાં મેં કોઈનો હક માર્યો નથી."

એક બીજા બુઝુર્ગે પણ આપને ખિલાફત આપી

મુહતરમ અલતાફભાઈ ફુટવાલાની એ બીજી ખિલાફતની વિગતો અને ખિલાફતનામાની નકલ કરવા પહેલાં ખિલાફત આપનાર એ બુઝુર્ગનો ટૂંકો પરિચય અહીં લખું છું.

હઝરત મૌલાના વલી આદમ સીતપોણી (દા.બ.)નો પરિચય

જન્મ

- આપનો જન્મ ભરૂચ જિલ્લાના સીતપોણ ગામમાં થયો હતો.
- આપના વાલિદ સાહબનું નામ આદમ અને દાદા સાહબનું નામ મુહમ્મદ છે.
- સીતપોણ ગામના હોવાથી સીતપોણી અટક છે.

દીની તાલીમ

- પ્રથમ દારુલ ઉલૂમ ડાભેલમાં કેટલાક વરસ તાલીમ લીધી.
- તે પછી દારુલ ઉલૂમ અશરફિયા, રાંદેરમાં તાલીમ લઈને ઈસ્વીસન ૧૯૭૪ માં ત્યાંથી આલિમની સનદ મેળવી.

દીની તાલીમની ખિદમતો

- આલિમ થવા પછી પોતાના વતન સીતપોણમાં થોડાં વરસ ખિદમત આપી.
- તે પછી થોડાં વરસ ઝામ્બિયા (આફ્રીકા)માં ખિદમત આપી.
- તે પછી યુ.કે. ઈંગ્લેન્ડમાં છેલ્લા લગભગ ૪૦ (ચાલીસ) વરસથી

સ્થાયી થયેલા છે.

<u>બયઅત</u>

- સર્વ પ્રથમ ઈસ્વીસન ૧૯૭૮ માં હઝરત મૌલાના સય્યિદ અબૂલ હસન અલી મિયાં નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી બયઅત થયા.
- ૨૨ (બાવીસ) વરસ સુધી આપથી ફૈઝ હાસિલ કર્યો અને આપની ખિલાફતથી મુશર્રફ થયા.
- આપના પીરો મુરશિદે આપને લખેલા ૬૫ (પાંસઠ) કીમતી પત્રોનો અમૂલ્ય ખઝાનો આપની પાસે છે.
- એમના ઈન્તિકાલ બાદ હઝરત મૌલાના અબરારુલ હક સાહબ હરદોઈ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી આપ બયઅત થયા.
- તેમના ઈન્તિકાલ બાદ આપે હઝરત મુફતી ઈસ્માઈલ કછોલવી સાહબ દામત બરકાતુહુમને બયઅત માટે ગુઝારિશ કરી.

  તેમણે ફરમાવ્યું કે :

  "તમારે બયઅત થવાની જરૂર નથી. હઝરત મૌલાના થાનવી રહિમહુલ્લાહુની કિતાબ 'તરબિયતુસ્ સાલિક' પઢતા રહો."
- તે પછી આપ બીજા ચાર બુઝુર્ગોની ખિલાફતથી મુશર્રફ થયા :

(૧) હઝરત મૌલાના હાશિમ હસન પટેલ જોગવાડી (દા.બ.).
(૨) હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ અય્યૂબ સાહબ બંદે ઈલાહી (મ.ઝિ.).
(૩) હઝરત શયખુલ હદીષ મૌલાના યાકૂબ રાંદેરી, આફ્રીકી, નકશબંદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ.
(૪) હઝરત આરિફ બિલ્લાહ મૌલાના મુહમ્મદ કમરુઝઝમાં ઈલાહાબાદી દામત બરકાતુહુમ.

<u>ઉંમર</u>

હાલમાં આપની ઉંમર લગભગ ૭૦ (સિત્તેર) વરસ છે.

મુહતરમ અલતાફભાઈએ પોતે લખ્યું છે કે :

ઈસ્વીસન ૨૦૧૮ ના જાન્યુઆરી મહિનામાં જયારે હું ઈન્ડિયા આવ્યો ત્યારે ઈંગ્લેન્ડથી (ઈરફાન) ભાઈનો ફોન આવ્યો કે :

હઝરત મૌલાના વલી આદમ સીતપોણી સાહબે :

(૧) તમને (એટલે કે અલતાફભાઈને),
(૨) (આફરીકા નિવાસી) ઈલ્યાસભાઈને અને
(૩) મને (ઈરફાન)ને તેમજ
(૪) મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી (મૌલાના મહમૂદ ઝાઈકા હોટલવાળાના દામાદ)ને ખિલાફત આપી છે.

ખિલાફત વિષે શંકા દૂર થઈ

હું (અલતાફ) વિચારતો હતો કે :

હઝરત મૌલાના વલી આદમ સીતપોણી દામત બરકાહુતુમની ખિદમતમાં હું કદી હાજર નથી થયો અને હઝરતની સાથે કદી વાત પણ નથી થઈ તે છતાં અલ્લાહ તઆલાએ આ નેઅમત અતા ફરમાવી ! આવું કઈ રીતે થતું હશે ? !

એના બીજા કે ત્રીજા દિવસે હઝરત વલી આદમ સીતપોણી સાહબે લેખિત ખિલાફતનામું મોકલ્યું !

એ જ રાતે તહજજુદના સમયે મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

એક બુઝુર્ગ ખિલાફતનામું લખી રહ્યા છે.

તે પછી એવું જાહેર કરવામાં આવ્યું કે :

એ બુઝુર્ગ એમની (પોતાની) મરજીથી ખિલાફત નથી આપી રહ્યા પરંતુ એમના સિલસિલાના બુઝુર્ગોના કહેવાથી તેઓ ખિલાફત આપી રહ્યા છે.

આ ખ્વાબ જોઈને મુહતરમ અલતાફભાઈની ખિલાફત વિષેની શંકા દૂર થઈ ગઈ.

ઉર્દૂ ખિલાફતનામાનું ગુજરાતી લિપ્યંતર લખવાના કારણો

મજકૂર લેખિત ખિલાફતનામામાં :

(૧) ખિલાફત આપનાર બુઝુર્ગે પોતાના તરફથી અને બીજા પાંચ બુઝુર્ગોના મુબારક નામો લખીને તેમના તરફથી પણ ખિલાફત આપી છે એટલે આ ખિલાફતનામાનું મહત્ત્વ ઘણું વધી જાય છે.

(૨) ખિલાફતનામાના અંતમાં નોટ લખીને આપણા હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા રહમતુલ્લાહિ અલયહિના બુલંદ મકામનો પણ ઉલ્લેખ કર્યો છે જેનાથી આ ખિલાફતનામાનું મહત્ત્વ ઓર વધારે થઈ જાય છે. એટલે એ ઉર્દૂ ખિલાફતનામાનું ગુજરાતી લિપ્યંતર અહીં લખું છું.

હઝરત મવલાના વલી આદમ સીતપોણી દામત બરકાતુહુમ તરફથી મુહતરમ અલતાફભાઈ ફુટવાલાને મળેલું ખિલાફતનામું

નહમદુહૂ વ નુસલ્લી અલા રસૂલિહિલ કરીમ.

મુહતરમ વ મુકર્રમ જનાબ અલતાફભાઈ ફુટવાલા ઝા—દકુમુલ્લાહુ મજદન વ કરામતન

અસ્સલામુ અલયકુમ વ રહમતુલ્લાહિ વ બરકાતુહ

બઅદ સલામે મસનૂન.

મકબૂલ જગહ પર ઈબાદતકે દવરાન ચંદ મરતબા, દિલમેં યહ તકાઝા પયદા હુવા કે આં જનાબકો બયઅત વ તલકીને અઝકારકી ઈજાઝત દૂં. ચુનાંચેહ તવક્કુલ અલલ્લાહ બ નામે ખુદા ઈસ

દાઈય્યહકો ઝીકે રહમાની સમઝકર આપકો :

- હઝરત મવલાના સય્યિદ અબૂલ હસન અલી નદવી સાહબ નવ્વરલ્લાહુ મરકદહૂ ઔર
- હઝરત મવલાના હાશિમ હસન પટેલ જોગવાડી (મ.ઝિ.) ઔર
- હઝરત મવલાના મુહમ્મદ અય્યૂબ બંદે ઈલાહી મદ્દ ઝિલ્લુહુલ આલી ઔર
- હઝરત મવલાના શયખુલ હદીષ મવલાના યઅકૂબ રાંદેરી વ અફરીકી નકશબંદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ઔર
- હઝરત મવલાના આરિફ બિલ્લાહ મુહમ્મદ કમરુઝઝમાં સાહબ ઈલાહાબાદી મદ્દ ઝિલ્લુહુલ આલી

કે સલાસિલમેં ખિલાફત વ બયઅતકી ઈજાઝત દેતા હૂં. અલ્લાહ તઆલા આપસે દીન વ ઉમ્મતકી ખિદમતકા કામ ખૂબ લે. અલ્લાહ પાક બરકત અતા ફરમાવે ઔર આપકો હર તરફસે કુબૂલિયત અતા ફરમાવે. આમીન !

મેરે લિએ ભી દુઆ ફરમાતે રહે. ફકત વસ્સલામ.

VALI ADAM SITPONI
12, Redwing wall,
Leicester, U.K. LE 5, 3 FB
01162122034/07448671627

બંદહ,

વલી આદમ સીતપોણી ગુફિરલહૂ
૭, જમાદિલ અવ્વલ, ૧૪૩૯ હિજરી
૨૪, જનવરી, ૨૦૧૮ ઈસ્વીસન
બરોઝ બુધ

નોટ :

- આપકે વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિસે આપકો જો ખિલાફત હૈ વહી અસલ હૈ.
- મેરી ખિલાફત તો બરકતકે તૌર પર હૈ.

- હઝરત વાલિદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિકે મકામ વ મરતબાકો હમ કહાં પહોંચ સકતે હૈ.
- અલ્લાહ પાક ઉનકી બાર બાર મગફિરત ફરમાએ ઔર ઉનકો મકામે આલિયા નસીબ કરે ઔર ઉનકે વસીલેસે હમ સબકો દોનો જહાનકી ભલાઈયાં અતા ફરમાએ. આમીન !

આ કિતાબના લેખક અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા તરફથી

વિશેષ નોંધ :

[૧]

- ઉપર ખિલાફતનામામાં તરીકતના પાંચ મશાઈખનો ઉલ્લેખ છે.
- તેમાંથી હઝરત મૌલાના હાશિમ હસન પટેલ જોગવાડી (દા. બ.) જામિઅહ હુસૈનિયા, રાંદેરમાં આપણા હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહિમહુલ્લાહુની સાથે પઢતા હતા અને બન્ને ખાસ દોસ્ત હતા.
- આલિમ થવા બાદ, યુ.કે.માં વરસોથી સ્થાયી થયેલા છે અને ત્યાં દારુલ ઉલૂમમાં શયખુલ હદીષ છે.
- શયખુલ હદીષ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ ઝકરિયા સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિના આપ ખલીફા છે.
- પોતાના વતન જોગવાડ, તાલુકા : ચીખલી, જિલ્લા : નવસારીમાં છોકરાઓ અને છોકરીઓ માટે બે અલગ દારુલ ઉલૂમોનું સંચાલન કરે છે અને તેની નિગરાની માટે વખતો વખત જોગવાડ આવે છે.
- એક વખતે જોગવાડ આવ્યા હતા ત્યારે હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અને આ નાચીઝ અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા તેમની મુલાકાત માટે જોગવાડ ગયા હતા.
- પોતાના જૂના દોસ્તને મળીને આપ ઘણાં ખૂશ થયા હતા. લાંબા સમય સુધી વાતો કરી હતી અને બપોરે આગ્રહપૂર્વક પોતાની સાથે

જમાડીને પછી અમને રવાના કર્યા હતા.

- આપે પોતાની લખેલી કેટલીક ઉર્દૂ કિતાબો પણ અમને ભેટ આપી હતી.

[૨]

- હઝરત મવલાના વલી આદમ સીતપોણી (દા.બ.) ડિસેમ્બર–૨૦૦૬ માં ઈન્ડિયા આવ્યા હતા ત્યારે મુંબઈ એરપોર્ટ પર ઉતરીને કારમાં સીતપોણ જતાં રસ્તામાં વલસાડ મારા ઘરે આવ્યા હતા.
- એ મુલાકાત વખતે વાતચીતમાં આપે હઝરત મવલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની પણ ઘણી તારીફ કરી હતી.
- અને આપે મારા ઘરથી રવાના થતી વખતે મને મૌખિક ચાર સિલસિલાની ખિલાફત આપી હતી.
- અમુક સમય વતનમાં રોકાયા પછી આપ ઈંગ્લેન્ડ પાછા ગયા.
- ઈંગ્લેન્ડ જઈને આપે મને લેખિત ખિલાફતનામું વલસાડ મોકલ્યું હતું. એ ખિલાફતનામુ મારી પાસે મોજૂદ છે.

[૫]

મુહતરમ ઈલ્યાસભાઈ ફ્રુટવાલા સલ્લમહૂ (આફરીકા)

- આપનો જન્મ તા. ૧૫ – ૫ – ૧૯૭૮ ના દિવસે થયો હતો.
- હાઈસ્કૂલમાં શિક્ષણ મેળવ્યા પછી શરૂઆતમાં આપ પણ વાલિદ સાહબની સાથે ફ્રુટના ધંધામાં શામિલ થઈ ગયા હતા.
- તા. ૫ – ૧ – ૨૦૦૨ ના દિવસે આપની શાદી તરાજના જનાબ અબ્દુર્રહમાન શેખ સાહેબની સાહબઝાદી શમીમ સાથે થઈ.
- તા. ૫ – ૧૧ – ૨૦૦૬ ના દિવસે આફરીકા ગયા અને ત્યાં જ સ્થાયી થઈ ગયા.
- આપને હુઝયફા નામનો એક પુત્ર છે.

- ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫, જુમ્અહના દિવસે સાંજે અસરની નમાઝ બાદ આપને અને બીજા છ શખ્સોને આપના વાલિદ સાહબે ખિલાફતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા હતા.
- યુ.કે.માં સ્થાયી થયેલા શયખે તરીકત હઝરત મવલાના વલી આદમ સીતપોણી દામત બરકાતુહુમે પણ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ માં આપને લેખિત ખિલાફત આપી હતી તેનો વિગતવાર અહેવાલ મુહતરમ અલતાફભાઈના પરિચયમાં આવી ગયો છે.

[૬]

મુહતરમ ઈરફાનભાઈ ફ્રુટવાલા સલ્લમહૂ

- આપનો જન્મ તા. ૧૯ – ૧૦ – ૧૯૭૯ માં થયો હતો.
- આપ હઝરત મૌલાનાના સૌથી નાના પુત્ર છે.
- પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળામાં શિક્ષણ મેળવ્યા પછી આપે કોલેજમાં B.Com.સુધી શિક્ષણ મેળવ્યું હતું.
- આપની શાદી મલેકપોર ગામમાં થઈ હતી.
- આપ ઈંગ્લેન્ડ જઈને ત્યાં સ્થાયી થયેલા છે.
- આપને એક પુત્ર અને એક પુત્રી છે.
- ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસનના જુમ્અહના દિવસે સાંજે અસરની નમાઝ બાદ આપને અને બીજા ૬ (છ) શખ્સોને આપના વાલિદ સાહબે ખિલાફતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા હતા.
- યુ.કે.માં સ્થાયી થયેલા શયખે તરીકત હઝરત મવલાના વલી આદમ સીતપોણી દામત બરકાતુહુમે પણ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૮ માં આપને લેખિત ખિલાફત આપી હતી તેનો વિગતવાર અહેવાલ મુહતરમ અલતાફભાઈના પરિચયમાં આવી ગયો છે.

હઝરતના ખલીફાઓ

[૧], [૨], [૩]

- હઝરતે ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ મુતાબિક ૧૪ મી ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ના જુમ્અહના દિવસે સાંજે અસરની નમાઝ બાદ ૭ (સાત) શખ્સોને ખિલાફતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા હતા.
- એ ૭ (સાત) ખલીફાઓમાંથી નીચે પ્રમાણે આપના ૩ (ત્રણ) સાહબઝાદાઓ છે :

[૧] મુહતરમ અલતાફભાઈ ફુટવાલા સલ્લમહૂ
[૨] મુહતરમ ઈલ્યાસભાઈ ફુટવાલા સલ્લમહૂ
[૩] મુહતરમ ઈરફાનભાઈ ફુટવાલા સલ્લમહૂ

- એ ત્રણેનો વિગતવાર પરિચય અને ખિલાફતની વિગતો ઉપર આવી ગઈ છે.
- બાકીના ૪ (ચાર) ખલીફાઓની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

[૪]

મુહતરમ મૂનિસભાઈ ફુટવાલા સલ્લમહૂ (મુંબઈ)

- આપનો જન્મ તા. ૧૨ – ૭ – ૧૯૮૧ માં નવસારીમાં થયો હતો.
- આપના વાલિદનું નામ અબ્દુલ હબીબ ફુટવાલા અને વાલિદહનું નામ ખદીજાબાનું છે.
- આપ મૂળ નવસારીના ફુટવાલા ખાનદાનના છે.
- આપના વાલિદ હઝરતના ચચાઝાદભાઈ અને સાળા પણ છે.
- એટલે હઝરત આપના ફૂવા છે.
- બી. કોમ. સુધી અભ્યાસ કરેલો છે.
- ધંધા માટે ઘણાં વરસોથી પોતાના વાલિદ અબ્દુલ હબીબ સાહબ

સાથે મુંબઈ સેન્ટ્રલમાં 202 / A વીંગ, કૈલાશ એપાર્ટમેન્ટમાં રહે છે.

- ઈસ્વીસન ૨૦૦૧ માં બયઅત થવા બાદ હઝરતની સુહબત અને ફયઝ મેળવવા માટે મુંબઈથી નિયમિત નવસારી આવીને કેટલાક દિવસો અહીં રહેતા હતા.
- ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪ – ૮ – ૨૦૧૫ ના દિવસે હઝરતે આપને અને બીજા ૬ શખ્સોને ખિલાફત આપી હતી.
- આપના પિતા અને માતા તથા પત્ની અને બે દીકરીઓ છે.
- આપની પત્નીનું નામ રૂબીયા છે.
- આપની બે દીકરીઓ છે :

(૧) લાયબા (સાત વરસની) છે અને
(૨) આઈશહ (ત્રણ વરસની) છે.

[૫]

મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમ નઝીર અહમદ કુરેશી

- આપનો જન્મ તા. ૨૨ – ૧૦ – ૧૯૬૮ માં રાંદેરમાં થયો હતો.
- પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળાનું શિક્ષણ આપે રાંદેરમાં M.M.P. હાઈસ્કૂલમાં મેળવ્યું હતું.
- ઈસ્વીસન ૧૯૯૨ માં ૧૪ વરસની ઉંમરે રાંદેરથી નવસારી આવી અહીં જ સ્થાયી થઈ ગયા છે.
- હાલમાં દસ્તૂરવાડ, નવસારીમાં પોતાના પીરો મુરશિદના નજીક જ એક એપાર્ટમેન્ટમાં રહે છે.

હજ્જ

ઈસ્વીસન ૨૦૦૪ – ૨૦૦૫ માં અલ્લાહ તઆલાએ આપને હજ્જની સઆદત નસીબ ફરમાવી હતી. અને હરમૈન શરીફૈનના નૂરાની ફૈઝથી આપ મુશર્રફ થયા હતા.

વાલિદ અને વાલિદહનો ઈન્તિકાલ

- વાલિદ અને વાલિદહની છેલ્લી ઘડી સુધી ખિદમત કરવાનો સોનેરી મોકો પણ આપને અલ્લાહ તઆલાએ અતા ફરમાવ્યો હતો અને તેનો સંપૂર્ણ હક આપે અદા કર્યો હતો.
- વાલિદ સાહબનો ઈન્તિકાલ તા. ૯ – ૨ – ૨૦૦૯ ના રોજ નવસારીમાં થયો હતો પરંતુ તેમની વસિયત પ્રમાણે તેમને રાંદેરના મશહૂર કબ્રસ્તાન 'ગોરે ગરીબા'માં દફન કર્યા.
- વાલિદહ સાહિબાનો ઈન્તિકાલ પણ તા. ૧૧ – ૨ – ૨૦૧૧ ના રોજ નવસારીમાં જ થયો હતો.
- વિરાવળ, મટન મારકેટ પાસે, મેઈન રોડ પર ખાટકીવાડ જમાઅતના કબ્રસ્તાનમાં દફન કરવામાં આવ્યા.

બયઅત અને જીવન પરિવર્તન

- ૧૫ (પંદર) વરસની કિશોર વયે, બંદર રોડ પર રહેતા હતા ત્યારે હઝરતની દુકાને આપ ફળ લેવા માટે જતા હતા એટલે ત્યારથી જ આપના સંપર્કમાં હતા.
- બાળકો પર હઝરતની શફકત (વહાલ)ની આપે લખેલી વાત હઝરતના બુલંદ અખ્લાકના પ્રકરણમાં આવી ગઈ છે.
- ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ માં આપ ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં હઝરતથી બયઅત થયા હતા.
- મુહતરમ સલીમભાઈએ લખ્યું છે કે બયઅત થવા બાદ તેમનામાં ઘણી તબદીલી થઈ ગઈ.

હઝરતની ખિદમત

- મુહતરમ સલીમભાઈ ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ માં હઝરતથી બયઅત થયા ત્યારથી હઝરતનો ઈસ્વીસન ૨૦૧૭ માં ઈન્તિકાલ થયો ત્યાં સુધી

સતત પાંચ વરસ સુધી હઝરતની ખિદમત કરતા રહ્યા.

- આપે પોતે લખ્યું છે કે :

"અત્યાર સુધીની મારી ૫૦ (પચાસ) વરસની ઉંમરમાંનો શ્રેષ્ઠ સમય હું એ પાંચ વરસને ગણું છું, જે મેં હઝરતની સુહબત અને ખિદમતમાં અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી વિતાવ્યા હતા.

- એ પાંચ વરસ દરમિયાન આપે હઝરતની જોયેલી ખુસૂસિયતો અને બીજી ઘણી વાતો આપે લખી છે જે ઉપર એમના નામના ઉલ્લેખ સાથે આવી ગઈ છે.

હઝરતની ખિલાફત

૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪, ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસનના જુમ્અહના દિવસે અસરની નમાઝ બાદ હઝરતે મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશીને ઉપરાંત આપના બીજા ૬ (છ) ખાસ મુરીદોને પોતાની ખિલાફત આપી હતી.

નવસારીમાં આપનું સ્થાન જાનશીન જેવું છે

- હઝરતના ઈન્તિકાલ બાદ નવસારીમાં મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશીનું સ્થાન હઝરતના જાનશીન જેવું છે કારણ કે નવસારીમાં આપના સિવાય હઝરતે બીજા કોઈને ખિલાફત આપી નથી.
- હઝરતના ઈન્તિકાલ બાદ નવસારીના હઝરતના મોટા ભાગના મુરીદો મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશીથી બયઅત થઈ ગયા છે.
- હઝરતની હયાતીમાં :

જે ઝિકરની મજલિસો થતી હતી,
(જે ખત્મે મુજદ્દિદીની મજલિસો થતી હતી,)
આ મજલિસ હઝરત રહિમહુલ્લાહુના ઈન્તિકાલ પછી શરૂ થઈ.
જે બયઅત કરવાની મજલિસો થતી હતી,

તે તમામ મજલિસો, અલ્હમ્દુલિલ્લાહ,

હઝરતના ઈન્તિકાલ બાદ પણ મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈના નેજા અને સંચાલન હેઠળ નિયમિત ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં થતી રહે છે.

મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈનો પરિવાર

- આપની પત્નીનું નામ ઝાહિદાબાનું છે.
- આપના એક પુત્રનું નામ ફયઝાન છે.
- આપની ત્રણ પુત્રીઓના નામો નીચે પ્રમાણે છે :

  (૧) શફીઅહ (૨) હુમૈરા (૩) મનતશા
- આપના એક ભાઈ છે. તેનું નામ સમીર છે. તેની શાદી ભરૂચ થઈ છે. હાલમાં મોઠવાડ, નવસારીમાં રહે છે.
- આપની બે બહેનો : મુબીનાબાનું અને ઝહીરાબાનું છે.

આપે પોતાના પીરો મુરશિદ વિષે લખેલા અશઆર

બિસ્મિહી તઆલા

☐ વોહી બઝમ હૈ, વોહી ધૂમ હૈ, વોહી આશિકોંકા હુજૂમ હૈ,
હૈ કમી તો બસ ઉસી ચાંદકી જો તહે મઝાર ચલા ગયા.

☐ સોચા તેરી સાદગી ઔર ખામોશી પે લિખું એક નઝમ,
બહુત સોચા, મગર તેરે મેઅયારકે અલફાઝ ન મિલ સકે.

☐ તેરી સાદગી તેરી ખામોશી તેરી હર અદા કમાલ હૈ,
મુઝે ફખ્ર હૈ, મુઝે નાઝ હૈ, મેરા મુરશિદ બે મિસાલ હૈ.

☐ એ શયખ, આપકી સાદગી, ખામોશી ઔર આજિઝી દર,
હકીકત હફત આસમાનકી વોહ બુલંદી થી, જહાં નીચી નિગાહ.

☐ નર્મ દિલી, ખૂશ ખુલ્કી ઔર ધીમી આવાઝ ઝીના બ ઝીના,
આપકો ‘અલ્લાહ’કે કરીબ કરતી જાતી થી.

□ નીચેકે ચંદ અશઆર મૈંને (સલીમભાઈને) અપને ઔર હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિસે તઅલ્લુકકે મુતઅલ્લિક સુને હૈં.

કિસીને પૂછી બિસાત મેરી કહા જવાબન ગદાએ મુરશિદ,
યહી હૈ મેરા કુલ અસાસા નિગાહેં મુરશિદ, દુઆએ મુરશિદ.

સલતનતસે ભી આલા ગદાઈ મિલી,
ઉનકા કૈદી હુવા તો રિહાઈ મિલી.

જો શખ્સ આપકે 'તસવ્વુર'સે હી મહક જાતા હૈ,
સોચો આપકે 'દીદાર'સે ઉસકા કયા હાલ હોતા હોગા.

[૬]

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ અબ્દુર્રહીમ સાજી (મુંબઈ)

જન્મ

- આપનો જન્મ તા. ૧૫ – ૨ – ૧૯૭૪ ના રોજ મુંબઈમાં થયો હતો.
- આપના વાલિદ સાહબનું નામ અબ્દુર્રહીમ સાજી છે.
- આપની વાલિદહ સાહિબહનું નામ ઝુબયદા છે.
- બિરાદરી એતિબારથી આપ પાલનપૂરી મુઅમિન (ચેલિયા) છે. ઘણાં વરસથી મુંબઈમાં સ્થાયી થયેલા છે.

દુન્યવી શિક્ષણ

જે. બી. ભરડા હાઈસ્કૂલ, મુંબઈમાં આપે ઈંગ્લિશ મિડીયમમાં આઠમાં ધોરણ સુધી શિક્ષણ લીધા પછી દીની તાલીમ મેળવવા તરફ શોખ પેદા થયો.

દીની તાલીમ

- દીની તાલીમ મેળવવા માટે સૌથી પ્રથમ આપ દારુલ ઉલૂમ, ફલાહે દારયન, તડકેશ્વર (જિ. સૂરત)માં દાખલ થયા અને ત્યાં અરબી

અવ્વલ સુધી તાલીમ લીધી.

- તે પછી આપ દારુલ ઉલૂમ અરબિય્યહ ઈસ્લામિય્યહ, કંથારીઆમાં દાખલ થયા.
- ત્યાં અરબી ચહારુમ સુધીની તાલીમ મેળવી.
- તે પછી આપ ‘દારુલ ઉલૂમ ઈમ્દાદિય્યહ’, ચુનાભટ્ટી, મુંબઈમાં દાખલ થયા.
- ત્યાં ‘હિદાયહ’ અને ‘મિશ્કાત’ સુધી તાલીમ લીધી.
- તે પછી તાલીમ છોડીને વાલિદ સાહબના હોટલના કારોબારમાં લાગી ગયા.
- તેના ઘણાં વરસો પછી ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં આપે હઝરત મુફતી હસનખાન સાહબ ટોંકી પાસે હદીષ શરીફની સનદ મેળવી હતી. એની વિગતો આગળ ઈન્શા અલ્લાહ આવશે.

ઉમરહ

ઈસ્વીસન ૧૯૯૭ માં અલ્લાહ તઆલાએ આપને ઉમરહની સઆદત નસીબ ફરમાવી.

આપના પ્રથમ પીર

- ઈસ્વીસન ૧૯૯૮ માં આપ શયખ અહમદ બાસકંડી (આસામ)થી સૌ પ્રથમ બયઅત થયા.
- તેમણે આપને ચાર સિલસિલામાં બયઅત કર્યા.
- તેઓ હઝરત હુસૈન અહમદ મદની રહિમહુલ્લાહુના ખલીફા હતા.
- ઈસ્વીસન ૨૦૦૦ માં તેમનો ઈન્તિકાલ થઈ ગયો.

હજમાં પીર ઝુલ્ફકાર સાહબ (દા.બ.)ની મુલાકાત

- ઈસ્વીસન ૨૦૦૯ માં અલ્લાહે આપને હજની નેઅમત અતા ફરમાવી.
- એક રાતે આપ હરમ શરીફમાં તવાફ કરતા હતા ત્યારે આપે જોયું કે,

એક બુઝુર્ગને વ્હીલ ચેરમાં બેસાડીને ખાદિમો તવાફ કરાવે છે.

- એક રાતે એ બુઝુર્ગને આપે હજરે અસવદની સામે મુરાકબહમાં બેઠેલા જોયા. કારી હારૂન પાલનપૂરી સાહબ એમના પાછળ બેઠા હતા.
- તપાસ કરતાં જાણવા મળ્યું કે એ બુઝુર્ગ હઝરત પીર ઝુલ્ફકાર સાહબ દામત બરકાતુહુમ નકશબંદી, મુજદ્દિદી હતા.
- એક દિવસે મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબ હરમ શરીફમાં ફજરની નમાઝ પઢતા હતા ત્યારે આપની બાજુમાં એક વ્હીલ ચેર આવીને ઊભી રહી. તેમાં હઝરત ઝુલ્ફકાર સાહબ બેઠાં હતા.
- ઈમામ સાહબના સલામ ફેરવવા બાદ આપ ઊઠે તે પહેલાં જ હઝરતે આપની સામે હાથ લાંબો કરીને મુસાફહ કર્યો અને બેઠાં બેઠાં જ આપને પેશાની પર બોસો આપ્યો.
- એ દિવસ આપના માટે ઘણો જ ખૂશીનો હતો.

હરમ શરીફમાં આપના માટે એક બુઝુર્ગે કરેલી દુઆ

- એ દિવસ પછીની રાતે આપ તવાફ કરી રહ્યા હતા. ત્યારે તવાફ પછી મકામે ઈબરાહીમ અને હજરે અસવદની વચ્ચે એક બુઝુર્ગથી આપની મુલાકાત થઈ.
- આપને જોઈને તેઓ ઊભા થઈ ગયા. મુઆનકહ કર્યો, મુસાફહ કર્યો અને ઘણી બધી દુઆઓ આપી જેમાં એક દુઆ આ હતી કે :

"અલ્લાહ તઆલા તમને પોતાની મુહબ્બત આપે !"

એમણે પોતાનું નામ મૌલાના અબ્દુસ્સલામ બતાવ્યું. તેઓ પાકિસ્તાનના રહેવાસી હતા.

હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબથી બયઅત થયા

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૦ માં નવસારીમાં આપના સસરા મૌલાના મહમૂદ સાહબની 'હોટલ ઝાઈકા'ના ઉદઘાટન વખતે મુહતરમ મૌલાના

ઈલ્યાસ નવસારીમાં ૧૫ (પંદર) દિવસ રોકાયા હતા.

- એ વખતે આપના સસરાએ આપની મુલાકાત એમના પીરો મુરશિદ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ સાથે કરાવી.
- પહેલી મુલાકાતમાં જ આપ પ્રભાવિત થઈને એમના અકીદતમંદ થઈ ગયા.
- તાલિબે ઈલ્મના ઝમાનાથી જ આપે 'નકશબંદી' સિલસિલામાં બઅયત થવું હતું.
- આપે વિચાર્યું કે, હઝરત પીર ઝુલ્ફકાર સાહબ દામત બરકાતુહુમથી બયઅત થઈશ તો મારે એમની મુલાકાત માટે હરમ શરીફ જવું પડશે.
- નવસારી તો મારું સાસરું છે એટલે વારંવાર નવસારી આવવાનું થાય છે એટલે હઝરતની મુલાકાત, સુહબત અને ફયઝ મેળવવામાં ઘણી આસાની થશે તો કેમ ના એમનાથી જ બયઅત થઈ જાઉં !
- એટલે ઈસ્વીસન ૨૦૧૦ માં આપ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબથી ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં બયઅત થઈ ગયા.

આપે લખ્યું છે કે :

"એ દિવસ અને રાત મારી જેવી ગુજરી છે, અલ્લાહ તઆલા ઝિંદગીમાં પાછી એવી રાત નસીબ ફરમાવે ! આમીન !

ત્યાર પછી દર મહિને ત્રણ દિવસ મારો નવસારી આવીને રહેવાનો મામૂલ બની ગયો. અલહમ્દુલિલ્લાહ."

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી સાથે મુલાકાત અને દિલી તઅલ્લુક

- અમારા પીરો મુરશિદ હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ, ખલીફા અને જાનશીન હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ ફઝલુર્રહીમ સાહબ

દામત બરકાતુહુમ જયપૂરથી સૂરત તશરીફ લાવ્યા હતા.

- મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબ એ વખતે નવસારીમાં હતા.
- તેઓ પોતાના પીરો મુરશિદ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ સાથે સૂરત ગયા અને ત્યાં સગરામપૂરાની હિદાયત મસ્જિદમાં હઝરતની મુલાકાત કરી.
- પ્રથમ મુલાકાતમાં જ હઝરત જયપૂરી દામત બરકાતુહુમ સાથે દિલી તઅલ્લુક પૈદા થઈ ગયો અને ત્યાર પછી વારંવાર મુલાકાતનો મોકો મુંબઈમાં પણ મળતો રહ્યો.

હદીષ શરીફની નિસબત મેળવવા માટે હઝરતની સલાહ

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૨ માં મુંબઈમાં હઝરત સાહબ જયપૂરી દામત બરકાતુહુમના ખાસ ખાદિમ અને મેઝબાન મુહતરમ બશીરભાઈ અઘાડીના ઘરે હઝરત દામત બરકાતુહુમ સાથે મુલાકાત થઈ.
- હઝરતે આપની તાલીમ વિષે પૂછયું.

આપે મિશકાત શરીફ સુધી તાલીમ લીધી હોવાનું જણાવ્યું.

હઝરતે એમને ફરમાવ્યું કે :

“હદીષ શરીફની નિસબત લેવી જોઈએ.”

આપે કહ્યું કે :

“ઘણો લાંબો સમય થઈ ગયો હોવાથી રબ્ત (સંપર્ક) તૂટી ગયો છે.”

હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

“સમાઅત તો કરી શકો છો.”
(એટલે કે હદીષો સાંભળી તો શકો છો.)

આટલું ફરમાવીને આપ ખામોશ થઈ ગયા.

- થોડાં સમય પછી હઝરતના જયપૂરના ખાદિમોમાંથી એમને જાણવા

મળ્યું કે જયપૂર શહેરમાં "હઝરત મુફતી હસનખાન ટોંકી સાહબ અઠવાડિયામાં ત્રણ દિવસ હદીષ શરીફનો દર્સ આપે છે જે ફોન પર સાંભળવાની પણ સગવડ છે."

- આપે એ દર્સ ટેલીફોન પર સાંભળવાનું શરૂ કરી દીધું.

ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં આપને હદીષ શરીફની સનદ મળી

- આપે લખ્યું છે કે :

"અલ્હમ્દુ લિલ્લાહ ! ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં હઝરત સાહબની તવજ્જુહની બરકતથી મને સનદ મળી. એ સનદ સિલસિલાના એતિબારથી ઘણી આલા (ઉચ્ચ કક્ષાની) છે.

સિલસિલએ સનદ આ પ્રમાણે છે :

- મેં એટલે કે ઈલ્યાસ અબ્દુર્રહીમ સાજીએ હદીષ શરીફ સાંભળી :
  - હઝરત મુફતી હસનખાન ટોંકીથી,
  - એમણે સાંભળી હઝરત નઝીર હુસૈન દહેલવી રહિમહુલ્લાહુથી,
  - એમણે સાંભળી હઝરત શાહ મુહમ્મદ ઈસહાક સાહબ દહેલવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી,
  - એમણે સાંભળી હઝરત શાહ અબ્દુલ અઝીઝ સાહબ દહેલવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી,
  - એમણે સાંભળી એમના વાલિદ બુઝુર્ગવાર હઝરત શાહ વલીયુલ્લાહ સાહબ મુહદ્દિષે દહેલવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી.

ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં જ આપ ખિલાફતથી પણ મુશર્રફ થયા

- ૨૮, શવ્વાલ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪ મી ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસનના જુમ્અહના દિવસે સાંજે અસરની નમાઝ બાદ આપના પીરો મુરશિદે આપને અને બીજા ૬ (છ) ખાસ મુરીદોને

ખિલાફતની મહાન નેઅમતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા.

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૭ માં આપના પીરો મુરશિદના ઈન્તિકાલ બાદ હજુ પણ દર મહિને ત્રણ દિવસ નવસારી જઈને રહે છે અને હઝરતના નવસારીના ખલીફા મુહતરમ મુહમ્મદ સલીમભાઈ કુરેશી સાથે મળીને મજલિસોનું આયોજન કરે છે અને સિલસિલાના મુરીદોને ફયઝ અને રાહબરી આપતા રહે છે.

બે બુઝુર્ગોની નઝરે કરમ અને રાહબરીનો લાભ મળ્યો

આપે લખ્યું છે કે :

અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી સિલસિલાના બન્ને બુઝુર્ગોની નઝરે કરમ મારા પર ઘણી છે.

- મારા હઝરત (પીરો મુરશિદ)થી મને નિસબતે જઝબ મળતું રહ્યું.
- હઝરત સાહબ (જયપૂરી) દામત બરકાતુહુમથી મને નિસબતે સુલૂક મળતું રહ્યું.
- મારા મઅમૂલાતમાં વધારો–ઘટાડો હઝરત સાહબ (જયપૂરી) દામત બરકાતુહુમ તય કરતા અને મને ફરમાવતા કે :

‘નવસારી જાઓ ત્યારે તમારા હઝરતને આ મઅમૂલાત બતાવી દેશો.’

મારા હઝરત (પીરો મુરશિદ)ને જયારે હું નવસારી જઈને વાત કરતો ત્યારે આપ ફરમાવતા કે :

“તમે એમ સમજો કે હઝરત સાહબ (જયપૂરી) દામત બરકાતુહુમે તમને જે બતાવ્યું છે તે મેં જ બતાવ્યું છે.”

આપે જોયેલો એક મુબારક ખ્વાબ

મુહતરમ મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબ સાજીએ લખ્યું છે કે :

એક રાતે મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

● હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપૂરી સાહબ (દા.બ.)ની મજલિસ છે.
● એ મજલિસમાં ઈન્સાનો નથી પરંતુ બીજી કોઈ મખ્લૂક છે.
● હઝરત મુફતી સાહબ (દા.બ.) એ મખ્લૂકને વઅઝ ફરમાવી રહ્યા છે.
● હું એ મજલિસમાં એકદમ પાછળ બેઠો હતો.
● હઝરત મુફતી સાહબ (દા.બ.)ની તવજજુહ મારા પર જ હતી.
● બયાન પૂરું થવા પછી હઝરત મુફતી સાહબ દામત બરકાતુહુમ મારી પાસે આવ્યા અને મારી સાથે મુસાફહ કર્યો.

તે પછી આપે મને ફરમાવ્યું કે :

“મારા કમરામાં જઈને તમે આરામ કરો.”

● હું તે કમરામાં જઈને આડો પડયો જ હતો કે મેં જોયું કે મારા કમરાની સામે એક બીજો કમરો છે તેમાં હઝરત અબ્દુલકાદિર સાહબ ફાતીવાલા દામત બરકાતુહુમ તશરીફ રાખે છે અને હઝરત મુફતી સાહબ દામત બરકાતુહુમ પણ તેમની પાસે બેઠા છે.
● હું ઊઠીને હઝરત ફાતીવાલા સાહબની મુલાકાત માટે તે તરફ જતો હતો ત્યારે મેં સાંભળ્યું કે હઝરત મુફતી સાહબ દામત બરકાતુહુમ અને હઝરત અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા સાહબ (દા.બ.) બન્ને બુઝુર્ગો :

“તવહીદે વુજૂદી અને તવહીદે શુહૂદી શું છે ? ”

તે વિષે ચર્ચા કરી રહ્યા છે.

● એટલામાં સલામ કરીને હું એ કમરામાં દાખલ થયો.
● એ વખતે હઝરત અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા સાહબ દામત બરકાતુહુમની નઝર મારા પર પડી.

એમણે હઝરત મુફતી સાહબ દામત બરકાતુહુમને કહ્યું કે :

“આ અમારા સિલસિલાના ફરઝંદ છે.”

● હઝરત મુફતી સાહબ દામત બરકાતુહુમે ઊભા થઈને મારી સાથે

મુઆનકહ કર્યો અને મને પેશાની પર બોસો આપ્યો. અને તે જ વખતે મારી આંખો ખુલી ગઈ !

- એ વખતે ફજરની અઝાન થઈ રહી હતી અને મુઅઝિઝન સાહબ :

'અશહદુ અલ લા ઈલા–હ ઈલ્લલ્લાહ'

પર પહોંચ્યા હતા.

અલ્લાહુમ્મ ઝિદ.

<u>મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાના મુરાકબહના એક બનાવમાં મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબ પર હઝરતની અને અલ્લાહની નઝરે કરમ તરફ ઈશારો</u>

હઝરતના ખાસ ખાદિમ મુહતરમ અકરમભાઈ નાઈસ મેચીંગવાળાએ એમના મુરાકબહનો એક બનાવ અને તેની તાબીર આ પ્રમાણે લખી છે :

- હું તહજજુદની નમાઝ પછી મુરાકબહમાં બેઠો હતો. ત્યારે જોયું કે : મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી અને હું હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિને દવાખાનામાં મળવા માટે ગયા.
- હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિ મૌલાના ઈલ્યાસને દિલથી દિલ મેળવીને ગળે મળ્યા અને તેમની પીઠ ઠપઠપાવી અને પછી ફરમાવ્યું :

  "ઈલ્મમાં ઈઝાફો (વધારો) થઈ ગયો."

  આ શબ્દો હઝરતે બે–ત્રણ વખત ફરમાવ્યા.
- તે પછી હું અને મૌલાના ઈલ્યાસ હઝરત (રહ.)ની પાછળ બેઠા.

  બેસતા હતા ત્યારે હઝરતે પાછું ફરમાવ્યું કે :

  "ઈલ્મમાં ઈઝાફો (વધારો) થઈ ગયો."
- મને વિચાર આવ્યો કે :

હઝરત મારા માટે કેમ કંઈ નથી ફરમાવતા !

આ વિચાર મારા દિલમાં આવતા જ ગયબથી અવાજ આવ્યો :

“હઝરતની નઝર હજુ તમારા કલ્બ (દિલ) પર છે અને તમારું દિલ હજુ બની રહ્યું છે.”

- મેં મુરાકબહમાં જ જોયું કે આ શબ્દો મૌલાના ઈલ્યાસે પણ સાંભળ્યા.
- મુરાકબહમાં આ બનાવ જોયો તેના બીજા દિવસે મેં મૌલાના ઈલ્યાસને મુંબઈ ફોન કર્યો.

તેમણે ફોન પર જ મને કહ્યું કે :

“તમે મુરાકબહમાં જે જોયું તે પૂરું થયું. આજે હું (મૌલાના ઈલ્યાસ) તહજજુદ પછી સૂતો હતો ત્યારે મેં ખ્વાબમાં જોયું કે :

“મને એક રૂહાની કિતાબ અલ્લાહ તઆલા તરફથી પઢાવવામાં આવી.”

તે પછી અવાજ આવ્યો કે :

“આજના માટેનો સબક પૂરો થયો. હવે બીજો સબક પછી (પઢાવવામાં આવશે.)”

મૌલાના ઈલ્યાસ સાહબે મને આગળ કહ્યું કે :

“જયારે મારી આંખ ખૂલી ત્યારે મારા ઈલ્મમાં ઈઝાફો (વધારો) થઈ ગયો હતો.

આપના નિકાહ અને પરિવાર

- હઝરત મૌલાના ઈલ્યાસ સાજી સાહબના નિકાહ નવસારીની ઝાઈકા હોટલવાળા મુહતરમ મૌલાના મહમૂદ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિની દીકરી શબાનાબાનુ સાથે ૨૭ મી મે, ૧૯૯૬ ઈસ્વીસનના રોજ રસૂલપૂર (પાલનપૂર)માં થયા હતા.

- અલ્લાહ તઆલાએ આપને ત્રણ હોનહાર અને તેજસ્વી, નેક, દીનદાર ફરઝંદોની નવાઝિશ કરી છે. તેમનો ટૂંકો પરિચય નીચે પ્રમાણે છે :

[૧] હાફિઝ ઉઝૈર સલ્લમહૂ

હાઈસ્કૂલમાં મુંબઈમાં ૧૨ ધોરણ (H.S.C) સુધી અભ્યાસ કરીને હાલમાં દારુલ ઉલૂમ, માણેકપોર ટંકોલીમાં અરબી દોમમાં પઢે છે.

[૨] હાફિઝ ઉસામા સલ્લમહૂ

હાલમાં દીન અને દુનિયા બન્નેની તાલીમ નીચે પ્રમાણે એક સાથે મેળવે છે.

મુંબઈમાં 'ફાઈનટચ'માં અરબી અવ્વલ પઢે છે અને સાથે જ ધોરણ–૧૨ (બાર)નો હાઈસ્કૂલનો અભ્યાસ પણ ચાલુ છે.

[૩] હાફિઝ યૂસુફ સલ્લમહૂ

હાફિઝ થઈ ગયા બાદ હવે હાઈસ્કૂલમાં ધોરણ–૧૦ (S.S.C.)માં અભ્યાસ કરે છે.

[૭]

મુહતરમ મૌલાના રિઝવાન સાહબ ઘડિયાલી (ભરૂચ)

- આપનું નામ રિઝવાન ગુલામ મુહમ્મદ ઘડિયાલી છે.
- આપનો જન્મ ત્રીજી ઝિલહજ્જ ૧૪૦૦ હિજરીસન મુતાબિક ૧૨ મી ઓક્ટોબર, ૧૯૮૦ ઈસ્વી.માં રવિવારના દિવસે ભરૂચમાં થયો હતો.
- આપનો પરિવાર પરદેશીવાડ, એમ.જી. રોડ, ભરૂચમાં રહે છે.
- આપ હઝરતની મોટી બહેનના પૌત્ર અને નાની બહેનના નવાસા છે.

દીની તાલીમની વિગતો

- મદ્રસહ દારુલ યતામામાં હિજરીસન ૧૪૨૧ મુતાબિક ઈસ્વીસન ૨૦૦૦ માં કુર્આન મજીદનું હિફઝ પૂરું કર્યું.
- તે પછી દારુલ ઉલૂમ અરબિય્યહ ઈસ્લામિય્યહ, ભરૂચ (કંથારીઆ)માં પહેલી શાબાનુલ મુઅઝઝમ, ૧૪૨૫ હિજરીસન મુતાબિક ૨૬, સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૪ ઈસ્વીસનમાં તજવીદથી આરાસ્તા (આભૂષિત) થઈને સઆદત અને ફરાગત હાસિલ કરી.
- તે પછી એ જ દારુલ ઉલૂમમાં ૧૧ મી શાબાનુલ મુઅઝઝમ, ૧૪૩૧ હિજરીસન મુતાબિક ૨૪ મી જૂલાઈ, ૨૦૧૦ ઈસ્વીસનમાં આલિમ અને ફાઝિલથી આરાસ્તા થઈને સઆદત અને ફરાગત હાસિલ કરી.

બયઅત અને ખિલાફત

૨૮, શવ્વાલુલ મુકર્રમ, ૧૪૩૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૪ મી ઓગષ્ટ, ૨૦૧૫ ઈસ્વીસનમાં આપના પીરો મુરશિદ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફુટવાલા નકશબંદી, મુજદ્દિદીએ આપને સિલસિલએ નકશબંદિય્યહ મુજદ્દિદિય્યહમાં બયઅત કરવાની આપને ઈજાઝત આપી પોતાની ખિલાફતથી મુશર્રફ ફરમાવ્યા.

આપે લખ્યું છે કે :

“શાકભાજીની તિજારત (વેપાર)ની સાથે બયઅત કરવાનો સિલસિલો પણ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતના ફઝલથી ચાલુ છે.

હઝરતના ખાસ મુરીદો અને ખાદિમો

[૧]

હઝરત મૌલાના મહમૂદ સાહબ પાલનપૂરી (રહ.)

- હઝરત મૌલાના મહમૂદ સાહબ (રહ.)નું મૂળ વતન પાલનપૂર હતું.
- જામિઅહ હુસૈનિયા, રાંદેરમાં ઉચ્ચ દીની તાલીમ મેળવીને

આલિમની સનદ મેળવી હતી.

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૦ માં આપે નવસારી શહેરમાં ખાટકીવાડમાં હુંદરાજ ચણાવાળાની બાજુમાં ‘ઝાઈકા’ નામની હોટલની શરૂઆત કરી.
- આપ ખૂબ જ પરહેઝગાર, મુત્તકી અને તહજજુદગુઝાર હતા.

બયઅત

- હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફ્રુટવાલા સાહબ (દાબ.)ની ફ્રુટની રીટેઈલ દુકાન આપની હોટલની સામે જ હોવાથી તેમના સંપર્કમાં આવ્યા અને પ્રભાવિત થઈને એમનાથી બયઅત થઈ ગયા.
- હઝરતે બતાવેલા મઅમૂલાત પર આપ ખૂબ જ પાબંદીથી અમલ કરતા હતા.
- હઝરત અમારા પીરભાઈ હોવાથી વારંવાર અમારે નવસારી એમની મુલાકાત માટે જવાનું થતું હતું એટલે મુહતરમ મૌલાના મહમૂદ સાહબ સાથે પણ ઘણો ગાઢ સંબંધ થઈ ગયો હતો. આપ અમને આગ્રહપૂર્વક પોતાની હોટલ પર લઈ જતા હતા અને ઘણી સરભરા કરતા હતા.
- અવાર–નવાર આપ મારી અને મારા નાના ભાઈ શૌકત હુસૈનની મુલાકાત માટે વલસાડ પણ આવતા રહેતા હતા.

વલસાડની મુલાકાતનું આપનું અજીબ અને અનોખું ટાઈમટેબલ

વલસાડની આપની મુલાકાતનું ટાઈમટેબલ નીચે પ્રમાણે ખૂબ જ અજીબ અને અનોખું હતું :

- નવસારીમાં ઘરે મળસ્કે ઊઠીને તહજજુદની નમાઝ પઢીને, S.T. બસમાં આપ વલસાડ આવતા.
- ફજરની નમાઝ આપ વલસાડમાં અમારા મહોલ્લા ઘાંચીવાડની મસ્જિદે અકસામાં જમાઅત સાથે અદા કરતા.

- નમાઝ બાદ ઈશરાક સુધી મુરાકબહ અને ઝિકરમાં મશગૂલ રહેતા.
- ઈશરાકની નમાઝ બાદ અમારા ઘરે તશરીફ લાવતા. મારી અને શૌકત હુસૈનભાઈની મુલાકાત કરતા.
- અરધો કે એક કલાક અહીં થોભીને આપ ફરી પાછા S.T. બસમાં નવસારી તશરીફ લઈ જતા.
- સવારે નવથી દસ વાગ્યા દરમિયાન નવસારી હોટલ ઝાઈકા પર પહોંચીને કામકાજમાં લાગી જતા.

આપનું અજીબ, અનોખું, મુબારક મોત

- હિજરીસન ૧૪૩૮ ના રમઝાન મહિનાનો પાંચમો ચાંદ હતો.
- આપ રોઝહ રાખીને સવારે હોટલ પર ગયા.
- ઝોહરના સમયે આપ હોટલથી ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં ગયા અને ઝોહરની નમાઝ જમાઅત સાથે અદા કરી ઘરે ગયા.
- ઘરે જઈને આરામ કરતા હતા ત્યારે એકાએક આપની તબીઅત ગંભીર થઈ ગઈ, સકરાત જેવી હાલત થઈ ગઈ.
- લોકોએ આપને ઝમઝમનું પાણી પિવડાવવા કોશિશ કરી તો આપે હાથના ઈશારાથી પાણી પીવાની ના પાડી અને પોતે રોઝહદાર હોવાનું ઈશારાથી જણાવ્યું એટલે લોકોએ આપને પાણી ન પાયું અને થોડાં સમય પછી આપનો રોઝહની હાલતમાં જ ઈન્તિકાલ થઈ ગયો.

ઈન્ના લિલ્લાહિ વ ઈન્ના ઈલયહિ રાજિઊન.

- કેવું અજીબ, અનોખું અને મુબારક મોત !
- અલ્લાહ તઆલા આપણને પણ એવું મુબારક મોત નસીબ ફરમાવે. આમીન !

આપનો મઝારે મુબારક

- આપના જનાઝહમાં બેશુમાર લોકો શામિલ હતા.

● પ્રથમ આપનો જનાઝહ મખ્દૂમપૂરાની મસ્જિદમાં લઈ જવામાં આવ્યો અને ત્યાં મસ્જિદની સહનમાં આપની જનાઝહની નમાઝ પઢવામાં આવી.

● જનાઝહની નમાઝની ઈમામત આપના બનેવી, વરસોવા મદ્રસહના મુહતમિમ હઝરત હાફિઝ આદમ અસામદી (પાલનપૂરી) દામત બરકાતુહુમએ કરી.

● તે પછી આપનો જનાઝહ દશેરા ટેકરીના આમ કબ્રસ્તાનમાં લઈ જવામાં આવ્યો અને ત્યાં દફન કરવામાં આવ્યા.

ફકત ૧૭ દિવસ પછી હઝરતનો ઈન્તિકાલ

● હઝરત મૌલાના મહમૂદ સાહબના ઈન્તિકાલના ફકત ૧૭ (સત્તર) દિવસ પછી એ જ રમઝાન મહિનાની ૨૨ (બાવીસ) તારીખે હઝરતનો પણ ઈન્તિકાલ થયો અને હઝરત મૌલાના મહમૂદ સાહબની કબરની નજીક જ હઝરતને પણ દફન કરવામાં આવ્યા.

● પોતાના પીરો મુરશિદ પોતાની કબરની નજીક દફન થાય એનાથી વધારે મોટી ખૂશનસીબી કઈ હોઈ શકે ?

● અલ્લાહ તઆલા આપણને પણ એવી સઆદત નસીબ ફરમાવે ! આમીન !

વલીના મઝાર નજીક દફન થવાની ફઝીલત

'મેઅયારુસ્સુલૂક' કિતાબમાં લખ્યું છે કે :

હઝરત મિરઝા મઝહરે જાનેજાનાં શહીદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ ફરમાવતા હતા કે :

''મારા પીર હઝરત શયખ મુહમ્મદ આબિદ સન્નામી રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ કેટલીયે વાર મને ફરમાવ્યું કે :

હે જાનેજાનાં !

મને વારંવાર ઈલહામ થયો છે કે :

હે મુહમ્મદ આબિદ !
જે જગાએ તૂ દફન થશે,
તે જગાએથી જયાં સુધી નઝર પહોંચે, ત્યાં સુધીની જગામાં જેને દફન કરવામાં આવશે તેને બખ્શવામાં આવશે.''

એટલા જ માટે ઘણાં લોકો અવલિયા અલ્લાહના મુબારક મઝારોની નજીક દફન થવાની ઈચ્છા ધરાવે છે.

['મેઅયારુસ્સુલૂક' ઈસ્વીસન ૧૯૯૯ ની ગુજરાતી આવૃત્તિ
પાનું : ૪૪૫, ૪૪૬
લેખક : હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી જયપૂરી નકશબંદી મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ]

- હઝરત મુહમ્મદ આબિદ સન્નામી રહિમહુલ્લાહુ હઝરત ખ્વાજા અબ્દુલ અહદ 'વહદત' રહમતુલ્લાહિ અલયહિના ખલીફા હતા.
- તેઓ હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ સઈદ ખાઝિનુર્રહમત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ અને ખલીફા હતા.
- તેઓ હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સાહબઝાદહ અને ખલીફા હતા.
- ત્રણે બુઝુર્ગોના જીવનચરિત્રો નકશબંદી અવલિયા ગ્રંથ : ૬ : 'ફયઝાને સઈદી'માં લખ્યા છે.

[૨]

મુહતરમ હાફિઝ કારી મૌલાના મુહમ્મદ સઅદ મેમણ (સલ્લમહૂ)

- આપનું મૂળ વતન નવસારી છે.
- આપના વાલિદનું નામ બિલાલ અબ્દુલગની મેમણ છે.

હિફઝ અને તજવીદ

- આપે હઝરત મૌલાના નાસિર સાહબ શયખ (નવસારી)થી મુકમ્મલ કુરઆન મજીદ હિફઝ કર્યુ.
- ૧૬ મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૬ ઈસ્વીસન મુતાબિક આઠમી મુહર્રમ, ૧૪૨૮ હિજરીસનમાં હિફઝ મુકમ્મલ કર્યુ.
- આપે ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ માં જામિઅહ ઈસ્લામિય્યહ તાલીમુદ્દીન, ડાભેલ (સિમલક)થી સનદે ફરાગત હાસિલ કરી.
- તે પછી એ જ દારુલ ઉલૂમમાં તખસ્સુસ ફિત તજવીદના શુઅબામાં દાખલ થયા અને હઝરત કારી અહમદુલ્લાહ સાહબ ભાગલપૂરી ઝીદ મજદુહૂની નિગરાનીમાં સનદે ફરાગત હાસિલ કરી.

બયઅત

૨૬ મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૨ ઈસ્વીસનના રોજ હઝરતે આપને પોતાના સિલસિલામાં દાખલ ફરમાવ્યા.

હઝરતની ખિદમત

- સખત બીમારી બાદ હોસ્પીટલમાંથી ઘરે આવ્યા બાદ સખત કમઝોરીના કારણે હઝરત નમાઝ ઘરે બાજમાઅત પઢતા હતા.
- હઝરતની હયાતી સુધી કેટલીક નમાઝોની ઈમામતની જવાબદારી આપના હસ્તક રહી.
- એ વખતે હઝરતની જિસમાની ખિદમતોનો મોકો પણ મળ્યો.

[3]

મુહતરમ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ હાશિમ મેમણ

હિફઝ

આપે સને ૧૯૯૮ માં મદ્રસહ દઅવતુલ ઈમાન, માણેકપૂર

ટંકોલીમાં હિફઝ મુકમ્મલ કર્યું.

મેવાતના બુલંદ દરજજાના બુઝુર્ગનો ગુજરાતના બુઝુર્ગો વિષે અભિપ્રાય

ઈસ્વીસન ૧૯૯૮ માં હિફઝ મુકમ્મલ કરવા બાદ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ ચાર મહિના માટે તબ્લીગી જમાઅતમાં મેવાત, હરિયાણા (યુ.પી.) ગયા. ત્યાં નગીના નામના ગામમાં એક અઠવાડિયું રોકાયા.

ત્યાંની મસ્જિદમાં એક ઘણાં મોટા બુઝુર્ગ છે. લોકોના કહેવા પ્રમાણે આપ અબ્દાલ છે.

હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદે પોતાને બયઅત કરવાની તે બુઝુર્ગને દરખાસ્ત કરી.

તેમણે ફરમાવ્યું કે :

"આપના ગુજરાતમાં મોટા મોટા સમન્દર છે. ત્યાં જ બયઅત થઈ જાઓ !"

હાફિઝ સાહબે બયઅત કરવા ઘણો આગ્રહ કર્યો પરંતુ બયઅત નહીં કર્યા.

બયઅત

હિફ્ઝથી ફરાગતના એક વરસ બાદ મેવાતથી આવ્યા બાદ ઈસ્વીસન ૧૯૯૯ માં આપ હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી બયઅત થયા.

દરજએ હિફઝમાં પઢાવવાની ખિદમત

ઈસ્વીસન ૨૦૦૮ બાદ મદ્રસહ દઅવતુલ ઈમાન, માણેકપૂર ટંકોલીમાં દરજએ હિફઝમાં ઉસ્તાદ તરીકે ખિદમત શરૂ કરી જે

અલ્હમ્દુલિલ્લાહ અત્યાર સુધી ચાલુ છે.

અલ્લાહ તઆલા મોત સુધી કુરઆન મજીદની ખિદમતની તૌફીક નસીબ ફરમાવે. આમીન.

હઝરત સાથેની ત્રણ લાંબી યાદગાર સફરો

હાફિઝ સાજિદ સાહબના લખવા પ્રમાણે એમને હઝરત સાથે ત્રણ લાંબી સફરમાં જવાનો અને ખિદમત કરવાનો મોકો મળ્યો છે.

સફર નંબર – ૧: જયપૂર ખત્મ શરીફમાં હાજરી વખતે.
સફર નંબર – ૨: જયપૂર ખત્મ શરીફ અને મુસ્લિમ પર્સનલ લો બોર્ડના જલસામાં હાજરી.
સફર નંબર – ૩: દિલ્હી અને સરહિન્દ શરીફનો સફર.

સરહિન્દ શરીફનો એક રૂહાની બનાવ

હાફિઝ સાજિદ સાહબે લખ્યું છે કે :

- મઝાર શરીફ પર પહેલી હાજરી વખતે હઝરત વ્હીલ ચેર પર હતા અને મુરીદો સાથે હતા અને દરગાહના જાનશીન મુહતરમ સાદિક મિયાં સાહબ પણ સાથે હતા.
- મઝાર શરીફના દરવાજામાંથી દાખલ થતાં જ હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ રડવાનું શરૂ કર્યું. આપ એટલું રડયા કે હિચકીઓ બંધાઈ ગઈ.
- ઘણાં સમય પછી આપનું રડવાનું બંધ થયું અને તે પછી આપ મુરાકિબ થયા.
- હઝરતની આવી હાલત મેં કોઈ સફરમાં કોઈ મઝાર પર કદી જોઈ નથી. એટલે એનો ભેદ મને સમજાયો નહિ.
- સરહિન્દ શરીફના સફરના કેટલાયે વરસો બાદ ઈસ્વીસન ૨૦૧૫ ના ઓગષ્ટ મહિનામાં હઝરત સખત બીમાર થઈ ગયા. ત્યારે

ઈસ્તિગરાકની કેફિયત રહેતી હતી. અને કેટલીયે વાતો જે આપે જિંદગીમાં કોઈને બતાવી ન હતી તે વાતો આ બીમારીના દિવસોમાં બતાવતા હતા.

- એક દિવસે આ પણ બતાવ્યું કે :

  “સરહિન્દ શરીફમાં મઝાર પર હાજરી વખતે જે કેફિયત થઈ હતી તેનું કારણ આ છે કે જયારે મઝાર શરીફ પર હાજર થયા તો હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિએ એટલી (ભારે) તવજજુહ કરી અને એટલો ફયઝાન જારી થયો કે તેને હું બરદાશ્ત નહિ કરી શકયો.”

  આપે આગળ ફરમાવ્યું કે :

  “મને પહેલાંથી જ હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી ઘણી મુહબ્બત હતી.”

બાવીસ મહિના હઝરતના ઘરે ઈમામતની ખિદમત કરી

- ઈસ્વીસન ૧૯૯૯ થી ઈસ્વીસન ૨૦૧૭ સુધી સતત અઢાર વરસ હઝરતની ખિદમત કરવાનો આપને મોકો મળ્યો.
- આખરી બાવીસ મહિના હઝરતે ઘરે જ નમાઝ બાજમાઅત અદા કરી.
- દરરોજ ઝોહર અને મગરિબની નમાઝોની ઈમામતની જવાબદારી હાફિઝ સાજિદ સાહબને સોંપવામાં આવી હતી.

હઝરતની સુહબતની અસર

હાફિઝ સાજિદ સાહબે લખ્યું છે કે :

“ઝોહરની નમાઝ બાદ બીજા મુરીદો ચાલ્યા જતા હતા પરંતુ આજિઝ (હાફિઝ સાજિદ પોતે) અને હઝરતના ખલીફા મુહતરમ સલીમભાઈ હઝરતની ખિદમતમાં બેસી રહેતા હતા.

એના કારણે :

- દરરોજ ઝોહર બાદ (અમારો) કોઈ ન કોઈ અયબ જાહેર થતો હતો અથવા અમને કોઈ નેક કામ કરવાનો પાકો ઈરાદો થતો હતો.
- એ દિવસોમાં હઝરતની ખુસૂસી તવજ્જુહની બરકતથી અલ્લાહ તઆલાએ અમારા પર ઘણો કરમ ફરમાવ્યો.''

હજ્જની સઆદત

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૬ માં અલ્લાહ તઆલાએ મુહતરમ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ સાહબને ઘરવાળાઓ સાથે હજની સઆદત નસીબ ફરમાવી હતી.
- એ હજમાં એક દિવસે તવાફ કરતી વખતે હઝરતે નવસારીથી આપ પર કરેલી તવજ્જુહનો દિલચસ્પ બનાવ : 'હઝરતની તવજ્જુહના બનાવો' પ્રકરણમાં આવી ગયો છે.

[૪]

હાફિઝ સોહેલ આરિફ કાપડીઆ (ચાંદની)

જન્મ અને ખાનદાન

- આપનો જન્મ તા. ૧૬ – ૪ – ૧૯૯૩ માં નવસારીમાં થયો હતો.
- આપ નવસારીના મશહૂર 'ચાંદની' પરિવારના ફરઝંદ છે.
- આપના વાલિદ સાહબનું નામ આરિફ બાબુભાઈ કાપડીઆ છે.
- આપની વાલિદહનું નામ સબીના આરિફ કાપડીઆ છે.
- આપનો પરિવાર નવસારીમાં રંગૂન નગર, નવી નગરીમાં રહે છે.

દુન્યવી શિક્ષણ

આપે નવસારીની મશહૂર ઈંગ્લિશ મિડીયમ હાઈસ્કૂલ, 'વિદ્યાકુંજ'માં ધોરણ : ૧૦ (દસ) સુધી અભ્યાસ કરી, S.S.C. પરીક્ષા

પાસ કરી હતી.

બયઅત

ઈસ્વીસન ૨૦૦૮ માં S.S.Cની પરીક્ષા પાસ કર્યા બાદ આપ ૧૫ (પંદર) વરસની યુવાન ઉંમરે હઝરતથી બયઅત થયા. અને હઝરતની સુહબતમાં હાજર થવા લાગ્યા.

હઝરતની સુહબત અને તવજ્જુહની બરકત

હઝરતની સુહબત અને તવજ્જુહની બરકતથી ૧૫ (પંદર) વરસની ઉંમરે અલ્લાહ તઆલાએ આપના દિલમાં કુરઆન શરીફ હિફ્ઝ કરવાનો ઈરાદો પેદા ફરમાવ્યો.

નવસારીના મદ્રસહ ફૈઝે સુલેમાનીમાં હાફિઝ થયા

- હિફ્ઝે કુરઆન શરીફ માટે આપ પ્રથમ ડાભેલ મદ્રસહમાં દાખલ થયા પરંતુ ત્યાં આપનું દિલ નહિ લાગ્યું.
- આપે હઝરતને વાત કરી. તો હઝરતે ફરમાવ્યું કે :

  "નવસારીમાં જ મોઠવાડ મહોલ્લામાં ફૈઝે સુલેમાની મદ્રસહમાં કારી ફારૂક સાહબ, જેઓ મારા મોટાભાઈ ચાંદભાઈના સાહબઝાદહ છે તેમને મારું નામ લઈને મળી લો અને ત્યાં જ હિફ્ઝ કરો."
- અલ્હમ્દુલિલ્લાહ, આપ ત્યાં દાખલ થઈ ગયા.
- હઝરતની દુઆ અને તવજ્જુહની બરકતથી આપને કુરઆન શરીફ યાદ પણ બરાબર થઈ જતું.
- અલ્લાહ તઆલાના ફઝલો કરમથી ત્યાં જ આપે કુરઆને પાક હિફ્ઝ કરી લીધું.

હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહિમહુલ્લાહુના મુબારક મઝાર પર પૂરું કુરઆન શરીફ પઢીને સંભળાવ્યું

- આ વાત ખૂબ જ મશહૂર છે કે જે હાફિઝ હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિના મુબારક મઝાર પર હાજર થઈને ત્યાં પૂરું કુરઆન શરીફ પઢીને સંભળાવે તે કદાપી કુરઆન શરીફ ભૂલતો નથી એટલે હિન્દુસ્તાનમાંથી અને બહાર વિદેશથી પણ હાફિઝો અહીં આવીને મઝારે મુબારક પર કુરઆન શરીફ પૂરું પઢીને સંભળાવે છે.
- હઝરતના ખાદિમ મુહતરમ હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ મેમણના અહેવાલમાં હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિના સરહિન્દ શરીફના પ્રવાસની વિગતો અને બનાવો આવી ગયા છે.
- એ જ પ્રવાસમાં મુહતરમ હાફિઝ સોહેલ કાપડીઆ પણ શામિલ હતા એટલે હઝરત મુજદ્દિદે અલફેસાની રહિમહુલ્લાહુના મુબારક મઝાર પર હાજર થઈને પૂરું કુરઆન શરીફ પઢીને સંભળાવવાની સઆદત હાફિઝ સોહેલ કાપડીઆને પણ નસીબ થઈ. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

હઝરતના ઘરે નમાઝની જમાઅતની ઈમામતની ખિદમત

- હાફિઝ મુહમ્મદ સાજિદ મેમણના અહેવાલમાં આવી ગયું છે કે હઝરતના ઘરે બાજમાઅત નમાઝ થતી હતી તેમાં કેટલીક નમાઝોની ઈમામતની જવાબદારી એમના ઝિમ્મે હતી.
- એ જ પ્રમાણે કેટલીક નમાઝોની ઝિમ્મેદારી મુહતરમ હાફિઝ સોહેલને પણ સોંપવામાં આવી હતી જે એમની ખૂશનસીબી છે.
- ઈમામત ઉપરાંત પણ હાફિઝ સોહેલ કાપડીઆ હઝરત રહમતુલ્લાહિ અલયહિની ખિદમતની કોઈ તક ચુકતા ન હતા. ઈસ્વીસન ૨૦૦૮ થી ઈસ્વીસન ૨૦૧૭ સુધી સતત નવ વરસ સુધી હઝરતની ખિદમત કરવાનો આપને મોકો મળ્યો.

આપનો વ્યવસાય

હાલમાં સૂરતમાં, ચોક બજારમાં, જામિઅ મસ્જિદ નજીક

આપની કાપડની દુકાન છે.

આપનો પરિવાર

- આપની પત્નીનું નામ આઈશહ છે.
- આપનો એક પુત્ર છે જેનું નામ ઈબરાહીમ છે. એ નામ હઝરતે પોતે રાખ્યું હોવાનું આપે જણાવ્યું છે.

[૫]

મુહમ્મદ આમિર સલીમ ઝવેરી, નવસારી

- આપનો જન્મ ૨૪, ઝીલકઅદહ, ૧૪૧૬ હિજરીસન મુતાબિક ૧૩, એપ્રીલ, ૧૯૯૬ માં શનીવારે નવસારીમાં થયો હતો.
- દુન્યવી તાલીમ આપે ૧૦ (દસ) ધોરણ સુધી લીધી છે.

બયઅત

આપ જૂલાઈ, ૨૦૧૩ માં ૧૭ (સત્તર) વરસની યુવાન ઉંમરે હઝરતથી બયઅત થયા હતા.

દીની તાલીમ

- હઝરતથી બયઅત થવા બાદ, તે જ વરસે હઝરતના મશવરાથી માણેકપૂર ટંકોલીના મદ્રસહ દઅવતુલ ઈમાનમાં ૯ (નવ) વરસના આલિમના કોર્સમાં દાખલ થયા.
- અત્યારે ઈસ્વીસન ૨૦૧૮ માં દરજએ અરબી ચહારુમના વિદ્યાર્થી છે.

હઝરતની ખિદમત અને હઝરતના સાથે જયપૂરનો સફર

- વિદ્યાર્થી અવસ્થામાં પણ જયારે જયારે સમય મળતો ત્યારે આપ હઝરતની ખિદમતમાં હાજર થતા રહેતા હતા અને હઝરતની ખિદમતનો લાભ લેતા રહેતા હતા.

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૪ માં અલ્લાહ તઆલાએ આપને હઝરતની સાથે જયપૂરના મુબારક સફરની ખૂશનસીબી પણ અતા ફરમાવી હતી.

હઝરતે મગજની કમજોરી દૂર કરવા બતાવેલો અમલ

હઝરતે મગજની કમજોરી દૂર કરવા માટે આપને બતાવેલો સૂરએ 'અલમ નશરહ'નો અમલ 'મલફૂઝાત'ના પ્રકરણમાં લખ્યો છે.

હઝરતના ઈન્તિકાલ બાદ હઝરતના ખલીફાથી બયઅત થયા

ઈસ્વીસન ૨૦૧૭ માં હઝરતના ઈન્તિકાલ બાદ હઝરતના ખલીફા મુહતરમ સલીમભાઈ કુરેશી દામત બરકાતુહુમથી બયઅત થઈને તેમનાથી હવે ફયઝ મેળવે છે.

[૬]

મુહતરમ હાફિઝ મુદબ્બિર હનીફભાઈ મેમણ (નવસારી)

દુન્યવી તાલીમ

ટાટા બોઈઝ સ્કૂલ, નવસારીમાં આપે ૧૦ (દસ)માં ધોરણ S.S.C.સુધી શિક્ષણ મેળવ્યું.

દીની તાલીમ

૧૦ (દસ)માં ધોરણ પછી કુરઆને કરીમની તાલીમ મેળવવા માટે આપ દારુલ ઉલૂમ, ડાભેલમાં દાખલ થયા.

હઝરતથી બયઅત અને ખિદમત

- ઈસ્વીસન ૨૦૧૧ માં આપ હઝરતથી બયઅત થયા.
- આપે લખ્યું છે કે :

"બયઅત થવા પછી હઝરતની સુહબતમાં રહેવાથી અને હઝરતની

તવજ્જુહથી અલ્લાહ તઆલાએ મને હિદાયત આપી અને સહીહ રસ્તા પર ચાલવાની તૌફીક આપી.''

- હઝરતની બીમારી વખતે હઝરતની ખિદમતનો આપને મોકો મળ્યો અને હઝરતના ઘરે બાજમાઅત નમાઝ પઢવાનો પણ મોકો મળ્યો.

હઝરતના ઉમદહ અખ્લાક વિષે આપે લખેલી વાતો

હઝરતના ઉમદહ અખ્લાક : ખામોશી, સબર, આજિઝી, કશ્ફ ... વગેરે વિષે આપે લખેલી વાતો ઉમદહ અખ્લાક'ના પ્રકરણમાં લખી છે.

[૭]

મુહતરમ અકરમભાઈ પઠાણ નાઈસ મેચીંગવાળા (નવસારી)

દીની અને દુન્યવી તાલીમ

- દીની તાલીમ આપે નાઝિરહ કુરઆન શરીફ સુધી મેળવી છે.
- દુનિયાની તાલીમ આપે ૧૨ (બાર) ધોરણ સુધી મેળવીને H.S.C. પરીક્ષા પાસ કરેલી છે.

હઝરતના પડોશી

- મુહતરમ અકરમભાઈના વાલિદનું નામ મુહમ્મદ પઠાણ અને વાલિદહનું નામ જમીલા છે.
- આપનું કુટુંબ દસ્તૂરવાડમાં, ટાટા ગર્લ્સ સ્કૂલની બાજુમાં, હઝરતની બિલકુલ પડોશમાં જ રહે છે.

બયઅત થવા પહેલાંનું આપનું ગયર શરઈ જીવન

આપના પોતાના જણાવવા પ્રમાણે હઝરતથી બયઅત થવા પહેલાં આપનું જીવન શરીઅતથી બિલકુલ ખિલાફ હતું. જેમ કે :

● નમાઝ ન પઢવી ● ટી.વી. અને ફિલ્મો જોવી.
● પતંગ ચગાવવું ● ગીત ગાવું ● ગાળો બોલવી... વગેરે.

અજીબ સંજોગોમાં આપ હઝરતથી બયઅત થયા

● ઈસ્વીસન ૨૦૦૮ ના જાન્યુઆરી મહિનાની ૧૪ મી તારીખ, ઉતરાણનો, પતંગ મહોત્સવનો દિવસ હતો.
● અકરમભાઈ ધાબા પર પતંગ ચગાવવા માટે જઈ રહ્યા હતા.
● એ વખતે ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં હઝરતની બયઅતની મજલિસ હતી.
● અકરમભાઈની દાદી અમ્માએ એમને જબરદસ્તીથી હઝરતની મજલિસમાં બયઅત થવા માટે મોકલ્યા.
● અકરમભાઈના જણાવવા પ્રમાણે બયઅત એટલે શું એની પણ એ વખતે એમને ખબર ન હતી.

બયઅત થવા પછી એમનું જીવન પરિવર્તન

મુહતરમ અકરમભાઈએ લખ્યું છે કે :

“બયઅત થઈને, હઝરતની વાતો સાંભળીને, મજલિસમાંથી હું ઘરે આવ્યો અને પતંગ ચગાવવા માટે ટેરેસ પર ગયો ત્યારે મારા દિલમાં થયું કે, આ હું શું કરું છું ! હઝરતની આટલી સારી વાતો સાંભળીને હવે પતંગ ચગાવે છે !

બસ, ત્યારથી જ પતંગ ચગાવવામાંથી મારો રસ ઊઠી ગયો અને એ કામ મેં છોડી દીધું.

એવી જ રીતે : ફિલ્મ જોવું, ગાળો બોલવી, ગીત ગાવું ... વગેરે બુરાઈઓ પણ હઝરતની સુહબતમાં રહેવાથી બિલકુલ છૂટી ગઈ !”

અગર કુછ મરતબા ચાહે તો ખિદમત કરી ફકીરોંકી

- બયઅત થયા પછી મુહતરમ અકરમભાઈ હઝરતના ખાસોમાં પણ ખાસ ખાદિમ બની ગયા.
- દરરોજ તહજજુદના વખતે આપ હઝરતના ઘરે હઝરતની ખિદમતમાં હાજર થઈ જતા.
- જયારે તંદુરસ્તીમાં હઝરત ખાટકીવાડની મસ્જિદમાં નમાઝ પઢવા માટે જતા હતા ત્યારે દરરોજ પાંચેય નમાઝના સમયે અઝાન થવાથી પહેલાં અકરમભાઈ હઝરતના ઘરે પહોંચી જતા અને હઝરતને સાથે લઈને મસ્જિદ જતાં.
- એ જ પ્રમાણે દરેક નમાઝ બાદ હઝરતને સાથે લઈને ઘરે આવતા.
- હઝરતની બીમારી વખતે પણ હઝરત ઘરે હોય કે હોસ્પીટલમાં હોય, દરેક જગાએ સતત હાજર રહીને અકરમભાઈ હઝરતની દરેક પ્રકારે ખિદમત કરતા હતા, એટલે જ લોકોમાં આપ હઝરતના ખાસોમાં ખાસ ખાદિમ તરીકે પ્રખ્યાત છે. આપની ખિદમતના અનેક બનાવો અલગ અલગ પ્રકરણોમાં વિષય પ્રમાણે લખ્યા છે.

નિગાહેં મરદે મુઅમિનસે બદલ જાતી હૈં તકદીરેં

મુહતરમ અકરમભાઈએ લખ્યું છે કે :

હઝરતની ખિદમત, સુહબત અને તવજજુહથી મારા જીવનની ઘણી બુરાઈઓ જે હું ઉપર લખી ગયો છું તે નાબૂદ થઈ ગઈ પરંતુ નીચે જણાવેલી મહત્ત્વની ત્રણ ખામીઓ અને કમીઓ મારામાં બાકી હતી :

(૧) મારો ચહેરો શરીઅત પ્રમાણે હું રાખતો ન હતો એટલે કે મેં દાઢી રાખી ન હતી.

(૨) મારો લિબાસ પણ શરીઅત પ્રમાણે ન હતો.

(૩) ઝિકરે કલ્બી હું હઝરત પાસે જતો ત્યારે પણ કરતો ન હતો !

પરંતુ હઝરતના ઈન્તિકાલની આખરી પળે હું હઝરતની ખિદમતમાં હાજર થયો ત્યારે આપે મારા પર કરેલી છેલ્લી નિગાહે, મારી ઉપર લખેલી ત્રણે ખામીઓને પણ દૂર ફરમાવી દીધી અને અલ્લાહ તઆલાએ મને શરીઅતની સંપૂર્ણ પાબંદી નસીબ ફરમાવી. અલ્હમ્દુલિલ્લાહ.

<u>નોંધ</u> :

- ‘‘હઝરતની તવજ્જુહ અને નિગાહે કરમના બનાવો’’નું એક અલગ પ્રકરણ આ કિતાબમાં લખ્યું છે.
- એ પ્રકરણમાં ‘આપની નિગાહે કરમથી ખાદિમનું જીવન પરિવર્તન થઈ ગયું ! ’ શીર્ષકથી મુહતરમ અકરમભાઈનો મજકૂર જીવન પરિવર્તનનો બનાવ વિસ્તારથી લખ્યો છે. એટલે એ પ્રકરણમાં એ બનાવ વાંચવા વાચકોથી ગુઝારિશ છે.
- મુહતરમ અકરમભાઈએ હઝરતના બનાવો ઘણી મોટી સંખ્યામાં લખીને મને મોકલ્યા છે. જેએના વિષય પ્રમાણે અલગ અલગ પ્રકરણોમાં મુહતરમ અકરમભાઈના નામ સાથે લખ્યા છે.

શજરએ તય્યિબહ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ

ફઝલ કર યા રબ મુહમ્મદ મુસ્તફા (સલ.)કે વાસ્તે, આલે પાકો ચાર યારે બા સફાકે વાસ્તે.	૧૨, ૨. અ., ૧૧ હિ. મદીનહ મુવ્વરહ
હો મેરા ઈમાન કામિલ દે મુઝે સિદકો સફા, હઝરતે સિદ્દીકે અકબર (રદિ.) બા વફાકે વાસ્તે.	૨૧, જ.અ. ૧૩ હિ. મદીનહ મુવ્વરહ
પાક કર દે મેરે દિલકો હર ખતાઓ અયબસે, કમ્મલે અસહાબે સલમાં (રદિ.) બા ખુદાકે વાસ્તે.	૧૦, રજબ, ૩૩ હિ. મદાઈન (ઈરાન)
દૂર રખ દોઝખસે મુઝકો ઔર કર જન્નત નસીબ, હઝરતે કાસિમ (રદિ.) ઈમામે અવલિયાકે વાસ્તે.	૨૪, જ.અ. ૧૦૧ હિ. મદાઈન (ઈરાન)
ઈસ્તિકામત દે શરીઅત ઔર તરીકતમેં મુઝે, હઝરતે જઅફર (રહ.) ઈમામે અત્કિયાકે વાસ્તે.	૧૫, રજબ. ૧૪૮ હિ. જન્નતુલ બકીઅ
દામને હિલ્મો કરમસે હશ્રમેં લેના છુપા, આરિફે હક બાયઝીદે (રહ.) બે રિયાકે વાસ્તે.	૧૪, શાબાન, ૨૬૧ હિ. બુસ્તામ
દીનો દુન્યાકે મેરે સબ કામ તૂ કર દે દુરુસ્ત, બૂલ હસન (રહ.) મહબૂબે શાહે દો સરાકે વાસ્તે.	૧૫, રમઝાન ૪૨૫ હિ. ખિરકાન
ઝિંદહ રખ ઔર માર તૂ અપની મુહબ્બતમેં મુઝે, બૂ અલીએ (રહ.) નામદારે પેશવાકે વાસ્તે.	૪, ૨.અ. ૪૭૭ હિ. તૂસ
કર મુઝે મકબૂલે આલમ ખાસ બંદોંકી તરહ, યૂસુફે હમ્દાન (રહ.) મકબૂલે ખુદાકે વાસ્તે.	૨૭, રજબ, ૫૩૫ હિ. મર્વ
મા સિવાસે કર જુદા ઔર અપના બંદા લે બના, અબ્દે ખાલિક ગજદવાની (રહ.) રહનુમાકે વાસ્તે.	૧૨, ૨.અ. ૫૭૫ હિ. ગજદવાન

નૂરસે મઅમૂર કર દે ઈસ દિલે રંજૂરકો, હઝરતે આરિફ મુહમ્મદ (રહ.) હકનુમાકે વાસ્તે.	૧, શવ્વાલ. ૬૧૬ હિ. રેવગર
ખયર ભર દે મેરે દિલમેં દૂર કર દે જુમ્લા શર, હઝરતે મહમૂદ (રહ.) મહબૂબે ખુદાકે વાસ્તે.	૧૭, ર.અ. ૭૧૧ હિ. વાકની
ઈસ દિલે મુર્દાકો ઝિંદહ કરકે બસ કર લે અઝીઝ, હઝરતે ખ્વાજા અઝીઝાં (રહ.) રહનુમાકે વાસ્તે.	૨૭, રમઝાન. ૭૧૮ હિ. ખ્વારઝુમ
નેઅમતે દીદારસે મહરૂમ મત રખના મુઝે, હઝરતે બાબા સમાસી (રહ.) દિલ રુબાકે વાસ્તે.	૧૦, જ.આ. ૭૫૫ હિ. સમાસ
મસ્ત કર તવહીદસે હોશિયાર રખ તસ્દીકમેં, ખ્વાજએ મીરે કુલાલે (રહ.) બા સફાકે વાસ્તે.	૧૫, જ.આ. ૭૭૨ હિ. સોખાર
નકશે ગયરે હક મિટા ઔર નકશે યાદે ખૂદ જમા, પેશવાએ દીં બહાઉદ્દીન (રહ.) ઝિયાકે વાસ્તે.	૩, ર.અ. ૭૯૧ હિ. બુખારા શરીફ
દિલ મેરા બીમારીએ ઈસ્યાંસે રહતા હય મલૂલ, દે શિફા ઈસકો અલાઉદ્દીન (રહ.) ઝિયાકે વાસ્તે.	૨૦, રજબ. ૮૦૨ હિ. જફાનિયહ
કર લે શયદા અપના ઔર અપને રસૂલે પાક (સ.)કા, હઝરતે યાકૂબ ચરખી (રહ.) બા ખદ્દાકે વાસ્તે.	૫, સફર. ૮૫૧ હિ. બલગનૂન (તાજિ.)
રોઝે મહશર કફશ બરદારી ઉબયદુલ્લાહ (રહ.)કી, કર ઈનાયત શાફિએ રોઝે જઝાકે વાસ્તે.	૨૯, રબી.અ. ૮૯૫ હિ. સમરકંદ
ઝુહદો તકવા કર ઈનાયત મુઝકો અપને ફઝલસે, ખ્વાજએ ઝાહિદ મુહમ્મદ (રહ.) બે રિયાકે વાસ્તે.	૧, ર.અ. ૯૩૬ હિ. મોજે વખ્શી
કર મુઝે દુરવેશ અપને દરકા ઔર દિલરેશ ભી, ખ્વાજએ દુરવેશ મુહમ્મદ (રહ.) બા ખુદાકે વાસ્તે.	૧૯, મુહર્રમ. ૯૭૦ હિ. અલફરા મુવાનેકશ
ખસલતેં ઔર ખુલ્ક દે અપને હબીબે પાક (સલ.)કા, ખ્વાજા અમકંગી મુહમ્મદ (રહ.) બા રઝાકે વાસ્તે.	૨૨, શાબાન. ૧૦૦૮ હિ. અમકનહ (બુખારા)

ફાનીઓ બાકી મનાઝિલ કર મુઝે કામિલ નસીબ, ફાની ફિલ્લાહ, બાકી બિલ્લાહ (રહ.) મુકતદાકે વાસ્તે.	૨૫, જ.આ. ૧૦૧૨ હિ. દિલ્હી
અલફેસાનીકે મુજદ્દિદ શૈખ અહમદ (રહ.) નામે પાક, બખ્શ દે ઉસ આરિફોંકે પેશવાકે વાસ્તે.	૨૮, સફર. ૧૦૩૪ હિ. સરહિંદ શરીફ
નેકીઓંકે સાથ કર દે સબ ગુનાહોંકા બદલ, ખ્વાજએ માસૂમ (રહ.) શાહે અવલિયાકે વાસ્તે.	૯, ૨.અ. ૧૦૭૯ હિ. સરહિંદ શરીફ
કાસિમે રહમત મુઝે કર મુસ્તઈદ થે જિસ તરહ, બૂ સઈદે ખાઝિનુર્રહમત (રહ.) અતાકે વાસ્તે.	૨૭, જ.આ. ૧૦૭૦ હિ. સરહિંદ શરીફ
હો ન દુન્યાકી ગમો શાદીકા કુછ દિલમેં ખ્યાલ, ખ્વાજએ અબ્દુલ અહદ (રહ.) અહલે રઝાકે વાસ્તે.	૨૭, ઝિલહજ. ૧૧૨૭ હિ. સરહિંદ શરીફ
કર તજલ્લીસે મુજલ્લા ઈસ દિલે અફસુર્દહકો, હઝરતે ખ્વાજા હનીફે (રહ.) બા ખુદાકે વાસ્તે.	૧, સફર. ૧૧૩૩ હિ. સરહિંદ શરીફ
મુશ્કિલાતેં નઝઓ, કબ્રો, હશ્રો, મીઝાનો, સિરાત, સહલ કર હઝરત ઝકીએ પારસા (રહ.)કે વાસ્તે.	૧૧૪૩ હિજરી ઈન્નકીલાઈફી (અરબ)
દે કનાઅત ઔર તવક્કુલ સબ્રો હિલ્મો ઝુહદો ઈલ્મ, મઝહરે શયખે મુહમ્મદ (રહ.) બા ખુદાકે વાસ્તે.	૯, ઝિલહજ. ૧૧૪૯ હિ. મક્કા મુકર્રમા
દામે દુન્યા ઔર મકરે નફસો શયતાંસે મુઝે, લે બચા ખ્વાજા ઝમાને (રહ.) પેશવાકે વાસ્તે.	૪, ઝિલકદ. ૧૧૮૮ હિ. લોવારી શરીફ
લબ પે હો વસ્ફે નબી ઔર દિલમેં હો ઝિકરે ખુદા, હાજી અહમદ (રહ.) નાઈબે ખયરુલ વરાકે વાસ્તે.	૧૨૨૩ હિજરી કાઝીકી કોટ (સિંધ)
નામકો જિસકે હય નિસબત બા હુસૈનો બા અલી (રહ.), મગફિરત ફરમા ખુદા ઉસ પેશવાકે વાસ્તે.	૭, સફર. ૧૨૪૪ હિ. રત્ર–છત્ર (પંજાબ)
નામમેં જિસકે ઈમામ આયા અલી (રહ.)કે સાથ હય, રહમ કર ઉસ મુકતદાએ બા સફાકે વાસ્તે.	૧૩, શવ્વાલ. ૧૨૮૨ હિ. રત્ર–છત્ર (પંજાબ)

સોઝે દિલ ઔર ઈસ્તિકામત બર શરીઅત કર અતા, હઝરત શેરે મુહમ્મદ (રહ.) હકનુમાકે વાસ્તે.	ર૭, સફર. ૧૩૧૭ હિ. **કાલા અફઘાન**
દે હિદાયત કર ઈનાયત ચશ્મે તર ઔર દર્દે દિલ, મુરશિદી હઝરત અલી (રહ.) શેરે ખુદાકે વાસ્તે.	૩૦, મુહર્રમ. ૧૩ર૮ હિ. **જયપૂર**
જો હિદાયત ઔર અલીકી હય સિફતસે મુત્તસિફ, દે મુઝે તૌફીક હક ઉસ મુકતદાકે વાસ્તે.	૧૭, જ.આ. ૧૩૭૦ હિ. **જયપૂર**
ચશ્મએ રહમતસે અપને કર મુઝે સયરાબ તૂ, મુરશિદી અબ્દુર્રહીમે બા સફાકે વાસ્તે.	ર૩, રજબ. ૧૪૧૪ હિ. **જયપૂર**
ફઝલ કર યા રબ બંદએ આસી ઈબરાહીમ પર, રહમતુલ લિલ આલમીન ખયરુલ વરાકે વાસ્તે.	રર, રમઝાન. ૧૪૩૮ હિ. ૧૮, જૂન, ર૦૧૭,નવસારી
મુઝકો ઔર મેરે અહિબ્બાકો હિદાયત કર નસીબ, અમ્બિયાએ મુરસલીં ઔર અવલિયાકે વાસ્તે.	
ઉમ્મતે અહમદકી કર દે મગફિરત અઝ ફઝલે ખેશ, ઉસ હબીબે શાફિએ રોઝે જઝાકે વાસ્તે.	

નકશબંદી ઔલિયા ગ્રંથમાળા

લેખક : અબ્દુલકાદિર ફાતીવાલા (વલસાડ)

- એના કુલ ૧ર ગ્રંથોના લગભગ પાંચ હઝાર પાનાઓ થયા છે.
- ઉપર લખેલા શજરએ તય્યિબામાં જે મહાન બુઝુર્ગોના મુબારક નામો છે તેમના ક્રમવાર વિસ્તૃત જીવનચરિત્રો આ ગ્રંથોમાં લખ્યા છે. ઉપરાંત એ તમામ બુઝુર્ગોની ઔલાદ, જાનશીનો, ખલીફાઓ, ખાસ ખાદિમો અને મુરીદો તથા એ બુઝુર્ગોના સમકાલીન બીજા બુઝુર્ગો વગેરે સેંકડો શખ્સોની વાતો પણ એમાં છે.
- એ ૧ર (બાર) ગ્રંથોની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે :

● **<u>ગ્રંથ પહેલો</u>**: એમાં નીચે પ્રમાણે સાત બુઝુર્ગોના હાલાત છે :–

(૧) હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ
(૨) હઝરત અબૂબક્ર સિદ્દીક (રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ)
(૩) હઝરત સલમાન ફારસી (રદિયલ્લાહુ તઆલા અન્હુ)
(૪) હઝરત કાસિમ બિન મુહમ્મદ (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૫) હઝરત ઈમામ જઅફર સાદિક (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૬) હઝરત બાયઝીદ બુસ્તામી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૭) હઝરત અબૂલ્ હસન ખિર્કાની (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)

● **<u>ગ્રંથ બીજો</u>** : એમાં નીચે પ્રમાણે નવ બુઝુર્ગોના હાલાત છે :–

(૧) હઝરત અબૂઅલી ફારમદી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૨) હઝરત ખ્વાજા યૂસુફ હમ્દાની (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૩) હઝરત અબ્દુલ ખાલિક ગજદવાની (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૪) હઝરત મુહમ્મદ આરિફ રેવગરી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૫) હઝરત મહમૂદ ફગનવી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૬) હઝરત અઝીઝાન અલી રામીતની (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૭) હઝરત મુહમ્મદ બાબા સમ્માસી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૮) હઝરત સય્યિદ અમીર કુલાલ (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૯) હઝરત ખ્વાજા બહાઉદ્દીન નકશબંદ (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)

● **<u>ગ્રંથ ત્રીજો</u>** : એમાં નીચે પ્રમાણે દસ બુઝુર્ગોના હાલાત છે :–

(૧) હઝરત અલાઉદ્દીન અત્તાર (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૨) હઝરત યા'કૂબ ચરખી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૩) હઝરત ઉબૈદુલ્લાહ અહરાર (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૪) હઝરત મુહમ્મદ ઝાહિદ વખ્શી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૫) હઝરત ખ્વાજા દરવેશ મુહમ્મદ (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)

(૬) હઝરત મુહમ્મદ અમકગી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૭) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ બાકી બિલ્લાહ (રહિમહુલ્લાહ)
(૮) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ દેહદાર (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૯) હઝરત ખ્વાજા દાના સાહબ (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)
(૧૦) હઝરત સય્યિદ અબ્દુલ વહહાબ બુખારી (રહિમહુલ્લાહ)

● **ગ્રંથ ચોથોઃ 'મિલ્લતના નિગહબાન'**

એમાં હઝરત મુજદ્દિદે અલ્ફેસાની સરહિંદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું ૬૦૦ (છસો) પાનાનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર છે.

● **ગ્રંથ પાંચમોઃ 'ફયઝાને મા'સૂમિય્યહ'**

એમાં ઉર્વતુલ વુસ્કા હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ માસૂમ સરહિંદી રહિમહુલ્લાહુનું ૫૦૦ (પાંચ સો) પાનાનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર છે.

● **ગ્રંથ છટ્ઠો : 'ફયઝાને હઝરત મુહમ્મદ સઈદ ખાઝિનુર્રહમહ સરહિંદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ'**

એમાં નીચેના ચાર બુઝુર્ગોના જીવન ચરિત્રો છે :

(૧) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ સઈદ ખાઝિનુર્રહમહ સરહિંદી (રહ.)
(૨) હઝરત ખ્વાજા અબ્દુલ અહદ વહદત સરહિંદી (રહિમહુલ્લાહ)
(૩) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ હનીફ સરહિંદી (રહિમહુલ્લાહ)
(૪) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ ઝકી સરહિંદી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)

● **ગ્રંથ સાતમોઃ 'સિંધના નકશબંદી અવલિયા' (રહ.)**

એમાં નીચેના ત્રણ બુઝુર્ગોના જીવન ચરિત્રો છે :

(૧) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ મઝહર ઉર્ફે હઝરત અબૂલ મસાકીન રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
(૨) હઝરત ખ્વાજા મુહમ્મદ ઝમાન રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

(૩) હઝરત ખ્વાજા હાજી અહમદ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

● **ગ્રંથ આઠમો : 'ફયઝાને હઝરત સય્યિદ ઈમામ અલી શાહ સાહબ મકાન શરીફી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ**

આ ગ્રંથમાં નીચે પ્રમાણે ત્રણ બુઝુર્ગોના જીવન ચરિત્રો છે :

(૧) હઝરત સય્યિદ હુસયનઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
(૨) હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
(૩) હઝરત સય્યિદ સાદિકઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

● **ગ્રંથ નવમો : 'મકામાતે હિદાયત (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)'**

હઝરત મૌલાના શાહ મુહમ્મદ હિદાયતઅલી સાહબ જયપૂરી રહિમહુલ્લાહુનું ૪૦૦ (ચારસો) પાનાનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર.

● **ગ્રંથ દસમો : 'મકામાતે રહીમી (રહમતુલ્લાહિ અલયહિ)'**

હઝરત મવલાના શાહ મુહમ્મદ અબ્દુર્રહીમ સાહબ જયપૂરી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું ૧૦૦૦ (એક હઝાર) પાનાનું વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર જે હવે પછી ઈન્શા અલ્લાહ પ્રગટ થશે.

● **ગ્રંથ અગિયારમો: 'હઝરત મૌલાના ઈબરાહીમ સાહબ ફ્રુટવાલા, નદવી રહમતુલ્લાહિ અલયહિનું જીવનચરિત્ર'**

(આ ગ્રંથ અત્યારે આપના હાથમાં છે.)

● **ગ્રંથ બારમો : 'સૂરતના ત્રણ મહાન નકશબંદી ઔલિયા'**

એમાં નીચે પ્રમાણે ત્રણ બુઝુર્ગોના જીવન ચરિત્રો છે :

(૧) હઝરત ખ્વાજા દાના રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
(૨) હઝરત ખ્વાજા દેહદાર રહમતુલ્લાહિ અલયહિ
(૩) હઝરત ખ્વાજા અબ્દુલ વહહાબ બુખારી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ

'નકશબંદી ઔલિયા' ગ્રંથો વિષે અભિપ્રાયો

[૧]

'માશાઅલ્લાહ ! ઘણી ઉમદા કિતાબ છે. અલ્લાહ આપની ખિદમતોને કબૂલ ફરમાવે અને જઝાએ ખૈર અતા ફરમાવે. ઘણી મહેનતથી ગુજરાતી વાચકો માટે આસાન ઝબાનમાં કિમતી માહિતી ભેગી કરી છે. અલ્લાહ તઆલા નજાતનો ઝરીઓ બનાવે. આમીન ! '

[મૂળ ઉર્દૂનો અનુવાદ]

[માજી શૈખુલ હદીષ હઝરત મૌલાના મુહમ્મદ રઝા અજમેરી સાહબ રહિમહુલ્લાહ, દારુલ ઉલૂમ અશરફિયા, રાંદેર]

[૨]

'નકશબંદી ઔલિયા' ગ્રંથ જેમ જેમ વાંચતો ગયો તેમ તેમ દિલચસ્પી વધતી ગઈ. અને આંતરિક તેમજ બાહ્ય ખૂબીઓ દિલ તથા દિમાગ પર વર્ચસ્વ જમાવતી ગઈ.

'બહારે આલમે હુસ્નશ, દિલોજાં તાઝહ મી દારદ,
બરંગ અસ્હાબે સૂરતરા, બબૂ અસ્બાબે મઅનારા.'

[એના રૂપની વસંત દિલ અને આત્મા બન્નેવને તાઝગી અર્પી રહી છે. પોતાના રંગ વડે બાહ્ય રૂપના પ્રેમીઓને અને પોતાની સુવાસ વડે આંતરિક ખૂબીઓના ચાહકોને.]

વિષયની બુલંદી રૂહાનિય્યતની તરોતાઝગીની સાથો સાથ છપાઈ અને કાગળની સુંદરતા પણ દાદ માંગી લે એવી છે. દીની સાહિત્ય આવી સુંદર રીતે, દિલકશ સૂરતમાં રજૂ કરવા બદલ મુબારકબાદ. આપે આટલું શ્રેષ્ઠ અને ઉમદા દીની સાહિત્ય રજૂ કરી ખરેખર ગુર્જર મુસ્લિમો ઉપર મહાન ઉપકાર કર્યો છે.

દરેક મુસ્લિમને જોઈએ કે તે પોતાના ઘરમાં આ પુસ્તક વસાવી ઘરની દરેક વ્યકિતને એના વાંચન માટે આગ્રહ કરે. અલ્લાહના મકબૂલ બંદાઓની જીવન ઝરમરનું વાંચન પણ તેઓની સુહબત (સહવાસ)ના કાયમ મુકામ છે.

[હઝરત મુફતી અહમદ ખાનપૂરી સાહબ (દા. બ.)
શયખુલ હદીષ અને સદર મુફતી, દારુલ ઉલૂમ, ડાભેલ]

[૩]

‘ખૂબ જ આનંદની વાત છે કે નકશબંદી સિલસિલાના મહાન બુઝુર્ગો–અવલિયા અલ્લાહ કે જેમના રૂહાનિયત લબરેઝ કલ્બ અલ્લાહના નૂરથી રોશનઝમીર છે, બાતિનમાં જેમના દિલ અલ્લાહ સિવાય તમામની મુહબ્બતથી પર છે અને જેમની જાહેરી ઝિંદગીમાં દરેક કદમ શરીઅત અને સુન્નતનો આયનો છે, તેનું જ તાદશ્ય આબેહૂબ પ્રતિબિંબ તમે શરૂ કરેલી ગ્રંથમાળા ‘નકશબંદી ઔલિયા’માં ઝીલાયું છે. હુઝૂરે અકરમ નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમના ઈશ્કમાં દિવાના એવા નકશબંદી બુઝુર્ગોના હાલાત અને મલફૂઝાતથી તમામ આમ લોકો વાકિફ થાય તે હેતુથી શરૂ થયેલ આ ગ્રંથમાળા ખરેખર કાબિલે દાદ છે.’

[હઝરત હાજી ઉસ્માનભાઈ હસનભાઈ કુરૈશી સાહબ
નકશબંદી મુજદ્દિદી રહમતુલ્લાહિ અલયહિ]

[આપના શજરહની સાંકળ હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી જઈને મળે છે.]

[૪]

‘મુરીદો અને તાલિબોને પોતાના સિલસિલાના પીરોના હાલાત જાણવાની તાલાવેલી જાગે એ સ્વાભાવિક છે. તેઓની પ્યાસ ‘નકશબંદી

ઔલિયા’ મારફતે બુઝાવી શકાશે. હકીકતમાં આ કિતાબ દરેક મુસ્લિમે સફરમાં સાથે રાખવાથી સફરના એક વફાદાર સાથીનું કામ આપશે.’

‘કિતાબ શું બલકે નકશબંદી નિસ્બતોનો ઉછાળા મારતો અથાગ સમુદ્ર છે ! જે દરેકને દરેક રીતે અતિ ઉપયોગી થશે. ઈન્શાઅલ્લાહ’

[હઝરત પીર સય્યિદ વઝીરઅલી સાહબ, નકશબંદી, મુજદ્દિદી (દામત બરકાતુહુમ) (ભૂજ–કચ્છ)

[આપના શજરહની સાંકળ હઝરત સય્યિદ ઈમામઅલી શાહ સાહબ રહમતુલ્લાહિ અલયહિથી જઈને મળે છે.]

[૫]

બુઝુર્ગોની મજલિસમાં હાજરીથી ઈન્સાનને જે રૂહાનિય્યત પ્રાપ્ત થાય છે તેવી રૂહાની તાઝગી ‘નકશબંદી ઔલિયા’ના ગ્રંથો વાંચવાથી પ્રાપ્ત થાય છે.

આ દૌરમાં સલાહિય્યતો કમઝોર થઈ જવાના કારણે તેમજ કિતાબોની કમીના કારણે બુઝુર્ગોની પ્રાચીન ફારસી, ઉર્દૂ કિતાબોથી લાભ લેવું મુશ્કેલ થતું જાય છે એટલે ગુજરાતી ભાષામાં આસાન કરીને બુઝુર્ગોના ઉલૂમને પેશ કરવા બદલ આપ અમારા સૌના અભિનંદનના અધિકારી છો.

હઝરત મૌલાના મુફ્તી મહમૂદ બારડોલવી સાહબ
ઉસ્તાદે હદીષ, દારુલ ઉલૂમ, ડાભેલ

આ ગ્રંથો મેળવવાનું સરનામું

મૌલાના ઝિયાઉર્રહીમ રહીમી સાહબ
‘હિદાયત આર્ટ’, સગરામપૂરા, તલાવડી, સુરત.
મોબાઈલ નંબર :+ 91 99740 34310

બુઝુર્ગોના જીવન ચરિત્રોનું મહત્વ

અલ્લાહના મહાન વલી આરિફ બિલ્લાહ
હઝરત મવલાના કારી સય્યિદ સિદીક અહમદ
બાંદવી (રહ.) ફરમાવતા હતા કે :

બુઝુર્ગોના ઘણાં હાલાત એવા હોય છે, જેને કોઈ પણ જાણતું નથી કિતાબોમાં બુઝુર્ગોના જે હાલાત લખવામાં આવે છે. તે તો ઘણાં થોડા હોય છે. બુઝુર્ગોના ખાસ હાલાતની તો કોઈને હવા પણ નથી લાગતી? અલ્લાહવાળાઓ પોતાને ઘણાં છુપાવે છે. તેઓ એવું ચાહે છે કે!

–તેમનુ દરેક કામ અલ્લાહના જ માટે હોય,
–નામના અને વાહ–વાહ મેળવવાનો,
–તેમજ શોહરત (પ્રખ્યાતી) મેળવવાનો,
–જઝબહ (ભાવના) બિલ્કુલ ન હોય,

પરંતુ અલ્લાહ તઆલાનો મામલો આ હદિષ શરીફ જેવો છે. " જયારે કોઈ બંદાના મારફતે અલ્લાહ તઆલા હિદાયત કરવા ચાહે છે ત્યારે જો તે શખ્સ (બુઝુર્ગ) પહાડની બખોલ(ગુફા)માં બેસીને ભલે તે અમલ કરતો હોય, પરંતુ અલ્લાહ તઆલા તેને જાહેર કરીદે છે."
એટલે બુઝુર્ગાને દીનના જે જીવન ચરિત્રો લખવામાં આવે છે. લોકોની સામે તેમના હાલાત જાહેર થાય છે. તેનું કારણ એજ છે કે અલ્લાહ તઆલા તેમની પાકીઝા ઝિન્દગીના મારફતે બીજાઓને હિદાયત દેવા ચાહે છે.

પ્રકાશક
અંજુમને ઈબ્રાહીમી,
દસ્તૂરવાડ, ટાટા ગર્લ્સ સ્કૂલની બાજુમાં,
નવસારી (ગુજરાત)

M.R.P. : 60

Printed By: Hidayat Art 9974034310